POSTILLA.

Þad er.

Einfolld Skijr

og stutt Vtlegging yfer þau Evangelia/ sem veniulega kiend verda j Kyrkiusøfnudenum/ a sierhu ørium DRottins Deige/ z ødrū Løghelgū Ared vm kring.

Skrifud fyrst j Þysku Male

Af M. Andres Pangratio.

Eñ a Norrænu vtsett af þeim Virduglega Herra.

H. Gudbrande Thorlakssyne

(Loflegrar Miñingar.)

Apoc. 2. Cap. Sa Eyru hefur/ skylie huad (Guds(Ande seiger Søfnudenum.

Prentud eñ ad nyu a Hoolum.
Anno. 1676.

Godum og Gudhræddum Les ara/ Oska eg Nadar og Fridar af Gude lifanda/ med H. Anda Upplysingu Fyrer Jesum Christum.

A Dyrdlege Guds Madur David/ sem var Kongur/ og Spamadur Drottins/ tal ar so j sijnum 34. Psalme

Siaed og smacked/ huad sætur og liufur ad Drottiñ er. Sæl er eru aller þeir sem a hñ vona.

Þessum Ordum talar nu David Gu ds madur/ til Jsraels Folks/ yfer huort ad Herrañ hafde sett hañ Høfdingia og Kong/ til þess ad uppvekia þad til sañ rar og godrar Gudrækne/ so þad kynne ad hafa j akte sijna Sælar velferd.

Eñ ecke talar hañ þad so einungis til þess/ ad hañ snerte oss ecke Framan de Þioder eirneñ hier med/ sem nu a þe ssum sijdustu Dogum lifum. Epter

þuï

þui sem þar stendur hia Marcum Gudspiallamanñe/ 13. Cap.

ÞAd Eg SEige Einum/ þAd Se ige Eg Øllum.

Nu fyrst oss sem vorum Heidnar Þiod er/ er þetta Spamañsins Ord sagt/ þ Guds Anda tilstedian z jñblastur/ þa staum til ad vær giæfum vel ad/ huad Ande Drottins talar/ og seiger oss hier fyrer Muñ Spamañsins Davids/ sus vier meigū nockur not z gagn/ af hans Ordum hafa.

Fyrsta vppkuæde Spamañsins er þ ad hañ seiger/ SJ Aed/ Eñ huar til þar? Ecke til hiegomlegra hluta/ huor ia Verolldeñ syner oss dagsega Dags z fyrer sioner seiur. Ecke helldur epter voru eigeñ gagne stundlegu/ s̄ eru Gotz z Audæfe/ Helldur seiger Spamadurīñ David/ ad vær skulum sia epter þui s̄m oss mest vm vardar/ þ er epter Saluhi alþ vorre/ huor ad er sætleike eilijþs lij fs/vm huoria oss eirneñ mest vmvard".

z Siaed

Hied z Smacked Huad Sætur Ad DROttin er. Seiger hiñ H. Dauid.
Margañ Sætleika vors goda Guds meigū vier vidurkieña z aſañaſt læka. Sætleike hans Nædar var þad/ þegar hañ ſkapade oſſ epter ſiñe eigeñ mynd j Modurkuide/ z vtleidde oſſ þadan ſijdā med heilbrygde/ z tillagde oſſ þar ad auke med Alldrenum/ Vit z ſkyn/ ſo vær kyñum z mættū þeckia hñs Velgiorn inga vid oſſ/ huørium vier gæt þo alld rei fullhroſad/ edur Gude fyrer þackad ſem verdugt er ad ettijfu.
Eñ meire ſætleika Nædar ſiñar ſynde hñ/ epter Fall vorra fyrſtu Forelldra/ þa hñ liet ſiñ eingieteñ hiartans Son hingad fædaſt huør ed vmgieckſt mz oſſ j Hollðenu j full 33. ar/ giorde gott og græðde alla þa z af Dioflenū voru vn derþryckt'/ Gior. P.10. Eñ huad ſkulū vi' ſeigia/ þa hñ vm ſijd' liet hañ vorra ſynda vegna/ lijda þañ hrædelega z forſmanarlega Kroſſins Dauda/ mz podrū

ødrū oſeigianlegū Smannū/ Brygſum
z Nædungar ordū / ſ hn bleſſadur vard
vorra ſynda vegna ſaklaus ad þola / ſo
vær prdū ecke eilijflega vorra Synda
vegna forſmæder / fordæmder / med hæd
ungar z hneyxlunar ordū nydder j Hel
vijte eilijflega. Var þ ecke eirn ſtor og
yferfliotanleg Sætleike Guds nædar
oſſ møkunū audſynd af lifanda Gude.

Eñ ſiaū til / þo ad Endurlauſnaren̄
vor Jeſus predikade alldrei ſo opt z all
drei ſo vel / þ þeim forhertu z blindu Gy
dingū / z giorde þra a medal mørg Kr
aptaverk / af huøriū þeir mattu þeckia
hn̄ ſan̄an̄ Gud ad vera / z þan̄ fyrerhei
tna Meſſiam / þa villdu þeir þo ſamt ſ
adur / ecke kaſtaſt vid hans Ord og A
minningar.

Þar þ ſeiger Poſt. Pall / med þui ad
hn̄ ſa vt var giort med þa forhertu Gy
dinga / ſo þr villdu j ønguan̄ mata ſig
ap Guds Orde leidrietta lata / þo þeim
þ predikad være / bæde af Spamanana

3 Muñe

Muñe/ so vel ꝰ allra sijdast af sialfs Je su Christi Muñe z hn̄s Postula/ þa se igest hn̄ vilia snuast til Heidiña þioda Act. 13. z vita til huort þær vilie ecke betur medtaka Guds Ord z Evangelij Lærdom/ helldur eñ Gydingar høfdu giort. Nu/ Lofadur sie lifāde Gud/ ad þesse þridie Sætleike Guds Nadar er oss allra aumustu Møñū (z oss Heidin giū ꝰ eingeñ Fyrerheit høfdū/ hia þui sem þeir Gydingar z Jsraelitar) vnder þessu ydsta Heimsins Skaute/ openbera dur og kuñur giørdur/ ꝑ rietta Ordsins Predikara/ so vær meigū nu j Raun og Sañleika/ Sia z Smacka Huad Sæ tur z Liuþur Ad DROTTIÑ er/ Sæler Eru Aller þeir ed a Hañ Vona. Og hier sañast nu a oss Sañleiks mæltæke Spamañsins Davids/ huort hn̄ þo ta lade j fyrstu til Jsraels Folks/ ad ecke hafe Drottiñ so giort vid allar Þioder og ei hafe hn̄ siñ Sættmæla þeim opin berad. Eñ nu er oss fram̄ yfer Gydinga

lijd/

lijd/ Guds nad z Velgiørningar j vorū Saluhjalpar efnū/ ap hn̄s Orde/ so lt oſer ordnet/ ad vier kun̄ū þar af ad þec kia hn̄ ꝫ vorn Gud z Skapara/ hans Son Jesum Christum ꝫ vorn Endur lausnara/ / og pan̄ H. Anda ꝫ vorn ad ſta Huggara. Þetta hid ſama mætte Gydinga lijdur þeckia z aſañaſt læta/ þo þar lijted af vide/ Þar Neidingiar høfum (Loꝫ Gude) med Mariu mival ed pad beſta Hlutkeſte/ ſem er ad ſitiā vid Fætur Jesu/ ꝥ er/ ad hlijda hans Evangelij predikū z mn̄iñingū/ ꝫ hn̄ lætur ſijna Þienara fram̄bioda a huør iū Sun̄udeige/ z Hatijdisdeige/ z færa þar Avøxt ap j Þolenmæde.

Og mz þui ad eg bæde heyre og ꝑor merke/ ad allſtadar j þeſſu lande/ er ſon̄ z god Guds orda tijdkan. Þa hefe eg til meire Gudrækniſtar Jdkunar/ læted prenta þſſa litla Poſtillu Andreæ Pan grati/ Sierdeilis ꝫ þa ſem langt eiga ad sækia Kyrkiu/ ſo ad þeir mætte leſa

hana

hans j sijnum Nœsum/ sier til Salar gagns og uppvakningar godrar.

Enn ym pram allt/ Oska eg þess af Lifanda Gude j Jesu Nafne/ fyrer Ni alp og medverkan Neilags Anda/ ad Ord Drottins meige rijkuglega bwa z byggia a medal ydr / Col. 3. Og vorra Epterkomenda/ so af þui mætte færast Avoxtur j Þolenmæde til eilijfs Lijfs.

Þessa mijna audmiuka Bæn/ fyrer li fanda Gud framsetta/ bid eg hann fyr er Nꝏd sijna ad heyra/ j Sonar sijns Jesu Nafne/ Amen.

Gysle Thorlaksson.

Fyrsta Suñudag j Adventu. Evangelium. Matth. 21. Cap.

Þa ϐpaň Tijma. Og þa er þeir tooku ad nalgast Jerusalem/ z komu til Betphage vid Fiatled Oliveti/ wtsendi Jesus tuo sijna Lærésueina/ z sagdi til þeirrra. Fare þid j þad Kauptun s̃ gagnvart yckr er/ z strax mũu þid finna Asnu bundna/ z Folaň hia heñe. Leysed hana og leided til mijn. Og ef ein

huor

huer seiger nockud til ydar/ þa seiged þad Herrañ hafe þeirra þørf/ z iafn snart mun hañ lata þau laus. Eñ þ skiede so/ ad uppfylltest huad sagt er f Spamañeñ er so seiger. Seiged Dott uriñe Sion/ Sia þiñ Kongur kiemur til þijn hoogvær sitiande a Asnu/ z a Fola Klijfbærrar Asnu. Eñ Lærisuei narner geingu j burt/ og giørdu so sem Jesus baud þeim/ z leiddu med sier As nuna z Folan/ og løgdu sijn Klæde yfer þau/ z settu hñ þar vppa. Eñ margt Folk breidde sijn Klæde a Veigeñ/ Og adrer hiuggiu Quistu af Trianum og dreifdu þeim a Veigeñ. Eñ [illegible]d Folk ed sem fyrer þeim gieck z ep[illegible] fylgde kallade z sagde/ Hosiaña S[illegible] Davi ds. Blessadur sie sa sem kien[illegible] j Nafn ne DROTTins/ Hosiaña j hædstum Hædum.

Þetta Evangelium hefur fiorar Grei ner jnne ad hallda.

Su

Su fyrsta er Befalning og Skipan Herrans Christi/ þar hn̄ bydur Lęresu einunū ad fara j þad Kauptun sem þar var gagnvart þeim/ og leysa þar eina Asnu bunda/ og leida hana og hennar Fola til sijn.

Hier af eigum vier ad læra.

Fyrst/ Ad Herran Jesus Christur er vissulega sannur Gud/ af þui ad hn̄ sier z veit(þo þiarlægur sie)huar Asnan er z j huorn mata Lęresueinarner munu hana finna.

Þar næst lærum vier þ hier/ ad hu ad hellst hn̄ vill fyrer sijna Þienara gi øra eda vtrietta/ þ kan̄ huorke Heim ur nie Diøfull ad hindra. Þutad hann seiger so/ Ef nockur talar eitthuad til nęka:/ þa seiged so/ Herran̄ þarf þeirra vid/ þa mun hn̄ j afnsnart lata þaug laus. Þar fyrer skulu aller þeir sm̄ ha fa nockud Embętte/ eda einhuøria sier lega bifalning af Gude/ hugga sig hier vid/ þess meir ad vtrietta sitt Embętte

 diarf

dierplega og dyggeiega/ epter pui sem þeim er boded og befalad.

Auḱur Greiniń.

Nun hlyder vppa Lærisueinana/ hu ørsu ad þeir geingu j burt/ z giørdu so sem Jesus hafde boded þeim.

Huad er hier aꝼ ad læra.

Fyrst þetta Almeńelega/ Ad huad hellst Gud bydur oss z skipar/ þ eigum vier ad giøra mootmælalaust j allań mata/og hyga ecke par vm þ þo vier skijnium ei nie skilium Herrans mein ing/ eda huar fyrer hń vill eitt eda ań ad so giørt eda befalad hafa.

Þar næst lærum vier þ hier sierdeilis Ad aller þeir s̃ eru eda vera vilia trw er og dyggver Herrans Christi Þienar ar/ þeir eiga ad ástunda pad/ z leggia allt kapp par a/ ad leida til Christum Øsnuna z Folań/ þad er Gydinga og Heidingia/ Vnga og gamla/ og læta huørke Heimiń nie helldur Diøpulin

hin-

hindra sig edur hamla sier þar fra.

Pridia Greinin.

Talar vm Jnnreidina Christi/ j Bor gina Jerusalem.

Af huørre vier høfum ad læra.

Fyrst þetta/ Ad Herrann Jesus Christur er vissulega sa fyrerheitne Messias/ af þui hann kiemur med þeim sama hætte sem Spamadurinn Zacharias hafde so laungu vm hann spad og fyrer sagt/ ad Messias skyllde koma/ hogvær og sitiandi/ rijdande a einnre Asnu.

Þar næst lærum vier hier/ ad hann sie ecke veralldlegur/ helldur himneskur Kongur/ huør ed epter Spadomsins ordum hliodan/ ætte þ sitt Blood vt ad lata/ þa Hertekinu Fanga vr Gryfiunne/ þ er ad skilia/ Hann ætte ad giora riettlata og Saaluholpna oss vesæla auma Syndara/ og frelsa oss fra Syndenne/ Daudanum/ Diøflenum og Heluijte.

Fiorda Greinin.

Nyder yppa þad Folk sem þar var samlagt/ z ecke alleinasta medtook Herr ann Christum med Glede og Fagnude/ helldur og so eirnen breidde sijn Klæde og Laufvidar greiner a Veigen.

Af huørre Grein vier eigum ad læra.

Fyrst þetta/ Ad alla tijma hefur Ne rran Christus sier Lofgiørd tilreidt af Munne Barna og Briostmylkinga. Þar fyrer er þad Huggun einfølldum/ ad Gud fyrerlijtur ecke þeirra Tru nie Lofgiørd/ þo hun sie veik og lijtelmot leg.

Þar næst eigum vier ad fylgia Dæ mum þessa Folks/ z ad medkienna/ lofa dyrka/ z medtaka med sannre Tru Her rann Jesum Christum/ og jata hann ad vera vorn Endurlausnara/ og Sælu hialpara.

J Pridia mata/ skulum vier þad vi ta/ ad aller Men/ sierdeilis Valldsmenn eru skyllduger med Raad z Dæd/ z ept er sijnum efnum/ til ad hialpa z styrk ia/

ra/ ad hans Heilaga Evangelium og
Guds Ord meige fa̅ framgang/ ꝛ þor
hindrast ecke/ vppa þ/ ad s̄ flester mætt
tu komast til sannrar Guds Kyñingar/
Lausnarans Jesu Christi/ i huørre
Kiñingu/ Eilijft Lijf er falid og
komid.

Þar vm eigum vier aller ad bid ia og seigia.

Drottiñ Gud Himneskur Fader/ Vier þóck
um þier sem verdugt er/ Vier lofum ꝛ dyr
kum þitt Nafn eilijflega/ fyrer þad ad þu
hefur oss aumum Mañeskium/ sem Syndaña
vegna vorum vnder Daudans ꝛ Diofulsins
Grimdar Vallde/ sent ꝛ gefed þiñ Son til
eins Konungs/ huør ad er riettlatur Kongz
ꝛ vill fyrer siñ Dauda frelsa oss fra syndum
um/ ꝛ vera vor Lausnare/ sa sem oss vill ley
sa ꝛ frelsa fra Daudanu̅. Vier bidiu̅ þig/ ad
þu vpplyser oss med heilögum Anda þinum
og styrer ꝛ stiorner oss/ So ad vier hølldum
oss alleinasta til þess riettferduga Kongs og
Frelsara/ ꝛ hneyxlum oss ecke a hans Fatækt/ ꝛ
fyrerlitnu Orde/ so sem Heimuriñ gierer/ hell
dur ad vier mættum fyrer eina stødugа tru
til hans/ verda eilijflega Sæluhólp
ner/ AMEN.

Þañ Añañ Suñudag j Joolaføstu/ Euangelium. Luc. 21. Cap.

JEsus sagde til sijna Lærisueina. Þar munu skie Teikn a Soolu z Tungle z Stiørnum/ z a Jørdu kualning Þiooda z Örvilnan/ Sioor z Bylgiur munu hliooda/ z Meñ munu fyrer hrædslu saker vpp þorna/ z af epterbijdingu þeirra Hluta s̄ ad koma skulu yfer allañ Heimeñ. Þuiad Kraptar Himnaña munu hrærast. Og þa munu þeir sia Mañsijns Son komanda j

Sky

Skyunum/ med Magt og Vellde myk
lu/ Enn nær þetta tekur ad skie/ þa lijt
ed v[illegible]/ z vpphefied ydar Hofud/ af þui
ydar Endurlausn tekur ad nalægast.
Og hann sagde þeim þessa Epterlijking.
Skode þier Fykiutried/ z øll øfiur Tr
ie/ nær þeirra Alldin tekur wt ad sprytn
ga/ þa vited ad Sumared er þa nalæ
gt. So og lijka/ nær þier siaed þetta skie
þa vited ad Guds Rijke er nalæg.
Sannlega seige eg ydur/ ad þesse Kynslod
mun ecke forganga/ þangad til ad allt
þetta skier. Himenn og Jørd forganga/
enn mijn Ord forganga ecke. Enn vaktt
ed ydur/ ad ydar Hiørtu þyngest eige af
Ofaate z Ofordyckiu/ z med Sorgum þess
ar Næringar/ ad eige kome þesse Dag
ur hastarlega yfer ydur/ Þuiad lijka
sem Taalsnara mun hann koma yfer alla
þa sem a Jørdu byggia. Kostgiæsed
þui vakande ad vera alla tijma/ og bid
ied/ so ad þier mættud verduger vera ad
vmflya allt þetta/ z ad standa so framm

 fyrer

Fiorar eru Greiner þessa Evangelij edur Gudspialls.

Su fyrsta hlÿder vppa þau Teikn ã Riesskulu ꝫ þann sijdasta Domsdag.

Af huõrium Teiknum vier skulum þad læra.

Fyrst/ hefur Gud onguã Giedþeck ne a nockurs Mans Slatan/ ꝫ hñ vill ecke brædlega og ofortvarandis yferfalla Mennena j þeirra Syndum/ med þm seinasta Deige/ helldur vill hñ aed þss um furdanlegum Teiknũ/ Stoormerkium ꝫ Vndrum margfolldũ/ amiña alla Menn/ ad þeir giore Jdran og Yfer boot/ betre sijñ Lifnad/ ꝫ hrædest hñs Reide og Riettlæte.

Og nær vier sieum nockud af þeim Teiknum/ þa skulum vier læta þaug hræra og vppvekia oss til alvarlegrar Jdranar/ og lifa ætijd j otta DROttins/ ꝫ læta þañ sijdasta Dag alla Daga vera oss fyrer Augskots Augum/ og

gleymum

gleymum honum ecke.

Aňňur Greinin.

Nidur oppa þan Spadom sem Herran Jesus segur hier fram vm syna hin gadkomu til Domsdags.

Af huørium Spádome vier skulum þetta læra.

Fyrst/ Ad med þui ad Herran Jesus (sem er Guddomsins Sanleikur) seiger so sialfur/ ad han vilie koma aptur j Skyunum til Domsins a sijdasta Deige/ þa skulū vier halda þad fyrer vißt og satt/ þo þad vndandragest leinge/ z þo ad marger af þeim Ogudlegu huxe þar ecke þar vm.

Þar næst/ Med þui ad vier heyrum z vitū/ ad a þeim Domsdeige/ ber ollū Mønnum/ einū z sierhuørium/ ad koma fyrer Christi Domstool/ Þa hæfer ad vier hier j Heime/ høfum heilagt christelegt z Gudlegt framferde/ so vier mættum stickader verda vorū Herrā Jesu Christo til hægre handar/ og jafnframt

sijdan

ſijdañ j þad eilijfa Lijf.

Þridia Greiniñ.

Hlyder vppa Christi Ord/ þar hañ ſeiger/ Nær ſem þetta tekur ad ſkie/ þa lijted vpp/ z lypted vpp ydar Hꜹfdum þuiad þa nalgaſt ydar Endurlauſn.

Af hueriu Ordum vier eigum þetta ad læra?

Ad ſo hrædelegur og ognarlegur z Domsdagur er þeim Ogudlegu/ ſo gledelegur er hañ Guds Bornum.

Þar ꝼ eiga Guds Born ad ꝼagna og glediaſt vid Christi Tilkomu/ z vita þ/ ad lijka ſo ſem epter kalldañ Vetur/ kiemur heitt og varmt Sumar/ ſo mun og epter þetta auma og harmkuæ lapulla Lijf/ koma eilijf Glede z vnad ſemd/ z eiga aller ad hugga ſig hier vid j ollum Mañraunum og Motgange.

Fiorda Greiniñ.

Er ein amiñing og Vidvꜹrun Herrans Christi/ þar hañ bijdur ad vier ſkulum vakta oſſ/ ſuo vor Hiortu þyng

eſt

est ecke med Ofneptſtu og Ofdryckiu/ og ſiukre Sorg og Ahyggiu fyrer ſtun dlegre Næring.

Af huørium Jeſu Ordum vier
þad læra megum.

Ad þeſſar Synder z pleire adrar mu nu miøg almeñelegar verda fyrer þañ ſidaſta Dag. Og er þar fyrer Naud ſynlegt/ad huør z eirn Chriſtiñ Mad ur vakte ſig z fordeſt ſoddan Synder/z bidie Gud af øllu Hiarta/ ad hñ matte vera verdugur til/ ad ſtanda frame ꝼ Mañſins ſyne med godre Samviſku. Þar vppa ſkuluñ vier ſo bidia z ſeigia.

HErra Gud Himneſkur Fader/ þu ſem þyr Jeriþiñ Son hefur openberad oſſ/ad Him iñ og Jørd ſkule forganga/og ad vorer Lijk amer ſkulu vpp aptur riiſa/ og ad vier ſkuluñ aller koma fyrer Guds Domſtol. Vier bidiuñ þig/ad þu fyrer þiñ Heilaga Anda halldet oſſ vid þitt heilaga Ord/z vid rietta z ſaña Trw/z giæter vor fyrer Syndeñe/z vardvei ter oſſ j øllū Freiſtingum. Lat oſſ ecke þyn gia vor Hiørtu med Ofneytſlu z Ofdryckiu og Ahyggiu ſtundlegrar Næringar/ Helldur

ad

ad vier sieum alla tyma vakãde z bidiande/ z med visse Von z Trwnadartrauste til þiñ ar Myskunar/og vænta þyns Sonar glede legrar Tilkomu/z þyrer hñ verda eilyf lega Saaluholpner/Amen.

Pridia Suñudag j Adventu
Evangelium/Matth. 21.

HAa ed Johañes heyrde j Bondum um Verken̄ Christi/sende hñ vt tuo af sijnũ Lærefueinum z liet seigia honum. Ertu sa sem koma skal eda eigum vier ad vænta eins añars? Jesus suarade og sagde til þeirra/ Far

ed

ed aptur z kungiored Johañe huad þi
er ſiaed og heyred. Blinder ſia Syn/
Hallter ganga/ Lÿkþrœer hreinſaſt/
Dauſer heyra/ Dauder vppriſa/ z fa
tækum verda Gudſpiollin bodud/ z ſæll
er ſa ſem ecke hneyxlar ſig a mier. Enn
ad þeim j burt geingnum/ hoof Jeſus
ad ſeigia til Folkſins/ af Johañe. Hu
ad fooru þier wt a Eydemorku ad ſia?
Reyr þañ ſem af Vinde er ſkiekenn?
Eda huad fooru þier ad ſia? Mañ mz
ukkladdañ? Siaed ad þeir ſem miukañ
Klædnad bera/ eru j Kongaña Hwſū.
Eda huad foru þier ad ſia? Eiñ Spa
mañ? Eg ſeige ydur þ ſañ/ þañ meira
er eñ nockur Spamañ/ Þuiad þeſſe er
ſa/ af huorium ſkrifad er. Sia þu/ ad
eg ſende miñ Eingel þ þiñe Augſyn/
ſa er þiñ Veg ſkal tilreida fyrer þier.

Þetta Evangelium hefur þriar Gr
einer ïñe ad hallda.

Su fyrſta hlÿder vppa Johañem/
og þa tuo hans Læreſueina/ huoria
hans

Aþ þessare Grein høþum vier
þad ad læra.

1 Ad truer Predikarar z Guds Ords Pienarar/ skulu ecke læta skielþa sig huorke med Opsoknum nie Fiotrum/ fra sanre Christi Jatningu. Og allt j Daudan ber þeim ad hafa trulega vm hugan z æhyggiu fyrer sijnum Tilheyrendum. Þuiad Johañes sijnar Perso nu vegna/ hafde ongua Eþasemd vm Christū. Nuad hid sama Herran Chr istur latur j liose j nidurlæge þessa Evangelij/ j þui hn̄ giefur Johañe miog Dyrdlegan og loþlegan Vitnisburd/ vm hans stødugleika.

2 Þar næst/ af þui ad Johañes var hrædddur/ ad sijner Læresueinar (þ̄ huor sum han̄ haþde so margt z myked predi kad vm Christum) mundu seirn̄a metr epter sin̄ Aþgang/ meiga komast j eþa semd/ og gleyma sijnum Predikunum. Þar fyrer sender han̄ þa til Christum.

so þeir mættu styrkiast j Truñe. Þa lærum vier þad hier aþ/ Ad Trwest a Christum/er ecke so litt z lijtels verd/ sem margur huxar. Nuat fyrer ad vier hoþum aller saman stoora Þorfz Nauðsyn þar a/ ad vor Tru daglega Daggs styrkest med Guds Orde/ Heilogum Anda/ z Heilogum Sacramentis.

Þar vm ber oss daglega ad bidia/ og vera ecke j þeirra tolu/ ē Guds Ord og heilog Sacramenta forsma z hlijta.

Auñut Greinin.

Hlijder vppa andsuar/ sem Herrann Jesus gieþur þeim Læresueinum/ sem til hans voru sender.

Aþ þessare Grein eigum vier þad ad læra.

Ad Jesus Christur er vissilega sa rietté og sanne Messias/ sem j Heimenn skyllde koma/ med þui ad hñ hefur giört øll þau Guddomleg verk ē Messias matte ad giøra/ og þyrer var sagt og spaad af Spamañenum/ Esaia. 35. z 61. C.

Fyrer þessa Grein suarar Christur so til Spurningarennar/ ad hn̄ seiger huorke ja nie nei/ Helldur skytur hn̄ þui til syns Lærdoms/ z til sinna Jaseimdarverka. Þuiad hn̄ visse vel/ ad Johañes munde sia þar af Ordsøk z efne/ ad vn̄ sa sijnum Lærisueinum j Spamanna Bokurnar/ til ad beviisa þar med/ fyrer Lærisueinum sijnum/ ad þesse Jesus sie sa Messias sem j Heimen̄ atte ad koma/ og ecke þyrftu þeir ad bijda epter nockrum ødrum.

Þridia Greinin̄.

Hefur jñe ad hallda þan̄ ægiæta Lofstyr sem Herran̄ Jesus giefur Johañi Skijraranum

Ad Johañes hefur j ønguan̄ mata haft Efasemd vm Christum/ Helldur hefur han̄ j sinne Tru stadfastur vered alltil Dauda.

Þui næst lærum vier þ hier/ ad aller Prestar og Guds Ords Þienarar/ sem

ꝫ vilia vera elskader af Herranū Chri
sto/ ꝫ þæ aþ hönū godañ Loþstyr/ þeir
eiga ad vera ohrædder oſkielfder/ fara
ecke ad Mañvirdingum/ ꝫ seigia Sañ
leikañ/ huor Mañа sem j hlut á.

J þridia mætta mæ hier læra. Ad
Johañes er sa sañe Elias/ sem epter
Spædome Malachie Spæmans skyll
de ganga vndañ Herranum Christo/ ꝫ
tilbwo hm̄ Veigeñ/ Huad eñ aptur ad
nyu er Sañleiksvitnisburdr/ ad Jesus
er þad þyrerheitna Kuñkuñar Sæde/ ꝫ
sañur Messias/ huorsu hrædelega sem
Gydingar/ Tyrkiar/ og adrer Heiding
iar setta sig þar j mote.

Bæn.

HErra Gud Himneskur Fader/ Þu sem liest
þiñ Son vorn Herra Jesum Christum/
taka Mañdom vppa sig/ ꝫ koma j heñañ heim
ad hañ skyllde hindra ꝫ j burttaka Dieſulsins
Verk/ ꝫ hialpa oss aumū Mañeskiū þra Syn
dēne og Daudanum/ ꝫ giøra oss eilyfleg Sæ
luhólpna. Vier bidium þig/ styr þu ꝫ stior
na Hiertum vorum/ med þinum heilaga An
da/ ꝫ ad þitt Ord sie oss alleinasta þ Aug

 um

um/ ad vier mættum so pordast allar hind
caner z Hneyxlaner/sem vor Skynseme setz
fyrer sig/ z ad vier mættum þinast medal þe
erra sem ecke hneyxla sig a þynū Syne Jesu
Christo/ Helldur verda fyrer hann
Sæluholpner/ Amen.

Fiorda Suñudag j Adventu

Evangelium/ Joh. 1. Cap.

HEtta er Vitnisburdur Johañis Þegar Gydingar sendu af Jerusalem/ Presta z Levita/ ad þr skylldu spyria hañ ad/ Huør ert þu? Og hañ medkiendest og neitade þui ecke. Og hñ medkiendest seigande/ Eige er

eg Christur. Og þeir spurdu hañ enn þa ad/ Huad þa? Ertu Elias? Hañ sagde/ Eige em eg. Ertu þa Spaamadur? Og hañ suarade/ Nei/ ecke. Þa sögdu þeir vid hañ/ Huer ertu þa? so vier meigum Andsuar giefa þm er oss wtsendu. Huad seiger þu af sialfum þier? Hañ sagde. Eg em hroopande Rodd j Eydemörku/ Greide þier Götu Drottins/ suo sem ad sagde Esaias Spaamadur. Og þeir sem wt voru sen der/ voru af Phariseis. Og þr spurdu hañ ad/ og sögdu til hans. Þui skijrer þu þa/ fyrst þu ert ecke Christur/ og eige Elias/ z eige Spaamadur? Johañes suarade þm z sagde. Eg skijre j Vatne/ eñ sa stod j mided hia ydur/ huorn þier þecked eige. Hañ er sa sem epter mig mun koma/ huer ed var fyrer mig huers Skoopueinge eg em ei verdugur vpp ad leysa. Þetta skiede j Bethabara hiaumeigiñ Jordanar/ þar s Johañes skijrde.

 J þess

J þessu Evangelio skulum vier þrjar Greiner hugleida.

Hin fyrsta talar vm þa Sendefør sem Gydingar sendu til Johañem Skijrara.

Af huørre Grein vier eigū þetta ad læra.

Ad þegar Heimur þesse z Diøfullin̄ kuña ecke med Magt z Valldе/ ad vil la trwa Ordsins Þienara/ eda med stra ungum heitingum/ Þa bera þeir sig ad gøra þad med Flærd og føgrum Or dum/ ef þeir giæte med þui moote hind rad Sañleikin̄.

Þar fyrer hafa aller Guds ords Þi enarar/ stora þørf a þui/ ad sia vel vid slijkum slægdum/ og bidia Gud vm sij na Naad og Hialp/ ad þeir kuñe ad sta nda stødugер/ z framfylgia Guds Vil ia og Sañleikanum/ huort þad er Hei minum med eda mote/ so sem Johañes hier giører.

Auñur Greinen̄.

Hlijder vppa þad Andsuar sem Jo- hañes

hafies giepur þeim sem vt voru sender til hans.

Af huøriu Andsuare/ vier eigum þetta ad læra.

Ad ønguum Ordsins Predikara ber ad leita eigenlegs Lofs/ helldur Christi Dyrdar og Æru/ og medkiena Sann leikann ohræddur og ofkielsdur ꝥ huørium Maate.

Þar næst lærum vier þad hier/ ad Guds Ords Predikun og framburdur/ er þar fyrer jnnsettur og skickadur/ ad veg urinn verde Christo tilreiddur/ Þad er ad skilia/ Ad vier mættum sem flester komast til Sannleiksins Kyñingar/ fyrer Løgmaalsins ꝛ Evangelij Predikun og læra riettann sannan Sæluhialpar Lærdom/ ꝛ ad snua sier til Guds mz sann re Jdran ꝛ jnnleidast so j Guds Rijke.

Þar fyrer eiga aller Prestar ꝛ Predikarar/ Ad fylgia Fotsporum hins heilaga Johannis/ og þessum ædurnefndum fiertimur Høfudgreinum christelegs Lær

doms frampylgia/med allre Tru z Tro stgiafne/ huor pyrer sig/ og steingia þui ecke samañ.

Þridia Greinen.

Nijder vppa þañ dyrdlega Vitnis burd og Lofgiord/ sem Johañes Skijr are giefur Herranum Christo.

Aff huørium vier tøkum þeñañ Lærdom.

Ad vita huor mismunur vered hef ur a mille Herrans Christi Skijrnar/ og þeirrar/ þegar Johañes Skijrde.

Johañes skijrde alleinasta med Vat ne/ eñ Christur med heiløgum Anda. Þad er ad skilia/ Hañ wthellte Heiløg um Anda yþer þa sem af Johañe vrdu skijrder. Huad hid sama Christur enn nu þeñañ Dag giører a og alla tijma/ þar Meñ verda skijrder/ veiter z giefur hñ af sijne Nad og Myskun Fyrergief ning Syndaña/ Rietlæted z heilagañ Anda.

Þar næst z j ødrulæge/ kieñer oss þes se Vitnisburdur/ ad Herrañ Jesus Ch ristur

ristur er eirn sañur Eilijfur Gud/ þad med z eirneñ so riettlatur z heilagur Madur/ ad hans Lijke hefur alldrei vered a Jordune.

Þar fyrer er þad riett og tilheyrelegt ad vier audmykium z lijtelæckum oss fyr er hönū/ eins z Johañes giorer hier/ So ad vier mættum fyrer hañ upphafder verda/ og ad eilijfu Sæluholpner.

Þar um skulum vier bidia med þessare Bæn.

DRottenn Gud Himneski Fader/ Vier þöckum þier epter vorre skylldu/ ad þu hefur þ þañ heilaga Johañem/ skickad z uppbyrtad þa nadarfullu Lijfsins Laug/ sem er Skyrniñ/ til hvörrar þu hefur vnt oss ad komast/ z i hvörre þu lofar oss Nad z Syndaña þ giefningu z eilijfu Lijfe/ vegna Jesu Christi Sonar þyns. Vier bidiū þig/ vardveittu oss i trwñe til þinar Nadar og Myskunar/ So ad vier alldrei efū vm nockur þyn Fyrerheit helldr huggū oss med þeim/ i allskyns Mootgange og Freistingum/. Veit oss og einnig þ fyrer þiñ heilaga Anda/ Ad vier vöktum oss fyrer Syndeñe z verdum so sakleyser/ so sem þa vier komū fra Skyrneñe/ Ellegar, ef vier

þrøſum eda þøllum vegna Hollds z Bloods Breyskleika/ þa lát oſſ ecke liggia j Syndunū helldur rÿſa vpp aptur/ fyrer rietta z ſanā Aivarlega Jdran/ og hugga oſſ z hallda vid þÿn fyrerheit/ z ødlaſt ſo vm ſÿder fyrer þyna Myſkun/ Eilÿfa Sæluhialp/ Amen.

A Fædingar Hatijd Christi
Evangelium/ Luce 2.

OG þad bar til a þeim Dogum/ ad þad Bod gieck wt f. a Keyſaranum Auguſto ad þad Heimurin allur ſkyllde Skattſkrifaſt. Og þeſſe Skattſkriping

ing hooꝑst fyrst vpp hia Cyrenio ʒ̄ þa
var Landstiornare j Syria. Og þeir
foru aller ad lata skattskriꝑa sig/ huor
til siñar Borgar. Þa foor og Joseph
af Galilea wr Borgeñe Nazareth/
vpp j Judeam/ til Davids Borgar
Bethlehem/ af þui hañ var af Hwse
⁊ kyne Davids/ so hñ liete Skattskrifa
sig þar med Mariu siñe Festarkonu O
lieitre. Eñ ꝥ skiede so/ þa ed þau voru
þar/ ad þeir Dagar fullnudust ad hun
skyllde ꝑæda. Og hun ꝑædde siñ Frum
gietiñ Son/ ⁊ vafde hañ j Reyꝑum/ ⁊
lagde hañ nidur j Jotuna/ þuiad hun
ꝑieck eckert añad Rwm j Giesta Herber
ginu. Og Fiarhirdar voru þar j sa
ma Bygdarlæge vm Grandana vid Fi
ærhwsiñ/ ʒ̄ geymdu ⁊ voktu yfer Hiord
siñe vm Nottina. Og sia þu/ ad Eiñ
gill Drottins stood hia þeim/ og Guds
Byrte liomade j kringum þa/ og þeir
vrdu miog Ottaslegner. Og Eingell
eñ sagde til þeirra) Hirde þier ecke ad
hræ

Hirdast. Sialed eg boda ydur myked Fognud/þad er skier øllu Folke/þuiad j Dag er ydur Lausnarinn fæddur/sa ad er Christur Drottinn/ j Borgenne Davids. Og hafed þad til merkis/ ad þier munud finna Barned j Reyfum vafed/og lagt vera j Jotunne. Og Jafnsnart var þar hia Einglenum/mykell fiølde Himneskra Hersueita/ sem lofudu Gud z sogdu/Dyrd sie Gude j Upphædum/Og Fridur a Jørdu/Og Mønnum goodur Vilie.

Þetta Evangelium hefur fiorar Greiner j sie ad hallda.

Og er hin fyrsta Historian sialf/eda Frasagan/j huørre vandlega verdur skrifad z framsett/ allt mioll med Vegtte vm Fædingena Herrans Christi/ z er/ a huørium Tijma/ huar z af huørium Christur er fæddur.

Af huørre Grein vier høfum þetta ad læra.

Ad

Ad med þui ad aller Hluter j þessare Historiu/ verda samhlioda þui s af Heilgum Spamonnum hefur vered fyrer spad. Þar fyrer er þesse Jesus sañarlega sa same/ sem heilogum Fedrum var j Vpphafe fyrerheiteñ/ huorn mr(?) ger af Kongum og Spamoñum hafa Hiartanlega girnst ad sia.

Þar fyrer skulum vier ønguu ackta Gydinga Lyge z Spott/ z eñ sijdur gióra so sem þeir/ ad vænta epter ødrum Messia.

Þar næst lærum vier þad hier/ Ad mz þui Herrañ Christur sa Himneske/ Kongur/ er so fatæklega fæddur j einū Asnastalle/ z lagdur j Jotuna/ þa skulum vier ecke hneyxlast þar af/ þa vier eñ nu a'þessum Døgum siaum þad/ ad hūs Kyrkia z Christne er hier j Heime aum og fatæk. Ei helldur skulum vier lata oss þikia ꝼ þui/ þo vier slaꝼer verdum ad lijda fyrer hans skulld/ Forsman z Fyrerlitning/ Neyd og Fa takt

tækt/einkũ fyrer hans skulld/ ad hñ er til þess/ z þar fyrer ordiñ fatækur hier j Heime/ ad giøra oss rijka z Auduga/ j Himnarijke eilijflega.

Auñur Greiniñ.

Nun hlijder vppa þa dyrdlegu og mægiætu Predikun/ sem Eingell DROtt ins giørde til Fiarhirdaraña/ vm þad litla og nyfædda Barned Jesum.

Huat af vier lærum

Til huers/ z huors vegna Christur er fæddur/ sem er/ Ad hñ skule vera Frelsare allrar Veralldariñar/ og sa sem endurlensa skyllde alla Meñ/ fra Synneñe/ Daudanum/ Dioflenum z Helvijte/ z giøra oss ad eilijfu Sæluholpna.

Þar fyrer þurfum vier j Sañleika ecke ad vera hrædder/ Helldur skulũ vier hugga oss vid hans Fæding/ z setia hana j mote allre klogun Løgmalsins z vorrar vondrar Samvisku/ Ja/ z so j mote Freistingum Diøfulsins z Daudans

udans/og hafa þar af Hiartans Fognud og Glede j Lijfe og Dauda.

Pridia Greinin.

Er sa dyrdarlege z fagre Lofsaungr sem þeir Himneſku Herſkarar syngia/ ſeigiande. Dyrd sie Gude a Hædū/ z fridur a Jordunē/ z Mōñū godur vilie.

Af þessum Lofsaung lærum vier.

Huad vier eigum ad giora þegar vier viliū riettelega hallda þenañ Hatijd is Dag/ z hafa not af Jesu Christi fædingu/ oss til Saluhialpar/ ꝭ er/ Vier skulū lofa z dyrka Gud ꝼ soddañ Naad og Myskun/ sem hañ hefur veitt oss j Christo/ hafa Glede/ Frid og Fognud þar af/ og taka þañ heilaga Kross vp pa oss med Þolenmæde/ z læta oss alla tijma hñ vel lynda z lijka/ Þuiad hū ꝭ ber siñ Kross epter Christo med Þolenmæde/ z er stadfastur j Trunē til Æfeloka/ sa skal verda Saluholeñ.

Fiorda Greinen.

Nun

Nun hlijder vppa Hirdarana/ ꝫ gaṅ ga jñ j Stadinn/ epter þ þeir høfdu heyrt Eingelsins Predikun/ z þañ Nimuelska Lofsaung/ ad sia þad sem ad skied var. Og þegar þeir høfdu funded þad epter Eingelsins Ordum/ þa sneru þr aptur/ vtbæru z vijdfrægdu þ þeir høfdu heyrt z sied/ lofande z prijsade Gud þar med/ ꝑ soddañ Nad og Myskun.

Af þessare Grein lærum vier fyrst.
Ad leita epter Herranum Christo/ so sm̃ Hirdararner giørdu j Stallenum z j Reyfunum/ Pad er ad skilia/ j Kyrkiune z j hans Orde.

Þar næst/ þegar vier sikium hañ þa skulum vier einfalldlega trwa ollu þui sem vm hañ verdur sagt.

J þridia mata lærum vier þad hier/ Ad lijka so ꝫ Hirdararner/ þa þeir høfdu endad sijna Guds þionustugiørd/ þa huørfu þeir aptur til siñar Hiardar/ vtbæru Orded z prijsudu Gud. So eigū vier z alla þessa Daga/ heima j vorū

Hus

Nwſum ꝛ Nybylum/ med vorum Nyw
um ſyngia/ kveda ꝛ Tala vm Madar
ryka Fæding þeſſ litla Barnſins Jeſu
ꝛ lofa ꝛ pryſa Gud þar fyrer/ med lioſ
um Ordum. Sydan þar epter take hu
er ꝛ eirn vara a ſynu Kalle ꝛ Embæt
te/med Trw ꝛ Dygd.

Og vm allt þetta vilium vier ſo bidia og ſeigia.

DRottin̄ Gud Himneſkur Fader. Vier þøc
um þier pyrer kyna Nad ꝛ Myſkun/ad
þu hepur læted þin̄ einka Son taka a ſig vo
rt Holld og Blod/ꝛ hepur pyrer hn̄ myſkun
ſamlega hialpad oſſ pra Syndeñe/ꝛ pra þm
eilypa Dauda. Vier bidium þig Himneſkur
Fader/ Vpplys vor Hiørtu med þynū heila
ga Anda/ſo vier mættum alla tyma vera þa
ck þacklater/pyrer ſoddan Nad ꝛ Myſkun
ꝛ hier vid ad hugga oſſ i allra handa neyd ꝛ
Motgange ꝛ Freiſtingum/og verda ſo pyrer
þin̄ Son Jeſum Chriſtum vorn DROTT
in̄ eilyplega Sæluholpner/Amen.

A S. Stephanus Dag.

Evang: Matth. 23. C

Jesus sagde til Gydinga folksins og Nordingia Kiennemannana. Siaed/ eg sende til ydr Spaamenn Spekinga z Skriptlarda(z nockra ap þeim munu þier aplijfa z Krossfesta/ z suma munu þier Hwdstrykia j Samkundu Hwsum ydar/ og af anare Borg j adra munu þier þa opsækia/ so ad yper ydur kome allt Riettlæatt Blood sem a Jordena wthellt er/ j fra Blode Abels Riettlæata/ allt til Blods Zacharia son ar Barrachia/ huern þier dræpud a millū Mwsteris z Alltaris. Sannlega seige eg ydur/ allt þetta mun koma yfer þessa Kynslod/ Jerusalem/ Jerusalem/ þu sem aplijfar Spaamennena/ z gryter þa sem til þijn eru sender/ Hnersu opt hefe eg villtad saman safna Sonum þijnum/ lijka sem Hænan sapnar Vnguū sijnum vnder Væingie sier/ og þier hafed ecke villtad? Siaed/ ydar Hws skal ydur j eyde læated verda. Þuiad eg seige ydur/ ad þier munud ei sia mig vpp fra

þessu

þessu/ þangad til þier seiged/ Blessadr sie sa sem kiemur j Nafne Drottins.

Þetta Evangelium hefur þriar Greiner j sie ad hallda.

Og talar hin fyrsta þar vm/ huorsu Gud hefur elskad Gydinga Folk/ z ad hn̄ hafe alla tijma sent til þeirra Spa menn og Læresedur/ til þess ad þeir skyll du medtaka þa z hlyda þeim.

Huar af vier lærum.

Fyrst/ Ad þeckia Guds Fodurlega Nad og Giæsku/ ſ giarnan z af Hiar ta vill ad aller Men̄ skule verda Salu holpner z komast til Sannleikſins Kyn̄ ingar. Fyrer þa somu grein hefur han̄ alla tijma læted þad heilaga Predikun ar Embætte vid magt halldast j Hei menum/ z þad sama giører han̄ en̄ nu a þessum Deige.

Þar næst lærum vier hier/ Ad storre Nad kan̄ Gud ecke ad veita nockru La nde eda Folke/ en̄ þa/ þegar hn̄ giefur þeim Trulynda Læresedur. Þat syner

er tilheyrelegt/ ad Meſſ med þackløte medtake ſlijka Guds gaafu/ z ſieu heyr uger og hlijduger ſijnum Kieñeþedrū.

Auſtur Greinin.

Hlijder vppa þad ſaara Klogumaal Herrans Chriſti/vm Oþacklæte þrra blindu og þorhertu Gydinga.

Huar aþ vier lærum.

Fyrſt/ Ad alla tijma haþe þeir hell ſtu/Lærduſtu z allra Vijſuſtu j Heims num/meſt forſmaad Guds Ord/og oþs ſokt þad.

Þar fyrer ſkulum vier ecke vndraſt þ og ecke helldur hneyxla oſſ þar a/ þeg ar vier ſiaam ſlijkt ſkiedur/eñ nu a þeſſ um Døgum.

Mykl u ſijdur ſkulum vier draga vnd añ ad medtaka þad heilaga Evangel ium/til þeſſ ad Paviñ j Rom/ hñs By ſkupar og adrer Stoorhøfdinglar þad ſamþyckia/ſo ſem allvijda giøra ſaafro der Meñ j Pavadomenum.

Þar

Þat næst lærum vier hier/ Ad Herr ann Christur sier vel/ huørn Ordett ha ns Ords Þienarar lijda/ z hn vill þess alvarlega hefna vm sijder. Þat fyrer ber þeim ad vera þui þolenmoodare j Motgangenum z Offoknunum.

Þeir Offoknarar z adrer Guds Or. ds z hans Þienara Hatarar/ ættu ad sia sig vm kring/ z læta af sijnū Offok nū/ so framt s þeir vilia ecke sijdar meir koma vnder Reide og Refsing Guds.

Þridia Greinin.

Nijder vppa þau hooturnar Ord/ sm Christur talar til Gydinga/ þar hann seiger þeim huad yfer þa skule koma vegna þeirra Ohacklætis.

Huar af vier þetta lærum.

Fyrst/ Ad Gud er j onguann mata Sok edur efne þar til/ ad nockur Mad ur fordiarfest/ huørke stundlega/ nie helldur eilijflega/ Helldur vill hn giarn samlega safna øllum vnder sijna My,

Eig skun

ſkunar Vænge/ ef þeir ad eins vilia
þiggia þad og hlyda hønum.

Þar næſt/ Huar ſ̃ hellſt Guds Ord
er forſmaad z fyrerliteđ/ þar vill koma
Hefnd z Plaaga yfer Lond z lyde/ſo þr
hliota vm ſijder til grunn̄ ad ganga.

Þar ꝼ/ ef ad vier vilium haꝼa Guds
Werndan z Bleſſan/frid z Roo j Lan
denu/ þa medtøkū Guds Ord mz þack
læte/ z laatum med þad lenda/ z ſafna
oſſ vnder Herrans Chriſti Vænge/og
ſtondum þat ecke j mote/ z ofſækiū ecke
Guds ords Predikara/ſo ſ̃ giordu Gyd
ingar. Þar fyrer vilium vier ſo bidia.

HErra Gud Himneſkur Fader/ þu ſm̄ lieſt
þan̄ Heilaga Stephanum verda Gryttā
j Hel/vegna hans Trwar/ og þyns heilaga
Ords/oſſ giefande þar med þeñañ Lærdom
ad þitt Ryke er ecke af þeſſum Heime/Og ad
þu vilier hrædelega ſtraffa alla þa ſem þitt
Ord fyrerlyta og ofſækia. Vier bidium þig
Gief oſſ þyna Nad/ad vier ecke med vorum
Syndum forþienum ſlykt ſtraff ſm̄ kom yf
er þa ofacklaatu Gydinga/ Helldur ad vier
mættum elſka/z j øllū heidre hafa þitt Ord
og Ordſins Lærefedur/Og ad vier j øllum

mot

Morgznge og Freistingum mættum hug ga
oss v.d þyna Hlijþd og verndan/og verda so
vm siþer eilijfslega Saluhólpner/Amen.

S. Johañis Postula Dag

Evangelium/ Joh.21. Cap.

Jesus sagde til Peturs/ Fylg þu mier epter. Petur snere sier vid/ og leit þañ Læresuein epterfylgianda sem Jesus elskade/ sa er og vm Kuølldmaaltijdena hafde a häns Brioste leiged/ og sagt/ Herra/ huør er sa er þig forrædur? Þa er Petur leit nu þeñañ/ sagde hañ til Jesu/ Herra/ Nu ad skal þesse? Jesus seiger þa til hans Ef eg vil hañ blijfe til þess eg kiem/ Huad kiemur þ vid þig? Fylg þu mier epter. Þa gieck su Ordræda a medal Brædrañā/ Þesse Læresueirn deyr ei/ Og Jesus sagde ei til hans/ hañ deyr eige/ helldur ef eg vil hañ blijfe til þess eg kiem. Huad kiemur þad vid þig?

 Þesse

Þesse er sa Lærefueirn/ er vmþetta ber Vitne/ og þetta skrifade/ z vier vitum hans Vitnisburdur er sañur.

Þetta Evangelium hefur fiorar Greiner jñe ad hallda.

Fyrsta Greineñ.

Kieñer oss huorsu hiartanlega Herrañ Christur elskar sijna Saude/ z huilijka Ahyggiu hañ hefur fyrer sijnum þar hñ j þriar reisur bÿfalar S. Petre/ ad so kiæran s S. Petur hefur Christum/ suo trulega og dyggelega skule hñ foodra Christi Saude z añast þa Nuad hid sama bæde Predikurunum z Tilheyrendunum er naudsynlegt z gagnlegt ad vita.

Þar næst lærum vier hier/ Ad Prestar z Predikarar eiga huortueggia ad fæda/ Saudena og Lombiñ/ þ er/ Þeir eiga med Tru og Dygd ad vndervijsa og kieña Guds Ord/ bæde vngū og gomlū/ og sierdeilis ad framfylgia Guds Barna

Barna Lærdome og Frædū/ sem er Gr undvollur og jñe halld alls Christelegs Lærdoms.

Aūnur Greinin.

Er Spaadomur og Fyrersøgn Herrans Christi/ þar hañ talar so til Petturs/ Þa þu varst ungur gyrter þu þig sialfur og gieckst þangad sem þu villder/ Eñ þa þu ert ordeñ gamall muntu wtrietta þijnar Hendur/ og aūar mun gyrda þig/ og leida þig þangad sem þu villt ecke.

Þesse Grein kieñer oss/ huorneñ Heimur þesse er vant ad launa trulyndum Guds Ords Þienurum/ Sem er/ ecke ødruvijs eñ Christur talar hier til Petturs/ z seiger hm̄ þ ad Meñ mune byn da hañ z leida hañ til Daudans.

Vid slijku meiga Guds Ords Þienarar buast/ z taka sier þ til Huggunar/ ad Christur sier og ælijtur þeirra Kuaker og Þijsler/ Eñ þar mūu epter koma Himnesk laun eilijfrar Gledi og Far

Ev sælld

sælldat. Skulu þar þ þeigensamlega fylgia Christo epter/ j giegnum Daud an/ og allskyns Pijnu og Motgang.

Þridia Greinin.

Nuꝼder vppa S. Petur/ sem spyr Herran Christum ad/ huorneñ S. Johañe þm vordi Lærefueine eige ad gäga.

Huar af vier lærum.

Huorneñ hættad er voru Nollde og Bloode/ ȳ er/ ad ætijd þiker oss ad adrer hafe betre Kiør/ Lucku z Velgeingne eñ vær/ og þar fyrer leidest oss Kross og Motgangur/ Ellegar vier verdum O þolenmoder vnder Krossenum.

Eñ Herrañ Christur æuijtar Petur fyrer slijkt/ og vill ecke ad vier skulum hyra vm adra/ þeirra Lucku z Velgeingne/ Helldur giora þ oss er skylldugt/ huxande ecke par vm þad sem epter muñ koma/ eda þo vier ættum ad lijda eñ meira og þyngra eñ adrer.

Fiorda Greineñ.

Er

Er Ender eda nidurlag Gudspiall sins/ j huoriu S. Johañis Evangeli um verdr med dyrdarlegū Vitnisburde stadfest/ þar so stendr/ Þesse er sa Lære sueirn sem Vitne ber vm þessa Hlute og þetta skrifade/ og vier vitum hans Vitnisburdur er sañur.

Þetta nidurlag S. Johañis Gudspialls/ þienar oss til sterlegrar Huggunar/ j giegn Spotte z lygum allra Gydinga/ so vel sem Tyrkia/ og añara Ne idingia/ sem fastlega tala j mote Herrans Christi Ordum og giorningum/ z ackta þad ad ongun.

Þui er tilheyrelegt/ ad vier trui christelegre Kyrkiu/ z hênar Vitnisburde/ meir eñ Christi Ovina Lygum. Og huad Johannes hepur skrifad j sinne Gudspialla Book/ þad skulum vier allt hallda fyrer Gudlegañ Sañleika/ So sem oll heilog christne er j þañ tijma var/ seiger hier/ Vier v tum ad hans Vitnisburdur er sañur.

Þui

Þar vm skulum vier bidia med þessare Bæn.

ALmættugur Gud/ þu sem villt ad aller menn skule þig elska/ ⁊ þier þiona j riettre Tru/ huør j siñe Stiett. Veit þu oss Nad þar til/ ad vier seum þier alla tyma þacklaat er fyrer þyna Hingadkomu ⁊ alla adra þyna haleita velgiørninga/ ⁊ ad vier riettelega kyñu ad elska þig/ ⁊ bera vorn Kross ⁊ epter fylgia þier/ ⁊ ad huør ⁊ einn med allre Tru ⁊ Dygd/ vakte sitt Embætte/ Ad vier mættũ so lifa med glede ⁊ godre Samvisku/ til þess þu oss hiedan kallar wr þessum Eymdardal/ jñ j þad eilyfa Lyf/ Amen.

Fyrsta Suñudag j Joolum

Evangelium/ Luc. 2. Cap.

OG hans Fader ⁊ Moder vndrudust huad af hm̃ sagdest/ Og Simeon blessade þaug/ og sagde til Mariu Moder hans/ Siadu/ þesse er settur til Falls ⁊ Vpprisu margra j Jsrael/ ⁊ til merkis/ huørium j mote mũ mælast. Og sialfrar þinar Ønd mun Suerd j giegnũ smiuga/ so ad auglios

verde

verde Hugskots Hiørtu margra. Og
þar var þa Aña Spakona/ Dootter
Phanuels af Kyne Asser/ hun var og

komin til sinna Ara/ og hafde lifad sio
Aar med sijnum Eignar Mañe/ pra
Meydome sijnum. Og þesse Ekkia ha
fde nær stora Vetur om attræætt/ huor
ed eige gieck wr Musterenu/ þionande
Gude Noott z Dag/ med Fostum og
Bænahallde. þesse gieck samstundes
þangad ad/ og prijsade Drottin/ z sag
de aþ honum til allra þeirra sem End
urlausnarenar bidu til Jerusalem. Og
er þau hofdu allt fullgiort epter Log
mal

mæle DROttins/ ſneru þau aptur j Galileam til Borgar ſiñar Nazareth Eñ Sueirniñ vox vpp/ og ſtyrkteſt j Anda fullur Viſdoms/ og Guds nꝏd var med hønum.

Þetta Evangelium hefur fiorar Greiner ſſie ad hallda.

Fyrſta Greineñ

Talar vm Forelldra Barnkornſins Jeſu/ huorier þad vnduruſt/ ſem vm hañ var talad.

Af huørre Grein vier lærum þetta.

Ad allar Trwargreiner/ ſem hlyda vppa Chriſtum/ þær meiga kallaſt vn darlegar fyrer vorre Skynſeme. Eñ þo ſamt ber oſſ ecke ad hafa Efaſemd a þeim/ eda mæla þeim j mote/ Helldur eigum vier med einfølldu Hiarta/ ad medtaka þær/ z hallda þær fyrer Gud leg Sañende.

Añur Greineñ.

Nyder vppa Spꝏdom z Fyrerſøgn hins

hins gamla Simeonis. Hann spaer þ
vm þetta litla Barned/ og seiger/ Sia
þesse er settur til Falls z Vpprisu mar
gra j Jsrael/ Og til eins Merkis/ þar
vm/ ad honum mune j mote maellt ver
da. Og j giegnum Saal þijna mun sm
iuga eitt Suerd/ vppa þad ad huganer
margra Hiartna verde openberar.

Af þessum Ordum laerum vier þad.
Ad eñ þo Christur sie af sijnum Him
neska Fodur til þess sendur j Heimeñ/
Ad aller Meñ sem liggia vnder obaere
legum þunga Syndaña/ skulu fyrer
hñ verda Saaluholpner.

Samt mun þad þo skie/ ad meste
Partur Mañlegs Kyns/ mun soddan
Guds naad z Giaefku ad onguu aekta/
helldur vppsetia sig z maela j mote Her
ranum Christo/ z falla med þad sama
j eilijfa Glotun.

Huad alltsaman þui er skrifad/ ad þe
gar vier siaum/ huorsu ad Syding
ar z adrer ogudleger meñ setia sig vpp
j mote

J móte Christo/ so sem eñ nu a þessum Døgum ber til/ suo ad þad særer marg ra Gudhræddra Mañа Hiørtu/ ælsk a ꝫ væru þau med þessu Suerde j gieg vm lygd/ þa skulum vier samt vera stø duger/ ꝫ hneyxla oss ecke a sliku/ helld ur ælyckta ꝫ hallda af þessu/ ad Chris tur er sa riette Hyrningar Steirn/ sem af Gude er tilsettur/ a huørium vier skulum ecke steyta oss/ helldur reisa oss vpp fyrer hañ/ og fyrer hañа Trw a hans Nafn verda Sæluhølpner. Þui ad sæler eru þeir sem ecke hneyxla sig a hønum.

Þridia Greiniñ.

Hlyder vppa þa gømlu Spakonu Oñu/ Af huørre vier skulum læra/ hu ørneñ Kueñfolk skal hegda sier og skic ka/ ef þad vill eins ꝫ Añа fa Heidur og hrosan af Heiløgum Anda.

Fyrst skulu Kuiñurnar/ so vel sem all er adrer trua þui/ ad Christur er Þrra Huggun/ þeirra Sæluhialpare ꝫ Frel

sare

ſare. Þar þyrer eiga þær z ſo opt lega ad tala vm hñ/ſyngia z ſeigia af hm̄/ z kieña ødrum Chꝛiſtelega Tru/ z ad þeckia Gud.

Þar næſt eiga þær ad lifa ſo/ bæde ꝑ ſiñ Ecktaſkap og epter/ ad þeirra Sid ſemd/ Sparneitne Gudhrædſla og Ku eñpryde ſie vitanleg og kuñug þyrer øll um Mønum.

Fiorda Greinin

Er nidurlag Gudſpiallſins/ þar Lu cas ſkrifar ſo/ z Barned vox vpp z ſtyr kieſt j Anda/ þullt med Wijſdoom/ og Guds Nad var med þui.

Hüar aþ vier lærum.

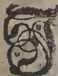
Ad eñ þo Chꝛiſtur haþe voxed/ z þro aſt ſo ſem añar Madur/ad Alldre og Gaafü/Dag epter Dag/ Þa er þo ſtor miſmunur a mille hans z vor/ oſſ eru þær Gaaþur gieþnar aþ Gude/ ſem vier hoſum med ſkamte z mæler/ Eñ Chꝛi ſtur er fullur af Wijſdom/ z heſur allar Gaafur þullkomlega epter mañdomleg

re Náttúru/ j huørre ad byr Fylling Guddómsins Líkamlega.

So lꝍtum oſſ bidia.

Drottin Gud Himneſkur Fader/ Þu ſem pyrer Munn þins heilaga Simeonis hefur pyrerſagt/ad Chriſtur þin̄ Son ſie ſetter mørgum j Jſrael til Falls z Vpprisu. Vier bid ium/Vpplys vor Hiørtu med þijnum heilaga Anda/ad vier kyn̄i riettelega ad þeckia þin̄ Son Jeſum Chriſtum/ad hallda oſſ vid hin̄ j allra handa Motgange z Sorgū/z ſteyta oſſ ecke a honum/med þeſſum blinda Heime/ z ad vier j huørſkyns Freiſtingum og Moot gange ſem oſſ hender/ vegna þeſſ ad vier vid urkien̄um hin̄ Ord/mættum bliffa ſtøduger z glader/Med þui ad þad er ſatt/ad þeir ſem opſæckia þitt Ord/Þr heyra ecke til þynu Ri ke/En̄ þr ſem Ordenu trua/z blyffa þar vid ſtøduger//þeir verda Sæluhølpner ad Eilifþu/Amen.

A Atta Dag/Evangel ium/Luc.2.Cap.

Þan̄ Tijma. Epter þad ad atta Dagar voru lidner/ og þ Barned ſkyllde Vmſkierast

vgt

var hans Nafn kallad Jesus. Huad er kallad var af Einglenum/ ædur eñ hañ var gieteñ j Moodurkuide.

Tuær eru Greiner þessa Gudspiallo.

Su fyrre talar vm/ huørsu þta Barned Jesus hafe vered vmskored.

Aþ huørre vier tøkum þeñañ Lærdom.

Ad Herrañ Christur hafe þar fyrer giefed sig vnder Løgmaaled/ z vered þui hlyddeñ/ Ad hañ kyñe oss ad frelsa fra Løgmaalsins Bølvan.

Þar fyrer skulum vier aþ Hiarta vera glader/ og hugga oss hier vid hans

Vmskurn/ so sē alla adra hans Nijdne
þegar Syndenn z Daudenn ströda a oss.
Þar næst/ So sē Bornenn j gamla Tes
tamentenu voru vmskorenn/ a þm attū
da deige epter ssina Fæding/ z vorū þar
mz jnnteknn j Nædareñar Sattmala/
So eigum vier eirnenn ad hafa vor Bo
rn til heilagrar Skijrnar/ z hirda ecke
vm huad Endurskijrar* þar a mote ma
sa/ sem halda ad Bornenn eige ecke ad
skijrast þyrr enn þau eru komin a Skil
nings Alldur.

Auñur Greinin.

Nijder vppa Nafned JESVS/
sē giefed var þessu nyfædda Barne.

Aff huðrre Grein vier lærum þetta.

Fyrst/ Ad vor Herra Jesus Christus
er til þess fæddur/ og þar fyrer er hann
Madur ordinn/ ad hn vill vera vor En
durlausnare z Frelsare/ þad er/ Hann
vill giora oss aumu Synduga Menn Ri
ttlata z Saluhólpna. Þat þ skulū
vier

vier ecke leita epter odrū Frelsurū/ eda
medtaka þa nie trua a þa/ so sem Papi
star giøra eñ nu j Dag/ Trua helldur
þui ꝫ S. Pall seiger j Giørningabook
Postulaña 4. Cap. Ad añad Nafn
sie ecke giefed vnder Himnenum a med
al Mañanna/ j huøriu oss byrie Salū
hølpnum ad verda/ eñ Nafned Jesus.
Þar næst/ Med þui ad Gud Himnesk
ur Fader/ hefur af sierlegu Rade/ og
Tilsetninge/ læted giefa sijnum Syne
þetta Nafn/ þa skulu ꝫ so Forelldrarn
er a þessum Døgum/ giefa sijnum Bør
num erleg ꝫ Christeleg Nøfn/ eñ ecke
Trolla eda Kuikinda.

Og vilium vier so bidia.

DRottiñ Gud Himneskur Fader/ Vier þøck
um þier þyna Fødurlega Nꝫd ꝫ Myskū
ad þu hefur teked oss aumar Mañeskiur ad
þier/ og hefur vorra vegn giefed þiñ Son
vnder Løgmaaled/ so ad hañ med sijne Hlydne
ꝫ Løgmaalsins Vppfyllingu/ styllte ꝫ stødva
de þyna Reide/ ꝫ bætte fyrer vora Ohlydne
Vier bidium/ vpplys vor Hiørtu med þinū

heilaga Anda/ad vier kynnum ad hafa hugg un af hans Hlydne/þa Syndernar z su vond da Samviska stryder a oss/ z ad vier mætti fyrer Hialp heilags Anda/taka til ad vera hier hlyden Børn/og endelega vm sijder ver da Saluholpner/fyrer Jesum Christum/Amen.

Sunudagen a millum Atta Dags og Þrettanda/Evangeli um/Matth. 2. Cap.

Nu þa Herodes var lateñ/ Sia ad Eingell DROttins byrtest Joseph j Draume a Egyptalan de/z

de/og sagde/ Statt vpp z tak Sueinin og Moodur hns til þijn/ z far til Jsraels Jardar/ þuiad þeir eru j Heliu sem leitudu ad Lijfe Sueinsins. Hañ stood vpp z tók Sueinin z Moodur hns til sijn/ z kom til Jsraels Jardar. En þa hn heyrde þ/ ad Archilaus rijkte j Judea/ j stadeñ Fodur sijns Herodis/ otta dest hañ þangad ad fara/ Og j Draume þieck hn vnderuijsan af Gude/ z for j Alfur Galilea Lands/ og bygde j þre Borg sem hiet Nazareth/ so þad vpp fylltest huad sagt er fyrer Spamenne na/ ad hn skyllde Nadverskur kallast.

Þetta Evangelium hefur fiorar Greiner ad hallda.

Hin fyrsta hlyder vppa/ Huorsu Jesus og hans Moder/ vrdu kolludd fyrer Eingel DRottins fra Egyptalande/ Heim j Gydinga Land/ epter þad ad Herodes var Daudur.

Huar af vier þetta lærum.

Ogudleger Meñ/ Tyrkiar og þeir ra Pienarar/ skulu ecke sleppa hia Da udanum/ hañ piñur þa vel vm siþer. Huar fyrer þeir ættu ad vera aminter ad audmyKia sig þyrer Gude/ med Otta og hrædslu. Eñ þetta giøra fæster/ eñ hinum sem liþa Rangindiñ z Offsokn er/ er þad ein stoor Huggun/ ad þeirra Offsoknarar faa vel sitt straþþ vm siþer og makleg laun.

Þar næst lærum vier þad hier/ Huør su ad DROttiñ med sijnum heilogum Einglum vaker j kringum oss/ þegar vier sofum huat hellst vier erum/ huad Guds Børnū er miøg huggunarsam legt.

Þad þridia/ ad aller þeir sem med Christo verda Landþlootta eda wtlæg er fyrer hans Nafns saker/ þeir munu med honum a sijnum tijma heim aptur koma/ j þeirra rietta Føδurland/ sem er Himna Rijke/ Huar af þeir hafa hina mestu Huggun j þeirra Wtlegd/

Oþ

Auñar Greinin

Skyrer fra/ huorſu ad Joſeph er rei dubuen til ad giora epter Ordum Dro ttins/ an allrar dualar/ og Spurnińg ar framar meir.

Hier af lærum vier.

Aller Riettrwader eiga alla tijma ad vera reidubuner z viliuger/ til ad giora þ þeim er af Gude ſkipad z boded/ Nu ad allar Stietter hærre og lægre ættu vel ad merkia.

Pridia Greinen.

J heñe verdur gieted Archilai/ ſem var Kongur j Gydingalande/ epter ſiñ Fodur Herodem/ Huar fyrer Joſeph er hrædður ad para þangad/ Og verdr þar fyrer Amiñtur af Einglenum/ ad þara j Galileam.

Huar af vier lærum.

Ad þad er Strapp Guds z riettferd ug Hefnd/ þeir ſiñ er kuña ad ſijda Ch

eiskum j Lande eda Stad hia sier/ þeir skulu verda ad neydast til ad vera hia Nerode og hans Sonum. Quad osser til Aminningar/ ad vier ecke wielykium Chr ystum af voru Nerberge/ so sem Gydingar ner/ eige helldur rekum hann vr Lande med voru Opacklæte/ so framt ad vier viliu ecke verda af Gude strafpader med O millldum Yservalldsmonnum/ eda ødrum Landplagum og hepndum.

Þar næst lærum vier þad hier/ Ad Gu ds Børn hafa astijd marga z ødskilian lega Ooine/ huar fyrer þau meiga vel vera hrædd vm sig/ z ganga forsialega fram j þessum hættasamlega Heime/ epter þui sem Gud bijdur og skipar/ Þa mun Gud vndervijsa þeim z leida þau med sijnum heilogum Einglum.

Fiorda Greinin.

Skijrer fra/ huorsu ad Joseph med Barnenu z Maria/fara j Galilea La nd/til Borgarinnar Nazareth/ so Ritn inginn skyllde vppfyllast.

Af

Af þessum Ordum lærum vier þad.

Fyrst/ Ad þad sem lijtelmotlegt er ꝥ Heimenū/ ꝥ kan̄ ad vera Gude velþagelegt. Þuiad ꝥ sem ꝥ Mönnunum er forsmannarlegt/ ꝥ hefur Gud opt sinnis haft sier til Dyrdar ꝛ Þienustu/ huad hid sama huggunarsamlegt er fyrer þa s̄ fyrerlitner og lijtelmotleger eru.

Huar af vier lærum/ Ad þetta Barned Jesus er sa same Messias ꝛ Heimsins Lausnare/ a huorium allar Fyrersagner Spamannanna vppfyllest. Nu ad vier skulum vel merkia j mote Gydinganna Villu og Spottyrdum.

Og vm allt þetta viljum vier so bidia og seigia

DRottinn Gud Himneskur Fader/ þu sem j þijnu Orde hefur openberad oss þinn Son Jesum Christum/ Þu sier huersu Diöfullinn nu a þessum Deige hefur sijna Herodes þienara/ huöria hann lockar og leider/ til ad offsækia þitt Ord med mörgum hætte/ Vier bidium þijna Myskun/ hindra ꝛ ver þm skadlegu Ovinum/ og þa Olucku sem þeir huxa sier ad giöra þinne Christelegre Kyrkiu/ Þa lat þu

hana

þiina koma yfer sialfra þeira Høfud/ En gief oss Roo og Frid/ so ad þitt Ord meige meir og meir wtbreidast og beraſt/ og ad vier fyrer þyna nadarsamlega Hialp z verndan mættum þier seigia Lof z Þackargiørd ad eilyfu Amen.

A Þrettanda Dag/ Evangelium/ Matth. 2. Cap.

ÞAr ed Jesus var fæddur j Bethlehem a Gydinga Lande/ a Dogū Herodis Kongungs/ Sia þu/ ad þa komu Vitringar af Austuralfu til Jerusalem

em/ z ſøgdu/ huar er ſa nyfædde Konu
ngur Gydinga? Þuiad vier hoful ſied
hſ̃s Stiørnu j Auſturvegie/ z erũ kom
ner ad til bidia hſ̃. Eñ er Herodes Ko
ngur heyrde þad/ ſkielfdeſt hañ og oll
Jeruſalem med hm̃. Og hñ liet ſafna
ſaman øllum Kieñemaña Høfdingium
og Skriptlærdum Lydſins/ og forheyr
de af þeim/ huar Chriſtur ſkyllde fæd
aſt. Enn þeir ſøgdu hm̃. J Bethle
hem a Gydinga Lande. Þuiad ſo er ſkr
ifad fyrer Spamañeñ/ Og þu Bethle
hem a Gydinga Lande/ ert ønguañeig
iñ hin minſta a medal Høfdingia j Ju
da/ Þuiad af þier mun koma Hertoge
ſa/ ed ſtiorna ſkal yper mitt Folk Jſra
el. Þa kallade Herodes Vitringana
heimuglega til ſijn/ og ſpurde þa jnne
lega ad/ a huørium tijma þad Stiørn
an hafde byrſt þeim/ Og vijſade þeim
til Bethlehem/ og ſagde. Fare þier/ z
ſpyried vandlega ad Sueineñ/ z nær
þier fiñed hñ/ þa kuñgiøred mier þad
apſtur

aptur/ so ad eg kome eirneñ ad tilbidia hañ. Sem þeir høfdu nu hlÿdt Konun genum/ fooru þeir ap stad. Og sia þu ad Stiarnañ sem þeir høfdu sied j Au sturalþu/ gieck framme fyrer þeim/ allt þar til hun kom/ og stood þar vppe yf er/ huar ed Barned var. Eñ er þeir sau Stiornuna/ glødduft þeir af myk lum Fagnade/ Og geingu j Hwsed jñ/ z fundu þar Barned med Mariu Mo der þess/ Fiellu fram/ og tilbadu þad. Og ad vpploknum sÿnum Fiarsiodum/ offrudu þeir þui giafer/ Gull/ Reykelse z Myrru/ Og feingu auÿsan j Suefne ad þeir kiæme ecke aptur til Herodem/ Og foru so añañ Veg aptur j sitt Land

Þetta Evangelium hefur þiorar Greiner edur Parta

Af huorium hin fyrsta hlÿder vppa Vitringana/ sem komu vr Austurlønd um til Bethlehem/ vpplæku sÿna Fiar siodu/ og færdu Forner Christo.

Huat

Ad til Christi Rijkis heyra ecke alleinasta Gydingar/ Helldur z lijka Heidingiar/ Ja ad vijsu/ allar Þioder z Landsins alfur Heimsins. Þar fyrer ber Þiu z eirninn ad epterfylgia skiærre Stiorn heilags Evangelij/ z læra þar med vijsa sier z leida sig til Christum þeirra Lausnara. Og þegar þeir hafa hann funded/ þa skulu þeir giora so sem Vitringarner giordu hier/ tilbidia hann og trua a hann.

Þar næst skulum vier enn a þessum Deige/ upplata vora Hiartsiodu/ Christo til Dyrdar/ Þad er/ giarnan z med goodum vilia hialpa þar til epter efnum/ ad Guds Ord meige æ z alla tijma/ a medal vor vtbreidast og vardveitast.

Auñur Greiñin

Nijder vppa þa yppurstu Kiennemenn og Skriptlærdu/ huoria Herodes spyrdi/ huar Christur eige ad fædast/ Þeir

suara

ſuara hønū/ſeigiande/ J Bethlehem̄ z beviſſa þad med Ritninguñe.

Huar aꝼ vier lærum ꝼyrſt.

Ad vor Herra Jeſus Chriſtus ſie vi ſſelega ſa ꝼyrerheitne Meſſias/ mz þui hañ fæddeſt j þeim Stad/ ſem Meſſi as átte ad ꝼædaſt/ epter ſyrerſøgn Spamañañа.

Þar næſt ſiaum vier hier/ huad hryg gelegt þad er/ þegar Dioꝼulliñ ꝼorbl indar Mañſins Hiarta/ ſo ſ ſkiede Gy dingana. Þeir yppurſtu Preſtar z Sk riptlærder/ vita og vidurkieña hier/ ad ſa ſyrerheitne Meſſias ſkyllde fædaſt j Bethlehem. Og ſijdan þar epter ſor numu þr ad ſliꝼt er ſkied z framkomed Onguu ſijdur haꝼa þeir a mote ſiñne Samviſku oꝼſokt hñ allt til Dauda/ z ecke viliad hallda hañ ſyrer þañ riettá Meſſiam.

Þar ſyrer eigum vier ad bidia Gud ad hñ hialpe oſſ/ ſo vier þeckium hañ riettelega/ z ad hñ vardveite oſſ j Trw

ſe allt

tie allt til Æfelloka/ & giæte vor myskun samlega/ so ad vor Hiortu forhindrest ecke j slijkum Blindleika.

Þridia Greinin.

Nun talar vm Kong Herodes/ s̄ vill de med Flærd leita vpp Barned til ad fyrerkoma þui/ eñ hañ gat þad ecke.

Huar af vier lærum fyrst.

Ad þad er ecke nytt/ þo Storherrar j Heimenum setie sig j mote Christo & hans Orde/ & bere sig ad nidur þryckia þui med Magt & vnderferle. Þuiad þ sama hefur strax j Vpphafe hent slakañ Herrañ Christum.

Þar næst siaum vier hier/ ad huorke Rææd edr Viska hialpar nockud j mote Gude/ þui huorn helst Gud vill frelsa þeim kañ eingeñ Madur skada ad giora/ huorsu kloklega s̄ hañ fer ad þui.

Þar fyrer skulū vier ecke læta nockra Ofsokn hneyxla oss/ Helldur hugga oss hier vid j ollum Eymdum & Ofsok

num Neins z Diofuls/ ad so sem hañ frelsade þta litla Barn Jesum z Vitringana/ fra Nepnd z Grimd Herodis sa hiñ same kañ a þessum Deige ad vardveita oss.

Fiorda Greinin.

Nun hlijder vppa þad/ huorsu ad Gud baud Vitringunum j Suefne/ ad fara ecke aptur til Herodem/ helldur fara añ añ Veg heim j sitt eiged Land.

Huar af vier lærum.

Ad huör sem þecker Christum riettelega/ truer a hañ/ og styrker hans Rijke sa skal þess ad niota/ Ecke alleinasta j eilijfu Lijfe/ helldur z so eirnen j þessu stundlega.

Þar fyrer eigum vier med riettu ad vera þess viliugre z kostgiæfnare/ til ad giora allt þad/ sem Gude ma vera til Lofs og Dyrdar.

Bæniñ.

Drott

DRottinn Gud Himneskur Fader þu sem he-
fur læted þitt heilaga Ord skyna fyrer
oss/ sem er su rietta Leidarstiarna/ huør ed
oss vysar til Christū. Vier bidiū þig/ giefþu
þinn H. Anda j vor Hiørtu/ Ad vier kyñum
ad medtaka þetta Lios/ z fara riett med þ/
oss til Sæluhialpar/ z ecke lata nockurn hæ
ska nie freistingar skielfa oss þar j fra/ helld
ur ad vier med øllu Hiarta hølldum oss vid
þinn Son Jesum Christum/ sem er vor Frelsa
re/ Og ad vier med vorum Eignum/ þionum
þijnum Syne Jesu Christo/ j þui ad giefa no
ckud til hans Ords/ og þeim voludu j
hans Nafne/ AMEN.

Fyrsta Suñudag epter Þrett anda/ Evangel. Luc. 2. Cap.

OG þa ed hañ var tolf Aara gam
all/ foru þau vpp til Jerusalem
epter sidvenju Hatijdisdagsins/
Og er þeir Dagar voru lidner/ og þau
foru heimleidis/ vard Barned Jesus
epter j Jerusalem/ og hans Forelldrar
vissu þad ecke. Eñ þau meintu þ ad
hañ være hia Selskapnum/ og voru so
komeñ eina Dagferd/ og leitudu hans

 med

medal Frænda z Kuñingia. Og þa ed þaug fundu hañ ecke/ geingu þau apt ur til Jerusalem/ og leitudu ad honũ. Eñ þad skiede so epter þria Daga/ ad

þaug fundu hañ j Musterenu/ sitiande midt a mille Lærefedraña/ heyrande þe im z adspyriande þa/ Eñ aller þeir ed hañ heyrdu/ vndrudust yfer hans skiln inge og Andsuorum. Og er þaug sau hañ/ hnyckte þeim vid. Eñ hans Mo der sagde til hans/ Son miñ/ Þui bre ytter þu so vid ockur? Siadu/ Fader þiñ z eg leitudum harmþrungeñ ad þier.

Og

Og hañ sagde til þeirra/ Huad er þ ad þid leited ad mier? Vissu þid ecke/ ad mier byriade ad vera j þeim hlutum/ sem mijns Fødurs eru? Eñ þau vnderstoo du ecke þetta Ord/ sem hñ mællte til þeirra. Og hañ for med þeim ofan/ z kom til Nazareth/ var þeim og hlyd eñ. Eñ Moder hans geymde øll þessa Ord j synu Hiarta. Og Jesu jokst All dur og Visƙa og Naad hia Gude og Mønum.

Þetta Evangelium hefur fiorar Greiner jñt ad hallda.

Og er hin fyrsta vm Mariu og Jo seph/ sem fooru vpp til Jerusalem a Na tydar Deigenum/ þa Jesus var Tolf Ara gamall.

Af þessu lærū vier þeñañ almeñela ga Lærdom/ ad huør madur hallde Gu ds Þionustugiord j ackt z heidre/ Vit te giarnañ þangad sem hun er frameñ z hialpe til/ hun mætte vid magt hallo

ast z giefe ønguañ gañ ad þui/ ad þr Ogudlegu forsmaa/ slijta z. offsakta Guds Þionustugiørd z. hans Ord.

Annur Greinin

Nun talar vm Barned Jesum/ sem vard epter j Jerusalem/ j Musterenu/ a medal þeirra lærdu/ heyrande og ad spyriande þa/ med soddan Skynseme/ ad aller þeir ed hañ heyrdu/ þeir þor undrudu sig þar vppa.

Af þessum Ordum lærum vier.

Nuørsu ad þetta Barn hefur ordet ad vera meira eñ ønnur einfølld almeñe leg Børn/ Med þui ad soddañ Nimm est Guddomleg Speke/kuñe ecke ad fiñ ast hia ødrum tolfaara gømlum Børnum. Sem sialfur Christur aavijsar. Þar hñ suarar siñe Modur / z seiger/ ad hañ hliote ad vera j þeim Nlutum sem sijns Fødurs eru.

Nuar af liost er /ad hañ er ecke allein asta stiettur Madur / helldur og eirneñ sañur Gud.

Þar

Þat næst skulu Børnen̄ læra/ ad gan ga giarnsamlega til Kyrkiu/ heyra va ndlega Guds Orda Predikun/ og þad þaug ecke skilia/ þa skulu þaug spyria ad þui/og læra þad af ødrum.

Þridia Greinin̄.

Aliſder vppa Forelldrana sem af Gl eymsku lietu Barned vera epter j Musk erenu/ og meintu þad munde komed a Veigen̄ med þeirra Førunepte.

Huar af vier lærum.

Ad heilager Messi eru ecke j allann máta saklauser/helldur hafa þeir noc kra Breste/huørta Gud hylur af sin̄e Náð z Myskun.

Slijkt er naudsynlegt ad merkia/mo te Pavans Lærdóme/ z hans Afguda dyrkan/og sierdeilis j mote þeirre rang re meiningu/þar þeir hallda ad Maria hafe vered fædd an Vpprunasyndar.

Fiorda Greinen̄.

Aliſder vppa þan̄ agiæta Lofstyr/ sem

Gudſpiallamadurinn giefur Barnenu Jeſu/ & ſeiger ad hn̄ hafe geinged med Foreldrunum til Nazareth.

Af hvørre Grein vier høfū þetta ad læra.

Ad ef Børnenn vilia proaſt j Viſkū Alldre & Naad hia Gude & Mønnum/ þa ſkulu þaug fylgia Dæme þeſſa Barns ſins Jeſu/ & ganga giarnann til Kyrkiu & vera ſijnum Foreldrum hlijdenn & vndergiefenn.

Og vm allt þetta vilium vier ſo bidia og ſeigia.

HErra Gud Himneſkr Fader/ Eg þacka þier fyrer þyna Naad & Myſkun/ ad þu hefur læted mig þaa þa heiløgu Skyrn/ & ad vita þitt Guddomlega Ord. Eg bid þig/ gief þinn heilaga Anda j mitt Hiarta/ ad eg aſtunde þitt H. Ord/ ecke fyrerlijte þad nie forſmaae/ edur forſome/ helldur merke þad vel & trulega/ og ad þad mætte bera Avøxt mz mier/ Og ad eg epter þynum Vilia mætte eflaſt j Truñe og Otta DRottins/ og vm ſijder verda j þynu Orde Saluhølpneñ/ AMEN.

Añan Suñudag epter Prettanda/ Evangelium/ Joh. 2. C.

OG a þeim þridia Deigie giørdest Brwdkaup j Cana Galileæ/ og Mooder Jesu var þar. Eñ Jesus z hñs Læresueinar voru z bodner til Brwdkaupsins. Og er þa þraut Wijned/ sagde Moder Jesu til hñs/ þeir hafa ecke Wijn. Jesus sagde til heñar/ þu Kuiña/ Huad hef eg med þig? Mijn Stund er eñ ecke komiñ. Moder hans sagde til Þionustumañaña huad hellst hñ seiger ydar/ þad giøred. Eñ þar voru sex

tu sex Steinkier/sett epter veniu Ebre
skra Mañā Hreinsunar/ og huort eitt
tok tuo eda þria Mæler. Jesus sagde
til þeirra. Fylled vpp Kierin af Vat
ne/og þeir fylltu þaug allt a Barma.
Og Jesus sagde til þra/ Helled nu a z
bæred Kiæmeistaranum/ Og þeir fær
du honum. Eñ þa Kiæmeistareñ sma
ckade Vatnid þad ad Vijne var orded/
z hñ visse ecke huadan þ kom/ eñ þio
nustumeñerner sem Vatned socktu vis
su þad/ þa kallar hañ a Brwdgumañ
z seiger hm̃. Aller Meñ giefa j þyrstu
hid gooda Vijned/ z nær þeir taka Ol
vader ad giørast/ þa þad hid liettara/
eñ þu hefur geymt hid gooda allt til
þessa. Þetta er hid fyrsta Jardteikn
sem Jesus giørde til Chana j Galilea
z hañ openberade sijna Dyrd/ Og hñs
Lærisueinar trwdu a hañ.

Þetta Evangelium hefur þrier
Greiner jñe ad hallda.

Ap

Af huørium ſu hin fyrſta hlıͦder vp pa þad vnga Ecktaþolk/ ſem bydur Herranum Jeſu/ z hans Læreſueinum til ſijns Brwdkaups.

Huar aþ vier lærum.

Ad eþ vier viliū ad vor elſkulege Herra Chriſtus ſkule vera hia oſſ med ſīne Bleſſan/ z myſtunſamlega affſyra allre ſorg z Hrygd/ j heiløgu Hionabāde.

Þa ſkulum vier med vorum Bænum bioda honū til Brwdkaupſins/ z byria vorn Ecktaſkap med Guds Otta/ enda ſa med godre Samviſku og Sidſeme.

Annar Greinin.

Hlıͦder vppa Guds Moder Mariu/ ſem klagar þyrer Herranum Chriſto/ ad þar vante Vijn.

Huar aþ vier lærum þyrſt.

Ad Kroſſ z Motgang vill ecke vanta j heiløgu Hionabande. Þar fyrer eigū vier ſuo ad bwa oſſ til/ og j þañ mata ſkicka oſſ/ ad vær vnder Kroſſenū z motgang

gangenum/ mættum hafa gladvært Hiarta og gooda Samvisku.

Þar næst skulū vier epterfylgia Dæme Þrar heilogu Mariu/ z hafa christelega Medaumkan med vngu Ecktafolke/ z hialpa þeim giarnan mz Rad og dad vm þad þau kaū ad vanta.

Þridia Greinin.

Nyiðer vppa Herran Christum/ sem j fyrstu synest nockud oblydur/ eñ lætur þo med sijðsta/ þratt synast Rad z Giæsku/ og giorer Vijn wr Vatne.

Huar af vier lærum.

Ad Hionabands Lifnadur er heilog Stiett/ z Gude vel þægeleg/ mz þui ad Christur kiemur ecke ad eins til Brwdkaupsins/ helldur forærer hñ þau Vngu Hion med rijkuglegre Brwdkaups gæfu og Blessan.

Þar næst lærum vier hier/ ad vor elskulege Herra Christur er eirn saññur Gud z kañ ad þiþiq Rad j allskyns Ne

þo z Motgange/þo hañ ecke alla tijma Hialpe/ so sniart sem vier giarnast villdum. Nañ dregur vndan sijna Hialp vm stundarsaker/eñ med sijdsta letur hañ sijna Hialp þess rijkuglegre fram koma.

Þar fyrer skulum vier ecke mogla j vorum Krosse z Motgange helldur hallda oss fast vid ad bidia/ og bijda epter hans Hialp med Þolenmæde. Og vm allt þetta villium vier so bidia z segia.

DRotteñ Gud Himneskur Fader/Eg giøre þier Packer/ad þu hefur giefed mier þijna Nad/þad eg er komeñ j þa heilögu Hiuskaparbands Stett/z vardveiter mig þar j fra Frillulijfe/og ødrum vondum Syndum Eg bid þig/Gief mier þiñ heilaga Anda/sa ed mier styre z stiorne j þessare Stett/so eg mætte lifa m̃z samþycke vid mijna Ecktaperſonu/z giefa ecke'rt efne til Reide/Haturs z Osamþyckis/helldur ad eg sie vingiarnlegur og life j Guds Otta/so ad/ef Freistingar koma Kross og Motgangur/ad vid þo mættum alla tijma/formema z fiña þijna Fødurlega Hialp/vppala ockar Børn epter þijnum vilia z framleida ockar Alldur hier a Jørduñe/so ad vid mættum ad sijdustu verda eilijflega Sa

lu

Adhølpeñ/fyrer þiñ Son Jesum Christũ vo
rn Lausnara og Herra/ Amẽ.

Pridia Suñdag epter Þrett anda/ Evange. Matth. 8. C.

OG þa ed Jesus gieck ofan af Fi
allenu/ fylgde hm̃ margt Folk
epter. Og sia þu/ ad Lijkþrꝛar
Madur kom/ tilbad hñ z sagde. Herra
ef ad þu villt/ þa gietur þu mig hrein
sad/ Og Jesus riette wt Høndena/ ahr
ærde hñ og sagde/ Eg vil vertu hreinn
Og jafnsnart vard hans Lijkþrꝛa hre
in. Og Jesus sagde til hans/ Siadu
til ad

til ad þu ſeiger þad ei neinum/ helldur
far þu z ſyn þig Kiennemønnunū/ z offr
ra þyna Giøf/ þa ed Moyſes hefur bo
ded/ til Vitnisburdar yfer þeim. Enn
þa ed Jeſus gieck jnn j Capernaū/ kom
til hans Hundrads Høfdinge nockur/
bidiande hann og ſagde/ Herra/ Þion
minn liggur Kueyſuſlukur heima/ og kw
elſt þunglega. Jeſus ſagde til hans/
eg vil koma og lækna hann. Og Hund
rads høfdingenn ſuarade og ſagde/ Her
ra/ Eg em þeſſ ei verdugur ad þu gan
ger vnd' mitt Þak/ helldur ſeig þu eitt
Ord/ Og mun minn Þion Heilbrygdur
verda. Þuiad eg em Madur Yfervall
denu vndergiefenn/ hafande vnder mier
Stryds Folk/ z nær eg ſeige þeſſū/ far/
þa fer hann/ z ødrū/ kom þu/ og hann kiem
ur/ z Þræle mynum/ Giør þetta/ z hann
giører þad/ Enn þa ed Jeſus heyrde þet
ta/ vndradeſt hann/ og ſagde til þeirra er
honum epterfylgdu. Sannlega Sann
lega ſeige eg ydur/ ad þuilijka Trw he
ſe eg

ſe eg eige funded j Iſrael/ Eñ eg ſeige ydur/ pad marger munu koma af Auſt re z Veſtre/ z ſitia med Abraham/ I ſaach og Jacob j Himnarijke/ eñ Rijke ſins Syner munu verda wtrekner j hiñ yſtu Myrkur/ par ſem vera mun Oop z Gnyſtran Tañana. Og Jeſus ſagde til Hundrads hoͤfdingians/ Gack hied an/ verde pier epter pui ſem pu truder og hans Pion vard heill a peirre ſomu Stundu.

Petta Evangeliũ hefur plm̃ Greiner.

Af huorium hin fyrſta er vm pann Spitelſka Mañ ſem kom fyrer Chriſt um/ og bad hañ ad hreinſa ſig.

Huar af vier lærum.

I allſkyns Lijkamlegum Sottum og Siukdomum/ ad leita Hialpar alleina ſta hia Herranum Chriſto/ Eñ po eig um vier ad ſetia pad til hñs ſialfs/ nær og med huoriu mote hañ vill hialpa. Puiad hñ veit beſt nær Hialpartijmeñ

er og

er/z huad oss er þ bestu. Þar til eigum vier ad treysta honum og trua.

Auñur Greiniñ.

Talar vm Nerrañ Christű/ huørsu hñ er reidubwcñ z godgiarn ad hialpa so hañ jafnsnart hialpar og hreinsar þeñañ auma Mañ af hans Lÿkþra.

Lłar aþ vier lærum.

Ad alldrei kuña vor Niortu ad hafa so mÿkla Girnd til Guds Nialpar/ ad Nerrañ Jesus sie ecke reidubunare ad hialpa oss/ ep ad su Nialp kañ ad þiena Gude til Lofs z Dyrdar/ Eñ oss til Gagns og gooda/ ef vier bidium epter hans Vilia/ eda þad hm̃ er ecke a mote.

Þridia Greineñ.

Nisder vppa þa Befalning sem Nerrañ Jesus giefur þessum Mañe sem hñ hreinsade/ z bydur hønum ad sÿna sig Kieñemoñunum/ z fornfæra þ Offur sem Gud hafde boded.

Lłar aþ vier þetta lærum.

Ad huorium Mañe er skylldugt/ ad hialpa þar til med Rad og dad/ epter efnũ/ ad Guds Þionustugiord bliffe vid magt/ giefa og gialldа huad skylldan byđur/ z hallda þui ecke iñe/ z þad þar er adur tilgiefed/ og taka þad ecke þar fra/ nie hafa þad til añars.

Fiorda Greinen.

Seiger fra þeim Hofudsmañe/ z kom fyrer Christum/ z bad hñ ad lækna siñ Þienara sem la fyrer Daudanum.

Þar af lærum vier þetta.

Ad mata oss vegna christelegs Kiærleika/ þeirra Neyd til Hiarta ganga/ sm eru Siuker/ eda j añañ mata naudstadder/ og bidia fyrer þeim.

Þar næst j vorum Bænum hofum vier gua Efasemd/ helldur trwum þui stad fastlega/ ad Herrann Jesus Christus kañ ad hialpa med einu Orde/ huorsu þungur og stoor sem Siukdomurin er/ eda huor oñur Neyd.

Fim

Er ſu mgiæta Predikun/ ſem Jeſus giorde til þeirra/ ꝛ hőnu̅ epterfylgdu.

Huat aþ vier lærum þyrſt.

Ad þad er Gude miøg þægelegt/ þeg ar Madur trwer einfalldlega hn̄s Ord um/ ꝛ bidr Gud jafnlega/ þa vill Gud viſſulega Bænheyra/ ꝛ hőnu̅ hialp og Niaſtod veita.

Þar næſt/ Ad þyrer Gude er einge Ma̅greinar munur/ helldur aller þeir ſem trua/ huert helldur þeir eru komn er wr Auſtre edur Veſtre/ eda huadan vr Heime þeir eru/ þeir verda reiknader þ Guds Børn/ ꝛ medtekner til Erþing ta Guds Rijkis/ og eilijfs Lijþs.

En hiner adrer ſem ecke trua/ þr munu vtkaſtaſt j yðſtu Myrkur eilijfrar Fyr erdæmingar/ þo þr ſieu Rijkeſins Syn er/ þ er/ þo þeir ſieu komner af ſtorum Sligum ꝛ gøfugum Ættum/ hafande ſtoort Alit fyrer Heimenum. Huad ſkrifad er oſſ fatækum Heidinglum til

 glede

Glede z Nugguunar/ eñ Gydingum til Amiñingar/ um þeirra þannsta z holld lega Nroosan/ ad þeir være komner af heilogum Forfedrum.

Þar fyrer skulum vier so bidia.

HErra Gud Himneskur Fader/ Þu sem af sierlegre ofergtanlegre æst og elsku hefur giefed oss þiñ Son/ og læted hañ taka a sig Mañdomlega Natturu/ z deyia a Krossen um vorra vegna. Gief þiñ heilaga Anda j vor Hiörtu/ad vier allt vort traust høfu a hønum/og vitum víst/ad fyrer þá þaum vi er Syndañafyrergiefning/ælijka so sñ þesse Høfuds Madur trude ad Christur giæte m̃z einu Orde hialpad hans Þienara/þetta eru hans Ord/hvør sem truer a mig/sa skal ecke sia Dauda eilijflega. Elskulegr Fader a Him nü/vñ þu oss ad eins/ad vier med ochudu hi arta/ blijfum stadfaster þar vid a vorñ sijdasta Tyma/Amen.

Fiorda Suñudag epter Þrett anda/Evangeliû/Matth. 8.

Og er Jesus stie a Skip/ fylgdu hans Lærefueinar hønum epter Og sia þu/ad mykell Okyrrleike giord

giordest j Sionum/ so ad Skiped lä vn der afollum/ eñ hañ suaf. Og hans Læresuetnar geingu til hans/ vöktu hñ og sogdu. Herra/ hialpa þu oss vier forgøngum/ Eñ Jesus sagde til þeir ra. Huad hrædest þier Lytelltruader? Þa reys hñ vpp/ hastade a Vindeñ z Sioeñ/ og þar vard Logn myked/ Eñ Meñerner vndrudust/ z sogdu. Huilijk ur er þesser þetad Vindur z Sioor hl ÿda honum.

Þetta Evangelium hefur þriar Gr einer þær ad hallda.

Og talar hin fyrsta vm þañ Storm sem giordest a Sionum/ þann Tijma Jesus var j Skipenu/ med sijnum Læ resueinum.

Fyrst hofum vier almeñelegañ Lær dom ad merkia/ sem er/ Ad heilug Gu ds Christne er j þessum Heime/ lijka s eitt Skip a Sio/ liggiande vnder afoll um z Bylgium/ og hefur a allar sijdur Ofsokner z Freistingar margfalldlegar

Þar næst er hier ad læra sierlegañ Lærdom þañ/ Ad aller / huør og eirn sem vill vera Christi Lærefueinn/ hann hlýtur ad giefa sig til Stoos med hønum/ þad er ad skilia/ lijda med hønum Kross og Motgang. Vid slijku meiga aller riett Christner bwast/ og vndrast ecke nie hneyxla sig þar a/ þo slijkt yþ er þa kome.

Auñur Greinñ.

Nijder vppa Lærefueinana/ sem vrdu hrædder vegna hins mykla Storms/ Wøktu Herrañ vpp og hroopudu/ ad hañ skyllde hialpa þeim/ so þeir forge inge ecke.

Nier lærum vier/ Ad þeckia sialfa oss ꝛ vora tru/ huør ecke er añad eñ ē rÿk ande Nørkueikur/ ꝛ brækadur Reyr/ ꝛ er miøg veyk þeg" Freistingiñ kiemur/ Þar fyrer liggur stor magt a/ ad vier aþ Hiarta bidium Gud/ ad hañ styrke vora veyku Tru/ og læte oss ecke farast nie forganga j nockrum Freistingum.

Þridia

Nun hlijder vppa Christum/ sem ad vijsu sepur j fyrstunne/ en hn vaknar ad sijdustu/ z stiller Vinden og Sioen.

Hvar af vier lærum tuent.

Fyrst petta/ Ad Jesus Christus er eiñ sañur Gud/ z hefur Magt z Valld yfer Sionum/ z ollum odrum Skiepnū.

Þar næst/ ad hañ kuñe ad hialpa j allskyns Hormungū z Motgange/ hu ersu stoor sem hū er. Þar fyrer skulum vier giora suo sem Lærisueinarner gior du hier/ vekia hn vpp med Bænaakal le/ og bera vora Neyd fram fyrer hañ med fullu Trwnadartrauste/ ad hann kuñe z vilie hialpa oss/ og skulum vier ecke læta oss þad vndra/ þo hañ hegde sier stundum/ lijka so sem hañ suæfe/ z heyrde ecke vorar Bæner.

Þar vm vilum vier bidia med þessare Bæn.

DRottin Gud himneskur Fader/ þu sm af þijnu fødurlegu Giæsku Rade lætur oss

 þijn

þijnt Børn hier a Jørdunñe/ liggia vnder Ak ossenū/ og lætur koma osynelega Morgangs og Qasoknar Storma yfer oss/Syndeñe þar med nidur ad þryckia med oss/z aptur ad ha lda/ Eñ lata, oss vaxa z proast j Truñe/ Voneñe z Bænagiafallenu/Vier bidium/My skunda þu þig yfer oss/Heyr þu vorar bæner z veit oss Hialp z Fulltyng j øllū Morgange z Freistingum/so vier mættum kañast vid þig na Nad z þødurlega Hialp/ z med øllū þijn um Heiløgū/løþa z dyrka þig ad eilijfu/Þu sem alleina ert Almattugur Gud/med þijnū Syne/z þeim Heilaga Anda/Amen.

Fimta Suñudag epter Þrett anda/Evange. Matth. 13. C.

Ðra lijking lagde Jesus fr añ þ þa/z sagde. Himnarijk ke er lijkt þm Mañe hu er ed sæde godu Sæde j Akur sin. Eñ þa Meñ suafu/kom Ovinur hñs z sæde Illgrese med j bland Hueitenu/ z gieck j burt. Eiin er Grased spratt/ vpp z bar Avoxt/ þa auglysteß og Ill gresed. Eñ Þoinustumeñerner geingu til

til Hwsfødursins/ og sogdu honum. Herra/ sæder þu ecke godu Sæde j Akur þiñ/ huadan kiemur hm̃ þa Illgresed? Og hañ sagde til þra. Fiandmad

urin̄ hefur þad giort/ Þionustumenner sogdu þa/ Villtu ad vier førum og vtlesum þad. Og hañ sagde/ Nei/ suo ad þier vpprætid ecke Hueitid vnder eins/ nær þier vtlesed Illgresed / Lated huortueggia vaxa allt til Kornskurdarens/ og a Kornskurdar Tijmanum skal eg seigia til Kornskurdarmañana/ Lesed fyrst samañ Illgresed/ og bindid

þad saman j Bindine/til ad brēña þui
Enn Hueitenu safned j mijna Korn
hlødu.

Þetta Evangelium hefur fiorar
Greiner þñe ad hallda.

Af huørium hin fyrsta er vm þann
Maū ſ ſade godu Sæde j sin Akur.

Aff huerre grein vier eigum þetta ad læra.

Ad Guds Ord er þad gooda Edla
Sæde/ z huar sem þ verdur Predikad
hreint og klaart/ þar ber þad vissulega
goodan Avøxt. Skier þad ecke hia øll
um/ þa verdur þ vissilega hia nockrū.

Þar næst/ Ad þetta Sæded Guds Or
ds hefur øngua skulld þar af/ þo ad no
ckrar Hueyxlaner vpp kome/ Og skal
þ þar fyrer ecke lastast/ vegna Maūan
na Synda/ og hneyxlunarsamlegs Lifs
nadar/ so ſ giora blinder Papistar/ þ̄
ed heiløgu Evangelio tilreikna þ allt
saman/ ad Heimuriñ er a þessum Dog
um so jllur og hreckvijs.

Mēñ

Annur Greinin.

Talar vm Fiandmannin̄ sem sꝏde Illgrese j bland Hueitenu.

Huar af vier lærum.

Ad huar hellst sem Gud bygger sijna Kyrkiu/ þar hia vill ætijd Dioꝑullenn hafa sijna Capellu. Þar þ skal einginn hneyxla sig a slijku efne/ helldur ad hu er madur siae sig vel vm kring/ z giæte vel ad sier/ so ad Dioꝑullen̄ kome þar ecke jnn z leite Herbergis/ Þuiad þegar men̄ eru athugalauser z sofande/ þa er Ouinurin̄ vanur ad sa sijnu Illgrese.

Þridia Greinen.

Nu talar vm Þienarana/ sem geingu fyrer Hwsbondan/ og spurdu huort þr skylldu vpprætta Illgresed.

Af huǫrre Grein vier hꝛꝑu̅ ꝥ ad læra.

Ad mannleg skynseme vill ætijd hafa soddan Kyrkiu/ j hóre enguar Synder z Hneyxlaner eru/ z tekur sier þui Bannlæting oprsins þ Hendur/ ostickanle

ga/ z

ga/ z man befalningar/ slijku ad apstyra
Enn soddann Kyrkiu sem so er med ollu
hreinn/ hana pinum vier annars Neins.
Hier er hun z blijfur vissefega lijk einu
Nete/ sem kastast j Sioenn/ med huøriu
Mann dregur ad Lande allra Handa Fi
ska/ goda z jlla/ so sem Christur seiger/
seirna j þessum þrettanda Cap.

Fiorda Greinin.

Nijder vppa Herrans befalning/ ad
Menn skule lata Jllgresed vaxa/ allt til
Kornskurdartijmans/ z slijta þad ecke
vpp/ vppa þ ad þr vpprycke ecke vnder
eins(ma vera) z so Hueitenu.

Huar af vier lærum.

Ad Guds Ords Piennarar/ so vel ß all
er adrer Christner/ skulu ecke hafa no
ckra oleyfelega adferd/ Villu og vondu
Lifnade af ad koma. Helldur vakta sig
f offickanlegu Vallde og Ofrijke/ Og
bidia Gud/ ad hann vilie sialfur hindra
allar hneyxlaner/ og burt taka Jllgres
ed/ med sticksanlegum hætte/ og lata þ
gooda Sæded vel luckast.

Skal

Skal þa veralldlegt Yferualld ecke þar leggia til slÿks/ helldur sem þar vp a þeigiande/ þegar Meñ predika þal skañ Lærdom/ og sem Jllgresenu ndur/ A mille þaruæks Almuga? Nei j ongu vañ mata. Þuiad Christur talar hier ecke vid veralldlega Yferualldsmeñ/ he lldur vid sÿna Lærefueina/ z vill ecke ad þr skule taka Suerded sier j hendur he lldur ber veralldlegu Yferuallde/ ad ha mla z hindra allar Hneyxlaner/ Og ef Yferualldit giører þ ecke/ þa Syndg ar þ storlega/ so sem Herrañ Christur sialfur alvarlega straffar soddan gle ymsku og þorsomun/ j þui hñ seiger ad Ouinurinn haþe sad þui Jllgresenu/ þañ tijd Meñerner voru sofande.

Og med þui ad veralldleger Yferva lldsmeñ/ eiga ad vera Fostrar Christe legrar Kyrkiu/ þa vill hñ fullkomlega ad þeir skule giefa sÿnum Vnderslatum klara Miolk og heilnæma þædu/ þad er/ hreinañ z ofalsadañ Lærdom/ z ma til

tilheyrelegum hætte giora Ovinenū/ þad er/ Dioflenum þeim Slepsanda Ulfe/ Motstodu. Og vm allt þetta vilium vier so bidia og segia.

HErra Gud Himneske Fader/ Eg giøre þier þacker/ ad þu hefur sæd þui goda Sæde j vor Hiørtu/ sem er þitt H. Ord/ Vier bidium þig/ Lat þu þitt Ord þ gooda Sæded verda fyrer þiñ heilaga Anda lifande j oss & bera Avøxt. Vardveit oss & geym fyrer þeim vonda Anda/ so hañ sae ecke Illgrese þar j vt and. Vardveit oss fra holldlegu Athugaleyse & hallt oss j þinum Otta/ og hialpa oss j øllum Motgange & Freistingum/ til þess ad vier vm sider verdum Saaluholpner/ Amen.

A Mariu Hreinsunar Dag

Evangelium/ Luc. 2. Cap.

ÞA Dagar hennar Hreinsunar fullnuduſt epter Moyses Løgum høfdu þaug hañ til Jerusalem/ vppa þad/ ad þaug a Hendur fæle hañ DROttne/ so sem ad skrifad er j Løgmale DROttins) ad allt huad Kallky-

ns

ns var/þad er fyrst opnade skñar Mod
ur Kuid/ þad skyllde kallast DRDttne
helgad. Og ad þaug giæþe Offred/ ep
ter. þui sem seigest j Logmale DRott
ins/ tuær Turtilldwfur/ eda tuo Dwfu

Vnga. Og sia/ ad Madur var j Jeru
salem/ sa ed Simeon hiet/ z þesse mañ
var Riettlatur z Gudhrædður/ bijdañ
de epter huggun Jsraels/ Og heilagur
Ande var med honum. Simeon hafde
z Andsuar feinged af Heilogum An
da/ ad hañ skyllde ecke sia Daudañ/ ne
uñ hañ sæe ądur fyrre Christ DRott
ins

tis. Og hñ kom aþ Andans tilladañ j Musterid/ Og þa Forelldrarner hoþ ſdu Barned Jeſum j Musterid/ z giøt du fyrer honũ epter Sidveniu Laganna/ Og hañ took hañ vppa ſijna Armlegge/ lofade Gud og ſagde. DRottiñ læt nu þinn Þion j Fride fara/ epter þui ſem þu hefur ſagt. Þuiad miñ Augu hafa ſied þitt Hialpræd/ þ þu tilreidder fyrer Auglite allra Þioda. Eitt Lios til vppbyrtingar Heidnum Þiodum/ og til Dyrdar þijns Folks Jſraels.

Þetta Evangelium hefur þriar Greiner þñ ed halltz.

Og er hin fyrſta ſialf Hiſtoriañ/ hũ orſu ad Maria hafþde Barned Jeſum til Jeruſalem/ z gaþ vanalegt Offur.

Huar aþ vier lærum.

Ad epterbylgia Dæme Jomfru Mariu/ og epter Efnum ad hialpa til/ ad Guds Þionuſtugiørd vid magt halld eſt

eſt. Þuiad þo hun være ecke ſkylldug til ad giefa Offur/ Þuiad Logmaled hl ydde ecke vppa hana/ þa vill hū þo øn gua hneyxla mz ſijnu Epterdæme/ hell dur giefa viliuglega þ ſem hun gat ve itt epter hliodan Logmalſins.

Þar næſt/ ad þetta nyfædda Barn Jeſus/ er þar fyrer bored fram̄ fyrer Drottin̄/ ad hū ſkyllde vera vor eilijfur Kiennemadur/ og Fornfæra ſig ſialfan̄ fyrer allar Heimſins Synder a Kroſſ ins Alltare/ huad miog er merkelegt z huggunarſamlegt.

J þridia mata lærum vier hier/ Ad med þui vor Fæding er Syndſamleg/ z ohrein/ Þar fyrer hafa bæde Forelld rarner z Børnen̄ ſtora Þorf a þui/ ad þeir verde hreinſader fyrer Jeſu Chri ſti Fornfæring og Offur.

Aunur Greinen̄.

Er vm þann Dyrdlega Lofſtijr ſem Gudſpiallamadurin̄ giefur hin̄i Gam

la Simeone/ſelgiande/ad hn̄ var from̄
ūr og Gudhræddur/ z beid epter Hugg
un̄ Iſraels.

Lærdom af vier lærum.

Ad eñ þo a mille Gydingafolks være
a þeim tijma ſtoort Skilningsleyſe/og
raung Meining vm Meſſiam/ ſem ko
ma ſkyllde j Heimin̄/ þar þeir meintu/
þegar hn̄ kiæme/þa munde hn̄ vppbyr
ia Veralldlegt Rijke/ Þo ſamt hefur
Gud vardveitt nockra a medal þeſſ Fol
ks/ſem riettan̄ Skilning hafa haft/a
Fyrerheitenu/ huad vier lioſlega merk
ia meigum a Simeons Ordum.

Þat næſt/ ſo ſem nu a voru̅ Døgum
er kient og Predikad/ ad eingeñ verde
Sæluholpeñ fyrer Løgmalſins Verk
helldur fyrer Truna a Chriſtum/ So
hefur ſa gamle Simeon ecke treyſt vp
pa ſijn Godverk/ helldur vppa Huggū
Iſraels/ þ er/ Þan̄ fyrerheitna Meſſi
am/ z hefur haft þa Trw/ ad hn̄ mun
de Sæluholpen̄ verda/ fyrer þeñan̄ Fr
elſarg

olſarañ Guds ſon Jeſu Chriſtũ. Nuad vel er merkiande/ j giegn þeim blinda Pavadome og Papiſkum.

Pridia Greineñ.

Nyder vppa þañ dyrdlega Lofſaung hins gamla Simeonis.

Huar af vier lærum fyrſt.

Ad vor Herra Jeſus Chriſtus er viſſelega ſa fyrerheitne Meſſias/ epter hũiũ aller heilager Forfedur hafa vænt/ hð ed hier berlega verdr nefndr Chriſtur Drottins/ ꝛ frelſare allra Pioda.

Nuad vel er merkiande j mote Spott yrdum ꝛ Lygum Gydingañа/ ſem hall da Jeſus ſie ecke Meſſias.

Þar næſt lærum vier/ Ad Gud hefur þeñañ Jeſum ſendt j Heimeñ/ ecke alle inaſta Gydingum/ helldur ꝛ ſo Heidingium til gagns ꝛ gøda/ og vill þar ꝼ ad allar Pioder ſkulu ganga j þeſſu Lioſe þad er/ Ad trwa a þennañ Frelſarañ/ Guds Son Jeſum Chriſtum.

G q   J prid

J þridiu Grein ma hier læra/ ad hu er sem vill med Fride z Fognude fara wr þessum Heime/ sa same skal kiæta z medkienā þenañ Frelsarañ Jesũ Chr istum/ og medtaka hañ med sañre Tru so sem giørde Simeon. Þuiad huør s̄ a hañ truer/ hñ skal ei sia Daudan ei lijflega/ Eñ huør s̄ forsmaer og ecke vill hafa þenañ Frelsara/ sem Gud hē þur Heimenum sent og giefed/ sa mun deya med illre Samvisku/ z glatast ei lijflega j sijnum Syndum/ þuiad j þess um Frelsaranum/ eñ onguũ ødrũ/ er oss Moñunum fyrerhetteñ z giefeñ Nad og Myskun/ Syndanā fyrergiefning/ Endurlausn og Saluhialptñ.

Og vm allt þetta vilium vier suo bidia og seigia.

DRottiñ Gud Himneskur Fader/ þu sīn hē þur giøert þiñ Son ad einũ Endurlausn ara z Saluhialpara/ ad hañ være Heidingiñ eitt Lios/ og Gydingum Æra. Vier bidium þig/ Vpplys vor Hiørtu so vier lærum nied hans Fulltinge/ ad þeckia þiñ Fødurlega vil

ia vid

ig vid off/z hafa Hialp z forsuar af hønum
mote Syndenñe/Fyrerdœminguñe z Diøflinū
og ad vier kyñum vm sijder fyrer hañ ad ver
da Saluholpner/Amen.

Suñudageñ fyrstañ j Niju vikna Fostu/ Evang. Mat. 20.

JEsus sagde til siña Lærisueina/ þessa Eptierlijking. Himnarijke er lijkt einum Hwsfodur/ sem wt gieck sneña Morguns/ Verkameñ ad leigia j siñ Vijngard. Eñ ad giordum Samninge vid Verkameñena af dagle gu Penings gialldde/ sende hañ þa j siñ

Vijngard. Og nærre þridiu Stundu
gieck hañ wt/ og leit adra Jdiulausa
standa a Torgenu/ og sagde til þeirra
Fare þier og j miñ Vijngard/ og hvad
Riettvijst er mun eg giefa ydur/ Og
þeir geingu burt þangad. Og hann
gieck enn wt aptur vm siøttu og niun
du Stund/ og giorde slijkt hid sama.
Nærre Elleftu Stundu gieck hann
wt og fann enn adra standa Jdiulausa
og hann sagde til þeirra. Hvar pyr
er stande þier hier allann Dag Jdiula
user? Þeir sogdu til hans. Þuiad
eingenn hefur leygt oss. Hañ sagde til
þeirra/ Fared þier og j miñ Vijngard
og hvad riettvijst er/ skulu þier faa.
Eñ þa Kuølld var komed/ sagde Her
rañ Vijngardsins til sijns Rædsmans
Kalla þu Verkameñena/ og gialld þe
im Verdkauped. Hann took til j fra
hinum seinasta/ og allt til hins fyrsta/
Þa komu þeir sem nærre elleftu Stu
ndu leygder voru/ z medtook hvor þeir
ra

ra sitt Pening. Enn hiner sem fyrster komu/ þeir þeinktu að þeir mundu fa meira. Og huor þeirra medtook sinn Pening. Og þa þeir hofdu hann med teked/ mogludu þeir j mote Hwsbondanum/ og sogdu. Þesser hiner seinustu hafa eina stund Erfidad/ og þu giorder þa jafna vid oss/ sem bored hofum Hita og Þunga Dagsins. Enn hann suarade og sagde til eins þeirra. Vin ur/ eige giore eg þier Orett/ Ertu ecke asattur ordenn vid mig vm eirn Pening? Taktu huad þitt er/ og far j burt Enn þessum hinum seinasta vil eg giefa so sem þier. Eda lofast mier ecke ad giora af mijnu huad eg vil? Eda er tu þar fyrer Rangeygdur/ þo ad eg sie Goodgiarn? So verda seinaster hiner fyrstu/ og fyrster hiner seinustu. Þuiad marger eru kallader/ enn faer vt valder.

Þetta Evangelium hefur fiorar Greiner jnne ad hallda.

Og hlÿder hin fyrsta vppa Nyꜳsbw andan/ ſ ſo opt gieck a Deigenū til ad leigia Erfidismen j ſitt Vijngard.

Huar af vier ſkulum læra.

Ad þad er Vilie Guds vors Himne ſka Fodurs/ad aller Men verde Sꜳlu holpner/ Og ꝥ þa Grein helldur hān vid Magt ſijnu heilaga Orde/ z hefur a ollum Tijmum kallad og vppvaked Trulynda Predikara/ z lꜳted þa wtbr eida z boda ſitt heilaga Euangeliū vm allan Heimin/vppa þ/ ad ſ fleſter kyn ne ad komaſt til Sanleikſins Vidurki ēningar/ z verda Sꜳluholpner. Þar ꝥ er naudſyn/ad huor z eirn ſem heyrer þan blijda Euangelij Bodſkap/ hann medtake hn z true honū/ z vtelyke ſig ecke ſialfur/eda og orvꝍnte ſier Synd aña vegna/Guds Nꝍdar.

Aunur Greinin.

Hlÿder vppa Erfidismenena ſ leyg der voru/og ſender j Vijngarden.

Af

Af hvørre Grein vier eigum þetta ad læra?

Ad nema þuiad eins/ ad Gud skal þur af skiære Nad z Myskun kalle oss j sitt Rijke/ þa mundum vier eilijflega standa Jdiulauser/ z fordiarfast j vorum Syndum.

Medtøkum þui sóddan Guds Nad z Myskun/ z fylgium villtuger/ jafnsn art sem vier verdum kallader/ þad er/ þegar vier verdum med Orde Guds og Aminningum aminter til Jdrunar og Yferbootar/ og vera ecke Jdiulauser/ z aller þeir giøra/ er Guds Ord forsmaa og vilia ecke hlyda þui.

Þridia Greinen.

Nlyder vppa þann Verkamann eda Radsmann/ sem epter sijns Herra og Hwsbonda Befalningu giefur þeim seinustu jafnt og hinum fyrstu.

Huar af vier lærum.

Ad Gud af Giasku z Nad sinne vill ecke giøra vid oss aunna Menn epter vor

Gv re for

re Forþienan/ helldur epter siñe omæl anlegre Millde z Myſkun/ z aþ Rad veita og giefa oſſ eilijft Lijf/ ollum ſem ſetia Tru og trauſt til Guds Giæſku/ og Chriſti forþienunar/ huad vier ſkul um vel mikaſt oſſ til Nuggunar. Eñ ſlyka Nadar Giæſku eigum vier ecke ad miſbrwka/ til Synda z Skalpradis Helldur Erþida med Trw og Dygd j Vijngarde DRottins/ huar j ſiñe St sett/ ſo ad þegar Kuolldar/ z Reikning ſkapuriñ kiemur/ og vier ſkulum heim j þad Himneſka Fødurland/ ad vier þa ecke ſetium Trw edur trauſt/ vppa vor verk eda Erþide/ helldur alleinaſta op pa Nad Guds og Giæſku.

Fiorda Greineñ.

Nijſder vppa Erfidismeñena þa fyr ſtu/ ſem møgludu z voru jlla til Frids aþ þui þeir ſeinuſtu feingu eins Erþid ſlaun og þeir.

Huar aþ vier lærum.

Ad

Ad Mañleg Skynseme kañ ecke ad lata sier nægia Guds Nad/ vill helldur stoola sig vppa sijna forþienustu/ z sijn Godverk/ z misser þarfyrer Nad z vinattu Guds. Þuiad huør sem ecke treyster vppa Guds Nad z giæsku alleina sa/ huøria Christur hefur oss wtvegad z vill vpp hefia sialfan sig/ hañ mun verda nidurþryckrur/ z blijfa hiñ seinaste Huad vel er merkiande j mote þeim leida Þavadome/ og hans andlegre metnadar Drambseme.

Þar fyrer skulum vier so bidia

HErra Gud Himneskur Fader/ þu sem þitt H. Ord/ hefur oss kallad j þiñ Vyngard/ þad er j þijna heilaga Kyrkiu. Vier bidium þig/ Gief þinn heilaga Anda j vor Hiörtu/ so vier erfidum med Tru z Dygd j þijnū Vyngarde/ huer j sijnu Kalle z Embætte/ z vøktū oss fyrer Syndū z Hneyxlunum eñ æstundum þitt Ord/ og þiñ vilia/ og setium alla vora Von/ alleinasta til þiñar nadar z Myskunar/ sm̄ þu hefur rijkuglega auddsynt oss j þijnum Syne Jesu Christo/ Ad vier so mættum fyrer hañ verda eilijflega Saluholpner AMEN.

Amn

Annan Sunnudag j Nijuvikna Fostu/ Evangelium/ Luc. 8. C.

OG pa ed margt Folk var saman komed/ og pad dreif til hans wr Stodunum/ sagde hn̄ j Epterlijking. Sa gieck wt sem sæde/ ad sa Sæde sijnu. Og pa hn̄ sæde/ fiell sumt vtan hia Veigenum/ z vard Footū tro ded og Fuglar Loptsins ætu pad. Og sumt fiell j grytta Jord/ z nær þ spratt vpp/ visnade pad/ af þui pad hafde ec ke vokuan. Og sumt fiell a medal Þyr na/

na/ z Þyrneñ sprutfu vpp med/ z kiæf-
du þui nidur. Og sumt kiell j goda Jø-
rd/ og þ vox vpp/ og bar Hundradfalld
añ Avoxt. Þa hañ sagde þetta/ kalla-
de hañ/ Huor Eyru hefur ad heyra/
heyre hañ. Eñ hans Lærefueinar spu-
rdu hañ ad/ huør ed være þesse Epter-
lijking/ huørium hañ sagde. Ydur er
vnt ad vita Leynda Doma Guds Rijk-
is/ eñ þeim ødrum j Epterlijkingum/
suo ad sjaande þa siae þeir ecke/ og æ-
heyrande þa skilie þeir þad ecke. Enn
þesse er Epterlijkingiñ. Sæded er Gu-
ds Ord/ Eñ hiner vid Veigeñ/ eru þr
sem heyra þad/ eñ epter a kiemur Diøf-
ulliñ/ og tekur j burt Orded wr þeirra
Hiørtum/ so ad þeir skule ecke trua/ og
verda hialpleger. Eñ þad Sæded sem
kiell j grytta Jørd/ eru þeir sem heyra
Guds Ord/ z medtaka þ med fagnade
z hafa þo ecke nockra Root/ þuiad vm
Stundar saker trua þeir/ z a Freisting-
ar tijmanũ þa falla þeir þar fra. Enn
þad

Pad sem piell a medal Þyrnana/ eru peir sem þ heyra/ z velkiast j Sorgū/ Audæfum z Girndum þessara Lijfdaga kefiast/ og færa onguan Avøgst. Enn pad sem j Gooda Jørd piell/ eru þeir sem heyra Orded/ z þijhallda þui j goodu og sidsømu Hiarta/og færa Avoxt j Polenmæde.

Petta Evangelium hefur fiorar Greiner ʃ̄ne ad hallda.

Og er hin fyrsta vm Sæded sem wt var sað.

Huar af vier meigum þetta læra.

Ad lijka so sem Gud sialfur er ecke Ordsøk til nockrar fordiørfunar Mañana/ so er og ecke hans Heilaga Ord/ Puiad lijka so sem Gud lætur vt sa sitt nu Sæde vm allañ Heimeñ/ z vill feigiñ ad pad j øllum stodum bere goodañ Avøgst/ So er og lijka Sæded j sier heilagt og gott. Þar fyrer eigum vier ecke ad giefa Gude Skulldena/ þo peir

sieu

ſieu fᴂer z̄ Sᴂluholpner verda/ Ecke helldur hᴂper ad Meñ laſte Guds ord fyrer þad/ þo ad ılla fare fram̄ ı Heim enum/ ſo ſem blinder Papiſtar giøra/ ſem kieña þui heilaga Evangelio vm allt þ ıllt ſem ſkiedur ı Heimenum.

Auſtur Greiniñ.

Talar vm þa ıllu og Avaxtarlauſu Iørd/ ı huøria þad gooda Sæded ꝼiell.

Huar aꝼ vier þetta lærum.

Huørs ſkulld ad þad er med riettu/ ad Guds ord ber ſo lıteñ Avøxt hia all mørgum/ þui vélldur ſa vonde Dioꝼull z ſa ogudlege Heimur/ aꝼ þui ad aſiad huørt ackta Meñ Orded einſkis/ elleg arhitt/ þo þeir heyre þad/ þa medtaka þeir þ ecke/ ellegar eꝼ nockrer medtaka þad/ þa hallda þr þui ecke leinge/ hell dur ꝼalla fra þui aptur/ þegar Freiſt ingeñ eda Oꝼſokneñ kiemur/ Ellegar þeir lᴂta Dioꝼuliñ ſlıta þad wr þeir ra Hiørtum/ og verda forhindrader aꝼ

Agyrnd

Agyrnd z Munadarlijfe. Þar þ skulū vier læra/ ad þeckia vel sodkan Hindra ner/ og bidia Gud ad taka þær j burt/ og giora vort Hiortu ad Avaxtarsamre Jordu/ z lꜳta Guds Orda Sæde þar blijfa til enda/ og bera mykeñ og good añ Avoxt.

Þridia Greineñ.

Talar vm þa goodu Jordena/ j hu oria Sæded fiell/ z bar Avoxt.

Hier af lærum vier.

Ad þad er ecke nog ad heyra Guds Ord/ helldur verdum vier eirneñ ad mꜳ taka þad/ z geyma þad j goodu og Þol enmodu Hiarta/ ef þad skal bera Avo xt/ Huad ecke kann ad skie/ nema Gud sialfur fyrer siñ Heilaga Anda/ giefe Krapt z Nꜳd þar til/ huar vm vier hl iotum jduglega ad bidia.

Fiorda Greiniñ.

Nlijder vppa Herrans Christi Ord þar hñ seiger/ ydur er þess vnt/ ad vita Leynd

Leyndardoma Guds Rijkis/ en̄ hinum ødrum j Eptirlijkingum/ so ad siaande siae þr ecke z heyrande skilie þr ecke.

Huar af vier meigum þetta læra.

Ad Gud vill opna Hiarta þeirra sem̄ giarnan heyra hans Ord/ og vilia vita þa riettu Meining Ordan̄a/ so sem̄ Lærisueinarner giora hier/ og hn̄ vill gie þa þeim noglega Kyn̄ing til Sæluhi alþar. Þar þuert a mote/ lætur hann Orded z Andan̄ j burt taka ꝭ fra þeim sem þad forsma z fyrerlijta/ so þar mu koma z epterfylgia hrædeleg Myrkur yfer þeirra Man̄a Opacklæte. Huad oss ætte med riettu vpp ad vekia/ ad gie fa vel giætur ad oss og vorum efnum.

Þar vm vilum vier bidia med þessare Bæn.

DRottin̄ Gud Himneskur Fader/ vier giør um þier Packer/ þad þu hefur fyrer þin̄ Son Jesum Christum/ latted þitt H. Ord medal vor kien̄ast og predikast. Vier bidium Tilreid þu vor Hiørtu/ ꝫ þin̄ heilaga Anda so ad vier kyn̄um med Athygle ad heyra þitt

N Ord

Med z hallda þui j einu goodu Hiarta/z ad vær liggium ecke j Syndunum/ helldur med þinne Hialp z þinū styrk/mættū þar þær vnd erþryckiar/og j øllum Motgange hugga oss vid þyna Naad og eilyfa Myskun/Am̄.

Sunudagen̄ j Føstu Jn̄gang

Evangelium/ Mat.3.C.

A Þan̄ tijma. Kom Jesus af Galilea ad Jordan til Johan̄em/ vppa þ/ ad han̄ skijrdest af honum. En̄ Johan̄es varnade hm̄ þess/ z sagde. Mier er Þorf ad eg skijrest af

þier

þier/ z þu kiemur til myn. Eñ Jesus suarade z sagde. Lattu nu so vera/ þui ad so hæfer oss allt Riettlæte vpp ad fylla. Og þa liet hañ þad epter honum. Eñ er Jesus var skyrdur/ stie hñ jafn snart vpp wr Vatnenu. Og sia/ ad Himnarner lukust vpp yper honum/ z Johañes sa Guds Anda ofan stijga sem Dwfu/ z yper hañ koma. Og sia/ ad Roddeñ af Himne sagde. Þesse er Sonur miñ elskulegur/ ad huorium mier velþocknast.

Þetta Euangelium hefur þriar Greiner jñe ad hallda.

Og er hin fyrsta vm vors Herra Jesu Skyrn/ j Añe Jordan.

Af huørre Grein vier eigū þetta ad læra.

Ad vor Herra Jesus Christus hefur þar þ lytelæckad sig/ z syna Guddomlega Dyrd/ og teked vppa sig Mynd og Hegdan eins Þions/ ad hñ fullkomne z vppfylle allt Riettlæte/ oss til goda/ z

blijdke/ og stille Fodursins Reide med
siñe hlijdne. þar fyrer skulum vier hug
ga oss vid hñs Skijrn/ j øllum Freistin
gum Syndareñar/ Dioþulsins/ Daud
ans og Nelvijtis/ og trua visselega þar
vppa/ ad vor Skijrn er þyrer hans Sk
ijrn heileg ordeñ z kroptug/ øllū oss til
Sæluhialpar sem a hañ truum.

Auñar Greineñ

Nijder vppa Johañem/ sem varnade
Christo Skijrnareñar/ z kuad sier væ
re Þorþ ad skijrast af Jesu.

Aþ hinñe Grein vier høpū þetta ad læra.

Nuorsu þungt þad er vorre Skynseme
ad skilia þau hæleitu Verk/ sem mhræ
ra vora Endurlausn/ huor ed skied er
fyrer Christum/ og ad Lærdomurinn vt
af Christo/ synest nælega fyrer vorum
Augum ein dæleg Predikan/ sem S.
Paall seiger. Eñ þar fyrer skal einge
hana forerlijta/ helldur medtaka hana
med trwudu Hiarta.

Nast

Næst þui læru vier hier/ Ad lijka so sem Johañes talar rietl/ þar hañ seig est þurpa þess vid/ ad hañ yrde skijrdur af Christo/ So skulum vier z jata oss fyrer auma arma Syndara/ og medkie ña/ ad vier verdum alleina fyrer Christum af Syndunū hreinsader/ eñ þo sku lum vier ecke lata vorn overdugleik ski elfa oss eda forhindra/ so vier giorum ecke Guds Befalning og skipan.

Pridia Greinin.

Skijrer fra þeirre dyrdarlegre Open beran Heilagrar Þreñingar/ sem skie de vid Skijrnena Christi.

Huar ap vier lærum.

Ad j eirnre Guddomsins Essentia og Veru eru þriar adskilianlegar sundur greindar Personur/ Fadereñ/ Sonurin og Heilagur Ande. Þessar somu Perso nur eru eñ nu j Dag/ og vilia vera nær lægar/ huar hellst pad Heilaga Skijrn ar Embætte er framed/ til ad stadfesta

 þann

þañ Nadareñar giørning/ heilagrar Skijrnar/og hañ ad fullkomna.

Par næst lærum vier þ hier/ Ad hu er sem vill þocknast Gude/ hañ skal tr ua a þañ Soneñ Guds/ þui hañ er ast eina sa/ a huørium Fadereñ hefur alla þocknan/og pyrer huørs Skulld/ hañ vill alla til Nadar taka/og j Sætt og Vinattu vid sig/ sem a hans Nafn trwa.

Par fyrer skulum vier so bidia.

HErra Gud Himneskur Fader/þu sem þig hefur openberad med þiñe eigeñ Røddu/ z niðurkomu hins heilaga Anda/ yfer þinñ elskulega Son j hañs Skijrn/huør ed vppa sig hefur lagt z teked allar vorar Synder/z þu hefur oss med þiñe Rødd vijsad til hañs/z lo fad/ ad vier skylldum þ hañ þar/Syndañe Fy rergiefning/og alla Nad og Myskun. Vier bidium þig Himneske Fader/halltu oss j riet ere Tru til þyns heilaga Nafns/z med þui ad vier erum skyrder epter þiñe Befalningu ad Dæme þyns elskulega Sonar/so styrk nu vora Tru med þijnum heilaga Anda/z hial pa til þess eilijfa Lyfs/Amen.

Fyrst

Fyrsta Sun̄udag j Føstu
Evangelium/ Matth. 4.

Þa var Jesus leiddur af Anda a
Eydemørk/ vppa þad/ ad hn̄yr
de freistadur af Dioflenum. Og
þa han̄ hafde fastad þioꝛutïger Daga
z þiorutïger Nætta/ hungrade hn̄. Og
Freistarin̄ gieck til hn̄s/ og sagde/ Ef
ad þu ert Guds Sonur/ þa seig þu ad
Steinar þesser verde ad Braudum. Nu
orium han̄ suarade z sagde. Skrifad
er/ Madurin̄ lifer ecke af einusaman̄

 Braude

Braude/ helldur af sierhuoriu Orde
þui sem fram̃ geingur af Guds Mun
ne. Þa tok Diofulliñ hñ med sier j Bo
rgena Helgu/ og sette hñ oppa Muste
ris Bustena/ z sagde til hans. Ef þu
ert Guds Sonur/ pleig þier hier opan
aþ/ þuiad skrifad er. Ad hañ mune bi
oda Einglum sijnum vm þig/ ad a Hø
ndum bere þeir þig/ so ad þu steyter ek
ke Foot þiñ vid Steine/ Eñ Jesus sag
de til hans/ Eñ aptur er skrifad/ Eige
skalltu freista Drottins Guds þijns.
Og eñ aptur plutte Diøfulleñ hñ med
sier/ vppa eitt miøg ofur hatt Fiall/ z
syndi honum oll Rijke Veralldareñar
og þeirra Dyrd) z sagde til hñs. Allt
þetta mun eg giefa þier/ ef þu framfel
lur z til bidur mig. Þa sagde Jesus til
hans/ Far j burt fra mier Andskote/
Þuiad skrifad er/ Drottiñ Gud þinn
skalltu tilbidia z hm̃ einum þiona/ Þa
forliet Diofulleñ hñ. Og sia þu ad Ei
nglar komu til hans z þionudu hm̃.
Þetta

Petta Evangelium hefur fiorar Greiner jñe ad hallda.

Af huorium hin fyrsta er vm Ferdalag Christi j Eydemorkena.

Huar af vier meigum læra þetta

Ad so sem Herrañ Christur/ j þann tijma/ þa hañ skyllde vppbyria sitt Predikunar Embætte/ þa villde hañ fara j Eydemorkena ad bidiast þar ꝼ/ og ad verda þar freistadur/ So eigum vier z eirneñ/ oll vor Verk/ allar vorar Giorder ad vppbyria med christelegum Bænum/ z Brinia oss vel med Guds Orde j mote ollum þeim Freistingum sem oss kuña ad Hondum koma.

Auñur Greineñ.

Er vm þa fyrstu Freisting/ med huørre sa hreckvijse Dioefull leitade vid ad fella Christum.

Huar af vier lærum.

Ad visselega er Diofulleñ argur/ ohn

legur og Slægdarfullur Ande/ ad hañ dyrþdest ad freista Guds Sonar/ z leit ade lags þess sem hønum þotte hentug legast vera/ ad koma fram siñe Freist ingu/ þa Christur hafde so langañ tý ma fastad/ Nuad oss atte med riettu ad Aminña z vppvekia/ ecke alleinasta ad vera ferslaler z framsyner/ ad sia vid Freistingunum/ helldur og so einnest ad bidia Gud jafnlega vm verndan z Va rdveitslu/ ad hañ giæte vor fyrer þeim Jlla Ovin Dioflenum.

Þar næst er añar sierlegur Lærdomur sa/ ad þegar vier verdum freistader af Andskotanum/ med Sorg z Ahyggiu stundlegrar Næringar/ þa skulum vier miñast a þad/ Mañsins Lijf er ecke ko med alleinasta j Braudenu eda Malt um/ Helldur so sē Christur seiger hier. Kann Gud med einu Orde/ ad veita Mostum Sadning z Vpphellde/ þar fyrer eigum vier/ ecke ad bera Kuñda ꝼ Fatækt eda Atviñuleyse/ eda giora no

ckud

ekud þad sem Gude er j mote/helldur hÿda epter hans Fodurlegre Hialp mz Þolennmæde.

Pridia Greinen.

Nÿder vppa þa adra Freisting/ huor su ad Diofullinn radleggur Christo/ ad fleygia sier ofann af Bust Musterisins og þad Rad vill hn̄ bevÿsa med Ritningunne.

Huer af vier lærum.

Fyrst/ Ad Diofullinn kiemur aptur med sÿna Freisting/ þo han̄ verde eitt sinn vt rekenn/ z verdr einatt ecke leinge j burtu Þar fyrer sie eingenn athugalaus eda ohrædddur vm sig hn̄ kiemur vÿst aptur þo han̄ vm stund verde fra oss vtrekenn. Þar fyrer liggur stoor magt a Bænenne ad Gud vilie veita honum hindran og lata han̄ ecke koma aptur/ eda fara j sitt gamla Hws og Herberge.

Þar næst ma hier sia z merkia/ huor su sa Stoltugur z slægur Ande/ kan̄ ad

fram̄

framſetia Riitningena/ z þo med Flærd
og Falſe/ Komande fram̃ med þad ſim̃
hm̃ er gagnlegt til ſijns Aſetnings/ eñ
þad hm̃ er j mote/ þ ſkilur hañ epter.
Þarf yrer liggur ſtor Magt a/ ad hall
da oſſ vid Guds Ord/ z bidia vm hialp
og Adſtod hins H. Anda/ ef ad vier vil
ium þeckia ſlægd og Vielar þeſſ vonda
Anda/ og ſtá vid þeim.

J þridia lage lærum vier hier af/ ad
freyſta ei oſmiog vppa ſialfa oſſ/ eda
forlæta oſſ vppa vort Kall z Embætte
eñ ſijdur ad freiſta Guds j nockurn ma
ta/ helldur ganga a Veige Drottins/
einfalldlega j Gudlegu Lijtelæte/ z med
Chriſtelegre Bæn daglega leita Gud
legrar Hialpar og adſtodar.

Fiorda Greinen.

Hlijder vppa þa ſeinuſtu Freiſting j
huørre ſa Drambſame Ande ſkamaſt
ſijn ecke ad gyrnaſt/ ad Herrañ Chriſti
ſkule vegna Veralldareñar Rijkia/ og
þeir

Fra Dyrdar/ falla fram̄ z tilbidia sig.

Þar af lærum vier þetta.

Ad Þta er vane z plagsidur hins Ar ga Diofuls/ ad bioda pram̄ Gotz og Peninga/ Magt z Metord/ z vïssa Þm Þar ad/ huoria hn̄ vill leida j Afguda dyrkan/ Agyrnd og adrar Synder.

Og þesse Freisting hun er hin þyng sta og hæskasamlegasta af ollum.

Nuar fyrer vier og aller adrer ættum ad vakta oss fyrer bølvadre Agyrnd/ og ecke ofmiog elska þetta stundlega Gotz/og fallvallt Rijkedæme/ en̄ sijdur ad tilbidia Diofulen̄/ þad er/ Med O rietttu ad stunda epter Rijkedæme/ og Audæfum þessa Heims.

Þar næst lærum vier hier/ Ad þegar vier holldum oss vid Guds Ord/ og ver iam oss med þui fyrer Diofulsins ærsa sum z Freistingū/ þa vill Gud senda oss sijna Engla til Hialpar/ so þeir burt reke Diofulsin̄ þan̄ arga Orm. Nuar

af

ad vier hofum mykla Huggun j ollum vorum Freistingum. Og ættu vier þui ad vera stadfaster og stoduger/ þegar vor verdur j nockurn mata freistad.

Og vm allt þetta vilium vier so bidia og seigia.

Drottinn Gud Himneskur Fader/ Med þui ad vor hinn argaste Ovinur Dieffullinn hann situr vm oss alla tyma/ og geingur j kringum oss/ sem eitt greniande Leon/ z leitar vid ad vppsuelgia oss. Þa bidium vier þig þ þinn blessada Son Jesum Christum/ Fyrer hans Dauda og Pijnu/ ad koma oss til hialpar med Nad þinn heilaga Anda/ og med þinu Orde ad styrkia vor Hiørtu/ so Andskotenn þare ecke Valld a oss/ helldr ad vier mættum alla tyma byhallda þinne Nad/ og hia þier ad verda Sæluholpner eilijflega/ Amen.

Annan Sunnudag j Føstu

Evangelium/ Matth. 15.

Og Jesus gieck burt þadan/ z for j Landsalpur Tyri z Sidonis. Og sia þu/ Cananeisk Kona gieck wt

wt fra þeim sømu Takmørkum/ kall
ade og sagde/ Herra/ Sonur Davids/
Myskuna þu mier/ mijn Dotter kuelst
jlla af Dioflenum. Og hañ suarade
heñe ønguu Orde. Hans Lærisueinar

geingu til hans/ bædu hañ og sogdu/
lattu hana fara/ aþ þut hun kallar ep
ter oss. Eñ hañ suarade og sagde/ Eg
em ei sendur nema til fortapadra Sau
da af Hwse Jsraels. Enn hun kom/
tilbad hann og sagde/ Herra/ hialpa
þu mier. Eñ hñ suarade heñe og sag
de/ Pad er ecke gott ad taka Brauded
Barn

Barnaña/ z kasta þui fyrer Hundana
Eñ hun sagde/ satt er þad Herra/ Eñ
þo eta Hundarner af Molum þeim s̃
detta af Bordum Drottna þeirra/ þa
suarade Jesus og sagde til heñar/ þu
Kona/ mykel er þijn Trua/ verde þier
sem þu villt. Og a þeirre somu Stun
du vard heñar Dotter Heilbrygd.

Þetta Evangelium hefur fioerar
Greiner jñe ad hallda.

Og er hin fyrsta vm þa Cananversku
Konuna/ sem kallade epter Christo/ og
helldur fast a Bæneñe/ ad hann villde
frelsa heñar siuku Dotter fra Dioful
enum/ og giora hana heylbrygda.

Huar af vier lærum fyrst.

Huar vier tollskyns Eymd z Mool
gange eigum ad leita Hialpar/ og vær
ta med stodugre Von z Bæn/ s̃ er hia
vorum liufa Lausnara Jesu Christo.
Þar næst skulum vier j Bæneñe ecke
treysta eda forlata oss vppa vorn eigen
veid

en verdugleik/ helldur alleina vppa Gu-
ds Nad z Giæsku/ z lata ecke af Bæ-
neñe/ eñ þo þrest verde a Hialpsñe/ hel-
ldur blijfa vid Bænena/ so ſ þesse Kui-
na giorde/ og setia fram̃ fyrer Christũ
hans eigeñ Ord z Fyrerheit/ Þuiad þ
er honum þægelegt/ z þ leider epter sig
vm̃ siider þessa huggunarsama Rødd.
O þu Kona mykel er þijn Trua.

J þridia lage er hier ad merkia/ hui-
lijkur, ad sie Kiærleikur Forelldrana
til Barnanna/ Ad optast lijda þeir ma-
rgt og myked Barnanna vegna. Þar
fyrer er þad skylda Barnana/ ad veita
Forelldrunum Hlijdne/og allskins Þa-
cklæte/ epter þui fiorda Guds Bod-
orde.

Aunur Greinen.

Seiger fra/ huørsu ad Herrañ Chri-
stur syner sig. i fyrstu nockud Oblidañ/
vid þessa Konu/ eñ heyrer þo ad sijdustu
hennar Bæn.

Huar af vier skulum læra.

J Ad

Ad eñ þo vor Drottiñ Jesus Christur
sie af Marka tilhneygdur ad hialpa
ollum Moñum/ Þa plagar hñ optsiñ
is ad lata ð hñ Bænheyrte ecke sijn els
kuleg Born/ vppa þ ad þau skule þui
betur z framar læra ad jdka sig j Tru
ñe. Huar vid huer z eirn Riettruadur
skal vepia sig / og skeika ecke j Bæna
ækallenu/ Þuiad Gud kiemur vissilega
vm sijder / z giefur þ hañ er vmbeded/
Gillder z þ eins/ huert vær erum Syd
inger eda Heidingiar/ ef ad vier ad eins
truum a hañ/ þt hañ ælstur Truna
og helldur ap heñe/ so sem hañ seiger
hier/ Werde þier sem þu villt.

Pridia Greineñ.

Talar vm Lærsuelnana/ sem geingu
ad Herranum Christo/ z bædu hañ ad
veita heñe sijna Bæn.

Huar ap vier lærum þetta.

Fyrst/ Ad þad er skyllda huers z eins
Christins Mans ad lata sier annara

Gym

Synd z Neyd til Hiarta ganga/ Og ef vier hofum eingeñ Rad til ad hial pa odrum/ pa skuluñ vier po trulega bid ia f Þm/ þui slijkt er Gude þægelegt/ z mun visselega ecke gagnlaust verda.

Þar næst/ Eñ þo so sie/ ad heilager Postular hafe beded Herrañ Christum vegna þessarar fatækrar Kuiñu/ þa fyl ger þ ecke epter/ ad Meñ skule eñ nu a kalla z tilbidia þa/ so þeir bidie Gud f oss/ Þuiad a mille Guds og vor Mañ na/ er ecke vtan eirn Arnadar Madur z Medalgangare/ sem er vor liufe Lau nare Jesus Christus. Huad vel er me rkiande j mote Afgudadyrkan og villu Pavadomsins.

Fiorda Greinin.

Nijder vppa þa siuku Dotter Kuiñ unar/ sem kualdest illa af Diøflenum eñ vard þo vm sijder frelsud/ og heilbry gd giord af Christo.

Ad Diofullinn hann er eirn grimmur O vin/ lijka þeirra Ungu/ suo sem hinna Gomlu/ z giører Skada Lijfe og Salu/ huar helldst hann kann/ Þui er þørf z Naudsyn/ ad vier jafnan ákollum Christum/ og bidium hann vm Hialp z Hiastod. Þui hann er þar til komenn/ ad hann nidur briote/ z ad engu giøre Diofulsins Verk.

Og vm allt þetta vilium vier so bidia og seigia.

HErra Gud Himneskur Fader/ Vier ákøllum þig z bidium/ ad þu gefer þinn heilaga Anda/ viller stødug giøra vor Hiørtu/ og giøra oss vissa j Trunne z Vonenne/ til þinnar Nadar z Myskunar/ vppa þad/ Ad enn þo vier høfum nog efne til þess/ ad skielfast z hrædast/ vegna vorrar Samvitsku/ Syndanna z vorrar Overdugleika. Þa veit þu oss/ ad vier nu þessare Canversu Rønn/ hølldum oss fast vid þyna Nad z Myskun/ z væntum oss æpenlega hia þier hialpar/ j øllum Freistingum/ og Hanskasemdum/ Fyrer þinn Son Jesum Christum/ AMEN.

Þrid

Þridia Sunnudag j Føstu
Evange. Luc, 11. Cap.

IEsus hann rak wt Dioful þann er dumbe var. Og þad skiede/ er Diofullinn var wtfarenn/ ad hinn Mallause talade/ z Folked vndradest þad. Enn nockrer wt af þeim sogdu/ fyrer Belzebub Diofla Hofdingia/ þa drijfur hann Dioflana wt. Adrer fr eistudu hans/ z leitudu ad honum epter Teikne af Himne. Enn er hun sa þeirra Hugrenningar/ sagde hun til þeirra. Hu

J iiij ert

ort Rijke sem j sialfu sier er sundurþikt
þad mun eÿdast/ og huort Hws mün yf
er afad hrapa. Og ef Andskoten er j
sialfum sier sundurþyckur/ huornen ma
hans Rijke þa standast/ Fyrst þier seig
ed mig þyrer Belzebub wt reka Dioff
lana? Nu ef eg a fyrer Belzebub vt ad
reka Dioflana/ þyrer huorn verda þe
ir þa af ydrum Sonum wtrekner. Þar
þyrer verda þeir og ydrer Domendur/
Enn ef eg rek wt Diofulin med Guds
Fingre/ Sannlega kiemur þa Guds Rij
ke til ydar/ Nar ed Sterkur Herbopn
adur vardveiter sitt Andyre/ þa er allt
med mak þad han a. Enn ef annar
honum yfersterkare kiemur/ z yfervinn
han/ þa slerter hn hn ollum Herkladū
a huor ed hn trepste/ og jsundur skipter
so hans Herfange. Huor han er eige
med mier/ sa er a mote mier/ z huor hn
saman safnar ei med mier/ sa sundurdre
yfer. Nær ed Ohreinn Ande fer vt af
Manenum/ rafar han vm þurra stade
leitar

seilar ad Huglo og piñur ecke/ þa seig er hañ/ eg vil aptur huerfa j Hws mitt huadan eg for wt. Og þa hñ kiemur/ finur hañ þad med Soplimum hrein sad/ þa fer hñ og tekur med sier sio Ad da sier verre/ og sem þeir eru þar komn er/ byggia þeir þar/ og verdur suo þess Mans hid seinasta/ verra hinu fyrra. Eñ þad skiede þa hñ talade þetta/ ad Kona nockur af Folkenu/ hoop vpp sij na Raust/ og sagde til hans. Sæll er sa Kuidur sem þig bar/ og þau Briost er þu mylkter/ Eñ hañ sagde. Huad vm þad/ Sæler eru þeir sem heyra Gu ds Ord og vardveita þad.

Þetta Euangelium hefur sex Greiner jñe ad hallda.

Og er hin fyrsta vm þañ auma Mañ sem af Dioflenum var setteñ/ huør ecke ad eins var Mællaus/ helldur z eirniñ Daupur og Blindur/ so sem Matthe us vottar.

Huar af vier meigum þetta læra.

Huad grim̃an z Argan Ovin vier hoſ
um/ þañ leida Diøful/ huør meſta lyſt
Glede z Gaman hefur af þui ad giø
ra oſſ ſkada a Sælu og Lÿfe/ huar hn̄
kañ. Huar fyrer vier ættum med riettu
ad medkieñа þad fyrer ſierlegañ Guds
Velgiørning/ þegar vier høfum Lide
z Lime Lÿkamans heilbrygda/ z þacka
Gude þar þ/ og ſyndga ecke med þeim.

Auñur Greiniñ.

Er vm þad Jardteikn edur Daſemd
arverk/ ſem Herrañ Chriſtur giørde a
þeſſum auma Mañe.

Huar af vier lærum.

Ad Jeſus Chriſtus/ hn̄ kañ ad hial
pa oſſ/ bæde vppa Sæl z Lÿkama/ og
vardveita oſſ fyrer vorum grim̃a Ovin
Dioflenum. Þar fyrer ber oſſ ecke all
einaſta ad bidia hañ vm Hialp z Hia
ſtod/ j øllum vorum æliggiande Naud
ſynium/ helldur z ſo einneñ ad bidia fyr
er ødrum/ ſem af Dioflenum lijda Frei
ſting

stingar eda Meinsemder/huort pad er til Lijfs eda Salar/eda bidia Gud vm Hialp peirra vegna.

Pridia Greinin.

Alyder vppa pa sem sia vppa petta Dasemdarverk og þ spottudu/ seigiande/ ad Christur rake vt Diofulin fyrer Krapt Belzebubs.

Haar af vier petta lærum.

Huorsu skadsamlegur Hlutur ad er heimugleg Dfund/ og pegar Mesi eru andlega af Dioflenu setner/ pa plaga þr alla Hlute vt ad leggia j vestu Mening/ z sockua sier so meir z meir j Vl indleikan/ allt par til peir j honum vm snder/ deyia z fordiarfost. Par fyrer et gum vier alla tijma/ ad hafa Guds ord fyrer Augum/ og hans Anda/ z bidia han ad styra oss/ og sia til/ ad vier stan dum honum ecke a mote/ suo sem nu a vorum Dogum giora Papistar.

Fiorda Greinin.

Er forsuar Christi/ med huoriu hñ giefur Suar til Sydingañā Gudløsunar.

Suar af vier lærum/ fyrst.

Alltijd eigum vier ad þagga þa nid ur sem lasta og lijta vort Embætte/ og j mote þeirra Spottyrdum/ ad forsuara Saklleikañ.

Þar næst/ þegar vier so forsuørum Sakleikañ/ þa eigum vier ad ackta og aliijta meir Mælesned/ eñ Personuna so sem Christur giører hier/ hñ forsuarar sim Giørning/ eñ leggur ei til þo hans Persona Last lijde/ z giefur ecke Skamarord fyrer Skamaryrde. Eñ Sakleikañ eiga Meñ med godum Rok um skynsamlega ad forsuara.

Fimta Greinin.

Er ein Amiñing og vidvørun/ ad vier sieum ecke athugalauser/ helldur sia um oss vel um kring/ vppa þad/ ad þegar Diøfulliñ er einusiñe vikiñ fra oss/ ad hñ kome þa ecke aptur/ so ad þad sñ

þasta

dasta Æfestar/ verde ecke verra hinu fÿrra.

Huar ap vier lærum.

Ad þeckia þañ jlla Anda/ Nañ vijk ur ecke so j burt/ ad hñ leite ecke aptur/ þar hñ er eitt siñ wtrekeñ/ helldur vitie hñ jafnan aptur/ til ad sinkia oss med sijnum Vielabrøgdum. Þar pyrer lig-gur stor Magt og Naudsyn þar a/ ad vier alla tijma sleum reidubwner med Suerde Andans/ þ er/ nu Guds orde/ so ad vier kyñum ad sla hñ fra oss med þui/ z viña Sigur a honum.

Siøtta Greiniñ.

Nijder vppa þañ dyrdlega Lofstyr/ sm̃ ein Kuiña giefur Christo hier/ j ni durlæge Gudspiallsins/ z pad Andsuar sem Christur giefur hene hier vppa.

Huar ap vier læra meigum.

Ad vor Verk/ edur Mañleg fordilld hefur ecke par ad seigia/ z stodar eckert til Eilijfs Lijfs z sañrar Sælu/ Nello

ut

ur alleina su rietta Trw/ sem kiemur þar af/ þegar Meñ heyra Guds Ord z vardveita þad. Þuiad þa enu somu kallar Christur hier sæla/ sem þad heyra og vardveita. Quad vel er merkiande j mote Pavadomenum og Gydingū/ sem ætijd hrosa sier af þm Netlogu Forfedrum/ af huorium þeir eru komner.

Þar vm skulum vier bidia med þessare Bæn.

DRottiñ Gud Himneskr Fader/ þu sem þar fyrer hefur læted þiñ elskulega Son/ taka Mañdom vppa sig/ ad hañ skyllde nidur briota Diefulsins verk/ z vardveita oss aumar Mañeskiur. Vier þöckum þier fyrer soddan Nadarsamlega hialp/ Og þar næst bidium vier þig/ vertu hia oss j öllum vorum Freistingum/ vardveit þu oss fra Holldlegu Athæfe. Og fyrer þiñ heilaga Anda geym þu oss j þijnu Orde/ z j þinum Otta/ so ad vier mættum allt til sydustu Æfeloka vera verner/ z frelsader fra þeim vonda Andskota/ z fyrer þiñ Son verda eilijflega Saluholpner/ AMEN.

Mid

Midþøstu Sunnudag
Evangel. Joh. 6.

JEsus for yfer vm Siafarhaf ed Galilea/ ſ liggur vid Stad ikt Tiberiadis/ z mykell Mañ fiølde fylgde hm̃ epter/ þt þeir ſau þau Jardteikn er hn̄ giorde a þm ſiuker voru/ Jeſus gieck þa vppa eitt Fiall/ og ſetteſt þar nidur med ſijnũ Lęreſueinum. Eñ þa var Pæſkahatijd Gydinga nælæg. Og Jeſus leit þa vpp/ z ſa ad mykell Mañfiolde kom til hans/ þa ſagde hañ til Philippum.

Nuar

Huar kaupum vier Braud so ad þesser neyte? Enn þetta sagde hann til ad prei fta hans þar med/ Þuiad hann visse sialf ur huad hann villde giora. Philippus suarade honum/ Braud fyrer tuo Hund rud Peninga nægest þeim ecke/ so ad huør eirn fæe þa nockud lijted. Eirn af hans Lærisueinum sem var Andre as Broder Simonar Petri/ sagde hønum/ Eitt Vngmenne er hier sem hefur þimm Bygg braud z tuo Fiska. Enn hu ad skal þetta a medal so margra? Þa sagde Jesus/ Lated Mennena setiast nidur. Enn þar var j þeim Stad Gras myked. Og þar setkest nidur ad borda Kallmenn ad tolu nær þimm Þusunder. Jesus took þa Braudenn/ giørde þack er/ z skiekt sijnum Lærisueinum/ enn þeir feingu þeim s til Bordsins høfdu sest. Slijkt hid sama af Fiskunum/ so myk ed s huør villde haþa/ Enn þa ed þr vo ru metter/ sagde hann til sinna Lærisuei na/ Safned samon þeim Leifum s af geng

geingu/ ſo ad eckert ſpilleſt. Eñ þeir ſøfnudu þeim ſaman/ ꝛ fylltu vpp tolf Karfer medur þeſſar Leyfar/ af þeim fim̄ Byggbraudum/ huortar ad voru auk þeſſ ſem þeir høfdu neytt. Eñ þa er þeſſer Meñ ſau̇ hliort Teikn þad Jeſus giørde/ ſøgdu þeir. Þeſſe er ſañ arlega ſa Spamadur ſem j Heimeñ ſkal koma. Eñ þa Jeſus formerkte þad ad þeir mundu koma og Handtaka hñ ꝛ giøra hñ ad Konge/ flyde hañ einſa mall burt/ vpp aptur a Fialled.

Þetta Evangelium hefur fiorar Greiner pře ad hallda.

Og talar hin fyrſta vm fiølda þeſſ Folks ꝛ þerdadeſt epter Chriſto/ ꝛ huar ar ecke þar vm þad/ huad þad munde til Matar fa/ þar Chriſtur var.

Aß huørre Grein vier høfū þetta ad læra.

Ad hyga ætiđ meir vm þad eiliſtu/ eñ þad ſtundlega/ og vera j viſſre Von þar vm/ ad þegar vier leitum fyrſt Gu

os Rijkis/ þa mun oss allt annad tillegg last/ þo þad syneʃt vm Stund ad vera torvellt og olijklegt. Þui þad er omøgulegt ad Gud vilie yfergiefa þa honum treysta.

Auñur Greineñ.

Nijder vppa Leiresueinana ā reikna kuña/ huad myked Braud leggia þyrfte fyrer so myken Mañfiolda/ Eñ hñar Meñ skylldu fa þad/ þar vissu þeir ecke af.

Huar af vier lærum.

Ad soddañ Art og edle hafa vor vantruud Hiortu/ ad þaug alltijd hafa Sorg z Ahyggiu/ vm þad sem þorf giørest til Lijkamans Vpphelldis/ eñ vilia ecke trua/ ad Gud mune vilia giefa þ/ Þar vier ættum þo ad trua/ ad med þui hñ hefur giefed oss Lijf og Lijkama/ þa kuñe hñ vel/ og so vilie honum vpphellde vetta.

Þridie Greineñ.

Er

Er vm Dasemdarverked Christi j stal
fu ster/ med þeim Greinum þar ad hn
ägga.

Hvar ap vier lærum/pyrst.

Ad vor Herra Jesus Christus/ er
Almættugur Gud/ z kan ad hialpa so
vel j Hallæris neydene/ sem øllum ødrū
þreingiande Naudsynium.

Þar næst/ ad han vill þad visselega
giöra/ med þui hn̄ hefur so Fødurlega
Forsorgun fyrer þessu Folke/ jafnvel
ádur en̄ þad klagar vm nockurt Hung
ur/ Huad oss a ad vera til nockrar Hug
gunar/ i mote sarre Bwksorg/ og Brl
vadre Agirnd.

J þridia mata/ Sie so ad vier vil
lum ad Gud skule blessa þad litla sem
vier høfum fyrer Hende/ og hann hef
ur oss giefed og veitt/ Þa skulum vier
taka þad til vor med Bæn og Þacklæte
neyta þess riettelega/ og giefa þeim
Snaucku nockud þar af/ og ef nockud ve
rdur Afgangs/ ad hallda þui til sam

 ans

ans/og lata eckert spillast. Þessa Gr
ein skal huør og eirn vel athuga/ sem
riettelega vill fara med skundlegt Gots
og vm þetta verdum vier opt og ostallð
aa i heilagre Ritningu aminter.

Fiorda Greinin.

Talar vm/ huorsu ad þetta Folk vi
lldi Handtaka Christum/ og setia hn
til Kongs/ en hann hafde viked sier þra
vppa Fialled.

Af huørre Grein vier eigum þetta
ad læra.

Fyrst/ Ad so leinge sem Men hafa
Nægd og gooda Daga af Evangelio
þa hleypur Almwgenn til/ og helldur
sier vid þad/ En sijdar meir þa Vedrid
snyr sier/ og þar kiemur Kross og Mot
gangur/ þa hleypur hann fra. Nuad
Guds Ords Predikarar skulu vel merk
ia/og vppbyria eckert/ og ei helldur la
ta nockud epter sig liggia/ Almwgafol
ke til Epterdæmis eda Villdar/ hell
ur so sem Christur giorer hier/ mlgta
allei

alleinasta Guds Vilia/ og giøra hañ/ og lata huorke Villo nie Ovillo Ma kaña forhindra sig þar fra.

Þui næst skulum vier merkia/ Ad a ꝛ alla tijma vonudu Gydingar og væn tu eins Spamans og Frelsara/ huern Gud hafde lofad ad senda/ suo sem er þesse Jesus Christus/ suo sem Folked hier medkiener/ seigiande. Þesse er vis selega sa Spamadur sem j Heimenn skal koma.

Bænen.

DRottiñ Gud himneskur Fader/Þu sem a þiñ elskulega Son/hefur j Eydemørkun ne ogteliglega fædt og mettad fim Þusunder Maña fyrer utan Kuiñur ꝛ Børn/med Bˀ audum fim ꝛ Fiskū tueimur/Þig bidiū vier Verta og so eirnen hia oss med þine blessan. Vardveit þu oss fra Agyrnd/Bukſorg ꝛ A hyggiu þessarar Lijfs Næringar/Lat oss fyr ſt leita þins Rijkis ꝛ Riettlætis/ꝛ veit oss fa þijnar Fødurlegar Gæfur/j øllu þui sem oss tilheyrer/til Lijfs ꝛ Sælar/fyrer Jesum Christum vorn Herra/Amen.

K ij Suo

Sunnudagenn epter Midpostu

Evangelium/ Joh. 8.

JEsus sagde til Gydinga folk sins/ og Hofdingia Kiennemannanna. Huor er sa af ydur/ pad hann meige straffa mig um nocra Synd? Fyrst eg seige ydur Sannleikann/ Huar fyrer trwe þier mier þa ecke? Huor hann er af Gude/ sa heyrer Guds Ord/ Þar fyrer heyre þier þau eige/ þuiad þier erud ecke af Gude/ Enn Gydingarner suorudu/ z sogdu til hans

seig

ſeigium vier ecke vel/ pad þu ert Sam
verſkur og hefur Dioful eñ? Jeſus ſua
rade/ Eg hefe ecke Dioful/ helldur he
idra eg miñ Fodur/ og þier vanheidred
mig. Eg leita ei ad miñe Dyrd/ ſa er
ſem leitar z dæmer. Sañlega/ ſañlega
ſeige eg ydur/ Nuer hañ geymer miñ
Ord/ hañ mun eige ſia Daudan ad ei
liſþu. Þa ſogdu Gydingarner til hñs/
Nu formerkium vier ad þu hefur Diof
uliñ/ Abraham er Daudur og Spa
meñerner/ og þu ſeiger/ Ef ad ſa er no
ckur ſem geymer miñ Ord/ hañ ſkule
ecke Daudañ ſmacka ad eiliſſu/ Nuort
ertu meire Fodur vorum Abraham/ hu
er ed framliden er/ Spameñerner eru
og framlidner. Nuorn gioerer þu ſialfa
añ þig? Jeſus ſuarade. Ef ad eg veg
ſama mig ſialfur/ þa er miñ Dyrd ein
ekiñ. Miñ Fader er ſa ſem mig vegſa
mar/ huorn þier ſeiged ydar Gud vera
og þier þecked hñ þo eige. Eñ eg þec
ke hañ/ z ef ad eg ſegde þad eg þeckte

hañ eige/ þa være eg eirn Liugare/ lijk ur ydur. Helldur þecke eg hañ/ og eg geyme hans Ord. Abraham Fader ydar gladdest/ ad hñ skyllde sia miñ Dag og hñ sa hñ/ og vard gladur vid. Þa sogdu Gydingarner til hans. Þu ert eñ ecke fimmtugur/ og hefur þu seed Abraham? Jesus sagde til þeirra. Sañlega/ sañlega seige eg ydur/ ad adur eñ Abraham var/ em eg/ Þa tooku þeir vpp Steina so ad þeir koſtud a hañ. Eñ Jesus forþadade sier og gieck wt vr Mußterenu.

Þetta Evangelium hefur fiorar Greiner jñe ad hallda.

Og er hin fyrsta/ su alvarlega aminning vnar Predikun/ sem Herrañ Christur hafde fyrer Gydingum/ seigiande. Hu ør af ydur kañ ad bevijsa vppa mig vm ecka Synd. Item/ Huør hann er af Gude sa heyrer Guds Ord.

Ad aller trulynder Lærefedur eiga ad hafa alla astundan þar a/ ad lifa chr istelega z Gudrækelega/ flyia z fordast allar Hneyxlaner//allt jllt Framferde so þeir meige bäd halda Truñe z godre Samvisku/ so þeir meige(so myked sem mogulegt er i þessa Hollds veykleika) med sañendū seigia/ Eg veit mig ecke hafa nockud ranglega giort. Jtē/ hu er ydar kañ ad bevijsa vppa mig nock ra openberlega Synd?
Þar næst lærum vier hier/ Ad aller þr sem fyrerlijta Herrañ Jesum Christū og hans Ord/ eru ecke af Gude/ helld ur af Dioflenum. Þar þ ber oss ollum sem vera viliun Guds Born/ z verda siddañ Saluholpner/ Ad heyra Guds Ord giarnsamlega/ Þuiad huor hellst Herrans Christi Ord heyrer z vardveiter hann skal ecke sia þann eilijfa Dauda.

Auñur Greiñin.

Er vm þau hrædelegu skiemdar Ord/

 sem

sem blinder Gydingar giefa Herranum Christo/ þar þeir seigia hañ sie Samverskur/ og haþe Diöful.

Huar aþ vier lærum.

Ad þegar so langt er komed/ ad Meñ vilia ecke lijda Guds Ord/ eda hlijda Gudlegū Aminningū/ þa skiedur þad so optsinis/ ad þeir verda med ollu þorbliñdader/ ꝛ falla æ tijd meir ꝛ meir/ ꝛ diupara j Syndena/ allt til þess þeir vm sijder deyia j heñe/ ꝛ verda fordæmd*/ þui skulū vier læra vnderuñsa oss nu Guds Orde ꝛ lijda þo vier verdum strapþader og auijtader þegar þorf gioreʃt.

Pridia Greinen.

Er vm Andsuar Christi/ huar hañ med goodum skiallegum Rokum mæter þeirra skiemdar Ordum/ ꝛ hrinder þm af sier/ ꝛ þar med æ tijd kieñer og vnderuijsar þeim/ þad gott ꝛ Gudlegt er/ eþ þeir hefdu viliad þui hlijda.

Huar aþ vier lærum fyrst.

Ad

Ad huor sem riettelega vill umgang ast med Villumsfiunum/ og peim sem fara med falskan Lærdom/ z vill þa ut dyr þagga/ Nu skal ecke giefa skamar ord fyrer Skamaryrde/ helldr einfalld lega og olyrædur medkienna Sannleik ann/ og forsuara hann med Roksemdar Ordum/ suo sem Christur giorer hier/ Hann leitar ecke stnar Dyrdar/ helldur setur hann til sijns Fødurs/ pad ad gio ra og wtrtella/ Enn po jafnframt þui medkiener hann z forsuarar sitt Ord og Evangelium/ og hroosar þui.

Þar næst lærum vier hier/ Huor ad sie mismuur a mille Moysis Logmals/ z Herrans Christi Logmals/ þuiad þar Moyses Lærdomur eda Logmæl/ kreps ar oss z heimter/ fullkomlega hlijdne/ z af þui vier giętum hana ecke veitt/ þa lætur hn oss blijfa j Bøle z Efasemd/ vm vora Sæluhialp. Þar frambijdur Herrann oss Myskunsamlega fyrergiefn ing allra Synda/ Og huor med trusie

medſkur og vardveiter þau huggunar ſomu Ord Herrans Chriſti/ og þ hei laga Evangelium/ hn̄ ſkal ecke ſia Da udan̄ eilijfliega.

Fiorda Greinin̄.

Nijder vppa þan̄ ægiæta Vitnisbu rd/ ꝫ Chriſtur giefur Abrahams Tru ꝫ ſeiger/ hañ hafe ſied ſin̄ Dag/ ꝫ ord ed hiartanlega gladur þar af.

Af huørre Grein vier eigum þetta ad læra.

Fyrſt/ Ad þeir Rietttruudu j Gamlateſ tamentenu/ hafe lijka ꝫ vier/ ſett ſijna tru a Chriſtum/ huør þm var lofadur ꝫ fyrerheiten̄/ og þ þa ſomu Tru/ eru þeir Saluholpner ordner/ Þar fyrer er Truen̄ alleina(en̄ eckert an̄ad)ſa hlutur/ſ huorn aller Heilager eru Sa luholpner ordner/ fra Veralldaren̄ar Vpphafe/ ꝫ mūu þeir verda ſo marger ꝫ verda vilia Erfingiar eilijfs Lijfs.

Þar næſt/ ad Chriſtur er eirn ſan̄ur Gud/ ꝫ hefur þar fyrer vered ꝫdur en̄ Abra

Abraham var. Huad vier skulũ merk ia/ z setia j giegn Villu og Gudlastañ Gydinga/ og añara Herrans Christi Ovina. Bænen.

DRottiñ Gud himneskur Skapare z Fader þiñ elskulege Sonur vor luþe Lausnare Jesus Christus/hañ hefur so sagt. Huør hñ vardveiter myn Ord hñ skal ecke sia Daudañ eilyflega. Vier bidium þig/ad epter þui þu hefur giefed oss þitt H. Ord/ þa giefþu oss z so þiñ H. Anda j vor Hiørtu/so ad vier vardveitũ þitt Ord/z treystũ þar vppa ap øllu Hiarta/z huggũ oss þar vid j sialfũ Daudanum/ so ad vier deyiũ ecke eilyflega. Veit þu oss þad ꝧ þiñ elskulega Son Jesum Christũ vorn Endurlausnara/Amen.

A Bodunardag Mariæ/sem er Gietnadar dagur Jesu Christi vors einka Lausnara. Gudspialled skrifar S. Luc. 1. Cap.

Nn a hinum siotta Manude var Gabriel Engell sendur af Gude j þa Borg j Galilea/ sem nefnd est Nazareth/til þeirrar Meyar er føst nund

nud var peim Maſie ed Joſeph hiet/
ap Nwſe Davids/ z heite Meyareñar
var

var Maria. Og Eingellen gieck jñ til hennar z sagde. Heil sertu Nadarfulla Drottinn er med þier. Blessud ertu a mz al Kuenna. Enn þa hun sa hann / vard hun hrædd af hans Ordū / og hugleidde ad huilijk være þesse Kuedia. Og Eingellen sagde til hennar / Ottastu ecke Maria / þt þu þanst Nad hia Gude. Sia þu munt Barn gieta j Kuide þijnū / z munt Son fæda / og hans Nafn skall tu kalla IESVS. Hann mun mykell verda / og kallast Sonur hins hædsta. Og Gud Drottinn mun giefa hm̄ Sæte sijns Fodurs Davids / z hn̄ mun rijkia yfer Hwse Jacobs ad eilijfu / hans Rijkis mun z einge ender verda. Þa sagde Maria til Eingelsins / Huorninn sk þ ske / af þui eg hefe enguann Mann kient? Eingellenn suarade og sagde til hennar / Heilagur Ande mun koma yf er þig / z Kraptur hins hædsta mūn um skyggia þig. Af þui / ad þ hid heilaga

sem

sem af þier mun fædast/ skal nefnast Sonur Guds. Og sia þu ad Elisabeth Frændkona þijn hefur og Son gieted j Elle sine/ og þesse er siötte Manudur hennar/ sem kølluð var Obyria/ þuiad Gude er eckert Ord Omattugt. Enn Maria sagde. Sia/ Eg em Ambatt DRottins/ verde mier epter Orde þijnu/ Og Eingellen veik fra henne.

Þetta Evangelium hefur þriar Greiner jnne ad hallda.

Og er hin fyrsta vm þann Bodskap sem Gabriel Eingell var Jomfru Mariu.

Huar af vier skulum lęra þetta þrent.

Fyrst/ Ad vor Lausnare Jesus Christur/ er af sierlegu Rade z Vilia Guds Himneska Fodurs/ Madur orden/ j Jomfrur Mariu Lijfe, Þar fyrer/ allt þad Gydingar mæla j mote Christo/ þad er talad j mote Almattugum Gude a Himnum.

Þar næst/ Ad heilager Einglar hafe glede z goda þocknan a vorre Sælu hialp

hialp/ Og sieu j slijkum epnū/ z Eren
Dagiørdum/ æfid til reidu/ ofs til gagns
og goda. Þar fyrer erum vier skylldug
et ad þacka Gude/ z ganga fram j Br
odurlegum Kiærleika/ epter Fyrermynd
og Dæme hëlagra Eingla.

Þad þridia/ Ad þesse Sonur Mariu
er visselega sa hiñ same/ huør ed vpp
fylla skyllde Fyrerheiteñ/ s̄ giefeñ voru
þeim hei̋løgu Forfedrum/ Abraham/
Isaac z Jacob/ z Dauid Konge. Þui
ad so talar Eingelliñ/ Gud mun giefa
honum Nœsæted siins Fødurs Dauids
og hañ skal rijkia yper Hwse Jacobs
ad eilijfu.

Auskur Greiniñ.

Er vm Jomfru Mariu/ huør ed va
rd hrædd vid þeñañ Bodskap/ og spyr
ad þui/ huørneñ slijkt eige ad skie/ ad
hun skule verda Moder/ med þui ad hū
veit ecke af nockrum Manne ad seigia.

Huar af vier lærum/ fyrst.

Ad med heilogum er ecke Trwen alla
tijma

la tijma jafnsterst/ hun er stundũ veyk
are/ stundũ sterkare. Þar fyrer skal ein
geñ vera athugalaus z ohrædđur vm
sig/ helldur bidia Gud af Hiarta dagle
ga/ ad haũ vilie styrkua z stoduga gio
ra oss j Trwne/ og ecke læta oss falla
j Freistingar.

Þar næst lærum vier þad hier/ ad Ho
lld z Blod kaũ ecke vel ad skicka sier j
Guds Orde z hñs Verkum/ spyrst þar
fyrer ætijd epter/ z vill vita huørneñ þ
og þad kuñe ad skie/ eñ j moote stijkum
Hneyxlunum eigum vier ad merkia þ
sem Eingelleñ seiger til Mariu/ Ad þ
Gude sie eingeñ Hlutur omøgulegur.
Þar med skuliũ vier z læra þad/ ad spyr
ja ecke/ helldur trwa einfalldlega/ so s
blessud Maria giorde hier ad sijdustu.
Huar j mote marger giora a þessũ vor
um Døgũ/ z falla þar fyrer j skadsam
legar Villur/ so s ad giora Endurskijr
arar/ Calvinistar og adrer fleire.

Pridia Gremeñ.

Er

Er þ Andsuar sem Eingilleñ gefur Jomfru Mariu vppa hennar spurning.

Huar ap vier skulum þrent læra.

Fyrst þetta/ Ad Herrañ Jesus er gietenn j Mariu Lijfe/ ap heilogum Anda eñ ecke af Mañe z Kuiñu/ so sem oñur Born. Þar fyrer er hñ þ riettta Kuiñunnar Sæde/ huorfu Gud fyrerhiet z lofade j Paradijs/og fyrer þa grein ne kneft hñ hier þad heilaga. Þuiad þar adrer Meñ/ eirn med odrum verda gietner og fædder j Syndeñe ap Mañe og Kuiñu/ þa er hañ fæddur eirn heilagur/ Algiørdur/ Riettlætur Madur/ an allra Synda.

Þar næst er hier ad læra/ ad hñ er ecke alleinasta Madur/ helldur z so sañur Gud j eirnre Personu/ so sem Eingilleñ Gabriel liosslega kallar hañ hier Son hins hædsta.

J þridia læge/ Ad hñ er þar þ af Gude sendur j Heimeñ/ ad hañ skule byria vpp eitt eilijfft Rijke endalaust/ leysa

£ og frel

frelsa oss Meñena vt Ryke Diofulsins
og giøra oss ad eilijfu Saluholpnū.
Þar fyrer skulum vier Hiartanlega gle
dia oss j hans Holldgan/ sem er Upp
hafvorrar Saluhialpar/ ⁊ hugga oss
þar af j ollum Diofulsins Freistingū.

Bænen.

DRottiñ Gud Himneskur Fader/ af Hiar
ta giørdu vier þier þacker/ fyrer þyna O
vmræðelega Naad ⁊ Myskun/ ad þu hefr mi
nst a oss aumar Mañeskiur/ ⁊ hefr latid þiñ
Son taka a sig mañdomlega Natturu. Vier
bidium þig/ ad þu fyrer þiñ heilaga Anda/
upplyser vor Hiørtu/ so ad vier iafnañ ⁊ j al
la stade/ kyñum ad hafa vora Huggun j Holld
gan ⁊ hingadkomu/ Pijnu ⁊ Dauda þyns son
ar/ ⁊ jata og medkieña hañ fyrer vorn Herra
⁊ Konung/ ⁊ ad vier fyrer hans Nafn ⁊ ve
rdskulldan/ mættum eilijflega lifa med þier/
⁊ þonum Heilaga Anda/ A M E N.

A Pálma Sunnudag Dag

Evangelium. Matth. 21. Stendur
med sijñe Utleggingu þañ fyrsta Sun
nu Dag j Jolafostu.

A

A Skijrdag.

Evangelium/ Luc.22. C.

OG þa er su Stund kom/ sette Je
sus sig nidur/ z þeir tolf Postul
ar med hm̃/ og hañ sagde til þe
irra. Mig hefur af Hiarta epter lang
ad/ ad eta þetta Paskalamb med ydur
adur eñ eg lijd. Þuiad eg seige ydur/
ad hier epter mun eg ecke af þui nyta
þar til þad fullkomnast j Guds Rij-

ke/ Hañ tok og Kaleikiñ/ giorde Pack
er/ z sagde/ Medtaked hañ/ og skipted
honum̃ a milldal ydar/ Pijad eg seige
ydur/ eg mun ecke drecka af Wijnvidar
Avexte/ þar til ad Guds Rijke kiemur
Og hañ tok Brauded/ giorde Packer/
braut þad/ gaf þeim z sagde. Þetta er
miñ Lijkame/ sa sem fyrer ydur giefeñ
verdur/ giøred þetta j mijna Miñing.
Lijka eirneñ og Kaleikeñ epter Kuølld
maltijdena/ og sagde. Þesse er Kaleik
ur hins nya Testamentis j mijnu Blo
ode/ huørt ed fyrer ydur wthellest.

Þetta Evangelium heffur þriar
Greinen j sier ad hallda.

Og er hin fyrsta su/ ad Christur vnd
ervijsar og jatar fyrer Lærdesueinunum
ad hañ hafe Hiartanlega forleingin
ad eta þetta Paskalamb med þeim/ ad
ur eñ hañ verdur pijndur.

Huar af vier lærum/ fyrst.

Ad Herrañ Christur heffur Hiarta
ns lyst z forleinging epter mañaña vel
ferd

þerd og Sæluhiálp. So langt er frá
þui hañ vilie Syndugs Mans Dauda
eda vera sæk og efne til nockurs Mans
Glotunar. Nuar fyrer vier ættum ad
læta oss langa epter hans Nad z Myſ
kun af Hiarta/ Hugga oss vid hana
og efa hana ecke.

Næst þessu lærum vier/ Ad med þui
DRottinn Jesus villde ganga vnder ſij
na Pijſl og Pijnu/ a þañ Dag ſem
Paſkalambed var eted/ epter Guds
Befalningu/ Þa er þar af Augliooſt/
ad Paſkalambed j gamla Teſtamen-
tenu/ heſur vered Figura og Merking
Herrans Christi/og hans Pijnu/og er
þar pagurlega wtmaalud/ z ꝥ Stoner
ſett/til huars Christi Daude z hans
Blood ſkyllde eſſvera gagnlegt. Þui
ad lijka ſo ſem ꝥ ſkiede j Egyptalan
de/ ad huar hellſt ſem Dyraſtaſer Iſ
raels ſona voru riodader med Paſka
lambſins Bloode/þar voru þeir freliſa
der fra Drapseinglenum/ So lyſer z

 frelſ

et z frelsar Blodeð Christi oss/ fra øll um vorum Syndum/ Daudanū z Dioflenum/ huar vid vier eigum ad hugga oss/og vera af Hiarta glader.

Auklur Greiniñ.

Er Christi Predikun/ j huørre hañ kuedst ecke vilia eta optar nie drecka/ med sijnum Lærefueinum/ þyrr eñ þad kiemur fram j Guds Rijke.

Huar af vier skulum læra.

Fyrst/ Ad Herrañ Christur hefur vel ad z sied fyrerfram/allt huad yþer hñ koma munde/ adur eñ þad skiede/ þar þyrer hefur hañ viliuglega giefed sig j Pijnuna og Daudañ vorra vegna/ Huad oß naudsynlegt er ad hugleida/ vorre trw til styrkingar/ og Samvisku ne til Huggunar.

Þar næst lærum vier/ Ad þo Herrañ Christur giæfe sig sialfviliuglega j Daudañ/ epter sijns Fødurs Rade og Vilia/ Þa er ecke Judas og adrer Herrans

rans Christi Dviner afsakader nie sak lauser/ med þui þad var ecke þeirra Ástundan ad fullkomna Guds Vilia/ helldur hofdu þr tilgang myklu verra z syndsamlegra/ Huar fyrer þeir hafa hrædelega og hæskasamlega syndgad/ so sem Christur talar vm Judas/ seig iande. Betra være ad sa Madur hefde allbrei vered fæddur.

Þridia Greinin.

Eru Jnnsetningar Ordenn Heilagrar Kuølldmaltijdar.

Huar af vier skulum læra.

Forst/ Ad H. Kuølldmaltijd er ecke alleinasta Braud og Vijn/ helldur sann arlegt Holld z Blod Herrans Jesu Christi/ z þ veitest z giefist ad eta z drecka j Sacramentenu. Og so sem S. Paall seiger/ Þa er þ sannarleg Hlutteknmg Hollds z Bloðs Herrans Jesu Christi. 1. Cor. 10. Cap. Þad er/ huor sem etur af þessu Braude/ z dreckur af þm blessadu

sada Kaleik/ sa verdur vissvlega Hlut takare Jesu Christi Holldz og Bloods Huad allt er vel merkiande/ z gagnlegt ad vita/ j giegn Sacramentistum/ sem ecke skamast sijn ad mæla a mote Herrans Christi Ordū/ og þau ad vtleggia j añarlegā meining/ eñ þau tølud eru.

Næst þuilærū vier hier/ Ad nær Sacramentum skal giefast z medtakast/ Þa skal þad skie med meddeilingu bæde Brauds z Vijns/ z giefast bæde Leikū og Lærdū/ og hæfer j onguañ mata ad Herrans Christi Testamentinū skule rengt og kreinkt verda/ so sem skiedur hia Papistum/ eñ nu a þessum Dǫgū.

Þad þridia ma z hier læra/ Ad þetta heilaga Sacramentum er ecke af Christo jñsett nie skickad til þess/ ad þad skule vera Offur fyrer Lifendur z dauda so sem Papistar hallda/ huert a mote Ritningūñe/ Helldur til þess ad Mēn skule þar jafnframt med/ miñast a Jesu Christi Dauda z Pijnu/ z vthelling hūs

hñs Blods/ z hugga sig þar med. Þui ad med þui hñ seiger hier sialfur ad hñ hafe giefed sinn Lijkama j Daudañ/ z ad sitt blod skule vthellast til fyrergiefningar Syndañа/ Þa allrа s eta hñs Lijkama/ z drecka hñs Blod/ Þa skal huor Christin̄ Madur med riettu/ sa s geingur til þessa Sacramentis/ hallda Herrans Christi Forþienustu/ Pijnu z Dauda/ fullañ Betaling fyrer sijnar Synder/ z vænta fullkomlega/ ad hñ fae fyrer þetta/ Syndañа fyrergiefning/ z styrkia so sijna veyka trw med þessum Dyrmæta Pante Herrans Christi Holldz og Blods.

Bænen.

GVd Drottin̄ Himneskur Fader/ Vier þockum þier fyrer þijna myklu Nad z Myskun/ ad þu fyrer þin̄ Son Jesum Christum hefur jnnsett soddan Maaltijd/ j huørre vier etum hans Lijkama/ og dreckū hans Blod. Vier bidium þig Himneske Fader/ gief oss þin̄ heilaga Anda/ so ad vier ecke ouerduglega til vor teküm so haleita Gief/ helldur so ad vier mættum midkiena vorar Synder/ z lata af þeim/ z j stødugre Tru/ vona og vænta syndа

alla

ska Fyrergiefningar/ fyrer Jesum Christū þin̄ Son/og ad vaxa og þroast i Kiærleikan um/so leinge vier lifum/og til þess vier ver dum tilhflega Sæluhólpner/fyrer Jesū Christum þin̄ Son/vorn Drottin̄ og Herra/A M E N.

A Føstudagenn langa/ Skal lesa Pijningar Historiuna Herrans Christi/so sem hun er samanteken̄ epter fiorum Gudspiallamønnunum.

OG þa þeir høfdu Lofsaungen̄ sung ed

ed/ Gieck Jesus wt sem hñ var vanur
yfer um Lækiñ Cedron til Fiallsins O
liveti. z c.

Þesse Pyningar Historia hefur fiortan
ferdeilis Greiner / sic ad hallda.

Og hliodar hin fyrsta vppa þ Sam
tal sem Herrañ Christur hafde a Vei
genum / vid siína Lærisueina / seigiande
þeim fyrer / ad aller þeir mundu a sier
hneyxlast / a þeirre Nottu.

Huar af vier skulum læra.

Nuorsu ad Holld og Blod er veykt j oss
ollum / z ad þeir sem ætla ad vera sterk
are eñ adrer / og hraustare / þr falla stu
ndum a Freistingar tijmanũ / z eru ecke
stodugre eñ adrer j Truñe. Þar þ skul
um vier ecke vera ohrædder vm oss / nie
alhugalauser / helldur ganga fram j ot
ta Drottins alla tijma / z bidia Gud ad
hñ læte oss ecke falla j freistne / helldur
vardveita oss j riettre tru / Otta Drott
ins z godre vmgeingne allt til enda.

Aňñr Greineñ.

Er

Er vm þa sáru Pijst og Pijnu/s Her
ran Jesus Christus leid hid fyra med
sialfum sier/ Huor hñ giører ecke alleim
asta Sorgfullañ og skialpande/ hello
ur pressár hun Blodugañ Sueita wt
hans Holloe.

Huar af vier meigum læra.

Huørsu þung Byrde Guds Reide er
j giegn Syndeñe/ huøria byrde vngum
Mañe var mögulegt ad bera/ helldur
hefdu aller Meñ vnder heñe fordiarf
ast ad eilijfu/ ef ad Gud hefde ecke suo
myskuñsamlega liett heñe af oss/ z lagt
hana vppa siñ Son. Vm slijkt ættum
vier allra hellst ad huga/ a þessu deige
z packa Gude þ þ/ z hñs elskulega Sy
ne Jesu Christo/ og hugga oss þar vid
j øllum vorum Freistingum/ Syndañа
Daudans/ Diøfulsins og Helvijtis.

Pridia Greiniñ.

Hlýdet vppa Judas/ huørsu hñ kom
med størum Flock Mañа/ og sueik Her

rañ

rann Jesum med Kosse.

Huar aff vier læra meigum.

Ad lijka sem j þann Tijma skiede/ so skiedur þad enn j Dag hans christelega Kyrkiu/ ad hun hefur ecke alleinasta openberlega Ovine/ helldur Heimugle ga/ sem lætast vera hennar gooder Viner/ og miøg vel Christner/ enn þo samt jafnframme/ forrmada þeir z selia Evangelium med Kosse og følsku Hiarta/ huad eingenn vndrast skal/ enn sijdur hn eyrla sig þar a.

Fiorda Greinenn.

Nijder vppa Gydingana/ z þra fylgiara/ s fanga binda z j burt leida Jesum Christum/ og þegar þeir giefa ønguar saker hm̄ giefed med riettum sannendum/ þa koma þeir framm med Lijwgvitne/ hønum j mote.

Huar aff vier lærum.

J fyrstu/ Huert heimuglegt Ofundar hatur leider Mann vm sijder/ Og þegar Madur einusinne tekur til ad motstanda open

da openberum Saſleika/ þa latur hn̄ ecke af þui/ fyrr en̄ hn̄ verdur med ollu forhertur/ ſo hn̄ deyr og fordiarpaſt. Þar þ ſkyllde eingen̄ madur/ lata Diof ulen̄ vid ſig rada/ eda koma ſier til/ ad ſtanda j mote Chriſto z hn̄s Orde.

Naſt þui ma hier lara/ Ad vor Her ra Jeſus Chriſtur hefur viſſelega þan̄ dur vered/ ſo ſem ſaklaus z Riettlatur Madur/ fyrer oſſ Ranglata/ med þui hans orguſtu Fiandmen̄ z Oviner gatu onguar ſaker vppa hn̄ beviſſad/ huar fyrer þeir vrdu ad hialpa ſier mz Lÿgvottum og Lygū/ Huad oſſ er miog huggunarſamlegt/ þegar vier verdum fyrer ſtijku.

Fimta Greinin̄.

Nijder vppa S. Peturs Fall z Afneytun/ og hans Jdran.

Huar af vier larum.

Ad þegar Gud tekur ſijna Nadarhond fra Man̄enū/ þa hlytur hn̄ jafnſñ art ad

art ad falla. Er þar ꝥ Naudsyn/ ad vier skolum ecke oꝼmiog vppa oss sialfa. Þar næst/ þegar vier hrosum eda follū þa skulū vier med S. Petre græta beyskelega/ jdrast Syndaña/ z bidia Gud af ollu Hiarta vm Fyrergiefning/ læla af Syndeñe z giora hana et optar.

Giotta Greiniñ.

Nlyder vppa Suikarañ Judas/ og hans hryggelega Aꝼgang.

Huar aꝼ vier lærum/ byrst.

Þetta almeñelega/ huilikte Pijñ/ Plagu og Hiartans sorg Syndeñ kiemur af stad j Mañsins Samvisku þeg ar hun vaknar vpp/ z huorsu þungt z forvellt ꝥ er/ ad trua/ ad Gud mūe vera þeim Nꝏdugur/ ꝫ ꝥgiefa þm Synder nar/ ꝫ ædur haꝼa syndgad vppa Nꝏd z Myskun Guds/ z onguum Amiñing um/ nie vidvorunū haꝼa viliad hlyda. Og ad marger j slikre Kuol og Angist falla j Orvænting og eilijfa Fyrerdæm ing

ing/suo sem skiede Judas.

Par næst ma hier fierdeilis læra/ Nu er Afelok/ og huilijkan enda sa munu aller Herrans Christi/ z hn̄s Ords Ouiner vm sijder/ sem er/ ad peir munu optast fa illann og hrædelegan Af gang. Quad alla Men̄ ætte ad skielfa so peir pordest Judas Koss/ og allar ad rar Storsynder og Glæpe.

Sigiunda Greinen̄.

Talar vm pa forhertu Gydinga/ sin med False og Lygū taka Lijfed af Herranum Christo/ z par med spotta han̄ hangande a Krossen̄ū/ og læirast iafnframt pui vera heilager/ ad pr pikiast ecke meiga an Syndar leggia pa 30. Silfur Penninga j Guds Kystu/ eda Olmusu Kirkena.

Huar af vier lærum.

Huorsu ad Mañsins Hiarta er vnd arlegt/ og praleitt/og af Diøflen̄ū opt sinis so forblindad/ ad po Men̄ ligge j stærstu

j ſkærſtu Hofudſyndum og Glæpum/ þa þykiaſt þeir þo vera fromer og hei lager/ Siaum oſſ þar fyrer vel vm ſkr ing/ ſo ad Dioſullin ſuyke oſſ ecke/ nie forblinde j Syndeñe. Bidium helldur ad Gud vpplyſe vor Hiørtu med ſijnum heilaga Anda og ſtyre oſſ og ſtiorne/ og leide oſſ a ſijnum Veige.

Attunda Greinin.

Hlyder vppa Almwga folked/ ſem epter Gydingana Boon og Beidſlu/ bad vm Barrabam/ ad hañ mætte gie faſt laus/ eñ Chriſtur hlaut ad verda Kroſſfeſtur.

Huar af vier lærum,

Ad Almwgafolk fylger ætijd Ordū og Epterdæmū Storherra z hoſdingia/ framar eñ Guds Bode/ z þ aeingur ſo til/ ſo ſem þa blindur leider Blindañ/ þeir falla bader j Grøfena/ Eñ ſierdei lis meiga Guds ords Þienarar læra hi er af Vidvørun/ ad treyſta ecke vppa Almwga Folk/ þad er lauſt z oſtøduct

Þar næst meiga hier aller læra/ Huer eirn j sinne Stiett/ Kalle og Embætte/ ad sla sig vel vm kring z forsialega/ hu ad hn̄ giører og truer/ huort pad sam hliodar Guds Orde eda ecke/ Og latte an̄ara Manna Epterdæme ecke suikia sig nie a tælar draga.

Níunda Greinen̄.

Alijder vppa Pilatum/ z vel og leingt vardest/ adur en̄ han̄ vard Gydingum sampyckur/ en̄ po vm sijder læturhan̄ Gydinga koma sier til pess med peirra Hæreyste og hootunum/ ad han̄ dæmer pan̄ saklausa Jesum til Dauda.

Huar af vier lærum.

Fyrst/ Ad Vmætta Manāna z eiged Gagn/ forhindrar margan̄ fra Guds Rijke og sinne Sæluhialp. Þar z ætte huor Madur opt z ofalldan ad hugsa vm paug Ordeñ sem Christur talar j Gudspiallenu z seiger. Huor z elskar Fodur z Modur/ Kuiñu z Born/ hwo og

og Heimile/ framar eñ mig/ ſa er mi[illegible]
ecke verdugur. Þar næſt eiga þeir ad
læra hier/ ſem veralldlega Valldſtiorn
hafa/ og ſetter eru til Domara Embæ
ttis/ ad geyma vandlega Sañleikañ/ z
Riettlæted/ z giora þ ei nockrū Mañe
i vil ad dæma þad rangt er.

Tiunda Greinin.

Heyrer til Stryſdsmøñunū/ og ſeiger
fra/ huørneñ þeir hafe ſpilad vid Her
rañ Chriſtum/ Krynt hañ/ Hødſtrykt
hadt og ſpottad/ og vm ſijder Kroſſfeſt
hñ z ſkipt hans Kladū mz hlutfalle.

Huar af vier ſkulum læra.

Ad Diøfullin vppvekur og huetur j
ſiegn Chriſto/ ecke alleinaſta þa andle
gu helldur z eirnin lijka þa veralldlegu
Storherra og Høfdingia/ Og þ ſama
giører Diøfullin eñ nu a vorū Døgū/
z mun giora/ Ad þegar Meñ hafa re
ilt z rænt chriſtelega Kyrkiu/ og ſkipt
Chriſti Kladum ſijn a mille/ þa leggia
þeir þarſoþan a Spott z ſpie/ z kallſa

Guds Ord z hŭs Lærdom. Ad þessu skal sig eingiñ giepa/ ef hañ vill vera Christi Læresueinn.

Ellepta Greiniñ.

Nlyder vppa Simeon af Cyrenia/ hu oriñ Stridsmeñernir naudgudu til ad bera Herrans Christi Kross.

Huar af vier meigum læra þetta.

Ad eñ þo Christner Meñ hliote ad bera þeñañ Kross hier j Heime/ þa er þo mıog mykell mismunur a mille Herrans Christi Krossburdar/ z þeirra mot gangs. Þuiad lyka so sem Simeon bar Krossen naudugur/ og þa hañ kom til Aptokustadarens/ lagde hañ Krossen fra sier/ z gieck j burt. So er vor Kross hier j Heime/ Naudungar Kross/ vier berum hñ ogiarnañ/ ef vier erum sialf rader/ Og med vorum Krosse og Mot gange/ kuñum vier huorke ad stilla nie forlykta Guds Reide. Eñ Herrañ Christur ä viliugur tok vppa sig Krossen/ og

z doo vm ſijder a hm̄/ hn̄ hefur einſam
all z alleina bored þ ollum Monn̄ var
omøgulegt og obærelegt/ og hefur med
ſīne Pijnu/ leyſt og frelſad oſſ fra eilijf
um Dauda/ z ollum Helvijtis Plagū
og pijſlum. Huar fyrer oſſ hæfer/ alla
Daga og ſtunder honum þacker ad gi
ora af Hiarta.

Tolpta Greinin.

Hlijder vppa Herrans Jeſu Chriſti
Andlꝍt/ og þau ſeinuſtu Ord hn̄ tala
de a Kroſſenum.

Huar af vier eigum þetta ad læra.

Ad Herrans Jeſu Chriſti Pijna hef
ur ecke vered neitt gaman eda Barna
ſpil/ helldur hefur hañ koſtad nogu
dyrt/ ad endurleyſa oſſ/ Og ſañarlega
hefur hañ a ſijnum Lijkama funded og
ſmackad Daudans beyſkleika/ Eñ ad
ſijduſtu hefur hn̄ þolenmodlega bijfalad
ſiñ Anda i Fodurſins Hendur. Huad
oſſ er þar til gagnlegt/ ad vier truū vijſ

Mi iij ſulega

sulega/ ad hñ med sine Pijsl z pijnu og Dauda/ hefur osslepst og frelsad fra Nelvtstes boluan/ og Pijslum og eilijf um Dauda/ so ad vier j slijkre Tru/ kynium hui betur og med christelegra hætte/ ad skiliast vid hetta auma og syndlega Lijf.

Threttanda Greinenn.

Hlijder vppa Dasemdarverkeñ/ z furdanlega Tilburde sem skiedu ha Christur andadest á Krossenum. Huiad eckc alleinasta riknade j sundur Fortiallded j Musterenu/ helldur sprungu j sundur Steinarner og Jorden/ z margra heilagra Mañа Lijkamer vpprisu.

Huar af vier skulum læra.

Ad vita huort gagn oss leider og leidt hefur af Herrans Christi Dauda/ sē er fyrst hetta. Ad fyrer hans Dauda erū vier leyster z frelsader fra Logmaal sins Boluan. Huiad Christur hefur med sine algiordre hlijdne/ vppfyllt allt Logmaaled oss til goda/ og vorra vegna med

med ſijnum Dauda hefur hñ borgad z bitalad þ vora Synd z ſekt alla/ Þar næſt hefur hñ og ſo opnad vorar Graf er/ z þyrer ſitt Blod/og ſiñ Dauda/ vt vegad oſſ Lijfed z Sæluhialpena/ Þui ad þeir ſem a hñ trua/ ſkulu ecke blijfa eilijflega j Grøfeñe/ helldur ſkulu þeir verda vpprijſande a þeim ſijdaſta Dei ge/og af honum verda medtekner jñ j þ eilijfa Lijf/ Þeſſa Huggun høfū vi er fierdetlis af Herrans Jeſu Chriſti Dauda og Þijnu.

Fiortanda Greinin.

Hlyder vppa þañ goda Mañ Joſ eph/ſem bidur vm Lijkamañ Chriſti/ og begar hañ pieck ſijna Bæn/ſueipar hñ Lijkamañ j hreinū Lijnklædū/ z leg gur hñ j nyia Grøf ß hñ ætte ſialfur.

Huar af vier meigum læra.

Ad huørſu haturlega og þunglega ß Diofulleñ ſtormar og ſtrijder a Rijked Chriſti/ z huørſu ſem hñ æder j giegn Chriſto/ þa kañ hañ þo ecke med allre

sine Magt/ hans Rijke nidur ad þryck-
ia. Alla tijma hefur Gud nockra s͂ mz
þessu̅ Joseph/ ꝛata z medkiẽna Herran̄
Jesum/ og lꝏta huorke Diøpuln̄ nie
Heimsins galenskap villa sig nie hrꝏda
fra Christo/ Huad oss er bæde nu z seir-
na hugguuarsamlegt z gagnlegt/ so vi
er lꝏtum ad trua þui/ ad Gud vill z so
kan̄ h̄n/ en̄ nu a þessu̅ Deige ad vera
krøptugur j þm s͂ eru breyskeꝛ z veiker
og kan̄ ad verka Trwna j þeim/ og ver
nda þa fra ꝏllum Diøfulsins elldlegu̅
Pijlum/ so framt Men̄ bidia han̄ z a
kalla vm Nꝏd og Myskun.

Og vm allt þetta vilium vier so bidia og seigia.

HErra Gud Himneskur Fader/ Þu sem af
yfirburlegre nꝏd z Myskun til vor/ ecke hl-
yfder þijnum eingietnum Syne/ helldur gafst
h̄n j Daudan̄ z j Krossens Dauda. Vier bid-
ium þig/ vpplys vor Hiꝏrtu mz þijnu̅ H. An-
da/ ad vier kun̄um ad hugga oss vid soddan
Nꝏd/ z vakta oss vid Syndern̄e fram̄ veigin/
þar med ad lijda þolenmodlega/ huad helldst
Pijnu/ Kross z Motgang þu villt vppa oss
legg

feggia/So ad vier þ þijns Sonar Pijnu z re
tdskulldā/mættū mz þier xpenlega lifa/Amē.

A Paaska Dagenn.
Evang. Mart. 16.

OG þa ed Þuottdaguriñ var umlidenn / Keyptu þær Maria Magdalena/ og Maria Jacobi z Salome dyrleg Smyrsl/ad þær kiæme z smyrde Jesum. Og miog snemma Morguns/ eirn Þuottdagañ/komu þær til Grafarennar/vm Solar vpprunna. Og þær

søgdu sijn a mille. Huør mun vellta þ
oss Steinenum af Grafar muñanum?
Og sem þær litu þangad/ sáu þær ad
Steirniñ var afvelltur/ þui hañ var ad
sønu nasta mykell. Og þar geingu jñ
j Grøfena/ og sáu eitt Vngmeñe sitia
til hægre hlidar/ skrÿddan sijdu Klæde
Huijtu/ z þær vrdu Ottaslegnar. Eñ
hañ sagde til þeirra. Eige skulu þier
hrædast. Þier leited ad hinum Krossfe
sta Jesu af Nazareth/ hañ er vpprisiñ
z er ecke hier, Siaed þañ Stad/ huar
þeir løgdu hñ. Helldur fare þier burt
og seiged hñs Lærefueinū/ og Petre/ ad
hñ mūe ganga fyrer yður j Galileam/
þar munu þier siá hñ/ so sem þad hañ
sagde ydur.

Þetta Evangelium hefur þriar
Greiner j sie ad hallda.

Og er hin fyrsta vm Kuiñurnar sem
komu med dyrmæt Smyrsl til Grafar
eñar/ med huørium þær villdu smyria
Lijkamañ Jesu.

Af huørre vier høfum ad læra.

Ad vissulega er Kraptur Guds styrkur
j þeim veyku z Vanmættugu. Þuiad
þegar Postularner og Lærefueinarner
Christi/ føldu sig hier og huar/ af Ot
ta z Hrædslu/ z þordu ecke ad læta sig
sia/ þa medkiena þessar Fæt ækar Kuins
ur/ openberlega fyrer huorium Manne
med þessum sijnum Giørninge/ ad þær
elska Christum/ z fra hans elsku læta
þær ecke hræda sig nie skielfa/ hu͠s sm
snarlega Dauda/ eda nockud annad.
Huorium dæmum vier eigum ad fylgia
og fyrer Dioplenum og Heimenu͠ oskie
lsder ad jæta og medkiena vorn Drott
in Jesum Christum.

Kunnur Greinen.

Nijder vppa Guds Eingel/ sem Ste
inenum vellte af Grøfenne/ þegar Ku
inurnar voru j hugande þar vm/ huor
þad munde giøra ꝧ þær.

Huar af vier lærum.

Ad vissulega hafa Heilager Guds
Eing

Einglar/ Giedþeckne og sterlega gledt af vorre Velferd og Sæluhialp/ med þui ad þeir eru so syneleger ꝛ þienustu samer/ fyrer og epter Herrans Christi Fæding/ Pijnu og Dauda/ hñs Vppri su og Himnafør. Þar fyrer erum vier skylldoger til ad þacka Gude/ og forso ma ecke vora eigenlega sæluhialp/ þar mz ꝛ eirneñ ad hialpa ødrum/ og veita þeim styrk ꝛ adstod til betrunar/ sliika sem heilager Einglar giøra oss.

Þar næst lærũ vier hier/ Ad þo trw eñ sie veyk/ þa er hun þo Gude þæge leg/ ꝛ huar hellst ad ecke er nema lijtill Neiste trwareñar/ þa vill hañ styrkia hañ/ efla og vexa. Huad oss a ad vera til Aminningar og Huggunar/ nær sem vier fiñum oss ad vera veyka j truñe.

Þridia Greineñ.

Er su ægiæta Predikun sem Eins ill Guds giører fyrer Kuiñunum.

Huar af vier lærum fyrst.

Þad

Þad/ad vor Herra Jesus Christus/ sie visselega af Dauda vpprisen/ med þui ad sanur Guds Eingill ber þar vit ne vm/ huorium vier eigum helldur ad trua/en øllum ødrum Lyge Ordū/ hu ort þad eru Gydingar/ eda adrer Heid ingiar/sem þar seigia nei til.

Þar næst/ Med þui Christur er vis sulega vpprisen af Dauda/ þa eþum þ̃ j ønguan mata/ helldur truū þui full komlega/ad vier munum lỹka vpprijsa a sijdasta Deige/ Þuiad auk þess han̄ lofad hefur ad vppvekia oss a þeim tỹ ma/ þa hefur han̄ med sinē Vpprisu ru dt eitn Veg j giegnū Daudan̄ og Hel vijte/og opnad ossj jngang til þess eilijfa Lijfs.

Þad þridia/ Ad huørsu þatakur au mur og Syndugur sem huør er/ sa sem truer a Herran̄ Christum/ han̄ verdur niotande Jesu Christi Vpprisu sier til Riettlætis/ med þui Eingellen̄ tileinr̃ ar z nefner hier S. Petur med nafne

sem

ꝧ hafde maður aꝥ̄neytað Christe miøg hryggelega / ꝫ byður Eingelleñ Kuiñu num að boða hm̄ Christi Vpprisu, til sterlegrar Huggunar / huað aller Fatæker Syndarar skylldu vel merkia ꝫ ept er hugsa.

Þar vm vilium vier so biðia.

GVð Drottiñ Himnesskur Fader / Þu sem hefur giefeð þiñ Son Jesum Christum j Dauðan ꝥ vorar Synder / og vppvakter hañ aꝥ Dauða oss til Riettlætis. Þig biðiū vier / Veit oss ꝫ giefþ þiñ heilaga Anda / ꝫ með hø num styr og stiorna þu oss / ꝫ varðveit oss j riettre ꝫ sañre Tru / Geym vor ꝥ øllum Syn dum / ꝫ epter þetta liðed Lyꝥ / vppvek oss til eilyꝥs Lyꝥs / Fyrer Jesum Christum þiñ Son / A M E N.

Añan Dag Paaska

Evangel. Luc. 24.

OG sia / að tueir aꝥ þeim geingu a þañ sama Dag / til nockurs Ka uptwns / það er var fra Jerusal em sextiju Skeiða Rwm / að Nafne E maus

maus. Og þeir voru ad tala vm alla
þa Hlute sijn a millum sem vid hỏpdu
bored. Og þad skiede þa þeir rædduſt
vid/ z spurduſt ad sijn a millū/ ad ſialfz
Jeſus nalægdeſt þa/ og gieck jafnfra

m með þeim. Eñ þeirra Augu voru so ha
lldeñ/ ad þeir þeckſtu hann eige. Og
hañ sagde til þeirra. Huad er þad fyr
er Rædu sem þid hỏndlid yckar a mille
reikande/ z erud hryggver þar af? Þa
ſuarade eirn/ er Cleophas var ad Nafz
ne/ z sagde til hans. Ertu alleina so
okiendur til Jeruſalem/ ad þu veiſt ei
ge

ge huad a þessum Dogum þar jſte giſ
rſt hefur? Eñ hañ ſagde til þeirra/
Hvad er þad? Eñ þeir ſogdu til hans
Þad/ Aþ Jeſu hinum Nadverſka/ hu
or ed var Spaadoms Madur/ mattug
ur j Ordum og Verkum ÿþrer Gude og
ollu Folke. Og huorneñ ad vorer Hoſ
udpreſtar og Hofdingiar ſelldu hañ j
fordæming Daudans/ z Kroſſfeſtu hñ.
Eñ vier vonudum ad hañ munde endur
leyſa Jſrael. Og yfer allt þetta er hiñ
þridie Dagur j Dag/ er þetta ſkiede/
So og hafa ſkielþt oſſ nockrar Kuiñur
af oſſ til/ þar ed fyrer Lyſingena hoþ
du hia Grofeñe vered/ og fundu ecke
hans Lijkama/ komu z ſogdu ſig hafa
ſied Einglaña Sioner/ þeir ed ſogdu
hañ lifa. Og nockrer wt aþ oſſ geiñ
gu til Graþareñar/ og fundu eins lijka
ſem Konurnar hoþdu ſagt/ eñ hañ fuñ
du þeir ecke. Og hañ ſagde til þeirra.
O þier Heimſker z treger j Hiarta/ ad
trua þui ollu ſem Spameñerner hafa
talad

talad. Maut Christur ecke þetta ad lij
da/ z jnganga so j sijna Dyrd? Og hm
tok til j fra Moyse z ollum Spamonn
um/ og lagde vt fyrer þeim allar Ritn
ingar/ þær af honum voru. Og þeir
tokú ad nalgast Kauptuned þad þeir
geingu til/ Og hañ liet þa z villde hn
leingra ganga. Þeir neyddu hañ z sog
du. Ver þu hia oss Herra/ þuiad Kuo
llda tekur/ z a Dageñ lijdur. Hñ gieck
jñ og var hia þm. Og þad skiede/ þa
hañ sat med þeim til Bords/ Ad hañ
tok Brauded/ blessade þad og braut/ z
riette ad þeim/ þa opnudust þeirra Au
gu/ so ad þeir þecktu hn/ og hañ huarf
fra þeirra Augum. Og þeir sogdu sijn
a mille. Brañ ecke ockar Hiarta j ock
ur/ þa hñ talade vid ockur a Vegenū/
og opnade fyrer ockur Ritningarnar?
Og þeir stodu vpp a somu stundu/ z sne
ru aptur til Jerusalem/ og fundu þa el
lefu samansafnada/ og þa sem med þe
im voru. Huorier ed sogdu/ DRottiñ

er ſañarlega vppriſeñ/ og hefur byrſt Simone. Og þeir ſogdu huad gioꝛſt hafde a Veigenum/ og huorneñ þeir hoꝼdu þeckt hann/ j þui hann braut Braudeð.

Þetta Evangelium hefur fiorar Greiner ſſe ad hallda.

Og er hin fyrſta vm þa tuo Læreſu eina ſem geingu til Emaus/ og voru ad tala-ſiin a mille/ vm allt þad ſem a þeim Dogum ſkiede j Jeruſalem/ z hu ad þeirra Meiſtara hefde giort vered.

Huar ap vier meigum læra.

Huerſu ſnart og audvelldlega truen kañ ad falla og verda Efaſom j Freiſt inguñe. Þuiad lijklegt er/ ad Herrañ Chriſtur hafe optſiñis predikad fyrer þeſſum tueimur Læreſueinum/ ſuo ſem fyrer hinum odrum/ ad hann ætte ad lijda Pijnu og Dauda. Og ſijdañ vpp rijſa af Dauda. Þad viſſu þeir ad hañ var Daudur og Jardadur/ eñ ad hañ ſkyllde nu lifa/ þui varð ecke j þeirra

Heilg

Neila komed. Þar fyrer treyste eingen oppa sialfan sig/ Helldur skulum vier og meigum aller jata og medkienna/ huad seiner og tregier vier erum til ad trua Guds Ordum. Eigum vier þar fyrer ad hallda oss fastlega vid Guds Ord/ og bidia han ad styrkia oss og efla j Trunne/ og med henne ad vernda oss og vardveita j ollum vorum Motgange og Freistingum allt til Æpeloka.

Aukun Greinenn.

Nu sider oppa vorn liufa Lausnara Jesum Christum/ sem kiemur til þessara Lærsueina a Veigenum/ geingur jafnframt þeim/ og giefur þeim liosliga Vnderviisan vm sinn Dauda og sijna Vpprisu.

Huar af vier skulum læra þetta þrent.

Fyrst þetta/ Ad þad Fyrerheit ste visulega satt/ sem Christur giefur oss ollum/ seigiande/ Huar hellst tueir eda þrir eru saman komner j mijnu Nafne/

þar vil eg vera a medal þeirra. Þar fyrer eigum vier ad hyra þar vm jafn lega/ og hafa astundan þar a/ ad huor og einn tale vid annan vm þa Hlute sem eru Gudleger og goder/ en ecke iller og onytsamleger.

Þar næst ma hier læra/ Ad ecke vill Gud vtslockua lijtt logande Kueik/ og ecke helldur fra sier kasta Lijteltruudum Skola Børnum/ so framt sem þau vil ia lata kienna sier/ Og sie so/ þa vill hann feigen vnderuijsa þeim/ og styrkia þeir i Tru. Huad oss er ein stor Huggun j giegn øllum Diefulsins Freistingum og veykleika vors Holldz z Blodz.

Þad þridia/ Ad vor Herra Jesus Christus sie sannarlega z visselega vpprisen/ med þui ad Lærisueinarner heyra hann z sia lifande/ z hann etur med þeim/ epter hans Vpprisu. Þui eigum vier ecke ad giefa oss ad Gydinganna Gudløstun um og Spottglosum/ helldur trua þui stadfastlega/ ad Herrann Jesus sie sann arleg

arlega vppriseñ a þridia Deige/ Og so sem hañ sialfur er vppriseñ/ so mun hañ epter sijnu Fyrerheite oss alla vpp vekia a seinasta Deige.

Þridia Greiniñ.

Alider vppa þad/ þegar Herrañ Jes us nælgast Kauptuned/ þa lætur hañ sem vilie hañ ganga leingra/ þo geiñ gur hann jnn med þeim/ Og þa hann hafde opnad þeirra Augu/ og læted þa þeckia sig/ huarf hann fra þeirra Augum.

Huar af vier læra meigum.

Ad Herrañ Jesus vill gjarnañ vera og blijfa hia þeim ẽ fwser eru til þess ad hafa og heyra hans Ord. Og med þui ad nu eru Dagar Heims þessa ad Kuollde komner/ a huoriũ ad tekur til ad verda myrkt/ og fullt af Villum og rangsnunum Kieñingum/ þa ættum vier er þui vandlegar ad heyra Guds Ord og bidia hañ af Hiarta/ ad hañ yfergi

epe oss ecke/ helldur ad hann vilie vera hia oss/ z lꝍta þaň hreina Evangelisk Lærdom vardveitast vor a medal alll til enda.

Þar næst/ Þegar Guds Ord skal Heyrast af oss/ so þad bere Avøxt/ og verde oss til gagns og gooda/ og saňrar Guds Kyňingar/ þa hlytur Herraň Jesus sialfur ad opna vor Hiartans Augu z Eyru/ huad haň giarnsamlega giører vid alla þa sem haň af Hiarta þar vm bidia.

J þridia mꝍta siaň vier hier z merkiň/ huørsu dyrdarsamlegaň z forklaradaň Lijkama Christur hefur haft epter sijna Vpprisu/ Slijker munu z eiñ eň verda vorer Lijkamer epter vpprisuna/ þuiad slijka so sem Christur verdur hier osynelegur/ z huerþur þra Lꝍresueinunum/ suo munu og vorer Lijkamer verda andleger/ Dasamleger/ Dyrdarleger. Huar vm vier ꝍttum opt z ofta ll þaň ad huga/ og hugga oss hier vid j

Lijk

Lijkamans Veykleika/ Eymdum og Harmkuælum.

Fiorda Greinen.

Alijder vppa Lærsueinana sem med Fiendu ad þeirra Hiorta hefdu orded Brennande j þeim/ þegar Jesus Christ ur talade vid þa/ Og huørsu ad þeir snieru aptur til Jerusalem/ z sogdu Lærsueinunum fra/ huad þeir høpdu heyrt og sied.

Huar af vier lærum/ Fyrst.

Ad vissulega z sannarlega er H. Anðe kroptugur j Mannana Hiørtum/ hrærer þau/ z vppvekur j þeim Truna/ z fleire adrar Dygder/ þegar Menn heyra Guds Ord alvarlega og med Godre Giætne/ og leggia þad a Hiartad.

Þar næst/ huar hellst Hiartad er fullt af trunne/ þar þeiger ecke Munnurenn helldur bodar hann og kunngiører Guds Dæsemdarverk/ og talar giarnsamlega vm hann. Huar af huør og eirn ma

H iiij merkia

merkia og pꝛoꝼa ſialfañ ſig/ huørt hañ hefur riettа ⁊ ſanа Tru/ edur ecke.

Bænen.

HErra Gud Himneſkur Fader/ Sem hefur opinberad þiñ Son/ fyrer þeim tueimur Lærefueinũ ſem geingu til Emaus/ Vier bidium þig/ ad þu fyrer þitt Ord/ ⁊ þiñ heilaga Anda/ villier upplyſa vor Hiørtu/ ad vier ſieum ſtøduger ⁊ ſtadfaſter j truñe/ ⁊ høllduñ oſſ faſtlega vid þitt Ord/ ⁊ hugum vel ⁊ vandlega þar um/ ſo ad þo þad kuñe ad koma ad vier epter Dæme Chriſti verdum ad lyda nockud hier a Jørdu/ þa mættũ vier hafa traúſt og Huggun j þyniu Orde/ ⁊ vardveita ꝥ allt þar til ad vier epter þetta Lyf/ verdum fyrer þiñ bleſſada Son/ uppvakter til eilyfs Lyfs/ Amen.

Þridia Dag Paſka
Evangel. Luc. 24.

ÞA ed Læreſueinarner voru eñ nu ad tala um þetta/ ſtie Jeſus midt j mille þeirra/ og ſagde til þra/ Fridur ſie med ydur. Eñ þeir ſkielfuſt og urdu hrædder/ ⁊ meintu ad þeir ſæe

Anda

Anda nockurn. Og hñ sagde til þeirra Nuar fyrer skielfest þier/ Og þui koma slijker Þankar j ydar Hiortu? Siaid ed mijnar Hendur og mijnar Fætur/ ad eg em þetta sialfur. Þreifed a mier og

skoded/ þuiad Ande hefur ei Holld nie Bein/ so sem þier siaed mig hafa. Og þa han sagde þad/ synde hñ þeim Hendur z Fætur. Og er þeir trudu eñ eige fyrer Fagnadar saker/ og undrande þ/ þa sagde hañ til þeirra. Hafe þier nockud Matarlegt? Og þeir logdu fyrer hñ Stycke af Steyktum Fiske/ z Hun

 anga

angs Seim. Og hañ tok þad og at
fyrer þeirra Augum. Og hañ sagde til
þeirra. Þetta eru þaug Ord/ huør eg
talade til ydar/ þa eg var eñ nu hia yd
ur/ þuiad þad hlaut allt ad fullkomn
ast/ ꝫ af mier er skrifad j Moysis Løg
male z j Spamanna Bokum z Psalm
um/ þa opnade hañ þeirra Hugskot/ so
ad þr skildu Ritningarnar/ og sagde til
þeirra. So er þad skrifad/ og so byria
de Christo ad lijda/ z vpp ad rijsa a þr
idia Deige fra Daudum/ og Predikast
læta j Jesu Nafne/ Jdran z Fyrergief
ning Syndaña/ a medal allra Þioda/
vpphefiande j Jerusalem/ Og þier eru
vd Vottar allra þessara Hluta.

Þetta Evangelium hefur þriar
Greiner ꝥ ad hallda.

Og er hin fyrsta þar vm/ huørsu Jes
us openberar sig fyrer sijnum Lærresuei
num/ standur midt a mille þeirra/ oskar
þeim Fridar/ og lætur þa þreyfa a hon
dum

bum ſinum z Sokum/ ſo þeir verde þui ſterkare j truñe/ þa etur hñ med þm.
Huar aþ vier ſkulum læra.

Fyrſt/ Ad Jeſus vill j enguañ mata fyrerlijta þa ſem Truarveyker eru/ Ne̋ Uldur ſtyrkia þa/ Hugga þa/ ſtilla til Frids alla þa ſem eru ſkielþder og veyk hiartader/ ſuo framt þeir vilia hlijda Guds Orde/og þeim heilaga Anda.

J añañ mata/ Ad vor Trwargrein vm Vppriſuna Chriſti/ ſie viſſulega ſoñ/ z j enguañ mata efande/ þar hũ er med ſo mørgũ Opinberunũ z Bevyſ ſingum ſtadþeſt. Huad oſſ þienar og ſtodar j mote Gydingum og øllum Heid ingium/ſem þar j mote mæla.

J þridia mata/ Ad vier epter þeſſa Lijþ/ſkulum framkoma wr vorũ Grøþ um/ lijka ſo ſem Chriſtur gieck vr ſinne Grøf/ þo ecke med ſo ſyndugum/ Vey kum/ forgeingelegum/ daudlegum Lijk ømum/ſuo ſem nu høþum vier j þeſſu Lijfe/ helldur med andlegum/ oforgein

gelegum

gelegum/Dyrdlegum/ Heilogum Lijk omum sem alldrei skulu deyia/ helldur lifa med Christo eilijflega. Þuiad þess vegna er Christur dæen̄/ og af Dauda vppriseñ/ og til Himna fareñ/ ad hann vill kom aptur z taka oss til sijn j eilijfa Glede. Þar fyrer ættum vier ad vera glader og med godu Giede/ og hugga oss alla tijma vid hans Vpprisu.

Auñur Greineñ.

Nä der oppa Lœresueinana/ huoriet eñ þo þeir vrde glader ad þeir sau Christum/ þa gætu þeir þo ecke suo snart truad/ vegna Otta og Hrædslu.

Huar af vier lærum.

Huorsu ad vor Hiortu eru af Natturuñe til oduganleg/ til þess ad trua/ og huorsu osticcanleger vier erum j þeim Efnum sem Guds Orde z hans Giorningum vidkoma/ Nema þui ad eins ad Christur vppliuke vorum Skilningе med Orde sijnu z H. Anda/ z verke

truns

krwna j oss. Þat þ er ecke raad ad vier treystum vppa sialfa oss j nockru Truar efnar Greinū edur efnū. Helldur hollð um oss alleina vid Guds Ord/ z bidium hañ vm Raad og Myskun/ og riettañ Skilning sīna blessadra Orda.

Þridia Greinen

Er su Predikun sem Herrañ Christ ur hefur fyrer sijnum Lærisueinum þa hañ var bwen ad samnepta þeim.

Huar af vier skulum þrent læra.

Fyrst/ Ad allt huad Herrañ Christum hefur hent/og huad helsst ypper hañ er komed/ þ er skied af tilsettu Raade Gu ds/ z epter Ritningunne/ Huad oss gagn legt er ad vita til þess/ ad vier sidur hne yxlum oss a hñs smanarlegre Pijsl og Pijnu/ z sieū þess fullvissare vppa vora christelega Tru/ Og sia þar med/ hus su ad þad heilaga Evangeliū wt af Christo/ er Grundvallad j hinu Nyia og gamla Testamentenu.

Þar

Þar næst skulum vier hier/ j hvorium Lærdsueinaña Embætte er paled z pol ged/ z huad þeir eiga ad kieña z Predi ka j Heimenum/ sem er/ Jdran z Syn dasta Fyrergiefning/ þad er Logmaled og Evangelium/ huorar tuær Hofud greiner Christelegs Lærdoms vier eig um vel og vandlega ad læra/ og lata þar oss kuñugar vera.

J þridiu Grein skulum vier/ Ad þesse same Lærdomur/ a ecke alleinasta ad ve ra Predikadur fyrer Gydingum/ helld ur Heidingium/ þad er sem Christur sei ger fyrer ollum Þiodū. Huad vier skul um vel merkia j giegn Ofundsyke Gy dinga/ og þeirra rangnytre Meiningu/ sem er/ ad þeir alleinasta þ:kiast vera Guds Folk.

Bæneñ.

Drottiñ Gud Himneskur Fader/ Þu sem af þiñe skiærre nad z Myskun/ hefur gie ped oss þiñ einka Son/ til þess ad afma synd ena/ stilla þyna riettferduga Reide/ z giora

ſo frid a mille þijn z vor/ ꝥ þiñ Son. Vier bidium/ Gief þiñ heilaga Anda j vor Hiørtu ſo vier mættum fordaſt Syndena/ hvør ed Ofriden verkar mille þyn og vor/ og ad vier mætteum verda ſtadfaſter j riettre tru z fullkomlega þar vppa vona og treyſta/ ad þinn Sonur hafe friden giørt z forlykad oſſ vid þig. Og ad vier j allre Neyd og Motgange/ huggū oſſ hier vid/ allt þar til vier verdum hiedan j fride burtkallader/ Amen.

Fyrſta Suñudag efter Paaſka/ Evange. Matth. 20.

DSad Kuollde þeſſ ſama Þuott dags/ þa ed Læreſueinarner voru ſamankomner/ ad lycktū Dyrum

rum/ fyrer Hrædslu saker vid Gydinga
kom Jesus Þar/ og stod j mideð/ og sa
gde til þeirra/ Fridur sie med ydur. Og
þa hañ sagde þetta/ synde hann þeim
Hendurnar og sijna Sijdu. Eñ Lære
sueinarner glødduſt vid/ ad þeir sau
Herrañ. Jesus sagde þa eñ aptur til
þra/ Fridur sie med ydur. Lijka so sem
Faðereñ sende mig/ so sende eg ydur.
Eñ sem hañ sagde þetta/ blies hañ a
þa/ og sagde til þeirra. Medtake þier
Heilagañ Anda/ huørium hellst þier
fyrergiefeð Syndernar/ þeim eru þær
fyrergiefnar/ Og huørium hellst þier
apturhalldeð þær/ þeim eru þær aptur
halldnar. Eñ Thomas einn af þeim
Tolf/ sem kalladest Tuibure/ var eige
med þeim þa Jesus kom. Eñ hiner
adrer Læresueinarner sogdu til hans/
Vier høfum sied Herrañ. Enn hañ
sagde til þeirra / Nema eg siae Nagla
føreñ j hans Hondum/ og læte miñ
Fingur j Naglaforeñ/ og leggie miñ
na

na Hondꝛ j hꝛs Sydu/ þa true eg ecke
Og epter atta Daga/ voru enn aptur
hans Lærisueinar þar jñe/ z Thomas
med þeim/ kom Jesus ad luktum Dyr
um/ stod j midjed/ z sagde. Fridur sie mz
ydur. Sijdañ sagde hañ til Thomam/
Riettu þiñ Fingur hingad/ z skoda mijñ
nar Hendur/ lypt vpp þiñe Hendes og
legg j mijna Sijdu/ z vert ecke vantrw
adur/ helldur Trwadur. Thomas sua
rdade og sagde til hans. DRottiñ miñ
og Gud miñ. Jesus sagde til hans.
Af þui þu sast mig Thoma/ trudet
þu. Sæler eru þeir sem ecke sia og tr
ua þo. Mørg oñur Teikn giørde Jes
us j Augsyñ siña Lærisueina/ huor ad
et eru skrifud j þessare Book. Eñ þet
ta er þui skrifad/ so ad þier trued/ þad
Jesus sie Christus Sonur Guds/ z ad
þier so trwader/ hefdud Lijf j hanns
Nafne.

Þetta Euangelium hefur sioꝛar
Greiner jñe ad hallda.

D Og

Og er hin fyrsta af þui/ Huørsu ad Herraſt Jeſus kiemur til ſiña Lærefuei na ad lycktum Dyrum/ og bodar þeim Frid.

Huar af vier ſkulum læra.

Fyrſt/ Huørſu dyrdarſamlegaſt og ſor klæradaſt Lÿkama Chriſtur hefur teſ ed med ſier vr Grøfeñe/ Huad oſſ er til ſtorrar Huggunar/ med þui ad ſkrifad er/ ad vorer Lÿkamer ſkulu a þeim De ige epter Vppriſuna/ verda lijker hans Lÿkama/ og verda pryddder og ſkrÿdder med ſlijkre Dyrd/ ſuo ſem hans bleſſad ur Lÿkame var.

Naſt þui lærum vier hier/ Ad vita hu ør ad ſie ſierlegaſtur Avøxtur Vppriſ uñar vors Herra Jeſu Chriſti/ ſem er Ad fatækar ſorgfullar Samviſkur/ ſem hræddar eru Syndaña vegna/ ſkule ſa og ødlaſt Frideñ/ Pad er/ Nad z Myſ kun og Syndaña Fyrergiefning hia Gude Himneſkum Fodur.

Auñur Greineñ.

Hiſ

Nijder vppa þaug pagurlegu Ordenu Herrans Christi/ þar hañ so talar. Eg ka sem Faderen̄ sende mig/ so sende eg ydur. Item/ Medtaked Heilagañ Anda/ huoriū sem þier fyrergiefed Syndernar/ þær eru þeim pyrergiefnar/ Og huorium þier apturhallded þær/ þeim eru þær aptur halldnar.

Huat af vier lærum.

Ad vor Herra Jesus Christus hefur jnsett z skickad þ heilaga Predikunar Embætte/ þar fyrer/ og til þess/ ad allt þad goda sem hañ hefur med synum Dauda z sinne Vpprisu oss vtvegad/ skule oss verda pramboded/ veitt og giefed. Þar fyrer eigum vier ad hallda Predikunar Embætted verdugt z hæleitt/ og læta oss þad þiena til Sæluhialpar.

Þridia Greinin̄

Er Historia edur Frasaga vm Vantru Thomasar Postula.

Huar af vier skulum læra.

Huørsu ad vort Holld og Blod er fullt
med Vantru/ so ad optsinis skiedur þ/
ad þeir z̄ læta st vera sterker z hrauster
eru ecke stoduger j Freistinguñe. Vere
þar fyrer eingeñ Madur Vgglaus nie
ohræddur/ Og eingeñ treyste vppa sial
fañ sig/ helldur medkiene og jate sinn
Veykleika/ og bidie Gud ad vardveita
sijna Tru allt til Afeloka.

Þui næst siaum vier hier/ Ad so sem
Thomas var ædur vantrwadur/ so ve
rdur hañ ad sijdustu fulltruadur/ z hef
ur alldrei vpp fra þui haft nockra Efa
semd vm Herrans Christi Vpprisu.
Þar fyrer skulum vier z eirneñ/ fastle
ga blijfa og hallda oss vid þessa Truar
grein/ og ad onguu ackta/ huad helst
vantrwader Meñ/ eda vor eigeñ Skyn
seme kañ hier a mote ad kasta.

Fiorda Greinen.

Er vm þad/ huorsu Mysk unsamlega
og Naglega Herrañ Jesus fer ad þui
ad hialpa Thoma/ og reysa hañ vpp

af

aþ sinne Vantru/ og koma Honum til sannrar Truar.

Huar aþ vier skulum læra.

Ad Herrann Jesus er vissulega kominn til þess/ ad leita epter þeim Saudaskiepnum/ sem villter tapader & tynder eru/ & ad hann vilie onguann Mann læta fordiarfast j sijnum Syndum/ helldur Hialpa þeim/ so framt sem þeir vilia idrast Syndanna/ og aþ Hiarta bidia um Naad og Myskun, Huad oss a alla tijma ad vera ein Aminning til Idranar/ & Huggunar j mote øllum Freistingum Syndanna/ Daudans og Diøfulsins.

Bænen.

DRottinn Gud Himneskur Fader/ Vier þøckum þier fyrer þijna ofeigianlega Naad & Myskun/ ad þu fyrer þinn blessada Son/ lietur inn sett þad heilaga Evangelium/ j huøriu oss tilseigest og bodast Fyrergiefning Syndanna. Vier bidium/ Gief þinn heilaga Anda j vor Hiørtu/ so ad vier kunnum ad trua þijnu Orde/ þijnum Hootunum & Fyrerheitum/ ad vier mættum læra ad ottast þig og elska/ og um sijder ad verda Saaluhólpner/ fyrer Jesum

 Christ

Christum þiñ Son vorn DROttiñ/ Amen.

Añañ Suñudag epter Paa ska/ Evang. Joh. 10.

JEsus sagde til Gydingaña. Eg em Godur Hirder. Godur Hird er hañ gleþur sitt Lijf vt þyrer sijna Saude/ Eñ Leigulideñ/ og hñ sa s ecke er Hirder/ huørs ad Sauderner eru ecke eigenleger/ nær hañ sier Vlfeñ koma/ þa yfergiefur hñ Saudena/ z flyr j burt/ z Vlfureñ grijpur Saudena/ z sundurdreifer þm/ eñ Leigulideñ flyr/ aþ þui hañ er Leigulide/ og giæter ecke Saud

Saudaña. Eg em godur Hirder/ og eg þecke mÿna Saude/ og eg peckiunst af mÿnum so sem þad Fadereñ þecker mig/ og eg þecke Fodurið/ og eg legg mitt Lÿf vt ꝥ mÿna Saude. Eg heþe og adra Saude/ sem ei eru af þessu Saudahwse/ þa byriar mier hier og til ad leida/ z þeir munu heyra mÿna Rodd. Og þar mun verda eitt Saudahws z eirn Hirder.

Þetta Evangelium heþur fio rar Greiner.

Og er hin forsta vm þañ goda Hird er/ vorn liufa Lausnara Jesū Christū.

Huar aþ vier skulum læra þrent.

Ad hñ er alleinasta sa gode Hirdereñ sem giefur sitt Lÿf vt fyrer sÿna Saude. Þuiad þo marger aþ heilogū Provhe tum/ Postulum og Pÿslarvottum/ hafe lated sitt Lÿf/ þa heþur þad ecke skied ꝥ Saudena/ ꝥ er/ þeir hafa ecke endur leyst þa nie keypt med sÿnum Dauda/

til eilijfs Lijfs/ Peir hafa z ecke helld ur kuñad ad bera Guds Grimdar Rei de j giegn Syndeñe/ eda ad lijda pad al lt sem Herrañ Jesus hefur lided. Pat fyrer er tilheyrelegt/ ad giora mismun j mille hans Dauda/ og añara heilag ra Pijslarvotta/ So og lijka j mille ha ns Hirdara Embættis og peirra/ so vi er giorum pa ecke jafna honum/ Pui hañ er alleina pad Guds Lamb sem bu rt tekur Heimsins Synder. Petta eigu vier vel ad merkia j giegn Papistum/ sem helga Meß giora ad Arnadarmo ßum hia Gude.

Añar Greiniñ.

Nijder vppa Leigumañeñ eda pañ o trua Hirdereñ/ sem af ongre Dygd gia ter Saudaña.

Huar af vier lærum.

Ad po eingeñ a Jorduñe kuñe ad ja fnast vid Christū/ j pui ad vtgiefa sitt Lijf fyrer Saudena. Pa skulu po aller truer z dygguer Kieñefedur efterfylg ia

ia Herrans Christi Epterdæme/ j þad
mata/ ad þeir lære ad elska sijna Sau
de/ og leida þa j gott Haglende heilsu
samlegs Lærdoms/ z yppeigiepa þa ecke
þegar Vlfurin kiemur/ helldur sleu stad
faster ep Opsokneñ kiemur/ z lata Lif
sed med Saudunum/ ef a liggur/ þeir
sem þetta ecke giora/ helldur snua Ræ
pusie epter Vindenum/ og flyia þa Op
sokneñ kiemur/ eda falla fra hreinum
Lærdome/ Þeir eru Leigumeñ eñ ecke
Trulynder Hirdarar/ huad aller dygg
ver Predikarar og Sæluforgarar eiga
med riettu ad taka til Aminingar og
Vidvorunar.

Þridia Greiniñ.

Ulfider vppa Vlfeñ/ sem fellur yper
Saudahiordena / drepur z sundurdreiss
er Saudunū.

Huar ap vier lærum.

Ad lijka so sem Saudunum er alldrei
ohætt fyrer Vlfenum/ So er og Guds
Christne z hennar Limum alldrei ohætt

Dv fyrer

fyrer Displenum/ hn̄ er þra daglegur
Ovinur/ sem alldrei linner nie latur af/
Guds Christne z Hiord yfer ad falla
til Heimsins Enda/ med Ofriki z alls
kyns Villum z Vielabrøgdum. Þar
fyrer vndrest þad eingen̄ Madur/ nær
hn̄ sier edur spyr/ huørsu ad Dispullin̄
a þessum Døgum/ þellur j Christele
ga Kyrkiu/ med følskū Lærdome.
J ødrum stad med Ofsoknum z æræs
um. Helldur bidie huør og eirn af Ni
'arta/ þas trua Hirder og Sælnana
Byskup Jesum Christum/ ad hn̄ villie
vernda og vardveita sijna aumu og litlu
Hiørd til enda/ og slae sig huør og eirn
vel þyrer.

Fiorda Greinen̄.

Nlīder vppa Herrans Christi Saudi.

Huar ab vier meigum læra þyrst.

Ad til Herrans Saudahiardar heyra
ecke alleinasta Gydingar/ helldur z eir
nen̄ Heidingiar/ þui þa hefur Herran̄
Christ

Christur leidt hingad pyter sitt N. Evangeliu̅/ z hefur giort eina Niord vr tueimur. Quad oss er mıog huggu̅arsamlegt ad vita/ ꝫ fordumtijd voru̅ Heidingiar/ og af Heidnum Monnum komner. Þar næst lærum vier/ Ad a medal Heidingia z Gydinga/ eru þeir einer sañer z riettier Herrans Christi Sauder/ sim̃ heyra hans Raust/ z hen̄e epterfylgia. Eñ þr/ huorıer þad ecke vilia giora/ þeir eru vissulega ecke Sauderner Christi/ helldur jlla luckande Naprar/ hu orium a sijdasta Deige vp̄sad mun verda til vinstre Handar/ z þadan til eilijfrar Fyrerdæminger. Þetta skal huor z eirn Christeñ Madur vel merkia/ og ransaka sialfan sig/ til hu̅rar Handar hañ mune verda a þeim sijdasta Deige.

Bæneñ.

DRottiñ Gud Himneskur Fader/ Þu sem af þiñe fød̃urlegre giæsku/ mintest a oss aumr Mañeskiv/ z setter þiñ elskulega son til eins Hirders yfer oss/ ecke alleinasta ad fæda oss og forsia/ med þynu Orde/ helldur og so eirn

eirenen ad verenda off j mote Syndene/Daud
ann og Dioflenum. Vier bidum þig Himn
eskur Fader/ Veit þu off og gief þad þ þinn
H. Anda/Ad lyka so sm þesse vor Hirder hn
þecker off og annast off j allre vorre Neyd og
Morgange/ ad vier j sama mata kynnum ad
þeckia hann/z j hia hønum ad leita allrar Hi
alpar z Huggunar/og epterfylgia hans Ra
ust/ og verda so vm syder fyrer hans Napn
eilyflega Saluholpner/A M E N.

Þridia Sunnudag epter Pass
ka/Evangel. Joh.15.

JEsus sagde til sinna, Lærsueina.
Jnnan litels tijma munu þier ecke
sia mig/ z þa enn jnnan litels Tij
ma

ma munu þier eñ sia mig aptur/ þui eg fer til Fødursins. Þa sogdu sumer af hans Lærisueinum sijn a mille. Quad er þad hañ seiger til vor/ jñañ lijtels tijma þa munu þier ecke sia mig/ z þa eñ jñañ lijtels tijma munu þier sia mig ap tur/ þuiad eg fer til Fødursins. Þa sog du þeir/ Quad er þad hañ seiger oss/ jñ añ lijtels tijma? Vier vitum eige huad hañ seiger. Eñ Jesus formerkte ad þeir villdu spyria hñ ad/ z sagde til þe ra. Þier spyried ad þessu ydar a mille/ þad eg sagda ydur/ jñañ lijtels Tijma munu þier ecke sia mig? Sannlega seg ge eg ydur/ þier munud syta z grata/ eñ Heimurinñ mun fagna/ og þier mun ud hrygguer verda/ eñ ydar Hrygd skal snuast j Fognud. Ein Kona nær hun skal fæda/ þa hefur hun Hrygd/ þuiad hennar Stund er komen. Eñ þa hun hefur Barned fædt/ minnest hun ecke þess Harmkuølis fyrer Fagnadar sak er/ þuiad Madur er j Heimeñ borenn.

Og þier hafed nu ad sǫnu Hryggd. En eg skal sia ydur aptur/ og ydart Hiarta skal fagna/ og ydarn Fognud skal eing in af ydur taka/ a þeim Deige mun þier mig og einskis spyrja.

Þetta Euangelium hefur þriar Greiner jñe ad hallda.

Og er hin fyrsta eirn Spadomur/ eda Fyrersogn/ þar Christur seiger sijnum Læresueinum/ med langre Rædu fyrer/ ad hñ mune lijda Pijnu z Dauda/ z sa lar so. Vm litla stund munu þier ecke sia mig/ z þa aptur munu þier sia mig om litla Stund/ þuiad eg fer til Fod ursins.

Huar af vier skulum læra.

Ad vor liufe Lausnare Jesus Christus/ hefur ecke naudugur geinged vnder Krossens Kuol z pijnu/ so sẽ Ræningiarner sem med hm̃ voru Krossfester/ helldur hefur hñ þad giort med liufum og lostugum Vilia/ epter sijns Himneska Fodurs æsettu Rade. Þar fyrer eigũ vier

vier ſonguaſt mæta/ ad hneyxla oſſ a hſs Pijnu og Dauda/ helldur mijklu framar hugga oſſ þar vid j ollū Freiſt ingum/ Motgange z Maſtraunum.

Auñur Greineſt.

Er Spurning Poſtulaña/ huad þad ſie fyrer eina litla Stund/ ſem Chriſt ur talar vm.

Af huørre vier høfum ad læra/fyrſt.

Huørſu Skilnings lijted Hollð z Bl od er j Trwareſiar efnum/ og ad vier þar ꝧ høfum ſtorlega þorf z naudſyn þar a/ ad hyra vm Guds Ord/ og bid la vm Læremeyſtaran og Huggarann þañ heilaga Anda.

Þar næſt lærum vier/ huørſu ad oſſ er torvellt ad trua þui/ad vor Kroſſ z mot gangur hier j heime/ſie ecke nema lijt el ſtund/ z ad vor ſorg þar epter a ſkule ſnuaſt j Glede og Fognud/ Þuiad alld rei kiemur oſſ ſo lijtell Motgangur ad hondū/ þa piker Hollde og Blode ſtrax

ad

ad þad sie oþungt ad lijda/ og þ vare opleinge. Þar fyrer skulum vier lata þesse Ord vel festast og jnnrætast j vort Hiorta/ ad vor Motgangur sie ecke ne ma lijtel stund ad reikna hia eilijfre Glede/ Huar med vier skulū alla Tijma hugga oss j allre Sorg og øllum vorū Hormungum og Mañraunum.

Þridia Greinin.

Er su huggunarsamlega Predikun sem Herrañ Christur hefur fyrer sijnū Lærisueinum/ z øllū Christnum j, þeirra Harmkuælum z Motgange/ huør ia hñ tekur af Epterlijkingu/ um eina Jodsiuka Kuiñu.

Huar af vier meigum læra.

Fyrst/ Ad Riettchristnum Mønnum z Guds Børnū/ mun ecke odruvijs ganga/ eñ Postulunū gieck/ þuiad lijka so sem þeir voru grætande z sytande/ eñ Heimuriñ hlæande og fagnande/ suo geingur þad eñ nu til j þessum Heime/ Guds

Guds Børn hliota alla tijma ad drecka af Hørmungareñar og Motgangsins Kaleik (so myked sem skeinkt verdur a þ þaug) so ad Tareñ verda ad reña oþ an epter Kyñunum/ Vppa slijkt meiga Guds Barn reida sig/ og læta sier ecke þikia fyrer þui/ þo ad Kross z mot gangur kome.

Þar næst lærum vier hier/ ad so sem Herrañ Jesus fyrer sagde sijnū Lærisu einum/ ad þra Sorg skyllde snuast j Gl ede z Fognud/ so mun z eirneñ Christe ña Mañа Sorg z Motgangur vissu lega þau eirn Gledelegañ enda/ þuiad lijka so sem hvortueggia stendur skrifþ ad vm olietta Kuiñu/ ad hū skule lijda Sorg z Pijnu/ z sijdan verda leyst z fr elsud þar fra/ So stendur z skrifad vm Guds Born/ ad þaug hliota ad bera Herrans Christi Ok/ Kross z Motga ng/ eñ samt lofar Drottiñ ad endurley sa/ endurlijsga og frelsa þau ad sijdust unne/ z þm rijkuglega og yfergnæ fanle

ga ad launa j eilífu Lífe/ allan þeir-
ra Krossburdar Motgang. Þetta sku-
lu aller Christner Men merkia z hug-
ga sig þar vid j ollum Motgange og
Meinsemdū/ z bidia Gud/ so seigiande.

HErra Gud Himneskur Skapare z Fader/
Þu sem af Føδurlegre Giæsku helldr oss
Børnum þijnum vnder Aga hier a Jørdune
vppa þad/ad vier verdū lyker þijnum elsku-
lega Syne/fyrst j Krossburdenum/þa sydan
j Dyrdenē/Vier bidium þig/gief oss hugguṅ
j Freistingunum/z vnder Krossenū/ med hei-
lǫgū Anda þijnum/ so ad vier høfū ønguan
efa a þinē Naad og Giæsku/helldur ad vier
stadfastlega reidum oss vppa Fyrerheit þyns
Sonar/þar hn̄ lofr ad þetta skule ecke vera
nema lytel Stund/z þa skule þar koma Ei-
lijf Glede/ og ad vier j Þolenmæde kyñū ad
lijda og yfervinña allan Motgang z Olukku
Og verda vm sijder fyrer Jesum Christum
Sæluhølpner eilijflega/Amen.

Fiorda Suñudag epter Pa-
ska/ Evang. Joh. 16.

Jesu

JEsus sagde til sina Lærefuei-
na. Nu fer eg til hſs ſ mig
sende/ og eingen af ydur spyr
mig ad/ Huort fer þu? Helldur
af þui eg talade þetta til ydar/ þa vpp
fylltest ydar Hiarta af Hrygd. En eg
seige ydur þo Sannleikinn/ ad þad batar
ydur ad eg fare hiedan. Þuiad ef eg
fer ei j burt hiedan/ þa kiemur ei Hugg
arenn til ydar. En ef eg fer j burt hie
dan/mun eg senda hann til ydar. Og þa
ed hann kiemur/ straffar hann Heimenn/
vm Syndena/ og vm Riettlæted/ z vm
Domenn. Vm Syndena/ af þui þr tru

du ecke a mig. Eñ vm Rietlætid þui
ad eg fer til Fødursins/ og epter þ ſiae
þier mig ecke. Eñ vm Domiñ/ þuiad
Hofdinge þſſa Heims er dæmdur/ Eg
hefe eñ nu margt ad ſeigia ydur/ eñ þi
er kuñed ecke ad ſliñe ad bera þad. Eñ
nær ed ſa Sañleikſſins Ande kiemur/
þa mun hñ kleña ydur allañ Sañleik/
þuiad hañ talar ecke af ſialfum ſier/
heilldur huad hñ heyrde/ þad talar hñ
og huad epterkomande er/ þ kuñgiører
hañ ydur/ Hñ ſame mun auglyſa mig
þuiad af mijnu mun hñ þ taka og kuñ
giora ydur, Allt huad hellſt Faderen
hefur þad er mitt. Þar fyrer ſagde eg
ydur/ ad af mijnu mun hñ þad taka og
kuñgiora ydur.

Þetta Evangelium hefur fiorar
Greiner ſijñ ad hallda.

Aþ huarium hin fyrſta/ er ſu huggñ
ar Predikun/ ſem Chriſtur hier i añad
ſiñ ſetur fram fyrer ſijna Læreſueina/
vm þañ Avoxt og þad Gagn/ ſem Ne
rrans

trans Christi Pijna leider epter sig.

Huar af vier skulum taka þenn af Lærdom.

Ad j bland margra annara Gagnsemda/ sem Christi Pijna z Daude hafa epter sig leidt/ Þa er þesse ecke hin minsta ad hann hefur þar med aflekad z utvegad oss H. Anda/ Þviad hefde Christur ecke j giegnum Daudans Dyr geinged til sijns Fodurs/ Þa hefde Heilagur Ande ecke komed til vor. Þar fyrer eigum vier ad þacka Almattugum Gude af Hiarta/ so þ þessa sijna Gafu/ sem fyrer allar adrar/ z sia vel z vandlega til/ ad vier hryggium ecke nie styggium fra oss þann verduga H. Anda med vorum Syndum og vondum Lifnade.

Aũnur Greinin.

Eru þau ágiætu Ord/ sem Christur talar/ seigiande. Þegar Huggarinn kiemur sa H. Ande/ þa mun hann straffa Heiminn vegna Syndarennar/ vegna Rettlætis/ og vegna Doms.

Ad med Predikan heilags Evangelij skal Mosium ecke ad eins bodast og til seigiast Raad og Myskun Guds/ og Syndaña Fyrergiefning/ Hielldur skal og eirneñ Predikud vera j draniñ/ so ad Heimuriñ verde straffadur/ z auijtadur fyrer Syndernar. Huad hier er vel mer kiande/ j giegn þeim sẽ ogiarnan lijda Løgmaaled/ vilia ecke lijda nema miuk ar Predikaner.

Þar næst er hier ad læra/ ad af Nattu ruñe til eru aller Meñ syndsamleger z Raanglaater/ og hafa þui Þorf z naud syn/ ad þr ôde jafnlega auijtader z str affader syndaña vegna/ af Guds orde.

Pad pridia/ so sem Heilagur Ande hefur vered kroptugur jafnvel j Pre dikunar embætte H. Postula/ So vill hañ eñ nu j Dag vissulega vera krop tugur j hia øllum Trwlyndum Guds Ords þienurum/ þegar Guds Ord ver dur rækelega kient og Predikad/ til ad

verka og vppvekia j Mañaña Hiørtū ſaña Jdran/ þad er rietta medkieñing Syndaña/ rietta Trw og Chriſtelegt Framſerde/ Þar fyrer ſkulum vier ja la z medkieña ad þ heilaga Predikun ar Embætte/ er ſo ſem Smidia z verk ꝑære hins H. Anda/ huar med Meñ verda ad vppvekia ſaña Jdran/ z ſkul um vier þui hallda myked af þui/ og þ lijta þad jønguañ mata/ helldur lijda þo heilagur Ande avijte og ſtraffe oſſ med Logmalſins Predikun.

Þridia Greinen.

Eru þeſſe Ord ſem Jeſus talar ſeig lande/ Eg hefe eñ nu margt ad ſeigia ydur/ eñ þier kuñed ecke nu ad bera þ. Eñ þegar Sañleikſins Andiñ kiemur þa ſkal hñ leida ydur j allañ Sañleik/ Þuiad hañ mun ecke tala þad af ſialꝼ um ſier/ helldur huad hañ heyrer/ þad mun hañ boda ydur.

Huar aꝼ vier ſkulum læra.

Fyrſt þad/ad þad heyrer til øllum Pre

ſtum z Predikurum/ ad hyxa vel z vā nǿlega um þ/ huad Tilheyrendur Ord ſins kuña ad begrÿpa z ſkilia eda ecke. Og haga ſo ſÿnum Predikunū/ ad þar ſieu ecke ofþungar/ nie oſkilianlegar/ fyrer einfallt og olært Folk.

Þar næſt/ þar Chriſtur ſeiger þegar Sañleikſins Ande kiemur/ þa ſkal hā̄ leyda ydur j allañ Sañleik. Þa kiener hañ oſſ med þeim Ordum/ ad eige leyꝼ eſt hueriũm og einū/ ad ſkipa z ſkycka j Chriſtelegre Kyrkiu þad hañ vill/ og þad hönum ſyneſt/ Sem er/ ad jñſetia ny Truarbrǫgd/ eda nyar Truargreiñ er/ ſo ſem þeir Romverſku Pavar giǫ rt hafa/ Hafande fyrer ſier ranga vt legging þeſſara Orda. Helldur ſetur Chriſtur oſſ þ j þeſſū Ordum eina viſ ſa z ſaña Reglu/ Med huǫrre vier ſku lum reyna z prova Andana/ huort þr eru af Gude / ellegar ecke. Þuiad hu ør helldſt Ande ſem talar af ſialfū ſier/ þad er/ Sa hañ kiener og frāmſetur þ

ſem

sem er nytt/ eda þad sem ecke hefur sitt Grundvoll j Guds Orde/ þad sama er ecke af Gude. Þar fyrer ber huorium Manne/ ad vakta sig vel og vandlega/ huad heilagur Ande talar ecke af sier sialfum/ helldur huad hann heyrer/ þad talar hann. Huad vier eigum ad merkia j giegn ollum þeim sem fara med Villur og Rangann Lærdom.

Fiorda Greinin.

Er þad ægiæta Malstæke/ med hlusteru Herrann Jesus endar þetta Evangelium/ þar hann seiger. Allt þad Fader enn hefur/ þad er mitt.

Af huorium Ordum vier eigum ad læra.

Ad Jesus er eirn sannur Gud/ Fadurnum lijkur j allre Dyrd z Magt/ z Vellde/ Þar fyrer skulum vier med fullu Trwnadartrauste akalla hann/ vitandi e fyrer vijst/ ad hann mune bænheyra oss/ z veita þad sem vier vmbidium/ nu þui/ ad allt huad Faderenn a/ þad er lijka hans.

Þ v Vann

GVD Drottinn Himneſkur Fader/ Þu ſem hefur vegna þyns Sonar/ vtſent þinn H. Anda/ huør ed Heimenn a ad ſtraffa yfer Synd/ Riettlæte z Dom. Vier bidium þig/ Lææt vpp vor Hiörtu/ ſo ad vier medkiennum vorar Synder/ og þ trwna a Christum mættum vier fa þad eilyfa Riettlæte/ Og ad j allre Neyd/ Motgange og Freiſtingum vorum/ mættum vier kuña þetta trauſt z þa huggun ad Christur er eirn Herra yfer Diöflenum/ Daudanum/ og öllum ödrum hlutum/ Og ad hañ vilie med ſinne Nad hialpa oſſ fra allre Olucku/ og giöra oſſ eilyflega Saalu holpna/ AMEN.

Fimta Suñudag epter Paſka/ Evange. Joh. 16.

JEſus ſagde til ſiña Lærefueina. Sañlega/ ſañlega ſeige eg ydur Huers þier bidied Fodurinn j miñ nu Nafne/ pad mun hañ giefa ydur. Ningad til hafe þier einſkis beded j miñ nu Nafne. Bidied/ þa munu þier med taka/ ſo ad ydar Fognudur ſie fullkom

legur

legur. Þetta hefe eg talad j Ordskuid um til ydar. Sa Tijme kiemur/ ad eg tala eige leingur j Ordskuidum til ydar/ heilldur mun eg kũngiora ydur open berlega af mijnum Fødur. A þeim De

ige munu þier og bidia j mijnu Nafne. Og eige seige eg ad eg mune bidia Fødurenn fyrer ydur/ þuiad sialfur Faderenn elskar ydur/ af þui þier elskudud mig/ z trudud þad eg være af Gude wtgeingenn. Eg em af Fødurnum wtgeingenn/ z komenn j þenann Heim. Eg fyrerlæt z aptur þenann Heim/og fer til Fødur sins

fins. Og hũs Lærefueinar feigia þa til hans. Sia/nu talar þu berlega/ z ma ler engya Ordſkuidu. Nu vitum vier ad þu veiſt alla hlute/ z þu þarft eige ad nockur ſpyrie þig. Fyrer þad truum vier/ þad þu ſiert af Gude wtgeingin.

Þetta Evangelium hefur þriar Greiner/ ſie ad hallda.

Aþ hüorium hin fyrſta er ſu bӯfaln ing/ ſem Herran Chriſtur giefur ſijnū Lærefueinum. Þiar hafed feiger han til þeſſa ecke beded j mijnu Nafne/ enn nu hiedan aþ ſkulu þier giøra þad/ og þa ſkulu þier þm ydar Bæn.

Huar aþ vier meigum læra.

Ad þad er oſſ ecke j ſialfrade/ huort vier ſkulum bidia Gud/ og han akalla edur ecke/ Helldur er þad alvarleg Bi falning z ſkipan/ad vier daglega ſetiū fram þ han vora Neyd og þreyngian de Naudſynjar/ Og huør ſem þad ecke giører/ſa ſyndgar ſuo þunglega j mote

Gude

Gude/ ſuo ſem brytt hañ af einhuoriu oðru Guds Boðorde. Þar byrer bet oſſ daglega Dage/ ad vera miñugum þeſſarar Befalningar/ og forſoma ecke j nockurn mata/ vora chriſtelega Bæn eda ſla heñe j Vind/ ſem margur (þui verr) giorer.

Auñar Greinen.

Nijder vppa þad/ med huoriu mote eda huorium hætte/ vier eigum ad bid ia/ ef ad vier vilium fa vorar Bæner/ z verda Bænheyrder hia Gude/ Eñ þui Bænahætte er ſo hattad/ eñ ecke oðru viis/ ad vier eigū ad biðia j Jeſu Chri ſti Nafne/ þad er/ Vier eigum ad ſetia alla von/ allt vort trunaðartrauſt þar vppa/ ad vier mættum viſſulega verda Bænheyrder/ ecke ꝑ vor Godverk/ hell dur ꝑ Jeſu Chriſti Aħnan z Forþieu uſtu/ z trua þui viſſulega/ Ad þo vier ſieum auñer armer Syndarar/ og ecke nockurs þeſſ verduger ſ vier vm biðium þa vilie þo Gud bænheyra oſſ/ z veita

oſſ

oss pad vier vmbidium vegna Jesu Ch
risti/ sem oss hefur bestalad og skipad
ad bidia/og hañ med sinē Pijnu og sijn
um Dauda/ hefur allt pad forþienad
sem oss aliggur til Lijfs og Salar. Pe
tta eigum vier vel ad merkia j mote Pa
pistum/ s Moñunum vijsa hingad og
pangad til heilagra Framlideña/ þeir
ra Arnadar z Framestødu.

Þridia Greineñ.

Er pad mgiæta Fyrerheit sem Chri
stur setur hier prañ jafnframt sinē Be
falningu og Skipan/ so sem añañ Eid z
Suardaga/ og lofar ad vier skulum ve
rda Bænheyrder/ seigiande so/ Sañle
ga Sañlega seige eg ydur/ huørs þier
bidied Fødurin̄ j mijnu Nafne pad mun
hañ giefa ydur.

Huar af vier lærum/fyrst.

Ad vita huar til þetta Fyrerheit stod
ar oss/sm̄ er/ Ad kuña giora mismun a
mille vorra Bæna z añara Maña bæ
na/sem ecke bidia Gud j Christi Nafn
ne

ne. Þuiad so saňarlega/ sem þeir verda bænheyrder sem bidia Fodurinn j Son arens Nafne/ so-vyst z bast er þ vm al lra añara Bæner sem ecke þeckia Chr istū z ecke bidia j hans Nafne/ þær etu gagnlausar og til einskis. Þuiad huor ð hellst ecke heidrar Soniñ/ sa heidrar ecke helldur Fodurinn/ og eingeñ kiemst til Fodursins nema fyrer Soneñ.

Þar næst þienar oss þetta Fyrerheit þar til/ Ad vier sieū þess orugguare z stadfastare j þeirre von/ ad Gud mune heyra vorar Bæner/ ecke alleinasta þss vegna/ ad Christur bidur þ oss til Fod ursins/ Helldur af þui ad Faderiñ elsk ar oss j sijnum elskulega Syne/ z hefur Astsieme a oss. Huar þ vier meigum vist sulega trua þar vppa/ ad vier verdum bænheyrder fyrer tuær Greiner/ Sem er Fyrst/ Ast og elska sialfs Guds/ Þar næst/ Fyrer Son og ærnan Sonarens Jesu Christi. Þar fyrer skulum vier o efader vera j Bænakallenu. Eñ þar Christ

Christur so talar/ Eg seige ecke ad eg mune bidia Fodurin fyrer ydur/ þar m̱ aptseiger hann ecke ad bidia fyrer oss/ helldur amiñer oss z vppvekur ad hall da fast vid Bænena/ z lata ecke af/ og vera ecke hirdulauser eda kallder j Bæ na akallenu til Guds.

Bænen.

DRottinn Gud Himneskur Fader/ Þu sem oss hefur tilsagt og lofad fyrer þinn Son Jesum Christum/ ad huad vier bidium j hans Nafne/ þad vilier þu veita oss/ Vier bidium þig/ halltu oss vid þitt Ord/ Gief oss þinn H. Anda/ sa ed oss styre og stiorne epter þinum Vilia/ Vardveit oss fyrer Diøfulsins ryke/ f. rangum Lærdome/ og raangre Guds dyrk an/ vardveit Saal z Lyf fra allre Oluckv/ gi ef oss þina Blessan/ z þinn Frid/ og ad vier j øllum hlutum mættum þina þyna Hialp og Ad stod/ so ad vier bæde þessa Heims og annars mættum lofa/ dyrka og vegsama þig/ so sem vorn milldan Fødur/ fyrer Jesum Christum vorn Drottin og Herra/ A M E N.

A vpp

A Vppſtigningar Dag
Evange. Marc, 16.

SNN ſeinaſt er þeir elleþu ſatu til Bords/ openberade hañ ſig/ z auijtade þeirra Vantru z Hiartans Hardwd/ þad þeir hefde eige trwad þeim ſem hañ høfdu ſied vppriſeñ/ Og hañ ſagde til þeirra. Fared wt vm allañ Heimeñ/ z prediked Evangeliū allre Skiepnu. Huør hñ truer z verdur ſkirdur/ ſkal holpleigur verda. Enn huør eige truer/ ſa ſkal fordæmdur ver

 da

da. Eñ Teikneñ er þeim munu fylgia sem trua/ eru þesse/ J mḡnu Nafne sku lu þeir Diøfla vtreka/ nyar Tungur tala/ Høggorma vpptaka. Og ef þeir drecka nockud Banvænlegt/ þa skal þ ecke þm granda/ Yꝑer siuka munu þeir Hendur leggia/ z þa mun þeim batna. Og epter þad ad Drottinn Jesus hap de talad vid þa/ vard hañ vppnumeñ til Himens/ z situr til Guds hægre Na nꝺar. Eñ þeir geingu vt/ og prediku du allstadar/ DROttne samverkanda og Orded styrktanda/ med epterfylgian de Teiknum.

Þetta Euangelium hefur þria Parta eda Greiner.

Er hin fyrsta/ Huørsu ad Herrañ Christur avitar og straffar Vantru Lærisueinaña/ eñ þo ecke ad siḋur bif palar hañ þeim ad fara wt vm allañ Heimeñ/ z predika Evangelium fyrer øllum Skiepnum.

Huar af vier skulum læra.

fyrst

Syrst/ Ad Herran Christur hefur ecke yppergiefed sitt andlegt Rijke/ sijna Ch ristne hier a Iorduñe/ þo hñ sie vppstigeñ til Himna/ helldur vill hñ a z alla tijma/ jñ til Heimsins Enda/ vera hia siñe Christne/ og vardveita hana med sijnu Orde/og þeim heilaga Anda.

Þar næst siaum vier hier/ ad hañ wt velur ei nie skickar sijna Heilaga Engla til þionustu j sijnu Rijke/ hier a jørduñe/ Helldur hefur hñ þar til veyka z fatæka meñ/ s voru Postularner/ huør ium hñ/ þrar Vantruar vegna veitte stora auijtun/ þa vill hñ vera Kroptug ur j þeim veyku z Vanmættugu/ vppa þad/ honum alleina eñ ecke oss/ veitest og tilleggest Heidurinn og Dyrdeñ.

Þar næst lærū vier hier/ ad til Christi Rijkis heyra ecke ad eins Gydingar/ helldur z so Heidingiar/ mz þui ad hañ bydur ad predika sitt Evangelium ollū Þiodū. Huad miog er huggunarsam legt/ bæde þeim læra eiga Guds Ord/ z

so hinum sem þad eiga ad kienna.

Aunnur Greinenn

Er vm þær Jardteikner z þau Dasemdar verk/ sem fylgia skylldu Lærdome N. Evangelij/ a medal þeirra sem Riettruader være.

Huar af vier læra meigum fyrst.

Ad Jardteikner og Dasemdarverk/ attu ad þiena þar til j fyrstunne/ ad Guds Ord z Evangelij skyllde þar med stad festast z styrkiast. Enn med þui ad Guds ords Lærdomur hefur j fyrstunne nog lega vered stadfestur j Christnenne/ so sem j nidurlæge þessa Gudspialls verdur a vnnsad/ þa eigum vier mz riettu ad læta oss nægia þar med/ z giora ecke so sem Hoordoms art Gydinga giørde/ ad freista Guds/ og girnast ny Jardteikn.

Þridia Greinenn.

Er Historiann eda frasagann/ vm vors Herra Jesu Christi Vppstigning til Himna.

Huat

Ad Herrañ Jesus hefur vorra vegna z oss til gagns og goda/ stigeinged j þ eilijfa Guds Rijke/ z situr þar til hægre Handar sijnu Himneska Fodur/ þar vill hañ styra og stiorna siñe Christne hier j Heime/ hana bænheyra/ vernda og vardveita/og ad sijdustu a enda Heims þessa/ taka hana heim til sijn/ j Himneskar z eilijfar Tialldbwder. Þar fyrer eigum vier med riettu ad hallda þessa Hatijd med Hiartans Glede og Fognude z Þackargiørd/med þui ad allar adrar Hatijder/ eda af þessare/ eda þ hana stadfestar oss til Huggunar.

Bænen.

JEsu Christe Son Guds Almættuga/ sem ert nu ecke leingur hier a Jørduñe/ þatækr edur þurfande/ helldr ertu nu til hægre handar þijns himneska Fødurs/ z ert nu Herra z Drottiñ yfer øllum Hlutum a Himne z Jørdu. Vier bidium þig audmiuklega/ veit z gief oss goda Guds ords Þienara. Vardveit þitt heilaga Ord j hia oss/ hefte z afstyr þin Vsøflenum/og øllum vondum Grimdarmøñum/ Ovinum þiñar Christne/ Lat þitt Ryke

 hier

hier a Jørdunñe vid magt halldast/ allt til þess ad aller þijner Ovuiner eru komner vnder Skør þiña Fota/ z vier høfum Sigur feinged a vorū Ovinum/ Syndeñe/ Daudanū z Diøf lenum/ fyrer þig/ z fyrer þijna Hialp z Hlastod/ A M E N.

Siötta Suñudag epter Paa ska/ Evang. Joh. 15/ z 16.

JEsus sagde til siña Læresueina/ Eñ þa ed sa Huggariñ kiemur/ huørn ad eg mun senda ydur af mijnum Fødur/ sem ad er Sañleiksins Ande/ huør ed af Fødurnum framgeingur/ hañ mun bera Vitne af mier/ Og þier

þier mũud mier Vitne bera/ Þt þier ha
fed j fra Vpphafe hia mier ved. Eñ
Þta tala eg þui til ydar/ so ad þier hne
ykleſt ecke. Þuiad þeir munu forboda
ydur. Og ſa tijme kiemur/ ad huor hñ
lijflætur ydur/ ſa meinar ſig ad giora
Gude þægt Verk. Og þetta giora þeir
ydur/ af þui þeir þeckia huorke Fødur
eñ mie mig/ Eñ þetta tala eg þui til yd
ar/ ad nær ſu ſtund kiemur/ ad þier miñ
eſt þeſſ/ ad eg ſagda ydur þad. Eñ þet
ta ſagda eg ydur eige j Vpphafe/ þui
ad eg var hia ydur.

Þetta Evangelium hefur fiorar
Greiner jñe ad hallda.

Og er hin fyrſta Greineñ vm þau a
giætu Ordeñ ſ Chriſtur talar/ ſegian
de. Þegar ſa Huggareñ kiemur/ huorn
eg vil ſenda ydur af Fødurnũ/ Sañleik
ſins Ande/ ſ framgeingur af Fodurn
um/ hñ ſkal bera vitne vm mig/ z cet.

Huar af vier lærum.

Fyrſt/ Ad þad H. Predikunar embætte

er eingeñ daudur Bookstafur/ helldur Kraptur lifanda Guds/ med huorium H. Ande vill Vitnisburd bera/ pad er/ Ad skapa z verka saña kyñing j Mañaña Hiortum a Jesu Christo/ og tru na. Huad miøg er gagnsamlegt ad vi ta og merkia/ j mote peim s̃ Guds ord forsma og fyrerlyta.

Þar næst lærum vier hier/ ad H. Ande er su pridia Personan j Guddomlegre Veru/ eñ po ecke fæddur af Fødurnum so sem Sonuriñ/ helldur vtgangande z framfarande af Fødurnum z Syneñu og verdur sendur j Mañaña hiortu/ til pess ad hañ bere Vitne vm Christum/ pad er ad skilia/ Ad hñ Kroptuga giø re Predikan heilags Evangelij vt af Christo/ j Mañaña Hiørtum/ og vpp veke og verke j peim saña tru. Þar f̃/ huor helst sem vill trua Evangelio/ hañ hlÿtur vissulega ad hafa Heilag añ Anda/ og bidia vm hañ.

Auñur Greiñiñ.

Er

Er Spaadomur Christi/ þar hn̄ seiger þ sijnū Lærefueinū/ Motgang z Offsok ner sem yfer þa eige ad koma.

Huar af vier lærum.

Ad Diöfullen̄ er.hin̄ argaste Ovinur allra Christena/ og Trulyndra Guds Ords Þienara/ z so beysklega vppæser hn̄ Heimen̄ þeim j mote/ ad huør sem þa j hel slær/ hn̄ mun meina/ ad hn̄ gi ore Gude þægt Verk þar m̄z/ Nier vid meiga sig bwa aller saner Guds orðs Lærendur/og hafa Þolenmæde/z taka a sig þen̄an̄ Krossen̄ Christi/vel viliug lega/ med þeirre von/ ad þo Heimuren̄ hate þa/ forsmae og offsæke/ þa eru þr þo Gude/ og hans Syne Hiartanlega kiærer/ midt j Motgangenū z Offsokn en̄e/ so ad han̄ bæde þessa Heims z an̄ ars/ vill styrkia þa og hialpa þeim.

Tilheyrendurner skulu z ecke þess veg na hneyxlast/ þegar þeir sia og heyra/ edur spyrria/ huørsu ad Heimurin̄ en̄ nu a vorum Dögum/ hatar z offsæker trw

Q v lynda

synda Guds Ordš Þienara/þuiad Ch
ristur seiger þad hier berlega pyrer/ad
þad eige so til ad ganga.

Þridia Greinin̄.

Eru þaug Orden̄ sem hier standa.
Huor š ydur slær j Hel/ hn̄ meinar sig
ad giora Gude þægt Verk þar med.

Huar af vier meigum læra.

Huorsu storlega z hryggelega Dios
ullen̄ plagar ad villa og forblinda þa
Ogudlegu/ so ad þeir giora sier øngua
Samvisku af nockre Synd/ hvsu stoor
ar z hryggelegar sem þær eru. Þui er
Rad z naudsyn/ad vier bidiū Gud ad
hn̄ vardveite oss fra soddā ogudlegu At
hæfe/ z giefe oss sin̄ H. Anda/ ad vier
alla Daga mættum lifa j Guds otta.

Fiorda Greinen̄.

Eru þesse Ord/ En̄ eg tala þetta til
ydar/vppa þad/ ad nær sa Tīmen̄ kie
mur/ ad þier skulud þa minnast/ ad eg
sagda ydur þetta.

Huar

Ad vnder Krosse z Motgange er eingiñ hlutur gagnlegre og naudsynlegre eñ ad miñast Guds Ord/ z hlyda vm þ og hafa þar af sijna huggun. Þar fyrer skyllde huor z eirn Madur heyra Guds Ord z hlyda vm þ s̄ optast/ so ad nær Kross z Motgangur kiemur/ ad hañ þa kuñe ad vera miñugur þess s̄ hañ hefur adur heyrt/ og huggunarsamlegt er/ so hañ sie þess hughraustare vnder Krossenum.

Bæniñ.

HErra Gud himneskur Fader/ Vier giørū þier þacker/ad þu fyrer þiñ heilaga Anda/hefur sett oss til ad bera Vitnisburd vm þiñ kiæra Son Jesum Christū. Vier bidiū þig/ad mz þui Heimuriñ kañ ecke ad lyda sod dan Vitnisburd/ og hatar oss þar f̄/ þa vertu vor huggun/z veit oss styrk z hreysti/ ad vier lydum Krossen̄ med Þolenmæde/z blijfū stadfaster vid þitt Ord/ Og ad vier mættū alla tijma fundner verda j bland þeirra/ sē þig z þiñ Son riettelega þeckia/allt þar til vier siaum/faum z hreppum þa eilijfu Sælu hialp/fyrer Jesum Christū þiñ Son/ vorn DROTTiñ og Herra/ AMEN.

A

A Huitasunnu Dag.
Euangelium/ Joh. 14.

OG Jesus sagde til ſiña Lærisueina. Huør hañ elſkar mig/ ſa mū vardveita miñ Ord/ ꝛ Fader miñ mun elſka hañ/ ꝛ til hans munu vid koma/ og hia hm̄ Viſtarveru giøra. Eñ huør hañ elſkar mig eige/ ſa vardveiter ecke miñ Ord/ Og þad Orded ſem þier heyrdud/ er ecke mitt/ helldꝛ Fodurſins þſſ ſ mig ſende. Þetta talade eg þyrer yd

ur

ur/a medan eg var hia ydur. Eñ Hug gareñ sem er hiñ heilage Ande/ þañ er miñ Fader mun senda ydur/ j mĳnu Nafne/ hañ sialfur mun kieña ydur al la Hlute/ z amiña ydur a allt þad/ sem eg sagda ydur. Miñ Frid læt eg hia yd ur/ miñ Frid gief eg ydur/ eige so sem Heimurin̄ giefur/ þa gief eg ydur. Yd vart Hiarta hryggest ecki nie skielfest. Þier heyrdud þad eg sagda ydur/ eg fer burt og kiem aptur til ydar. Ef ad þi er elskudud mig/ þa gleddust þier vid þad/ ad eg sagda ydur/ ad eg fer til Fø dursins/ þuiad Fadereñ er mier meire. Og nu sagda eg ydur þad ꝏdur fyrer eñ þad skier/ so ad þier trydud þui þa er þad være skied. Hiedan j fra mun eg ecke tala margt vid ydur. Þuiad þessa Heims Høfdinge kiemur/ og med mig hefur hann eckert. Helldur so ad Hei mureñ þecke/ þad eg elska Fodureñ/ og þad eg giøre so sem Fadereñ hefur mi er boded.

Þessa

Og er hin fyrsta þesse/ Þar Christ
ur seiger/ Huør hñ elskar mig/ sa vard
veiter mijn Ord/ z miñ Fader skal elska
hañ/og vid munum koma til hans/ z
giøra Vistarveru hia hønum.

Þesse Ord kieña oss/þyrst.

Ad ecke eru þeir Meñ riett christner/ z
ecke elska þeir Herrañ Christum riett-
lega/ sem forsmaa og fyrerlijta hans
Ord/ og hafa huørke Girnd nie Lyst
ad heyra pad.

Þar næst lærum vier af þessum Ord
um/ Ad su Heilaga Þreñing vill vera
z blijfa hia þeim/ z med þeim verka al
lt gott/ sem elska Guds Ord/ z þad gia
rnañ heyra. Þar fyrer ættum vier ad
heyra giarnañ Guds Ord/ huar helst
þad er kient og predikad/ og hyga vel
og vandlega epter þui.

Auñur Greiniñ.

Er vm Personu z Embætte hins hei laga Anda.

Vm hans Personu og Embætte eig um vier ad vita þad/ ad hn̄ er su þridia Persona j Guddomenum/ s vt er gang ande af Fødurnum z Synenū/ z verdur sendur z vthelltur j Mañaña hiørtu.

Vm hn̄s Embætte er þ ad vita/ Ad hn̄ er krøptugur j Mañaña Hiørtum þegar Meñ heyra Predikun H. Evan gelij/ z handtera þau heiløgu Sacra menta riettelega/ Þar vill hn̄ verka mz oss riettta z saña tru z Godverk/ z allar christelegar Dygder/ z miña oss a þad sem vier høþum heyrt j Guds Orde.

Þar næst er þad hans Embætte/ Ad vera vor Huggare/ þ er/ hallda oss sto dugum j truñe/ z styrkia oss j øllū Mot gange z Freistingum/ z jafnvel j sialþ um Daudanum. Hier fyrer eigum vier alla tijma Gude ad þacka/ og hn̄s Sy ne Jesu Christo/ fyrer gaafur hins H. Anda/ z bidia/ ad hañ sie ecke fra oss te

keñ

kiñ/ helldur ad Gud ville fyrer hñ kieña oss/ og hallda j hreinum Guds Orda Lærdome/ og stiorna og styra oss alla Daga til enda.

Pridia Greinen.

Er su huggunarsamlega Predikun sem Christur giorer hier eñ eitt sinn vm Gagn og Nytseme sinnar Piinu.

Huar af vier megum læra.

Ad j bland alls þess sem Christur hefur med siinum Dauda z sine Piinu oss afrekad z vtvegad/ þa er þetta eitt/ Ad hañ hefur giort Frid a mille Guds og vor/ þad er/ hñ hefur blijdkad Fødurinn stillt hans Riettferduga Reide/ og forþienad vorra vegna Nad og Vinattu Guds. Þar fyrer er tilheyrelegt/ ad vier huggum oss z glediumst j þui/ ad hañ er geingeñ til Fødursins/ z fleum til Friids med þa Huggun/ j ollum Motgangi z Freistingum,

Fiorde Greinin.

Er

Er komiñ j þessum Ordum/ þar hñ sei
ger/ Ef þier elskudud mig/ þa gleddust
þier vid þad/ eg sagde/ Eg per til Fod
ursins/ þuiad Faderen er mier meire.

Huar af vier skulum læra.

Ad Herrañ Christur hefur j Sañleika lijtilæckad sig sialfañ/ lagt hia sier
sijna Gudomlega Dyrd/ og teked a sig
Mynd eins Þienara vorra vegna/ so ſ
skrifar S. Pall/ Þui þo hañ sie epter
siñe Guddomlegre Essentia og Veru/
Fodurnum lijkur/ z med hm̃ eirn eilijfr
Almattugur Gud/ þa mæler hñ so hi
er/ ad Faderen sie meire eñ hñ/ Þt þa
hñ talade þesse Ord/ þa var hañ sier a
Herdum alls Heimsins Synder/ z atte
ad betala fyrer þær/ og hlaut ad lijda
Fodursins Reide vorra vegna/ og fyrer
þetta var hañ forliteñ/ og hafde ecke a
lyt þ̃ Heimenum. Huad vier eigum þess
vegna ad merkia so vier steytum oss ecke
a þessum Ordum/ eda hneprlunst/ a ha
ns Smæka yperbragde.

R Fimta

Nijder vppa þesse Ord/ þessa Heims Hofdinge kiemur/ og med mig hefur hañ eckert.

Huar af vier melgum læra.

Ad vor Herra Jesus Christus/ hefur ecke lided sijna Pijsl og pijnu/ so sm̄ añ ar Piofur/ Storsyndare eda Jllrædis Madur/ Helldur so s̄ eirn riettlaatr N. Madur/ fyrer oss Ranglaata/ epter vi lld ꝛ Vilia sijns Himneska Fodurs/ þt hefde hñ ecke sialfvilluglega giefed sig j Daudañ vorra vegna/ og oss til goda/ þa hefde Diofulleñ laated hañ kyrrañ og ecke haft Magt yfer honum. Þar fyrer skulum vier læra hier/ ad hugga oss vid hans Pijnu og Dauda/ j giegn Synđeñe/ Dioflenum og Daudanum og ollum vorum Ovinum.

Jesu Christe/ þu Sonur Lifanda Gudz/ Vier bidium þig/gief oss þiñ heilaga Anda j vor Hiørtu/ so ad hñ styre oss ꝛ stiorne/ ꝛ leide oss epter þijnū G. vilia/ ꝛ hugge oss j ollum Motgange og Mißfrāungum/ ꝛ hallde

oss

oss vid Sanleikan/ en forde Lygn z Lardome raungn/ so ad vier mættum blyfa stadfaster j trune/og proast og vaxa i Kiærleikanum/og øllum godum Verkum/z hafa so eina vissa von til þinar Nadar z Myskunar/hu erta þu hefur med þynu Dauda oss afrekad og utvegad/Þu sem lifer z ryker med Fødurnum z þeim heilaga Anda ad eilyfu/Amen.

Annan Dag Huitasunu
Evangelium/ Joh. 3.

JEsus sagde til Nicodemum/ So elskade Gud Heimen/ ad hn gaf wt sin Eingieten Son/ til þess/ ad aller þeir sem a hn trua/ fyrerfarest

eige helldur ad þeir hafe eilijft Lijf.
Þui eige sende Gud son sin̄ j Heimen̄/
ad hn̄ fyrerdæmde Heimen̄/helldur ad
Heimurin̄ frelsest fyrer hn̄/ huør a hn̄
trwer/ fyrerdæmest eige. En̄ huør hn̄
truer eige/ hn̄ er nu þegar fordæmdur/
þui han̄ truer eige a Nafn Eingietins
Guds Sonar. En̄ þesse er Domurin̄/
ad Liosed kom j Heimen̄/og Menernir
elskudu meir Myrkred en̄ Liosed/þuiad
þeirra Verk voru vond. Huør sem jlla
giorer/hn̄ hatar Liosed/hn̄ kiemur og
eige til Liossens/ ad eige strafpest hn̄s
Verk. En̄ huør sem San̄leikan̄ gior
er/han̄ kiemur til Liossens/so han̄s Gi
ørder verde kun̄ar/ þui þær eru j Gude
giørdar.

Þetta Evangelium hefur þriar
Greiner j sier ad hallda.

Og er hin fyrsta su huggunarsamlega
z agiæta Maalsgrein/ sem̄ hier stendur
So elskade Gud Heimen̄/ ad hann vt
gaf sin̄ eingieten̄ Son/vppa þ/ad aller
þeir

þeir ſem a hañ trua/ſkule ecke pyterþa
raſt/ helldur hafa eilijft Lijf.

Þeſſe Ord kieña oſſ/ þrent.

Fyrſt þ/ Huorſu oſeiglanleg/ z omælan
leg/ vered hefur aſt z elſka Guds vors
Himneſka Fodurs/ j þui/ hañ gaf ſiñ
Eingieteñ Son/ vorn liufa Lauſnara
Jeſum Chriſtum j Daudañ fyrer oſſ/
Huar fyrer vier eigum ad þacka hm̄ æ
z ad eilijfu/ og j honum ad hafa vora
Huggun j giegn Syndeñe/ Daudanū
Dioflenum/ z ollum þeirra œrmſum z
Freiſtingum.

Þar naſt lærū vier af þeſſum Ordū/
Ad giora greinarmun a mille Moyſis
og Herrans Chriſti/ Moyſes mz ſijnu
Logmale giorer ecke añad/ eñ ad ſkiel
fa/ dœma/ hrœda z fordœma Mañañā
Samviſkur/ Seigiende/ Boluadur ſie
ſa ſem ecke helldur Punct og Prik/ af
ollu þui ſem j Logmalenu ſtendur ſkrif
ad/ Eñ Herrañ Jeſus j ſijnu Evange
lio/ hñ tilſeiger og bodar Fataſkñ ſynd

 uium

arñ Naad/ Myskun z Syndaña fyrer giefning/ Puiad hañ er ecke komeñ ad dæma Heimiñ helldur ad Heimuriñ sku le verda Sæluholpeñ fyrer hñ. Huar med vier z eirneñ høfum ad hugga oss. Eñ þo ecke/ad vær vijsvitande z villan de/skulum þar ꝥ j Syndunum liggia.

J þridia mæla lærum vier hier/ Ad huor hellst sem vill vera Nluttakare z niotande Velgiørninga z Forþienustu Christi/sa verdur ad trua a hañ/ Þui ad huor sem ecke truer/ hañ er allareid du dæmdur/og verdur þyrerdæmdur.

Eñ huad er ad trua a Christum? Pad er ad vita vissulega/ og trua stad fastlega j siñu Hiarta/ad Jesus Christur er alleina vor Endurlausnare og Sæluhialpare/z ad vier alleina treyst um z forlætiñ oss vppa Gud vorn Himn eska Fodur/ ad vier munum hia hønū þa z þiña Naad z Myskun fyrer Jesu Christi Arnan og Forþienustu.

Auñur Greiniñ

Er

Er su sorgarlega Klagun sem Christ ur klagar vm Opäcklæte þessa Heims Þar hañ seiger/ Liosed kom j Heimeñ/ z Meñerner elskudu meir Myrkred eñ Liosed.

Aþ huørium Ordum vier eigum ad læra.

Ad af Natturuñe til erum vier all er so spillter z fordiarþader/ ad vier kuñ um ecke ad skynia/ j huøriu pære z ha ska vier erum stadder vegna Vppruna Syndareñar/ eñ sijdur kuñum vier ad sirnast Hialpena/ og bidia vm hana/ myklu helldur þlyiū vier z fordunst ha na/ z so sem Christur seiger hier/ Vier elskum meir Myrkred sem oss þordiarþ ar/ eñ Lios heilags Evangelij/ huar med vier mættum verda Sæluholpner Huad hid sama er ein hrædeleg Synd/ z leider epter sig eilijfa Fyrerdæming. Þui er þorf og Naudsyn/ ad vier þord unst soddan Synd/ z elskum Guds Ord af ollu Megne og mætte.

Pridia Greineñ.

Er paleñ j þessum Ordum/ huor sem giorer jlla/ hñ hatar Lioſed ⁊ hñ kiem ur ecke til Lioſſins/ so hans Verk skule ecke straffast.

Þesse Ord kieña oss þad.

Ad þegar Dioful'eñ heþur piotrad eirn edur annañ j sijnu Nete/ og komed honum til Syndarefiar/ þa lijdur hañ ecke giarnañ nie leyfer/ ad sa Madur skule koma til Lioſſens/ þ er/ Ad hñ sku le heyra Guds Ords Predikun ⁊ mynñ an/ hñ fordar hm̃ þui/ ⁊ helldur hoñu þar þra med allre Magt/ so hañ skule ecke fyrer straff ⁊ aminñingar Gudlegs Ords/ komast til sañrar Jdranar. Þet ta ættu aller Guds Ords Forachtarar ad huxa/ ⁊ þordast slijk Suik Dioþul sins/ ⁊ liggia ecke alla Daga j Dioful sins Snoru þængner og fiotrader/ med slijkum Blindleika/ helldur heyra giar nan Guds Ord/ og medtaka þad med Þacklæte/ ⁊ lijda Straff ⁊ Aufſtan bæ de j Guds Predikan og endrarnær.

Bæniñ. Herra

HErra Gud Himneskur Fader/Þu sem af Føđurlegre ast ꝛ elsku til Manneskiuñar hefer veitt ꝛ giefed oss þiñ Son/hingad j þeñ añ Heim/og villt ad vier skulum trua a hñ/ og j hñs Nafne ødlast eilijfa Saluhialp. Vier bidium þig/ giefþ þiñ heilaga Anda j vor Hiørtu/ad vier mættū standa støduger j sod dan tru/ allt til æfeloka/og verda so eilijfle ga Sæluholpner/fyrer Jesum Christū vorn Drottiñ og Lausnara/ AMEN.

Þridia Dag Huitasunnu

Evangelium Joh. 10.

JEsus sagde til Phariseanna/ Sañlega sañlega seige eg ydur. Huør hñ geingꝛ eige jñ vm Dyr

nar j Saudahwsed/ helldur stigur hn̄
jn̄ med ødrū hætte/ sa er Þiófur ꝛ Sp
illvirke. Eñ sa ſ geingur jn̄ vm Dyrn
ar/ hn̄ er Hirder Saudaña/ þyrer hon
um lykur Dyravørdurin̄ vpp/ ꝛ Saud
erner heyra hn̄s Rødd, Og hn̄ kallar
sijna Saude m Nafne/ ꝛ leider þa vt/
Og þa hn̄ hefur sijna Saude vtlated/
geingur hn̄ frame fyrer þeim/ ꝛ Saud
erner fylgia hm̄ epter/ þuiad þeir þeck
ia hans Rødd. Eñ ødrum aňarlegum
fylgia þeir ecke epter/ helldur flyia þeir
fra hønum/ þuiad þeir kieña eige aňar
lega Rødd. Þessa Mæalsgrein talade
Jesus til þeirra/ eñ þr vissu eige huad
hañ sagde þeim. Þa sagde Jesus enn
aptur til þeirra. Sañlega sañlega sei
ge eg ydur/ ad eg em Dyr Saudaña.
Og aller/ huorier hellst sem fyrer mier
komu/ þeir voru Þiofar ꝛ Spillvirkiar
og Sauderner hlyddu þeim eige. Eg
em Dyrnar/ Ef nockur geingur jn̄ vm
mig/ sa mun frelsast/ hn̄ mun ꝛ ganga
vt

wt z jñ/ hañ mun z piña ſitt Foodur.
Eñ Þiofuriñ kiemur eige til añars eñ
hñ ſtele drepe z fordiarfe. Eg em kom
eñ til þeſſ/ ad þier ſkylldud hafa Lijf z
fulla Nægd.

Þetta Evangelium hefur fiorar
Greiner ſñe ad halld a.

Af huorium hin fyrſta hlyder vppa
þaug Ord ſem Chriſtur talar/ ſeigiañ
de/ huer hañ ecke geingur jñ vm Dyr
nar j Saudahwſed helldur per hañ jñ
med ødrum hætte/ hann er Þiofur og
Mordinge.

Huar aþ vier ſkulum læra.

Nuorneñ vier ſkulum þeckia riettia z
ſaña Guds Ords Læarefedur/ og giora
greinarmun a mille þrra og Vlpaña/
þad verdur med þeſſum hætte. Þeir ſñ
vijſa til Chriſtū/ huor atleina er Dyr
nar til Eilijfs Lijfs/ þeir eru ad vijſu
goder Hirdarar/ Eñ þeir ſem leita vpp
adra Vegu/og vijſa til goodra Verka/
eda Fyrei bæna Heilagra Framliðeña/
ſo ſem

so sem kient var j Pavadomenū / God dan Lærefedur eru þiofar og Ræning iar. Quad vel er merkiande j mote Pa pistum / og þeim sem treysta vppa sijn Godverk.

Auñur Greinen.

Er om goda Hirdara / z þeirra Em bætte / z kieñer oss þad / Ad Embætte ei ns Kiennemans eda Sælusorgara er fa led j tueimur Greinum.

Fyrst / Ad hñ skal Predika þañ saña og hreina Guds Orda Lærdom / z med hønū vijsa øllum mønnum a þañ saña z hreina Guds heilaga Ords Lærdom og med hønum vijsa øllum Mønnum a þañ saña Sæluhialpar veg / til eilijfs Lijfs.

Þar næst ber hønum ad ganga vnd an sijnum Saudum / med sijnu eigenle gu Epterdæme allra godra Verka / og med Christelegre Vmgeingne / og med bædum Høndum ad vppbyggia Guds

Hws

Nws og hüs Christne/ hustria Grein Guds Ords Þienarar eiga vel ad mer kia/ og epter hefie ad hyxa.

Þridia Greinen.

Nijder vppa Saudena/ sem jlleidd er skulu verda vm Saudahwsdyrnar.

Huar aff vier lærum.

Ad aller þeir sem eru Riettchristner z Guds Ord vilia heyra sier til gagns z goda/ þeim ber ecke ad læta villa sig med raungum Lærdome/ þeim ber ad gi ora Greinarmun a mille þeirra goodu Hirdara/og hinna vondu/ so ad þeir for dest þa Vondu/ enn epterfylge þeim Godu. Hier huert a mote/ þeir sem med ongre godre Gudrækne nie alvoru hey ra Guds Ord/ þeir kunna audvelldlega ad verda suikner/og þara villt. Þar fy rer/ huor sem vill bliffa a þeim rietta Veigenum/ z pinna Dyrnar til eilijfs Lijfs/ z vill ecke læta villa sig/sa same skal elska Guds ord/ heyra þad feigen samlega

samlega/og lara þar af/ad þeckia þa godu Hirdara/ hia hinum sem eru Þio far og Mordingiar. Og bidia Gud Almattugan/ ad Dyravordurin/ sem er sa heilage Ande/ vilie opna Hiartad og Skilningen/ suo ad Madur mætte skilia Lygarnar fra Sanleikanum/ hata Lygarnar/ en elska Sanleikan/ z ep perfylgia honum.

Fiorda Greinin

Er vm þau Ord/ med huorium Herran Jesus endar þetta Evangelium/ þar han seiger/ Eg em Dyrnar/ ef ad nockur geingur jnn vm mig/ sa skal verda Saluholpen.

Huar af vier lærum.

Ad til Saluhialparennar z eilijfs Lijfs/ kan eingen ad hialpa oss/ nema vor liufe Lausnare Jesus Christur alleina. Þar fyrer skulum vier ecke lata vijsa oss ad nockrum odrum Dyrum til Himnarijkis/ nema ad honum alleina/ huer su

ſu fagrar z Forpriſdelegar ſem þær kun na ad vera. Og einkanlega þegar vier liggiū vorar Banalegur/ þa holldum oſſ vid þeñañ Veigeñ/ z lætum ecke lei da oſſ Villuſtiga nockra/ helldur gøng um iñ ad þeſſum Dyrum/ i þad eilyfa Lyfed/ med riettre Tru a Lauſnarann Jeſum Chriſtum. Huar til Gud all rar Nadar z Myſkunar oſſ verde hial pande/ Amen.

Bæneñ.

DRottiñ Gud Himneſkur Fader/ Þu ſem hefur af þiñe Nad z Myſkū/kallad oſſ i þad rietta Saudahws/ i þyna Chriſtelega Kyrkiu/til þeſſ ad vier ſkylldum heyra þyns Sonar Rødd/og hønum eptervylgia/ſo ſem þm ſaña Hirder vorra Sælna/ Gief oſſ þiñ H. Anda/z læt hañ vppluka vorum Skiln inge/z fræda oſſ i þeim rietta Sañleik þiña Guddomlegra Orda/ſo ad vier blyfum alleñ naſta þar vid/z fordum oſſ øllum rangum Kieñingum/z Fals Lærefedrū/Ad vier mæt tum ſo vm ſyder/ fiña z fa þad eilyfa Sal arennar fodur/ eilyft Lyf/z eilyfa Sæluhia lp/ fyrer Jeſum Chriſtum vorn Herra og Lauſnara/A M E N.

Annar Part

ur þessarar Bookar/ hefur inne ad hallda Evangelia/ fra Trinitatis/ allt jn̄ til Adventu.

1. Tessal. 5.

Andana þa kiefjed ecke/ Spadomana forsmaed ecke/ Reynned alla Hlute / og bijhallded þui huad gott er.

A Trinitatis Suñudag
Evangelium/ Joh. 3.

HAr var eirn Madur af Pharise urunum/ Nicodemus ad Nafne/ eirn Hofdinge Gydinga/ hann kom til Jesu a Nattarþele/ z sagde til hans, Rabbi/ vier vitum ad þu ert eirn Lærefader komeñ af Gude/ þui eingeñ gietur giort þaug Teikn sem þu gierer vtan Gud sie med honum. Jesus sua rade og sagde til hans. Sañlega sañ lega seige eg þier/ þad eingeñ nema hñ

sa ad

ſa ad nyu verdur endurꝼæddur/ ſær ad
ſia Guds Ryke. Nicodemus ſagde til
hāns. Huørneñ ma Madurin endurfæ
daſt þa hañ er gamall? Huørt gietur
hañ horfed aptur j ſiñar Modur Kuid
og fædſt ſuo ad nyu? Jeſus ſuarade.
Sañlega ſañlega ſeige eg þier/ nema
þad ad einhuør verde endurfæddur vt
ap Vatne og Anda/ þa kañ hñ ecke jñ
ad ganga j Guds Ryke. Huad af Holl
de er ꝼædt/ þad er Holld. Eñ huad af
Andanum er fædt/ þad er Ande. Vnd
raſt þu ecke/ þo ad eg ſegde þier/ ad þdr
byrie ad nyiu ad endurꝼædaſt/ Vindur
iñ blæs huar ed hañ vill/og þu heyrer
hans þyt/ eñ eige veitſtu huadañ hañ
kiemur/ eda huørt hañ fer. So og eru
aller þeir ſem vt ap Andanum eru end
urꝼædder. Nicodemus ſuarade z ſagde
til hans. Huørneñ ma þetta ſkie? Jeſ
us ſuarade honum/ og ſagde. Ertu ei
nn Meiſtare j Jſrael/ z veiſt eige þetta
Sañlega/ ſannlega ſeige eg þier/ ad
 vier

vier seigium þad vier vitum/ og vitnum
huad vier sied hǫpum/ og vorn Vitnis
burd medtake þier ecke. Fyrst þier trw
ed ecke þa eg seige ydur af Jardlegum
Hlutum/ Huornen munu þier meiga tr
ua/ ef ad eg segda ydur af Himnesfum
Hlutum? Og eingen mun vpp stijga til
Himna/ vtan sa sem ofan stie aþ Him
ne/ Mannsins Sonur sem er a Himnum.
Og so sem Moyses vppfeste Høggorm
in a Eydemorkunne/ lijka suo byriar
Mannsins Syne vpp ad festast/ suo ad
aller þeir sem a hn trua/ fortapest eige
helldur ad þeir hafe eilijft Lijf.

Þetta Evangelium hefur fiorar
Greiner inne ad hallda.

Og er hin fyrsta vm Nicodemum/ z fil
ær hns Spurningar/ z hn framsetur þ
Christum/ vm endurfæding Mannsins.

Fuar aþ vier lærum.

Fyrst/ Ad lijka so sem þ bar til a þeim
Tijma/ ad Nicodemus þorde ecke ad ko
ma

ma til Jesum a biortum Deige/vegna Hræðslu vid Gydinga/ so geingur þ eñ nu til/ ad j Oþsoknum z Morgange/ er Veralldareñar Sonum/ myklu kiærare Mañaña Villd z Vinatta/ eñ Christi Dyrd. Huad hid sama er ein hræde leg Synd/ huoria aller Meñ Christner eiga ad fordast.

Þat næst ma aþ þessu læra/ Huørsu ad Mañsins Skilningur (jafnvel þra sem hygnaster halldast vilia) er blind ur/ z hefur øngua Skynseme nie skiln ing a Guds Rijke/ z skilur eckert af þr re Hofudgrein Christelegrar Truar/ s hlijder vppa Mañsins Riettlæting þ Gude/ Vtan ef so er/ ad Mañe verde þ kient z vnderviijsad/ af Guds Orde/ Og er bar fyrer øllum Møñum stor þorþ z Naudsyn/ a þessare Amminingu/ huer ia Christur hier giører Nicodemo/ seig iande. Ad med þui vier eñ nu skiliū ecke Jardneska Hlute/ þa er oss ecke vnt ad ransaka pa Hlute sem eru Himneſker/

 hellð

helldur trua alleinasta/ og einfalldlega hans blessudum Ordum/ sm̄ komeñ eru aþ Himnum/ og talar þad hñ veit satt er/ og ecke ber Vitne vm añad eñ þad hañ sied hefur.

Auñur Greineñ.

Er Andsuar Christi sem hañ gieþur Nicodemo/ seigiande. Nema so sie ad nockur verde fæddur ad nyiu/ þa kann hañ ecke ad sia Guds Rÿke.

Huar aþ vier skulum læra/ þyrst.

Huorsu ad vor Herra Christur heþur vered Þolenmodur ꝫ liufur/ i þui hann forsmæer ecke þañ hrædda Nicodemū/ eda vijsar hønum fra sier/ helldur kieñ er hm̄ ꝫ vnderviisar hid nakuæmlegast a/ þa hlute sem hm̄ læ allra mest a/ ꝫ hm̄ var naudsynlegast ad vita/ sem er/ Huorneñ hñ meige Sæluholpeñ vera. Þar næst ma hier læra/ Ad aller Meñ eru fædder aþ Hollde/ þad er ad skilia/ Þr eru af Natturuñe til/ aumer Synd ar

atar/ z Reideñar Børn/ og kuña eige af sijnum eigeñ Mætte eda Megne ad komast j Guds Rijke/ og ef ad þeir sku lu ecke eilijflega fordiarpast j sijnum Syndum/ þa verda þeir ad fa ad niota Herrans Christi adstodar og Hialpar/ huor ed þar byrer er vppbestur a Kross ens galga/ eins z Eirormuriñ j Eyde morkuñe/ so ad aller þeir sm trua a hñ skule ecke byrerbarast/ helldur haba eil ijbt Lijf. Huør Grein ad er hin allra sterlegasta og huggunarsamlegasta j þessa Dags Evangelio.

Pridia Greineñ.

Er vm þa Nadarrijku Predikun/ sm Herrañ Christur setur fram vm N. Sk ijrn/ seigiande. Nema so sie/ ad nockur verde fæddur af vatne z Anda/ þa kañ hañ ecke ad komast j Guds Rijke.

Huar ab vier meigum læra.

Ad Skijrneñ er ein Endurgietningar laug/ þ huøria/ eda m3 huørre su fyrsta vor Fæding/ ꝺ Syndsamleg z bordiorf

 yd

sud er/verdur hreinsud z heilog giord.

Eñ huørneñ geingur þad til?

Med þessum hætte/ Ad lijka so sem j Vindenū/er sierlegur Kraptur/ s̄ hept est z hliod giefur af sier/ So er z med Skijrnarvatnenu/ z med nælægd hins H. Anda/ Þutad lijka so sem j Ordenu bodast z tilseigest Syndañа Fyrergiefning j Nafne Jesu Christi/ So verdur þm H. Anda noglega vthellt yfer þañ sem skijrdur er/ vppa þ hañ verde Riettlætur z Erfinge eilijfs Lijfs. Fyrer þ[s] sa Grein/ eigum vier myked ad hallda/ vt af þeirre H. Skijrn/ z hafa hana j Heidre z Virdingu/ z hugga oss j heñe æ z alla tijma/ og læta vor Smæbørn ecke hindrast fra heñe/ af þui ad Christur talar hier liostlega/ ad þeir aller s̄ einungiñe eru fædder/ og ecke verda j añ añ tijma endurfædder af Vatne z H. Anda/ þeir kuñe ecke ad koma j Guds Rijke.

Fiorda Greineñ.

Er

Er su ængiæta Mælsgrein sem þar ste
ndur/ Enginn fer til Himensins/ nema
sa sem komenn er af Himinum/ þ er Mann
sins Sonur/ sem er a Himnum.

Huar af vier lærum.

Ad vor liufe Lausnare Jesus Christ
us er ecke aleinasta Madur/ helldur z
einnenn eilijfur saftur Guds Sonur/ og
er þar fyrer komenn af Himnum hingad
a Jördena/ ad hann leide Mennena til Hi
mnarijkis/ þ er/ Ad hann giore þa Sæ
luhiälpna ad eilijfu/ alla þã a hann trua.
Þessa skulum vier fullkomlega vona z
vænta til hans/ og þar vm bidia med
þessum hætte.

Herra Gud Himneskur Fader/ Vier armer
Synduger Menn medkiennu/ ad med vorre
Natturu er ecker gott/ z ad oss til erum vier
ecke annad enn dauder z fordiarfader j Syndu
num/ þuiad þad sem af Holldenu er fædt/ þad
er Hollд/ z kann ecke ad sia Guds Rijke/ Enn vi
er ætöllum z bidium þig/ Vertu oss Myskun
samur z Nadugur/ z j Nafne þijns Sonar
Jesu Christi/ send þinn heilaga Anda j vor hie
rtu/ z giør oss nyar Manneskiur/ so ad vier

Aa v	vissu

vissulega tritum/adoss sieu Syndernar fyrer giefnar/epter þui sm oss er j Skrÿrnen̄e tilsa gt z lofad/ad vier mættum Daglega vaxa i troast j Kiærleikanum til Naungans/z øll um ødrum godum Dygdum z Mañkostum/ og verda so vm syder eilyslega Sælu holpner/A M E N.

Fyrsta Suñudag epter Trinitatis/Evange. Luc.16.

IEsus sagde til Phariseanna. Þar var eirn rijkur Mañ/ sm klæddest Pelle og Purpura/ og aat daglega skÿnande Kræser. Og þar var eirn Þurfa Madur/ Lazarus ad Nafnne/

ne/ huør ed vle lon fyrer hans Dyrum/ fullur Kauna/ hū girntest ad sedia sig/ af Molum þeim sem fiellu af Bordū hins rijka. Þo komu Hundar/ og sleikt tu hans Saar. Eñ so skiede/ þad hiñ Volade andadest/ z vard borin af Ei nglunum j Fadm Abrahams. Eñ hiñ Rijke andadest lijka/ z var greptradur/ Eñ sem hñ var j Helvijte z Kuolunū/ hoof hañ vpp sijn Augu/ leit Abra ham mleingdar/ og Lazarum j Fadme hans. Þui kallade hñ z sagde. O Fa der Abraham Myskuna þu mier/ z se nd Lazarum hingad/ ad hañ drepe hi nu fremsta sijns Fingurs j Vatn/ z ki æle Tungu mijna/ þui eg kuelst j þessū Loga, Og Abraham sagde til hans. Sonur/ hugleid þu/ ad þu medtokst hid goda j Lijfe þijnu/ z Lazarus lijka eirn ig hid Vonda/ þui hlijtur hañ nu ad huggast/ eñ þu ad kueliast. Og fram yfer allt þetta/ er a millum vor og ydar vnyked Diwp stadþest/ so ad þeir s̄ hie dañ

dañ vilia fara til ydar/ gieta þad ei/ og eige þeir helldur fra ydur/ vpp til vor komest. Og hñ sagde þa. Eg bid þig Fader/ ad þu sender hñ j müns Fødurs hws/. þuiad eg hefe fim̃ Brædur/ ad hañ skijre þeim fra/ so ad eige kome þr j þeñañ Kualastad. Og Abraham sagde til hans/ Þeir hafa Moysen og Spameñena/ heyre þeir þeim. Eñ hañ sagde/ Nei Fader Abraham/ helldur ef nockur Fram̃lideñ fære til þrra/ þa mundu þeir Jdran giøra. Eñ Abraham suarade hønum. Ef ad þr hevra ecke Moyse z Spamønunum/ þa munu þeir ecke helldur trua/ þo ad nockur Fram̃lideñ vpprise.

Þetta Euangelium hefur fiora Parta eda Greiner.

Og er hin fyrsta vm þañ Rijka Mañ sem j þessu Heime lifde daglega j Kræsingum/ Vellystingū/ Glaum z Gledeñ sijdañ þar epter verdur hañ j Nelvisste so aumur og fatækur/ ad hañ hefur ecke

ecke eirn Vatnsdropa/ huar med hañ
meige kiæla Tungu sijna.

Huar aþ vier læra meigum.

Fyrst/ Ad þeir Rÿku þessa Heims eru j
storum voda og Hæska stadder. Þuiad
eñ þo Gotz z Peningar sieu ecke j sial
fum sier jller/ og rordæme enguañ/ þa
kañ þad þo snart til ad falla/ ad Meñ
misbrwke þa/ z fare ecke med þa s̄ skyll
de/ haþa þa añadhuort til Ofnæyslu O
hoofs/ Metnadar eda til Agyrndar/ z
forskullde þar so med Helvijte. Þar fyr
er ættu þeir Rÿku ad sia sig vel vm kri
ng/ z læta Diofulin̄ ecke suikia sig nie
blinda/ helldur bidia Gud/ so sem Sa
lomon bad/ seigiande. DROttiñ gieþ
mier ecke ofmykeñ Fatækdom/ nie Rÿk
dom/ helldur mið naudsynlegañ Verd
og veit mier ad vmgangast so med þes
sa Stundlega Hlute/ ad eg misse ecke
þa eilÿfu og oforgeingelegu.

Þar næst ma hier læra/ Ad Rÿkdom
ur

ur hialpar huorke pra Daudanum nie Nelpiste. Pat fyrer giora þeir aller il la z fæviſlega/ ſem ſtunda alleina þeſ ſa Neims Gotz z Peninga/ en̄ gleyma þui ſem eiliſft er.

Item/ lærum vier þad hier/ Ad nær Gud bleſſar oſſ med Gotze z Peningū/ þa eigum vier ecke ad gleyma þeim vol udu z fatæku/ ſo ſem giørde þeſſe Rijke Madur/ helldur giøra oſſ Vine af þe im Rangferduga Mamon/ og Maur um/ſuo nær oſſ liggur a(ſem Chriſtur ſeiger j ødrum ſtad)ad þeir take oſſ j ilijfar Tialldbuder.

Auñur Greinin

Nlijder vppa þan̄ ꝼatæka Lazarum/ ſem hier j Neime hepur ecke Braudmo la/ huar med han̄ kuñe ad ſlockua ſitt Hungur/ en̄ liper ſijdan̄ þar epter j eilij pre Fagnadar Glede og Sælu.

Huar ap vier ſkulum læra/ þyrſt.

Ad j hia Gude er eckert Mañgreinar mlit

salit/ helldur huør sem hañ Ottast og elstar/og truer a hañ/ sa verdur Sælu holpeñ fyrer Jesum Christum/ huørt sem hañ er rijkur eda sætækur j Heime þessum. Þuiad so sem Rijkdomuriñ sto dar onguum Ogudlegum til Himna rijkis/ so fordæmer Fætæktiñ onguañ þañ sem er Gudhræddur/ Vm þetta æt tu bæde rijker og sætæker vel og vand lega ad huxa.

Næst þessu mæ hier læra/ Ad Fatæk teñ er morgum til apturhallds z hind runar margra Synda/ j huøria þeir rij ku plagá ad falla/ z fyrer þa Grein æt tu þeir sætæku ad vera Þolennoder/ z lijda sijna Fatækt med godu Vmburdar lynde/ j Otta Drottins.

J þridia mæta lærum vier af þessu Fatæka Lazaro/ Ad Gud lætur opt ast sijna æstvine hier i Heime/ lijda allra handa Kross z Motgang/ Eñ afiars Heims vill hñ rijkuglega þm launa z endurgiallda. Þar þ skyllde huør z eiñ

verg

vera þess Volemmodare/ og mægla ecke a mote Gude/ huad hellst ꝫ a geingur.

Þridia Greinin.

Nijder vppa Samtal þeirra Abrahams og Rijka Mans.

Huar af vier lærum.

Fyrst/ ad draga ecke vndan vora Jðran og Yferbot/ Enn sijdur ad lata hana bijda annars Lijfs/ myklu helldur sua oss til Guds/ ꝫ lata af Syndunum a medan Gud giefur oss Stund ꝫ tijma þar til/ þt þegar vier erum þangad komner/ þa er allt vpfeint/ þa er eingen von Nꝍdar nie Miskunar/ þuiad wr Nel vijte er øngrar Endurlausnar von.

Þar næst/ Ef vier vilium vita/ huad vier skulum trua/ huad vier eigum ad giora eda ecke giora/ Þa skulum vier ecke leita ꝍda hia Dioflenum/ eda Aptur gaungu Monnum/ helldur hia Moyse og Spamonnunum/ þ er/ Vier skulum leita þess Guds Orde/ Þuiad huor ꝫ ecke

ecke vill hlyda Moyse og Spamonnum
um/ Hañ mun ecke hellður trua/ þo eitt
huor framlidena seige hm̃ nockud. Nu
ad vel er merkiande/ j giegn þeim ſ for
ackta Guds ord/ og Ordsins Krapt og
forlaata sig oppa Vitraner og Sioner.

Fiórda Greinen.

Er vm Ord hins Rijka Mans/ ſ hñ
sagde/ Nei Fader Abraham/ Helldur
ep nockur ap þeim Framlidnu kiemur
til þeirra/ þa munu þeir Jdran giora.

Huar ap vier lærum.

Ad Guds Ords Forackttan og Fyrerlit
ning/ er vpphaf til allskyns Fyrerdæm
ingar/ z er þo so almeñeleg/ a mʒal vel
flestra/ Ad þo þeir Framlidnu rise vpp
og predikudu/ þa munde þad þo til lytt
els koma hia allmørgum. Huad hryg
gelegt og hrædelegt er ad hugsa/ huorsu
Holld og Blod er fordiarfad. Bidium
þui Gud og seigium so.

DRottiñ Gud Himneskur Fader/ Vier bid
ium þig/ ad þu styrer og stiorner oss/ med

 þijnum

þijnum heilaga Anda/ so ad vier heyrum ecke
þitt Ord þorgiefens/ so sem giørde sa Ryke
madr/ Og ad vier ecke stundum vppa þessa Hei
ms veralldlega Hlute/ so ad vier gleymum þui
sem ælyþst er/ Helldur ad vier giarnan/ og af
goodum Huga epter Eþnum vorum/ hialpe vet
tum þeim aumu vesølu Manneskium/ Og saurg
um oss ecke med Metnade/ Ofaate z Ofdryc
kiu/ Og verde þad so/ad vppa oss kome kross
og Motganguer/ Þa lat oss ecke falla j ørvil
nan/ helldr setia alla vora von/ allt vort tr
aust/til þinnar Hialpar nadar z Myskunar/
Og mz Þolenmæde alla hlute yþervinna þyrer
þinn Son Jesum Christum/ AMEN.

Annan Sunnudag epter Trinitatis/ Evange. Luc. 14.

Y Þann Tijma. Jesus sagde til sinna Læresuenna/ Þessa Epterlijking. Nockur Madur var sa sem giørde mykla Kuølldmaltijd/ z kallade marga til sijn/ Og sende wt sinn Þion vm Kuølldmaals tijmann/ ad hann segde þm sem bodner voru/ komed / þuiad nu eru aller Hluter til reidu. Og þeir toku aller

aller til j señ ad apsaka sig. Hiñ fyrste sagde til hans. Bwgard keypta eg/ og hlyt eg ad fara wt z skoda hñ/ Eg bid þig/ apsaka mig. Og hiñ añar sagde Fim Akneyte keypta eg/ og fer eg nu

vt ad reyna þaug/ Eg bid þig/ affsaka mig. Hinn þridie sagde/ Konu hefe eg mier þesta/ og þ þui ma eg ecke koma. Og Þionustumadurinñ kom aptur/ kuñ giorde þetta sijnum Herra. Þa vard Hwsbondeñ reidur/ z sagde til sijns Þi onustumans. Far þu snarlega wt a Strate z Gotur Borgareñar/ og leid

Volada/Vanada/ Blinda og Hallta hier jñ. Og Þioneñ sagde/ Herra/ þad er giort huad þu skipader/ og þo er eñ meira Rwm. Og Herrañ sagde til Þionsins/ Far þu wt a Þiodbrauter og Tungarda/og naudga þeim hier jñ ad gangaſ ſuo ad mitt Hws verde fullt. Eñ eg ſeige ydur þad/ ad eingiñ þeirra Maña ſem kallader voru/ munu ſmacka mijna Kuølldmaaltijd.

Þetta Evangelium hefur fiorar Greiner jñ ad hallda.

Og er hin fyrſta vm þañ Mañ ſem giørde mykla Kuølldmaaltijd/ og baud mørgum þar til.

Þeſſe Ord kieña oſſ/fyrſt.

Ad med þui Herrañ ſeiger hier ſialfur ad til Himneſkrar Kuølldmaaltijdar og eilijfs Lijfs/ ſie allt ſaman til reidu/ ſuo ecke vantar neitt añad eñ þ/ ad þr ſem bodner eru/kome z ſetieſt til Bordsins/ þa er viſſulega eilijft Lijf eingeñ forþie nan.

nan/ z er ecke forskulldad eda forþient/ med vorum godum Verkum/ helldur er eilijft Lijf/ Guds gæfa z skeinkur. Nu at af oier meigum sia og læra/ hvorsu ad Papistar fara villt j þui/ þeir vijsa fatækum Syndugum Monnum til sijna godra Verka/ z forlaata sig vppa þau/ minkande z forsmaande so Guds Myskunar maaltijd/ sem oss er af skiærre Gu ds Naad/ a Himnum tilreidd og buen/ Fyrer soddan Villu skyllde hver z eirn Madur sig vandlega vakta/ sa sem Saluholpen vill verda.

Þar næst ma hier læra/ Ad so sem Gud Almattugur/ hefur af skiærre Naad z Myskun/ fyrer sinn Son Jesum Christum vtoegad og tilreidt oss allt þad vier þurfum vid til eilijfs Lijfs/ so z lætur hann oss af Naad og Myskun bodast og predikast sitt H. Evangelium/ hafande sod dan girnd z forleinging epter vorre Saluhialp/ ad hann skipar vm sijder ad naud ga oss þar jnn. Nuad vier ættum mz riettu

B b iij ad

ad lꜳta ganga oſſ til Hiarta/ og med Packlꜳte ad þiggia/ og kiefia ecke Gu de vm þ/ þo þeir ſieu marger (eda ver de) ſem alldrei ad eilijfu fa ad ſmacka þeſſa Kuølldmꜳltijd.

Aukur Greinen

Nijder vppa þa ſem bodner voru/ enn villdu ecke koma/ og lꜳtaſt þo vilia vera apſakader.

Huar af vier lꜳrum.

Ad ſkilia huornen þad kiemur til/ ad þo aller Menn ſieu til reidu/ z þo Gud lꜳte kalla z bioda oſſ/ þa eru þo allmarger ſem fara a mis vid þ eilijfa Lijf/ og verda eilijflega fordꜳmder. Sok og efne til ſlijks er þetta/ Ad þeir eru af Natturunne galauſer z blinder/ z elſka meir vallvallta Hlute þeſſa Heims/ enn þa himneſku z eilijfu/ z fleſter vorſma Himneſka Hlute hia Jardneſkum.

Þar næſt lꜳrum vier hier/ Ad Mammon/ þ er Maurar z Audꜳfe blinda opt aſtnꜳr Mennena/ ſo ad þeir hallda þad ecke

ecke þ Synd/ þo þeir hirde ei nie huxe vm Guds Ord nie Fyrerheit/ helldur meina þeir sig fyrer Gude afsakada/ af þui þeir verda ad huxa vm Akra og Vxa/ Naut z Saude/ Born z Buska parlag/ z gieta þui ecke giefed sier stu under ad huxa vm Guds Ord. Enn af þui Herraň Jesus seiger hier/ ad þeir Meň sem elska meir Akra z Vxa/ Ku ňur z Born/ z Buskaparlag/ eň hňs Kuolldmalltijd/ skule hana alldrei ad ei lijfu hier epter smacka/ þa skulum vier hallda soddan Forsman/ eina hrygge lega z hrædelega Synd/ og fordast ha na sem mest vier kuňu/ leita fyrst Guds Rijkis/ heyra giarnan hňs Ord/ og fyl gia þui epter med godu Hiarta/ þegar Gud leider oss med þui til Jdranar og lata ongua veralldlega Hlute nie stuňd lega hindra oss þar fra.

Þridia Greineň.

Hlijder vppa þa Fatæku Kriplinga Halltq og blinda ō a Almaňa vegum

 hia

hia Gørdum og Gatnamotum verdur samansafnad/og epter Herrans Christi skipan naudgad til Kuølldmaaltijdar eñar.

Huar aff vier skulum læra.

Ad hia Gud er eingeñ Mañgreinar munur/ helldur vill hañ taka alla til Nadar/ecke alleinasta Gydinga/helldur z so oss fatæka blinda Heidingia/ja alla auma Synduga Meñ/eff þeir ad eins vilia hlijda hans Orde/z koma til hsis Kuølldmaaltijdar. Sliktt rigū vier ad medkieña þ hierlega Guds Nad og Giæsku/og þo ecke misbruka hana/ so sem ad giora þeir sem syndga vppa Guds Nad z Polenmæde/ huar med þeir samansafna sier Reide Guds til þess rietferduga Guds Doms/ epter þeirra forhertu/og Idranarlausu Hiarta.

Fiorda Greineñ.

Hijder vppa þañ þunga Afellisdom huorn Herrañ Jesus lætur ganga yper þa

er þa sem fyrerlijta hans Ord/ seigian de/ Eg seige ydur/ ad einger þeirra ma ña sem bodner voru/ skulu smacka mij na Kuolldmaltijd.

Huar ap vier meigum læra.

Ad þegar Vitiunar Tijmen Gudleg rar Nadar verdur forsmadur/ þa kie mur/ þad optast epter/ ad Gud vitiar Manafia med Reide og Refsing. Þui ad so sem Gud er vanur ad taka vm sijder sitt Himneska Braud fra Oþacklæ tum Bornum/ so skiedur þad optsinnis/ ad Forackarar og Spottarar Guds Ords eru ecke so sæler/ ad þeir j Dauda num eda Freistingunum/ fa ad smacka krapt Guds ords/ edur Sælarenñar Nu dgim. Þar fyrer skyllde huor Christen Madur giæta ad sier/ og med Hiart ans Aluoru medtaka Guds Ord/ alla þa stund sem vier kunnum ad faa þad/ og heyra þad/ og forðast vandlega Gu ds Ords forackt og allt oþacklæte.

Bbb Ban

Bænenn.

DRottinn Gud himneskur Fader/ Þackergi-
ørum vier þier fyrer þad/ þu hefr lated
oss kalla til Kuølldmaaltydar eilijfs Lijfs/ þ
þinn elskulega Son vorn liufa Lausnara.
Vier bidium þig/ vpprweck vor Hiørtu med þijn
um heilaga Anda/ so ad vier ecke til ongtis
heyrum þitt Ord/ helldur ad vier mættum rie
ttelega skicka oss z reida til soddan Maaltijd
ar/ og ecke lata nockrar veralldlegar høndla
ner hindra oss þar fra/ AMEN.

Þridia Sunnudag epter Trinitatis/ Evange, Luc. 15.

EN aller Tollheimtumenn z Ber
synduger Menn/ nalagdu sig til
hans

hans/so ad þeir heyrde hm̃/Og hiner Skriptlærdu z Pharser mogludu vm þad/z sogdu/ þesse medtekur Bersynd uga/z etur med þeim. En hñ sagde til þra/ þessa Epterlijking/ so seigiande/ Huor sa Madur af ydur/sem hñ hefur Hundrad Saude/og ef hañ glatar ein um af þeim/yfergiefur hñ ecke þa nyu og niutijger a Eydemorku/ og fer ept er þeim sem ad glatadest/ þangad til hañ þiñur hñ? Og þa hañ hefur fund ed hañ/leggur hñ þañ sama(med Fog nude)sier a Herdar/kiemur heim z kal lar saman Vine z Nabua/z seiger til þeirra. Samglediest med mier/ þuiad eg hefe miñ Saud aptur funded/þann sem glatadur var. Eg seige ydur/ ad lijka so mun Fognudur vera a Himnũ/ yfer einum Syndugum/sem Jdran gio rer/ meir eñ yfer þeim niju z niutijger Riettlatum sem eige þurfa Yferbotar vid. Eda huor er su Kona sem hefur tiju Peninga/ ef hun tijner einum/
er

er eige so/ ad hun kueiker Lios/ z sopar hwsed/ z leitar vandlega þangad til ad hun finnur hñ? Og þa hun hefur hañ fundid/ saman kallar hun Vinkonur siñar z Grañkonur/ seigiande. Samglediest med mier/ þuiad eg hefe miñ Peñing aptur funded/ huorium eg tyndaf Lijka so z seige eg ydur/ þad Fognudur mun vera fyrer. Einglum Guds yper einum Syndugum þeim er Yperbodt giorer.

Þetta Evangelium hefur þriar Greiner iñe ad hallda.

Og er hin fyrsta vm þa Tollheimtumeñ z Bersyndugu sem komu til Jesu ad hlijda honum.

Huar af vier lærum.

Ad fordast ecke Gud nie helldur hñs Ord/ z hlijda þui/ so vier mættu fa af þui/ vndervijsan/ Amiñing z Huggun/ lijka eirneñ strafff og Avijtaner/ þegar þess er Þorf.

Auñur

Talar vm Phariſeana z þa Skript lærdu/ ſem mogludu þar vm/ ad Jeſus tok ad ſier þa Syndugu/ og ſamneytte þeim.

Huar af vier lærum.

Ad hollolegur Madur ſkilur ecke þa Hofudgrein vm Fyrergiefning Synd anna fyrer Chriſtū/ z hneyxlar ſig þar yfer a heilogu Euangelio/ Huad oſſ er þeſſ vegna naudſynlegt ad vita/ ſuo vier ecke vndrunſt þ/ z ei helldur ſkielfz unſt/ þo eñ nu ſo gange til j Heimenum ad marger ſette ſig vpp j mote Chriſto og hans heilaga Euangelio/ ſo ſem j þañ tijma giordu Phariſearar/ og þeir Skriptlærdu.

Þar næſt ſiaum vier hier/ ad eingeñ Hlutur er Skadſamlegre eñ ſa/ þegar Meñ eru andlega Drambſamer/ z þik laſt vera hreiner og Syndlauſer/ ſlijk er Meñ hyxa lijtid vm Chriſtum/ hañs Rad og Myſtun/ þeir forſma og lij

ka

lijka adra Fatæka Syndara/ og kuña ecke ad lijda nockur tale þm vel til/ eda giore þeim nockud til goda. Soddañ Opdyrſku / Opſtæke z Metnad/ alle huor Christiñ Madur ad fordaſt.

Pridia Greinin.

Er vm þær tuær Epterlijkingar/ med huorium Jeſus ſuarar mogle Pharíſeaña.

Af huørium Epterlijkingum vier meig um ſkilia og merkia.

Huørſu Fodurlegt Giæſkurijkt Hiarta/ Gud Almættugur hefur til vor ma ña/ ad hñ vill ecke nockur Madur de ye j Syndunum/ z eige vill hñ vera af enlega reidur vppa þa/ eñ ſijdur kaſta þeim fra ſier eilijflega/ Helldur þegar þeir giora Jdran/ z bidia vm Nad og Myſkun/ þa vill hañ af ſiñe ovmrade legre Giæſku taka vid þm/ z fyrergiefa þeim þeirrañ Syndernar/ Huørre Hug gun vier ſkulū j onguan mata gleyma enn

eñ þo ecke misbruka hana/ eda syndga vppa Nꝍdena. Þuiad Gud hefur Gl ede ꝛ Þocknan a þm ꝫ Sorgfuller eru Syndaña vegna/ eñ ecke a þeim sem eru Jdrunarlauser og forherter.

Eñ huorier kallast þeir Sorgfullu Syndarar? Þad eru þeir sem syrgia ꝛ grꝍta sijnar Synder/ so sem giørde sa fortapade Sonuriñ/ ꝛ hafa þo fullnad ar Tru og traust/til Guds sijns Nimn eska Fodurs/ ad hñ mune vera sier Nꝍ dugur ꝛ Myskunsamur fyrer Christi saker/ ꝛ med soddan Trunadartrauste/ bidia vm Nꝍd ꝛ Syndaña fyrergiefn ing/ og þa þeir hafa hana feinged ꝛ ød last/ þa lꝍta þeir af Syndunũ/ betra ꝛ bꝍta siñ syndsamlega lifnad.

Bꝍneñ.

DRottiñ Gud Himneskur Fader/ Vier med Kieñum/ad vier erũ aller/ þui verr/ eins lijka sem Sauder/ þeir ed þara ville ꝛ rat' aat de. Satan og vort eigenlegt Holld og Blod hafa off leidt og fært af þeim riettu veige. Vier bidium þig/ þu Nꝍduge ꝛ Myskuñsame

Fad

Fader/Fyrergief oss allar vorar synder/i nafne þyns Sonar Jesu Christi/ Upplyk og lys vor Hiertu/med þynu̅ H. Anda/ so vier hølldu̅ oss fast vid þitt H. Ord/ med riettre z sannre Jdran z truu̅e/ ad vier blyfum stadfaster þar j̄ne/allt til Æfeloka/z enda/z verdu̅ eilyfflega Sæluholpner/Amen.

IIII Sunnudag epter Trin. Evangelium/ Luc. 6. C.

OG Jesus sagde til sinna Læresueina. Vered Myskunsamer/ lyka so ydar Fader er Myskunsamur. Ungvan skulu þier dæma/ suo ad þier dæm

dæma so ad þier dæmest ecke/ Fordæm ed ecke/ so ad þier fordæmest eige. Fyr ergiefed/ z mun ydur fyrergiefed verda. Giefed/ z þa skal ydur giefast. Gam þryckta/ goda z velskeckna/ yꝑerflotan lega Mæling/ mūu þeir giefa j ydvart Skaut. Þuiad med þeirre sømu Mæl ingu huorre þier mæled vt mun ydur ſſi aptur mællt verda. Og hafi sagde hm eina Eptterlijking. Huort kafi noekud Blindur Blindaū ad leida? Eda er ee ke so/ ad þeir falla bæder j Grøfena? Lærefueirnefi er eige yfer Meistaraū. Eñ nær Lærefueirnefi er suo sem hans Meistare/ þa er hafi algiørdur. Huad ser þu Vaglefi j þijns Brodurs Auga eñ ad þeim Bialkanum sm̄ j þijnu Au ga er/ giæter þu eige? Eda huornenn mattu seigia brodur þijnum/ Broder/ leyf þu ad eg j burt drage Vaglefi wr þijnu Auga/ þar ed þu ser ecke sialfur Bialkaū j þijnu Auga? Þu Hræsnare drag fyrst vt Bialkaū vr þijnu Auga/

Ee og sia

og ſla þu ſo til/ ad þu kųner wtdreiged Vagleñ vr þijns Broдurs Auga.

Þetta Evangelium hefur þriar Greiner ıñe ad hallda.

Og er hier fyrſt ein Aminіng/ ad vier ſieum Myſkunſamer/ ſo ſem vor Fader a Himnum er Myſkunſamur.

Þeſſe Grein kieñer oſſ/ fyrſt.

Ad Nꝍd z Myſkun Guds/ er ovmꝛꝍdelega ſtor z mykel/ þui hñ fyrergiefur oſſ ecke alleinaſta Syndernar/ af nꝍd ſiñe z Myſkun/ og giører oſſ ad ſijnum elſkũlegum Børnum/ helldur veiter hñ oſſ z giefur margt añad fleira. Og þo ſo ſie/ vier hroſum og føllũ/ þa dꝍmer hñ oſſ ecke nie fordꝍmer/ helldur hylur hñ Lyteñ vor og miſgiørдernar/ vegna ſijns Sonar Jeſu Chriſti/ allra þeirra ſem bidia vm Nꝍd z Myſkun/ Slijkt er oſſ ein ſtor Huggun/ huørre vier eig um alldrei ad gleyma/ helldur alltijd og alla tijma/ Þacka Gude af Hiarta/ fyrer

fyrer slijka hans Nad og Myskunar Giæsku.

Nier næst lærum vier þad/ Ad huør sem vill vera riettelega Myskunsamur hañ skal fylgia þessu Epterdæme/ þss Himneska Fodursins/ og giøra so s̄ hn̄ giører/ ad giøra ecke ad eins sijnū Vin um til gooda/ helldur og lijka sijnum O vinum/ Pad er ad giefa z forlaata/ fyr ergiefa/ stilla sig fra allre Reide/ z hū ke dæma nie fordæma/ nockurn mañ.

Aññur Grein.

Er þesse ægiæta Maalsgrein/ sem so hlioodar/ Med sama mæler sem þier mæ led ødrum/ þa skal ydur mællt verda.

Huat af vier lærum/ fyrst.

Ad Gud sa heilagaste Domare/ sier og heyrer Ord z allar vorar giørder/ z hñ heþur so ætlat z tilskickad/ ad lijka sem vier høndlū og breytum vid adra/ huort vier giørum gott edur jllt/ þa sk̄ oss j sama maata endurgollded verda.

Þar þyrer er þad tilheyrelegt og rad legt/ ad huad hellst ꝫ vier vilium adrer giøre oss/ þ giorum ødrum/ Þt lijka suo sem Gud lætur ecker olaunad þ ꝫ gott er/ so lætur hn̄ eckert olaunad þad sem Jllt er.

Pridia Greinin̄.

Nlijder vppa þar Epterlijkingar þriar sem hier standa/ Vm þan̄ Blinda/ sem aan̄ad Blindan̄ leider/ og vm Lærisuein̄ neñ sem ecke er yfer Meistaranum/ Og vm Bialkan̄ j Auganu.

Þessar Epterlykingar kienna oss þad.

Nuad oss skal vppvekia/ ad dæma eda fordæma ønguan̄ Man̄/ helldur þorsta þeim sem oss j møte briota. Og er þ fyrsta þta/ ad vor Domur er optast bl indur/ og so sem sa sem blindur er/ kan̄ ecke ad leida þan̄ sem blindur er/ nie oss sa hønum þan̄ retta Veg/ So er sa bl indur sem dæmer/ og lijka hin̄ sem dæm dur verdur/ þeir hliota bader j Grøf eng

ena að falla/ ef að þeir þorlſkaſt ecke.

Þar næſt ſtendur hier/ að ecke er mo gulegt að vier hofum betre Daga/ enn vor liufe Lauſnare Jeſus Chriſtus/ hā leið ⁊ umbar þolenmodlega/ þa hā leið briſzl og formælingar/ þa ſkulū vier og umliða/ ⁊ hefna vor ecke/ eða giefa jll Orð/ jllum Orðum j mote/ helldur liða ſo ſem hañ leið.

Það þriðia er þetta/ Ef vier gietū ecke/ eða vilium ecke allað eñ dæma/ þa tokū til a oſſ ſialfū/ ⁊ ſkoðū oſſ ſialfa/ Giorum fyrſt hreint fyrer voꝛū Dyrū/ ⁊ ef vier giorum það/ þa fāū vier viſſu lega ſo mykeð að giora/ að vier lātum aðra vera j Friðe/ og dæmum eckert um þa/ Þar uppa vilium vier ſo bidia.

DRottiñ Gud Himneſkur Fader/ Þu ſem ert milldur ⁊ myſkunſamur/ ⁊ hefur fyr er Chriſtū ſagt til vor/ ⁊ lofað að dæma oſſ ecke nie ſtraffa helldur Myſkunſamlega að fyrergiefa oſſ Syndernar/ ⁊ veita oſſ þ vier þurfū við. Vier biðium/ Gief oſſ þiñ heilaga Anda/ og lat oſſ ſtoduga ⁊ ſtaðfaſta bliffa j

 þeſſa

þessare von til þiñar nædar z Myskuñar/ Ri
eñ þu oss ad giøra eins vid vorn Næunga/
ad vier øngvañ dæmũ/ øngvañ fordæmũ/ hell
dur giørum gott/ fyrergiefum z forlætũ hu
ørium Mañe/ z dæmum yfer oss sialfum/ ad
vier mættum so lifa j þessum þynũ Otta/ og
verda so vor sijder Sæluhølpner/ Amen.

A Jons Messu Baptistæ
Evangelium/ Luc. 1. C.

OG þa er sa tijme var komeñ/ þad
Elizabeth skyllde fæda/ z hun
fædde Son. Og er Nagrañar
heñar z Frændur heyrdu þ/ ad Drottiñ
hafde

hafde margfalldad Myskun syna vid
hana/ samglöddust þeir hēne. Og þad
skiede/ ad þeir komu a hinum attunda
Deige/ ad vmskiera Sueinen/ og nefn
du han̄ syns Fodurs Nafne/ Zachari
as/ En̄ Moder hn̄s suarade/ og sagde.
Onguaneigen̄/ helldur skal hn̄ Johan̄
es heita. Og þeir sógdu til hennar/
Þar er þo eingen̄ j þiñe Ætt/ sem heit
er þessu Nafne. En̄ þeir bentu Fodur
hans/ huad hn̄ villde ad hn̄ hiete/ En̄
han̄ beiddest Knefa Spiallds/ skrifade
z sagde/ Johañes er hans Neite. Og
þeir vndrudust aller. En̄ jafnsnart la
ukst hans Munur vpp/ z Tunga hn̄s
talade/ Lofade Gud. Og otte kom yfer
alla þeirra Nagrañа/ z vm allar Fiall
bygder j Judea/ vijdfrægdust óll þesse
Ord. Og aller þeir ed þad heyrdu/ set
tu þad sier j Hiarta/ z sógdu. Huor gr
unar þig ad þesse Sueirn verdek Þui
ad Hond DRottens var med honum.
Og Zacharias Fader hans fylltest af

Heilogum Anda/spade z sagde. Blessadur sie Drottinn Gud Israels/ þui ad hañ vitiade og giorde Frelsan sinu Folke. Og hañ vppreiste eitt Hialpar horn/ j Hwse Davids þiona sins. So sem hñ hefur talad pyrer Muñ sinna heilagra Spamaña/ þeirra e nu eru af Heimenum. Ad hñ frelsade oss fra Ovinum vorum/ z af Hende allra þeirra sem oss hötudu. Hañ giorde z Myskunsemd vid Fedur vora/ z minntest a sin̄ heilaga Sattmala. Og a þad Sære er hñ soor Födur vorum Abraham/ ad hañ giæfe oss þad. Ad vier leystter af Hende Oina vorra/ þionudum honum an Otta. J Heilagleika z Riettlæte/ fyrer honum sialfum/ alla vora Lijfsdaga. Og þu Sueinn munt kallast Spamadur hins hædsta/ þuiad þu mũt fyrer rena Auglite Drottins/ ad tilbwa hans Begu/ Og ad giefa hñs Folke skilning Saluhialparennar/ til Fyrergiefningar Synda þeirra. Fyrer Myskunar Jo

ar Jdur Guds vors/ j huorium hñ vit
iade vor/ upprunen af Hædum. Ad lijsa
þeim s j Myrkrum/ z Daudans skug
ga sitia/ til ad greida Fætur vorar fram̃
a Veg Fridarens.

Þetta Evangelium hefur viorar
Greiner sñe ad hallda.

Og er hin fyrsta Historian vm Fæd
ing hins heilaga Johañis Skijrara.
Af huörre Historiu vier lærum fyrst.
Ad Børnen eru Gafa Guds/ Med
þui Zacharias z Elizabeth/ fa ad eiga
Son af Nad og Blessan Drottins/
þar þeu voru bæde komen a efra Alld
ur/ og þar med var Elizabeth/ almenñe
lega kollud z halldeñ Obyria/ z Avax
tarlaus. Þar næst ma hier læra/ Ad
lijka so sem Nabwar z Ættingiar/ sam
fognudu Zacharia og Elizabeth/ og
vrdu af Hiarta glader/ þess vegna/ ad
Gud hafde veitt þeim soddan Nad og
Myskun/ So eigum vier og einnen ad
giora/ ad fagna med þeim sem vel geni

 gur

gur/eñ syrgia med þeim sem Sorgfull er eru/ og Hrygguer.

Auñur Greinen.

Niðder vppa Skijrn þess litla Barns Johañes.

Huar af vier skulum læra.

Ad lijka so sem Gud j þui Gamla Testamentenu/ ecke hefur vtelukt smaa Bornen fra Nadareñar Sattmaala/ [illegible]dur plantad z sett þau þar jñ med Vmskurnarskijrneñe/ So skulum vier z lijka j þui nyia Testamentenu/ ecke laata vor Born verda vteluckt/ j fra þeim sama Nadareñar Sattmaala/ helldur laata þau komast til H. Skijrnar/ Fyrer huoria/ Guds nadar Sattmaale verdur stadfestur vid oss/ eins z med Gud legu Jñsigle. Vier skulū og ecke giefa Bornum vorum Heidena Mana Nøfn/ ecke helldur þau Nøfn/ sem eru liot og Kielþeleg/ helldur þaug Nøfn sem eru liufleg/fogur/og Gude meiga vera

þæge

Þridia Greinin.

Er sa þagre og ægiæte Lopsaungur huorn sa gamle Zacharias/ af Heila gs Anda jnnblæstre hefur dicktad Al mætfugum Gude til Lofs og Dyrdar.

Huar af þ vier eigum ad læra þessar epter fylgiande Greiner.

Fyrst/ lijka so sem vier en nu a þessu Dogum/ truum a Christum/ ad hn se vor Frelsare/ z Endurlausnare/ So he fur þesse gode z gamle Zacharias/ lijka ærnest aller heilager Forfedur truad z medkient þad sama/ ad Messias munde verda þeirra Saluhialpare/ þuiad hn hum var Fyrerheited giefed/ z med Ei de lofad z tilsagt/ ad Gud villde vpprei sa eitt Saluhialparhorn j Hwse Da vids sijns Þions/ þad er suo ad skilia/ Ad afhans Lendum skyllde koma End urlausnaren allrar Veralldarenar/ hu ad allt vier eigu vel z vandlega ad mer

kia

rkia/ vorre Christelegre Trw til styrk
ingar/og stadpestu.

Þar næst/ Ad lijka so sem Zacharias
packar Gude ap Niarka þ soodan nad
z Myskun/ so eigū vier lijka eitnest ad
giora/og vera Gude packlater/mz ord
um og giordum/ þt til þess erum vier af
Christo endurleyster og frelsader/ ei ad
lipa j Syndunum og sialfræde/ helldur
til þess ad þiona honum j Netlagleika
og Rietslæte alla vora Lijfdaga.

Ad sijdustu kiener Zacharias huar þ
hñ læte sñ son heita Johañem/þ. er/
ap þui hñ eige ad vera Predikare Gu
ds Nadar z Myskunar z eige med siñe
Predikun/ad giepa ollu Folke skilning
a siñe Saluhialp/ og til hins sama er
nu a þessū Deige þ heilaga Predikun
ar Embætte jñsett og stickad/ ad pad
skiæra Evangelij Lios/ skule Vppren
na/ z lysa þeim sem sitia j Myrkrū og
Daudans Skugga/ huar fyrer aller
Meñ ættu med riettu/ ad hapa Guds
Ords

Ords Predikun z Pionustugiørd/ j hee ofta Meidre/ og haga sier þar epter.

Bænek.

Drottin Gud Himneskur Fader/ Vier þøck um þier ꝥ þijna Náad z Myskun/ ad þu hefur oss ecke låted blyþa/ vnder Løgmaalsins Lærdome og Predikun/ helldur hefur þu sent oss þann heilaga Johannem/ ad hann skyllde vijsa oss til Christum med sijnum Fingre/ og tilseigia oss j hans Nafne Syndanna Fyrergiefning z Riettlæted/ vier biðium þig/ ad þu vilt vpplysa vor Hiørtu/ med þijnum heilaga Anda/ so vier mættum med einyrc riettre tru medtaka soddan Nadar Predikun hins heilaga Johannis/ Og ad vier obrædder fyrer Hekmenum z Dijsplenum/ kyñum ad þiona þier alla vora Lijfsdaga/ j Riettlæte og Heilaglei ka/ A M E N.

A Mariu Vitiunar Dag

Evangelium/ Luc. 1.

Þeim Døgum/ Stod Maria vpp/ z for med flyte til Fiall bygda j Borgena Juda/ jnn gieck j Hwß Zachariæ/ z heilsade Elizabeth/ z þad skiede so/ þa er Eliza

Elizabeth heyrde Heilsun Mariu/ ad Barned spratt vpp j hennar Kuide. Og Elizabeth vppfylltest af heilogu̅ Anda/ kallade hærre Røddu/ z sagde. Blessud sertu a medal Kuenna/ z blessadur

er Avoxtur Kuid ar þyns. Og huadan kiemur mier þetta/ ad Moder DROttins mijns kiemur til mijn? Sia þu/ þa er Rødd þinnar Kuediu kom mier tyl Eyrna/ spratt Barned vpp af Fagnade j mi̅num Kuide. Og sæl ertu sem trud er/ þuiad þad mun fullkonnast/ huad þier var heited af DROttne. Og Maria sagde/ Mijn Ond myklar Drottin

Og

Og miñ Ande gladdest j Gude Heilsu giafara mynum. Puiad hann leit a Læging Ambattar sinar/ sia/ ap þui munu mig hiedan ap allar Ætter sæla kalla. Puiad hñ giørde vid mig mykla Hlute/ sa sem Mattugur er/ og hans Nafn er heilagt. Og hans Myskun seme varer fra ættnre Kynslod til añar ar/ yper øllum þeim s hñ ottast. Hañ framde Magt med sijnu Arme/ Sund urdreifde hañ Dramblatu j þeirra Hi artans hugan. Volldugа sette hañ ap Stole/ z vpphof Litelata. Hungrada fyllte hñ øllum Giædum/ Og hinu Rij ku slepte hañ tomnytum. Hañ endurmi ntest Myskunar sinar/ og medtok sinn Þion Israel. So sem hañ talade til Fedra vorra/ Abrahams/ z hñs Afku umis ad eilijfu. Og Maria var hia he ne/ so nær sem vm þria Manude/ z for sijdan aptur til sijns Heimkynis.

Lærdomur vt ap þessum Parte Gud spiallsins/er þesse.

Fyrst

Fyrst/ Ad Maria hefur j ønguan̄ ma ta/ efad vm Eingelsins ord/ huort þau være son̄ eda eige/ Neidur hefur hun stadfastlega þeim truad/ og tekur sier þar fyrer Ferd fyrer Hendur/ til Elizabetar/ ad tala vid hana hier vm/ z vm Bodskap Eingelsins framar og meir ad ræda.

Þetta Epterdæme Mariu kieñer oss Ad trua stoduglega Guds Orde/ þo þ̄ sie skundū a mote Mañlegū skilninge.

Þar næst kiefier oss þetta Dæme Mariu/ Ad metnast ecke af Mylkun Guds sem hū audsyner oss/ Ecke drambar hier Maria/ þo hun hefde feingid Eingelsins Bodan/ ad hun skylde vera Guds Moder/ Neidur er hū samt lijtelæt og þiker ecke ofgod ad ganga eirn lan ngan̄ Veg/ til siñargamlu Frændkonu og þiona heñe/ j hetta þria Manude. Slijkt Lijtelæte skartar vel a øllum/ einkum a þeim yngre.

Auktur Greinen̄.

Nu̅ sæ

Aliodar vm þa Glomlu Elizabeth/og hefar vnga son Johañem/ huør ed þar hañ var jñe lucktur j Moodur Kuide/ hrærde sig vid tilkomu Mariu og heñ ar Kuediu.

Hier wt aß er oss þetta til Lærdoms takande/ Fyrst.

Ad vor Herra Jesus Christus er vis sulega/ þad blessada Kuiñuñar Sæde/ z var fyrerheited Abraham/ epter þui sem Elizabeth hier af Guds Anda jñ blæstre nefner hañ. Huar vm z so Jo hañes med siñe hræringu og Lo tningu j Modurlijfe vottar.

Þar næst lærum vier hier/ Ad lijka z Heilagur Ande var kroptugleg a stior nāde Johañe j Modurlijfe/ og kiende hiñ ad veita lotning Herranum Chri sto/ So kañ sa same heilage Ande/ eñ j Dag ad vera Kroptugur/ med sinne Verkan j Vngbornunum/ huar fyrer þau eiga med riettu ad færast til Skijrn arenar/ sem ad er Endurgietningar La

Dd ug

ug/og Endurnyung H. Anda/ Þetta er vel merkiande mote Villulærdome Endurskijrarafia/ þeir sem hier j mote kiefia/ ad Børnefi eige ecke ad skijrast.

J þridia mata/ Med þui ad Elizabeth hrosar Mariu Meyu og seiger/ hana þar fyrer sæla vera/ ad hun hafe truad/ þa er eingefi Mafigreinar mun ur nie Personafia Alit j Guds Rijke/ helldur verda þeir aller sæler og Saalu holpner sem trua.

Þridia Greinen.

Er sa fagre Lofsaungur Mariu Meyiar/ Magnificat.

J huørium Lofsøng kiefiast þesser Lærdomar

Fyrst/ Ad lijka sem Maria vidurkiefier/ ad allt þad sem Gud giører hefie til goda/ þad kome til af Naad og myskun Guds alleina/ So skulum vær og suo vidurkiefia/ og hroosa Velgiørningum Guds/ ad hafi veite oss þa alla af Naad og Myskun sifie/

Þat

Þar næst/ Med þui ad Maria aud myker sig sialpa/ og kallar sig Auma Ambatt DROttins/ þa girnest hun ecke þa oleyfelegu Virdingu ꝺ Papist kar heñe tillegia/ þar þeir til bidia ha na so sem Gud/ þar þo openberlega ste ndur j þui fyrsta Bodorde/ Ad vier sku lum ecke añarlega Gude tilbidia.

J þridia mæta lærum vier hier/ Ad Huor sem Mykunar Drottins vill nio tande verda/ þm ber ad ganga j sanar legre Audmykt/ Otta og jdran ꝥ Guds Auglite/ Huor sem þar a mote brytur þonum duger huorke magt/ Rijkedo me nie nockur añar Hlutur/ til ad skiota sier vndañ Guds Riettferdugre Reide/ og hans Almættis Armlegg.

J sijdasta mæta lærum vier hier/ Ad Jesus Christus Mariu Son/ er vissule ga ꝥ blessada Sæded/ sem Gud hafde fyrerheited Abraham ꝥ morgum Hũd rud árũ/ til þss hñ skyllde a fætur reisa blessã/ og eilijflega holpeñ giora ha

 ns þieÿ

hſns Þienara Jſrael/ þad er Gydinga Folked/ z adra itwada. Nuor Mals grein ad er eirn lios Vitnisburdur/ a moti þeim forhertu z forblindudu Gydingum/ ſem ecke vilia vidurkieña þeñ añ Jeſum/ fyrer þañ fyrerheitna Meſſiam/ og Heimſins Endurlauſnara.

Og vm allt þetta vilium vier ſo bidia og ſeigia.

HErra Gud himneſkur Fader/ Vier þøckū þier fyrer allar þynar Velgiørder/ bæde andlegar z lykamlegar/ huøriar þu hefur ſo rykuglega veitt oſſ/ Og vier bidium þig/ ford a oſſ Drambſeme/ ſo vier verdū ecke ofþackater vid þig/ z føllum aptur j Syndena/ z miſſū þyna Vinaattu/ kuad huørier þig ecke atraſt/ þeim ſeiger ſu bleſſada Maria/ ad ecke kuñe ad ſtoda Magt nie Rykedøme/ Gief oſſ þar fyrer þad Hiartalag/ ad vier kyñū jafnlega ad blyfa j þynum otta/ og hallda oſſ þa ſtlega vid þitt heilaga Ord/ ſo þyn Bleſſan mætte yfer oſſ ſtadfaſt blyfa/ og vier mættū vtaf þiñe Nad verda eilyflega Saluholpner/ A M E N.

5 Gusiu

V Suñudag epter Trini
Evangelium/ Joh. 16.

Og þ skiede/ þa er Folked flyckteſt ad hm̃ til ad heyra Guds Ord/ og hañ sialpur stod vid Stooeñ Genezareth/ og hñ leit tuo Skip stan da vid Siooeñ. Eñ Fiskararner voru stigner aþ Skipunũ/ og þuodu Neteñ. Hañ stie þa vppa añad Skiped þad ẽ vaar Simonar/ og bad hñ ad draga noc kud þra Lande. Og hñ sat so/ z kiende Folkenu aþ Skipenu. Og sem hñ gaf vpp ad kieña/ sagde hañ til Simonar. Drag þu ot a Diuped/ og leyſed vpp ydar Net til Fiskedrattar. Simon suar ade og sagde til hans. Meistare/ j alla Nott hoͤfum vier erviđad/ og feingum eckert/ eñ j þijnu Orde mun eg Netenu wtkasta. Og þa þeir haufdu þetta giort/ jñeluckktu þeir mykla Mergd Fiska so ad þeirra Net rifnudu. Og þeir ben ly þa sijnum Fielogum/ sem voru a hi

 nu

nu ødru Skipenu/ þad þeir kiæme þar og hialpudu þeim. Og þr komu z hlo du bæde Skipeñ full/ ſuo ad þau ſucku ad meſtu. Þa ed Simon Petrus ſa þt ta/ ſtell hañ til Kniaña Jeſu/ z ſagde Gack ſra mier Lavardur/ þuiad eg em Madur Syndugur/ Aꝼ þui ad Felme ur var yfer hañ komeñ/ og alla þa ſem mz hm̄ voru/ af þeim Fiſkedrætte/ er þr ſeingu til ſamans/ lijka og eirneñ yfer Jacobum z Johañem/ Sonu Zebedei ſem ad voru Lagsmeñ Simonar. Og Jeſus ſagde til Simonar. Ottaſt þu eige/ þuiad hiedan j ſra ſkalltu Menn veida. Og þeir droou ſijn Skip ad Lan de/ yꝼergæꝼu allt ſamañ og ſylgdu hs num epter.

Petta Evangelium heꝼur ꝼim̄ Parta eda Greiner.

Af huorium hin ſyrſta talar vm Folk ed ſem ſlyckteſt ad Herranum Jeſu/ og af Hiarta girnteſt ad heyra Guds ord.

Huar aꝼ vier meigum læra.

Ad med þui þetta Folk hefur ferdast so langañ Veg med Herranum Christ/ z hefur plyckst ad hm̃ til þess ad he yra Guds Ord/ Þa verdur þ ad vera stor Opacklætes Synd/ sem nu hafa Meñ allmarger/ ad vier sem hofum Guds Ord/ so sem fyrer Dyrunum/ og megum daglega þad heyra/ vær skeytũ ecke vm þad/ z vilium ecke fara Bæar leid eda ganga vm þuert Hws epter þui. Soddañ Synd ættum vier ad jæta og medkieña/og bidia Gud vm næd og Fyrergiefning/og sia vid slijku/ og giora þad ecke optsiñis.

Annar Greineñ.

Hlijder vppa Herrañ Christũ/ huer su ad hañ kiende af Skipenu/skipande sijdan Petre ad roa wt a Diwped/ og kasta vt Netenu til Fiskedrættar.

Huar af vier lærum.

Ad lijka so sem Herrañ Jesus/ sedur fyrst Sæler Mañaña/ med sijnu Hei

D d iiij laga

laga Orde/ sijdan þa epter a giefur þū
þm gnoglegañ Fisk til Atvinu. So ei
ga aller Goder z Gudhrædder Vallds
meñ/ z christeleger Nwſbændur ad gio
ra/ ad hafa hellſtu Ahyggu/ vm Vel
ferd z Saluhialp siña Vndergiefeña
og hallda ſijnū Nywū z Bornum/ fyrst
z fremst til Guds Ords/ sijdan þar næst
ad huxa vm Maga z Atvirku/ eñ þui
midur/ þad geingur nu allt ødruvijs/
aller Meñ hafa nu hellſta z mesta A
hyggiu fyrer Lijkamanum/ og ad safna
Gotze z Peningū/ Eñ huorneñ Meñ
eiga Saluholpner ad verda/ þar vm er
Ahyggiañ hælfu miñe/ Huad hid sa
ma ad er stor blindleike og Synd/ huor
ia aller christner Meñ ættu ad fordast

Pridia Greineñ.

Er vm þañ Fiskedratt/ sem Lærefuein
arner feingu/ þa þeir hofdu epter Nerr
ans Christi Ordum/ wtvarpad sijnum
Netum.

Huar aþ vier lærum.

Ad

Ad ef Meñ gleyma Guds Orde/ og christelegu Bæna mǽalie/ og treysta all einasta vppa siina Stormensku/ Atbur de/ Fyrersion / Biñuleg/ og Bivegu Þa er allt Erfide forgiefens/ z til ein skis. Þar a mote/ Nuar õ hellst Meñ vpphyria sitt Erfide/ z ganga til siñar Viñu j Guds Otta/ z med christelegre Bæn/ z j þañ mæta vikasta siñu Net um eda Veidarfærum/ j Guds Nafne z epter hñs Orde/ Þar er vissulega Lu cka z Blessan Guds/ Og fra er su Re glañ/ õ Christur setur fram j Gudspial lenu/ Ad Meñ skulu fyrst og yfer alla hlute fram/leita Guds Rijkis/ Þa sku lum vier vissulega vita/ ef vier giørum so/ ad aller Hluter muna oss af Guds Millde z Mysskun veitast z giefast/ til Atviñu z naudsynlegs Vppheltdis.

Fiorda Greinen.

Nijder vppa Otta z hrædslu S. Pe turs/ sem yfer hañ kom/ af siijkre Vei de og Fiskedrætte.

Dd v hnar

Huørsu hrædelegur hlutur Syndeñ er/ z ad þegar hun vaknar rietteleg a j Mañsins Hiarta/ þa kañ allt Veralld ar Gotz ecke ad hugga hana nie stilla og optlega plagar hun Samviskuna so þunglega z skielfer hana/ ad Menn vita ecke huad þeir skulu giora/ fordast Gud/ z oska ad hañ sie langt fra þeim so sem S. Petur giører hier þar þo þr þurfa hñs allra hellst vid/ þar þ skul um vier med riettu fordast Synderna af øllum mætte/ suo sem banvænlegañ Høggorm/ z daudlegt Suerd/ Eñ ver de þad so/ ad vier kuñū ad falla j Syndena/ z vor Samviska plagie oss/ þa skulum vier ecke bidia ad Christur vijke fra oss/ helldur ad hañ vilie vera oss nalægur/ og med sijne forþienan z Nlijdne/ Pijnu z Dauda/ Mystunsamlega þuo og hreinsa vorar Synder/ og stilla Samvisku vorar til Frids.

Fimta Greinin.

Er vm þau Orden̄ er hier ſtanda j
Nidurlagenu/ Ottaſt þu ecke/ þui hied
an j fra ſkalltu Men̄ veida.

Þeſſe Ord kien̄a oſſ þad.

Ad Herran̄ Jeſus hefur þeſſ vegna
z þar til jn̄ſett z ſkickad H. Predikunar
Embætte j Chriſtnefe/ ad vier ſkylld
um fyrer þ z med þui frelſaſt fra Syn
dunum/ leyſaſt vr Dioffulſins Rijke/ og
jnnleidder verda j Guds rijke/ Þar fyrer
ſkulum vier hallda myked af Predikun
ar Embættenu/ og hafa þad j heidre
og Virdingu/ og med ollu mote hial
pa til þad oſſ er mogulegt/ ad Trulynd
er (Veidemen̄ Manna) Sꝍluſorgarar
mættu vidhalldaſt j Guds Chriſtne/
ſo ad ſem fleſter mættu veidaſt/ z drag
aſt vr diupe Syndaren̄ar/ z riettelega
ſnua ſier til Guds/ fyrer rietta og ſan̄a
jdran/ Þad oſſ ollum veite z giefe Gud
Almattugur/ AMEN.

JEſu Christe Sonur lifanda Guds/ ſem hef
ur giefed oſſ þitt Bleſſada Ord/ z þar m̄z
alla

alla adra lijkamlega Velgiørninga/ og þijna Blessan/ Vier jatum z medkiennū/ ad vier erū omakleger allo þessa/ og høfum þad ecke vero skulldad. Eñ vier bidium þig/ Fyrergief oss vorar synder/ so sem þu fyrergafst Petro z giefz luckū z farsælld til vors Erfidis/ j voru kalle z Embætte/ So ad vier fyrer þijna Giæsku/ mættū þa z ødlast vora Þørf z lijfs sins Vpphellde hier stundlega/ eñ aññars heims eilijfa Saluhialp/ A M E N.

VI Suñudag epter Trini.

Evangelium/ Matth. 5.

JEsus sagde til sijña Lærisueina. Eg seige ydr/ nema so sie/ ad ydart Riettlæte yfergnæfe meir eñ þ hiñs

þiña Skriptlærdu ꝛ Pharisels/ þa mu
nu þier ei jñganga j Himnarijke. Þier
hafed heyrt huad sagt er til hiña gom
lu/ Ecke skalltu Mañ vega. Eñ huor
hñ vegur Mañ/ sa verdur Doms sekꝛ.
Eñ eg seige ydur þad/ huor hñ reidest
Brodur sijnū/ sa verdur Doms sekur.
Eñ huor sem seiger til Brodur sijns.
Racha/ hñ verdur Radsins sekur. Eñ
huor sm̃ seiger/ þu Apglape/ hañ verd
ur sekur Helvijtis Ellds. Þar fyrer/
nær sem þu offrar þijna Gafu til Allt
aris/ ꝛ þier kiemur þad til hugar/ þad
þiñ Broder hafe nockud a mote þier/
þa lattu þar þijna Gafu hia Alltar
inu/ og par ædur ad sætta þig vid Bro
dur þiñ/ ꝛ kom þa ad offra þijna Ga
fu. Vertu snarlega sampickur þijnum
Motstodu mañe/ a medañ þu ert a
Veige med honum/ so ad eige selie þig
þiñ Motstodumadur Domaranum/ ꝛ
Domariñ selie þig Þienaranum/ ꝛ ver
der so j Dyblyssu kastadur. Sañlega
seige

ſeige eg þier/ ad eige muntu þadä vt ſa
ra/ þangad til þu hefur borgad hiñ ſi
daſta Pening.

Þetta Evangelium heþur þriar
Greiner þa ad hallda.

Og er hin fyrſta vm Riettlæte Phari
ſeaña/ hvin Chriſtur burtkaſt˚/ z ſeig
er/ Ad huør ecke hefur betra Riettlæte
ſa kuñe ad komaſt j Himnarijke.

Huada Riettlæte hafdu Phariſearner?

Þad var alleinaſta vtvortis hid ytra þ
Mañaña ſionū/ þt þott þeir være opin
berer Ræns meñ/ Rænglæter/ Hoor
doms Meñ/ eda ſlijker Syndarar/ Þa
ſtoludu þeir vppa ſialfa ſig/ þottuſt ve
ra fromer/ Riettlæter heilager þ Gude
og hefdu fullkomlega hallded Guds
Logmaal/ z huxudu ecke par vm þ/ ad
vond lyſt/ Fyſn z gyrnd j Hiartanu/ ve
re Synd j mote Guds Logmale/ z ad
hun kyñe ad fordæma nockurn mañ.

Huar fyrer burtkaſtar Chriſtur ſoddan
Riettlæte Phariſeaña?

Þui

Þuiad þad var opullkomlegt/ z(so sem Christur seiger Matth. 23.) ecke olijk Forprÿddum Grøfum eda Leidum/ þuiad lÿka suo s Leiden eda Grafernar synast vtan til fagrar z prÿdelegar/ en eru hid jñra fullar med Daudra man ns Bein z slæm Ohreinende. So er z Phariseaña Riettlæte ad sia hid ytra/ þ Moñunum/ eins og være þeir From er og heilager/ þo þeir sieu j Hiartanu hid jñra puller med hræsne og allskyns Oδygd/ og þ sem vest er lÿdande/ hall da sig þo froma og Riettlaata.

Auñur Greinen.

Er Vtskÿring þessa puncta Bodords

Huar aþ vier lærum.

Ad Gudspialled eda Predikun heilags Evangelij/ tekur ecke j burtu Logmaal Guds/ en sÿdur styrerbÿdur þad Godve rken/ so sem allmarger hallda/ Mykl u helldur krefur Evangelium z heimter alvarlega af ollum Monnum/ ad þeir giøre

gjøre Godverkeñ/ an huørra Trwen
er Daud og Magtarlaus. Huad þar
la naudsynlegt er ad merkia j mote Pa
pistum/og þeim sem þuætta/ ad Evan
gelium bañe ad giøra Godverkeñ/ ⁊ ad
eingeñ Þørf sie a þeim.

Þar næst ma hier læra/ Ad Guds
heiløg Bodord/ vilia ecke ad eins hafa
þa ytre Hlydnena/ helldur ⁊ so þa jñre
þuiad þaug vilia vera halldeñ af øllu
Hiarta/ allre Salu ⁊ øllū Kroptum.

Kañ nokur Madur ad giøra þad?

Nei/ alldrei eirn/ sem Gud næde/ þui
ad vier erum af Vpprūna Syndeñe/ so
fordiarfader ⁊ spillter/ ad osser omøgu
legt ad skilia Guds Løgmaal/ Auk hel
ldur ad giøra þad og hallda þad.

Huørneñ faum vier þa þad Riettlæte
sem betra er ⁊ fyrer Gude gilldir/ huørt Ri
ettlæte aller hliota ad hafa/ sem vilia
komast j Himmarijke.

Þad Riettlæte faum vier alleinasta ꝥ
truna a Jesum Christum/ vorn Salu
hialp

hialpara/ þui hann hefur med sijnum Dauda og sijne Pijnu/ forlijkad oss vid Gud/og giort oss Riettlæta/ z vppfyllt Løgmaled giorvallt vorra vegna/ þar ꝥ/ þo vier eigum alla tijma ad kosta ka pps a/ad hafa betra Riettlæte/ Enn Pharisearner hafa/og betra oss/ vort Lijf z Framferde/ ꝥ mest møgulegt er voru veyka Holldе/ z lifa epter Løgmalenu/ ecke alleinasta hid ytra/ helldur z so hid jnnra/ þa skulum vier þo ecke setia Tru vie traust vppa vor Godverk/ helldur alleina a Christum z hńs Forþienan/ þuiad ꝥ Riettlæte ẽ kiemur af Trunne/ ꝥ alleina kan ad standast fyrer Gude/ so sem S. Paall kiefier oss/ til Rom. 3. Cap. Enn þeir sem leita epter nockru ødru Riettlæte/ þeim verdur ꝥ til Skammar og Sorgar.

Þridia Greinin.

Er su Amminning sem Herrann Jesus giorer til þeirra sem Ovinattu hafa

ſiſn a mille/ ad þeir ſkule ſnarlega ꝥoꝛ lijkaſt/ z ala ecke Reide nie Natur til le ingdar med ſier.

Huar aꝥ vier lærum.

J ꝥyrſtu þ/ ad ſa ſem ꝥyrre hefur gi ort odrum oriett/ hn̄ ſkal ecke ſkamaſt ſijn/ ad medkieña þad/ z bidia vm fyrer giefning/ þt Gud vill ecke neinar gaꝥ ur þiggia/ z onguar Bæner heyra/ þe irra Mana ſem vita ſig hafa giort ra nglega Naunganum a mote/ enn vilia ecke fara og forlijka ſig vid hañ.

Þar næſt/ þeir ſem oriett og Ranginde hapa lided/ þeim ber ad vera hægum z Godvilldarſomum/ z ꝥyrergiefa giarn ſamlega Miſgiorderner. Þuiad huer hellſt ſem ecke vill fyrergiefa ſijnū Na unga/ hm̄ vill Gud ecke fyrergiefa hn̄s Synder/ z vid þañ ſama vill Gud hall da ſo ſtrangañ Reikningſkap/ ad hañ hlytur ad betala þañ ſijdaſta Pening/ Vakte ſig þar fyrer huor Madur fyrer Reide og længrækne/ ſie huorke heyrn argiarn

argiafn nie laungrækeñ/ giefe helldur Rwm Gudlegre Reide.

Þar vm vilium vier so bidia.

DRottinñ Gud Himneskur Fader/ Vier jaa tũ ꝛ medkieñum/ ad vier erum (þui ver) aumer v[...]aler Syndarar/ ꝛ þar er ecke neitt gott me[...] oss/ þuiad vort Hiarta ꝛ Hugskot/ vort Holld ꝛ Blod/ þad er allt saman so af Syndeñe spillt ꝛ fordiarfad/ ad a medan vier erũ j þessũ Heime/ þa loda vid oss vondar Girnder/ Þar fyrer bidiũ vier þig/ þu elskulege Fader/ Fyrergief oss soddan Siñe ꝛ Hugreñingar/ ꝛ hreinsa vort Hiarta/ med þijnum heilaga Anda/ so vier kyñum ad fa Girnd ꝛ elsku til þijns ords/ ꝛ ad hegda oss ꝛ breita þar epter/ ꝛ vera so j þiñe vinattu eilijflega Fyrer Jesum Christum vorn Herra/ Amen.

VII Suñudag epter Trin.

Evangelium/ Matt. 8.

HA þar var eñ margt Folk komid samañ/ ꝛ hafde ecke til Matar. Kallade Jesus sijna Lærisueina til sijn/ ꝛ sagde til þra. Mig aumkar yfer Folked/ þui sia þu/ ad j þria Da

ga hafþ þeir hia mier vered/ og eckert til Matar haft. Og ef eg læt þa fast ande heim til sijn fara/ þa vanmegnast þeir a Leidenne. Þuiad sumer voru lãngt ad komner. Og hans Lærisueinar

suorudu hm̃. Huadan faaum vier þaug Braud hier a Eydemørku suo ad vier gietum þa mettad? Og hañ spurde þa ad. Huorsu mørg Braud hafe þier? Þeir søgdu hm̃. Siø/ Og hañ skipade Folkenu nidur ad setiast a Jørdena. Og tok þau siø Braudeñ þackade/ og braut sundur/ z fieck sijnũ Lærisueinum ad

ad þeir leg du þaug fram. Og þeir lo
gdu þaug fram fyrer Folked. Þeir ho
ꝼdu z fꜹ eina Fiska/ og þa hina somu
blessade han/ z baud fram ad leggia.
En þeir neyttu/ z vordu metter. Og þr
toku vpp þad yfer var/ sio Karfer med
apgangs Leifar. En þeir sem neytt
hofdu/ voru nær fiorar Þusunder/ z hn
liet þa j burtu fara.

Þetta Evangelium hefur fiorar
Greiner sē ad halld a.

Og er hin fyrsta vm þa medaumkan
og giedgroed þel/ s Herran Christur,
hefur a þessu hungrada Folke/ huorsu
ad han kiener j Briosste vm þad.

Huar af vier skulum læra.

Ad Herran veit z sier/ vorar aliggian
de Naudsyniar/ ꜹdur enn vær klogum
þær fyrer hm. Og med þui hn sier au
mur a oss/ þa vill han vissulega hialpa
oss med einhuoriu mote. Þar s skulum
vier ecke vera oþolenmoder j Fatæktin
ne/ ellegar mistreista Gude/ Helldur ka

ſka allre vorre Ahyggiu vppa hn̄/ hug ga oſſ vid hans hialp/ og leita hen̄ar med Bæna akallenu/ med viſſre von og fullu trunadar trauſte/ ad hn̄ mune ſia til Rad/ og lꝏta oſſ ecke ꝥordiarpaſt.

Aun̄ur Greinin̄.

Nlijder vppa Læreſueinana/ s̄ ecke vita huar ꝥr eiga ad taka Braud/ til ad met ta ſo mykeñ Man̄fiølda hungradan̄.

Huar aꝥ vier ſkulum læra.

Ad jafnan̄ vill vort vantruad Hiarta telia til z reikna huad oſſ breſtur z van tar/ en̄ ꝥui kun̄um vier ecke ad trua/ ad Chriſtur vilie hialpa oſſ/ huad ad er ein ſtor Synd a mote ꝥui fyrſta Bod orde. Þar ꝥyrer eigū vier med riettu ad ſtyrkia vora trw/ med ꝥeſſu Daſemdar verke Chriſti/ z ødrū ꝥuilijkū/ og læra hier aꝥ ad hindra Villu z Vantru wr vorū Hiortū/ og einfalldlega ad trua z treyſta vppa Hialp og Hiaſtod Lauſn arans Jeſu Chriſti.

Þridia Greinin̄.

Er

Er um þad Jardteikn/ sem Herrañ Je
sus hier giørde/ j þui/ ad hñ mettar fiø
gur Þusund Mañs/ med fiø Braudū
og þæmur Fiskum.

Huar af vier lærum þrent.

Þad fyrst/ Ad Jesus sie eirn Almatt
ugur Gud/ s vel kann ad gefa oss dag
legt Braud/ og vora Atvinu/ þott lijtid
sie fyrer Hondum.

Þar næst/ þegar vier høfum nockud/
þa skulum vier þiggia z med kieña/ ad þ
sie af Guds Blessan oss gefed z veitt/
og taka þ til vor med Bæn og Þackar
giørd/ huørsu lijted sem þad er.

Þad þridia/ Ad vier eigū ad vera giaf
milder z Gustuka giarner vid þa Fa
tæku z hungrudu/ z gefa þm nockud/
af þui sm Gud lænar oss. Þurad huar
sem þad er giort/ þar vill Gud giefa sij
na Blessan/ z lata allt drygiast og ma
rgfalldast Handaña a mille.

Fiorda Greiniñ.

E iiij Nijd

Nijder þar vppa) Nuørſu ad Lærerſuei narner toku ſaman̄ Leifarnar þær af geingu/og lꝍta ecke neitt ſpyllaſt.

Huar af vier ſkulum þetta lꝍra.

Ad þegar Gud giefur einum eda ødrū noglega Bleſſan/ og lꝍtur hn̄ fa yfer fliotanlega Nꝍgd/ þa ber honum ecke ad ſooa þui nie eyda ollu j einu/ helld ur hafa þar af ſē hn̄ þarf/ ſter og ſinn til Atuiñu/ og Vpphelldis. Þuiad ſo ſē Gud kan̄ vel ad lijda þo madur ete ſig mettan̄/ So hatar hn̄ af Hiarta og hē fur misþocknan a allre Ofneytſlu/ og ſpillingu. Þui ſkal huør og einn mad ur varaſt þad huørtueggia og fordaſt.

Bænen̄.

DRottin̄ Gud Himneſkur Fader/ þu ſm̄ þy rer þin̄ Son Jeſum Chriſtū j Eydemørk eiñe rijkuglega ſadder/ z myſkunſamlega mett ader þiøgur þuſund Manna/med ſiø Braudū z þꝍim Fiſkum. Vier bidium þig/ vertu oſſ einnen̄ nalꝍgur/med þiñe Bleſſan/ z lꝍt oſſ ei vera agiarna/ Vardveit oſſ fyrer Sorg Sink/ z Ahyggiu ſtundlegs Biargrædis/ ad

vier

vier leitum vyrst Guds Rijkis ꝫ Riettlætis ꝫ mættum so þa kijna Hialp ꝫ Hiastod/ j ǫllu þui sem oss aliggur til Lijfs og Sálar/ þyrer Jesum Christum vorn Herra/ Amen.

VIII Sunnudag epter Tri.

Evangelium/ Matth. 7.

JEsus hann sagde til sinna Lærersueina. Vakted ydur þ Fals Spamǫnnum/ sem koma til ydar j Sauda Klædum/ enn hid jnra eru þeir glepsande Vargar. Ut af þeirra Auoxtum meige þier kienna þa. Verda nockud Vijnberenn samann lesenn af Þyrnunum

 eda

eda Fijkiur af Þyrſtunū? So ſyſka mū huort gott Trie bera godan Avoxt/ eñ huort vont Trie vondan Avoxt. Gott Trie gietur ei fært Vondan Avoxt/ Og ei helldur gietur vont Trie fært godan Avoxt. Og huort það Trie ſem ecke giører godañ Avoxt/ ſkal vpphøggvaſt z j Elld kaſtaſt. Þar fyrer mege þier vt af þeirra Avoxtum þeckia þa. Þeir munu ei aller ſem til mijn ſegia/ DROttinn/ DROttinn/ jñganga j Guds Rijke/ Helldur hñ ſem giører vilia mijns Fødurs/ þeſſ a Himnum er. Marger munu til mijn ſeigia a þeim Deige/ Herra/ Herra/ høfum vier ecke ſpaad j þijnu Nafne/ høfum vier ecke j þijnu Nafne Dioffla vtreked/ z j þijnu Nafne giørdum vier mørg Kraptaverk? Og eg mun þa játa þeim/ ad alldrei þeckta eg ydur/ Fared fra mier aller Illgiørda Meñ.

Þetta Evangelium hefur Priar Greiner jñe ad hallda.

Og er hin fyrsta ein Vidvorun/ ad vier skulum vacka ossvel fyrer polskū Spamønnum.

Huar aþ vier lærum.

Ad sa arge Andskote og Diofull/ kañ alldrei ad vera kyrr/ z alldrei hefur hñ Hussid nie Roo/ ad sa nidur Jllgrese j bland Hueitis/ alla tijma vppvekur hñ Fals Lærefedur/ z Villumeñ/og lætur nøkkud verda halided af þeim j Heimen um. Þetta skulum vier ecke vndrast/ eñ sijdur læta þetta hneyxla oss/ z ecke þar fyrer porsma Guds Ord/ þo vier siaum þad vonda Sæded vaxa vpp a medal Hueitesins. Helldur þacka Gude þar fyrer af ollu Hiarta/ ad hañ hefur va rdveitt oss fra folskum Lærefedrum og Villumoñum/ z bidia/ ad hañ vilie fr amveigis hindra z hepta ollum Villu monum/og vardveita sijna christelega Kyrkiu fyrer þeim.

Med þui/ Diofulleñ helldur alldrei kyrru fyrer/ s̄ adur er sagt/ Þa er Na udsyn

udſijn/ ad Tilheyrendur Guds ords va
ke ſig vel ꝥ Fölſkum Lærdome. Þuiad
ſo omøgulegt ſem ꝥ er/ad plocka Wijn
ber af Þyrnum/ eda Fyktur aꝥ Þiſtū/
ſo er þad omøgulegt/ ad aꝥ fölſkū Lær
dome/ kuñe ad koma nockud gott. Og
ſo ſem eirn Ulpur kiemur ecke ꝭ Hiord
ena til añars/ eñ hñ deyde z drepe/ ſuo
villa Falſker Lærefedur og fordiarfa
margar fædadar Sæler med rongum
z fölſkum Lærdome. Þar fyrer er Na
udſyn a/ ad huor Madur vackie ſig
þar fyrer.

Añnur Greinen.

Er vm þa Reglu/ huaria Chriſtur
fram ſetur ꝥ oſſ/ ſeigiande. Ad meñ ſku
le þeckia Fals Spæmeñ af ꝥra Aure
tum/ Þad er ꝥrar meiningar/ Huor ſē
vill vackta ſig vel ꝥ Fals Spæmønn
um z Lærefedrum/ hañ ſkal ecke mſjta
þeirra Saudaklæde/ þad er/ ꝥra Fram
ferde hid ytra fyrer Møñunum/ eda
þeirra fegurdar Yfervarp z mſt/ þui
ad

ad Diøfulleñ er optſiñis vanur ad gio ra ſig ad Eingle Lioſſens/ Helldur ſkal huør Madur giæta ad þeirra Averte. Þad er/ ad Lærdomenum med huørn þe ir þara/ huørt hañ er Grundvalladur j Guds Orde/ eda ecke/ þuiad huør ſu Plantan/ ſem Gud Himneſkur Fader hefur ecke plantad/ hun verdur vpp ad rætaſt/ Þar fyrer amiñer oſſ Chriſtur j Gudſpiallenu/ z varar oſſ vid (Matt. 15.) Ad eingeñ læte ſlijka blinda Vil lumeñ/ villa ſig nie a Tæalar draga.

Þridia Greiñ.

Hlijder vppa Ordeñ Christi ẽ hñ ſeig er. Ecke munu aller ẽ til mijn ſeigia/ Herra Herra/ Jñganga j Guds Rijke helldur þeir ẽ giøra Vilia mijns Fød urs a Himnum.

Huar af vier lærum.

Ad j bland þra ſem kieña/ z hiña ſem til eiga ad hlijda/ piñaſt marger Muñ chriſtner/ ſem alleina hafa Guds Na þn a

þn a Tungeñe/ hroosa og hallda myk
ed af þui/ Enn j Hiartanu hafa þeir
huorke Truna nie sañan Guds Otta/
Og munu þar fyrer verda ad heyra a
Doms Deige þesse Ordeñ/ Vijked fra
mier þier aller Illgiordameñ/ eg þecke
ydur ecke/ Hier vm ætti vier opt og tijd
um ad hyga/ so vier drøgñ off ecke j'al
fa á Talar/ þuiad ef vier viliuin kom
ast j Himerijke/ þa hliotum vier ad giø
ra Vilia Guds Fødurs sem er a Himn
um/ þar er ecke añad a ferdum.

Eñ nær eda huørneñ skiedur Guds Vilie?

Þegar Madur hlijder hñs elskulegá
Syne Jesu Christo/ z truer þui/ ad hñ
er j Heimeñ komiñ/ til þess ad aller þeir
s a hñ trua/ skule ecke fortapast/ helld
ur hafa eilijft Lijf/ Og jafnframt med
þeirre Tru/ hefur gooda Samvitsku/
þad er/ liser j Guds Auglite/ Heilagle
ga og rietiferduglega/ og lætur framkó
ma sañа avøxtu Jdranarenar. Þuiad
enn

enn þo Godverken/ sem koma af truke giøre oss ecke Riettlꝍta nie Saluhol pna/ so sem Christur z hans hlydne/ þa liggur stor magt a þeim/ so s̄ bæde Ner an Christur sialfur z Johannes Skijr are hafa talad/ seigiande/ huørt þ Tre ie sem ecke ber godan Avꝍxt/ skal vpp hogguast/ og j Elld kastast/ Luc. 15.

Bænen.

DRottinn Gud Himneskur Fader/ Af Hiarta giørum vier þier þacker/ þad þu hefur giefed oss og openberad þitt Ord. Vor Bon er til þijn/ ad þu vilier vardveita oss þ' vid z láta oss þar vid blijfa allt j Daudann. Gief oss goda Predikara/ þa sem trulega predika þitt Ord/ Vardveit þa þ allre Hneyxlan z allre Villu/ z lát þa leinge lifa/ til þess/ ad avijta z straffa hina adra/ sem otrulega høndla þitt Ord/ z synast ad vera sin meinlauser Sauder/ enn eru þo glepsande vargar/ vardveit þijna Christelega Kyrkiu fyrer þeim fyrer Jesum Christum/ AMEN.

IX Sunnudag epter Trini.

Evangelium/ Luc. 16.

Jesus

IEſus hañ ſagde til ſiña Læreſu-
eina. Nockur Mañ audugur var
þar/ ſa ed hafde eirn Rædsmañ
ſa ſame var ofrægdur vid hañ/ ſuo ſem
hefde hañ eidt hans Gotze, Og hañ
kallade þañ ſama til ſijn/ z ſagde til ha-
ns/ Quad heyre eg þetta af þier? Giø-
rdu Reikningſkap af þiñe Rædsmen-
ſku/ þuiad þu mætt eige hiedan af Ræ-
dsmenſku hafa. Eñ Rædsmadurin
ſagde med ſialfum ſier/ Huad ſkal eg til
giøra þa miñ Herra ſuipter af mier
Rædsmenſkuñe? Eg dugie ecke til ad
grafa/ eñ eg ſkõmunſt miñ ad bidia.

Eg

Eg veit huad eg skal giøra/ nær ed eg verd settur af Raadsmenskuñe/ so ad þr take mig j syn Hws. Þar fyrer samañ kallade hañ skulldameñ syns Herra/ z sagde til hins fyrsta. Huørsu myked ertu skylldugur mynum Herra? Eñ hñ sagde/ Hundrad Tuñur Vidsmiørs. Og hñ sagde til hñs. Tak þitt Brief z sest snarlega nidur/ z skrifa fimtyger Og epter þ sagde hañ til hins añars. Eñ huørsu myked ertu skylldugur? Sa sagde/ Hundrad Mælekierølld Hueitis. Þa sagde hñ til hñs/ Tak þitt Brief og skrifa Attatyger. Og Herrann lofade þañ Ranglaata Raadsmañ/ þ hañ hafde giørt so forsialega. Þuiad þessa Heims Born eru kiænare Sonū Liossens j siñe Kynslood. Og eg seige ydur/ Giøred ydur Vine vt af þeim Ranglætis Mamona/ suo ad þa nær ydur þrytur/ ad þeir medtake ydur j eilyfar Tialldbwder.

Af þeim hin fyrsta/ er vm þañ Rijka mañ/ sem kallade fyrer sig sinn Otrua Rꜳdsmañ/ z sette hñ af Embættenu-

Huar af vier lærum.

Ad Almꜳttugur Gud sier vel/ og giæt er grandvarlega ad Ordū vorū z giørdum/ z ollu frañferde/ z veit vel nꜳ hu ørre Trw og Dygd vier þionū hm̄/ og vill vissulega a sijnū tijma krefia Reikningskapar af oss/ og straffa þa alla sm̄ hm̄ þiona af otru og odygd. Liggur þar fyrer magt a/ ad huør z eirn þione so Gude j sijnu Kalle og Embætte/ ad hñ kuñe vel ad standast/ og hafi þiñest ad vera hollur og trur/ þa hñ a ad stan da siñ Reikningskap.

Auñur Greiniñ.

Nlijder vppa þañ otrua Rꜳdsmañ/ ē so bliotlega þiñur vppa sitt Skꜳlka Rꜳd/ huørneñ hñ kuñe þrañvelgis ad fꜳ sitt Vpphellde/ þegar hñ være sett ur af Rꜳdsmenskuñe.

Fyrst/ Ad þegar Dioffullenn leider mann inn so langt/ ad hann skeyter ecke vm/ hu ad hann giører j mote sinne Samvisku/ þa slepper hann honum ecke wr sijnu Nete/ hello ur seckur hann Mannenum nidur diwp ara z diupara/ þangad til hann endelega deyr og fordiarpast j Syndum sijnum. Þar fyrer ættum vier ad taka oss vel j vackt z lata ecke Dioffulenn draga oss til vond ra Verka/ standa honum helldur j motes med Guds Orde/ og þordast vandlega allt Rangląte/ bæde heimuglega z op enberlega/ þui huor sem helldst er Ranglæ tur eda otrur j litlu/ hann liker ecke þyrre enn hann hefur giort þad meira z verra/ so sem giørde þesse otrue Raads madur.

J annann mata lærum vier hier/ Ad huort þad er Skulldur/ Suik eda Þretter og allt Rangląte sem Menn fremia/ þa kiemur þad almennelega þar af/ ad Menn giefa ecke erfidad/ enn vilia þo ecke lijda Skort eda Neyd nockra/ helldur hafa æ

 kijd

tijd goda Daga. Þui er tilheyrelegt z naudsynlegt/ ad Forelldrarner venie bø rneñ til vinnu z erfidis/ þegar j fra Ba rndome/ z ad lifa sparlega/ so ad þaug sijdar meir neydest ecke til ad stela/ z ko ma Bodlenum j Neydur/ eda ad þiggia Mat med smanarlegre husgangsferd.

. J þridia mata skulum vier hier læra Ad so sem Radsmadurinñ hefur hier þ sion z ahyggiu alvarlega/ huornen hñ meige fa og hafa sijna atvinnu og Nær ing/ j þessu stundlega Lijfe/ So ættum vier z eñ myklu framar z helldur ad ha fa vmhugsan og Ahyggiu/ þ þui sm er eilijft/ og hafa þar astundan a/ ad vier mættum fa z ødlast eilijfar Tialldbu der j Guds Rijke. Þuiad til þessa fram setur Christur þessa Epterlijking/ so til Epterdæmis/ eñ ecke til þess/ ad ha fa Dygd og otru/ so sem þesse Rads madur hafde.

Þridia Greinen.

Er Aminning Herrans Christi/ Ad vier

vier skulum giora oss vine af þeim Rangląttis Mamon/ vppa pad/ þegar oss brestur/ ad þeir take oss þa j eilijfar Tialldbwder.

Huar ap vier lærum.

Ad ef vier giefum Fatækum/ eda giørum þeim hier til gooda/ þa mune þad verda launad/ ecke alleinasta j þessu Lijfe helldur eirn eñ añars Heims edurgolldeð/ suo ad eirn Vatnsdryckur giefeñ j Guds Nafne/ skal ecke vera olaunadur Huad hid sama ætte ad æmisña oss og vppvekia/ til ad giora gott Fatækum/ og hialpa þeim.

Hvør er sa Vinurīñ sem launar Aulmusugiørdernar/ og añars Heims tekur oss j eilijfar Tialldbwder?

Pad er alleina vor liufe Lausnare Jesus Christus/ hañ heſur lofad ad giora þ af sijñe Nad og Myskun/ so s hñ seiger Joh. 15. Eg fer j burt ad tilreida ydur sama stad/ z vil koma aptur og taka ydur til mijn/ so ad huar eg er/ ad

 þier

hier sieud þar og lijka hia mier.

Ep ad Herran̄ Jesus tekur oss alleina j eilijfat Tialldbuder/huar fyrer seiger hann þa hier/ad vier skulum giøra oss Vine af þeim Ranglæta Mamon?

Þad skiedur j þan̄ mata/ Ad huad hellst sem Fatækū er j Christi Nafne til goda giort eda giefed/ þui vill hann an̄ars Heims hrosa/ endurgiallda og launa/ lijka eins sem þad hefde vered giort/hon̄u sialfum/ so sem han̄ seiger Matth. 25. Huad þier giorduþ einum af þessum mijnum minstu Brædrū/ þad giørdu þier mier.

Þar næst/ Fyrer þa Grein/ ad fatæk er/ huorium vier j þessum Heime riettū vora Myskunar Hønd/ þeir munu bera þar vm Vitne a Doms Deige/ z þui hroosa/ ad vier høfū epter Christi Befalningu z skipan/ Kiærleikssins Verk þeim trulega sijnt og vottad.

Er þad þa Gude þægelegt/ad giefa Olmusu af Ranglætis Fie og Gotze.

Langt

Langt ſie fra þui/ Þui ſo ſkrifar Sy
rach. 35. Huor ſem fœrer Foorn af
rœngfeingnu Gotze/ hans Offur er
eitt ſpott. Og huor ſem offrar Fatœks
Mans Gotze/ hañ giører lijka ſo ſem
ſa Soniñ drepur j Fødurſins Augſyn
Þar fyrer ſkrifar S. Paull Eph. 3.
Ad Menn ſkule erfida og giøra nockt
ud til goda med Hondunum/ ſo ad þeir
hafe ad giefa nockud þeim ſem þurfa
nde eru.

Huar fyrer ſeiger Chriſtur þa/ad vier ſku
lum giøra oſſ vine af þeim Rangląt
ta Mammon?

Fyrſt þeſſ vegna/ Ad huad helſt vier
eigum eda høfum/ þa høfum vier ecke
meire riett til þeſſ/ eñ þeſſe Radsmadr
hafde til þeſſ Gotz ſem hñ for med/ og
z hñ var yferſettur. þuiad huad helſt
vier høfum/ þa er þad allt Guds Gą
fa af hans Myſkun/ oſſ veitt z lanad/
ęn allrar vorrar Forþienuſtu eda verd
ſkulldungar/ Vier erum ecke Eignar

 meñ

Meñ/ helldur Radsmeñ þar yþer.

Þar næst/ Af þui ad eckert er nu All meñelegra/ eñ ad misbrwka z fara ranglega med stundlegt Gotz/ huar fyrer þad ma vel kallast Ranglætis Mammon/ aþ þui ad optast fara Meñ rangllega þar med/ z afla þess oriettelega.

Bæniñ.

DRottiñ Gud Himneskur Fader/ þu sm oss hefur milldelega veitt og gieþed þyna Blessan z Braud vort Daglegt/ Vier bidiũ þig Vardveit þu oss þra allre Agyrne/ Uppvek vor Hiørtu/ so vier aþ þine Blessan/ giarnañ gieþum nockud þeim þarþtku/ vppa þad vier mættum þiñast riettter Vmbodsmeñ og trwer yþer þynu Gæþu/ so ad eige kome yþer oss/ ad vier hliotũ ad lyda eilyþa Neyd/ þa vier verdum aþsetter vorre Radsmensku/ og skulum koma þyrer þiñ Doom/ Amen.

X Suñudag epter Trin.

Evangelium/ Luc. 19.

OG þa ed Jesus kom nær/ ad hañ sa Borgena/ griet hañ yfer henne/ og sagde/ Ef ad þu visser þu ad

ad til þijns Fridar heyrde/ þa munder þu a þessum þijnum Deige þar vackt an a hafa/ eñ nu er þad huled f. þijn um Augum/ Þuiad þeir Dagar munu koma yfer þig/ ad þijner Ovìner munu

byggia Hervirke j kringum þig/ ꝛ þijn Børn med þier/ ꝛ vmkryngia þig/og a alla vegu ad þier þreyngia/ ꝛ þig nid ur ad Jordu briota/ ꝛ ecke munu þeir j þier læta Stein yfer Steine vera / af þui þu þeckter ecke þiñ vitiunar tijma. Og hañ gieck jñ j Musterid/og tok til ad reka vt þa sem selldu og keyptu þar

jñe/ z ſagde til þeirra. Skrifad er/ ad mitt Hws ſte Bænahws/ enn þier hafi ed giort þad ſem añad Spillvirkia jñe/ Og huørn Dag kiende hñ j Muſtere nu. Eñ Kieñemañahøfdingiar z Skriftlærder/ z Villdarmeñ Lydſins/ leitudu faſt epter ad fyrerkoma hønum/ z geatu þ ecke funded/ huad þeir ſkylldu giøra hm̃. Þuiad allt Folked hvte ad hm̃/ z hlydde hñs Ordum.

Þetta Evangelium hefur fiora Parta eda Greiner.

Af huørium hin fyrſta er vm Herrañ Chriſtum/ huør ed beyſklega grietyfer Borgeñe Jeruſalem.

Huar af vier ſkulum læra tuent.

Fyrſt/ Ad hañ hefur huørke Girnd nie Gaman/ af Mañaña Fordiørfun eda þeirra hryggelegre fordiordingu/ heldur lætur hañ ſier til Hiarta ganga Mañlega Eymd/ z vill giarnan afſtyra z hamla heñe/ ef ad þeſſe blinde Menniur

mur vill lꝏta rꝏda vid sig/ Huad ecke skiedur (þui vert.

Þar næst er hier ad merkia/ Ad Guds Orda Forakțan/ er so stor Synd/ ad heilager Einglar/ hryggiast ecke ad eins/ helldur grætur Guds sonur sialfur þar yfer. Þar fyrer er tilheyrelegt/ ad huer Christin Madur vacke sig fyrer storre og hrædelegre Synd.

Annar Greinin.

Er su skieleg og alvarleg Predikun/ s̃ Herrañ Jesus giører grꝏtande yfer Borgeñe Jesusalem/ z seiger. Ef þu visser huad til þijns Fridar heyrde/ þa munder þu a þessum þijnum tijma þat vacktan a hafa/ eñ nu er þad huled þ̃ þijnū Augū. Þuiad sa tijme mun koma yfer þig/ ad þijner Oviner munu setia Skialldborg j kringū þig/ z þijn Bꝏrn med þier/ z setiast um þig/ z alla vegu ad þier þreyngia/ z þeir munu þig j eyde leggia/ z ecke lꝏta eiñ Stein ofan a ødrum liggia/ af þui þu villder ecke þeckia

za þañ tijma a huøriū þijn var vitlad.

Aþ huøriúm Ordum vier ſkulum pyrſt læra.

Ad nær Gud vitiar eins Lands eda añars/ med Predikan ſijns heilaga Ords z Evangelij/ z vilie Meñ ecke þiggia ſoddan velgiorninga/ helldur forſmá z fyrerlijta Guds Ord/ og þar ad auk opſækia þad/ þa vill þar optaſt epterkoma hrædelegt Reþſingar ſtrapp yfer þ ſama Land/ þangad til þ verdur mz ølu eydt. Þar fyrer/ vilie Meñ hafa þt id j nockrum Stad eda Lande/ z Guds Bleſſan/ þa er tilheyrelegt z harla naudſynlegt/ ad Meñ haþe Guds Ord j Heidre z virdingu/ Heyre þad rækelega z breyte þar epter/ z giore ecke ſuo ſem þeir forhertu Gydingar giordu/ ad þor ſma z opſækia Guds Ord.

Þar næſt kieñer oſſ þeſſe Grein/ Ad þeſſnalægare ē Reþſingin er/ þeſſ At hugalauſare plaga Menn ad vera/ ſo ad þeir trua ecke fyrr eñ þeir eru komn-

er j

er j Oluckuna/ so s̃ Christur seiger hi
er vm Gydinga/ þr kiendu ecke til nock
rar Reþsingar/ hun var eñ huleñ fyrer
þra Augũ/ þeir læta huorke Guds son
ar Great nie godar Amiñingar/ ganga
ser til Niarta/ Nuad hrædelegt z hryg
gelegt er ad heyra/ z miog furdanlegt
ad vier aumer Meñ skulum vera so bl
inder/ so sem voru þesser Gydingar.

Pridia Greineñ.

Er þad/ huorsu Nerrañ Christur
tak wr Musterenu þa sem selldu z key
ptu þar jñe.

Huar aþ vier meigum læra.

Ad eþ Luckusamlega skal fram fara
j einu Lande eda odru/ og skule Fridur
og blessan Guds vera j þra Lande/ þa
hliota Meñ ad taka fyrst til a Kyrkiu
ñe/ hreinsa hana/ þ er/ Ad falskur Lær
domur z raung Guds Pionustugiord/
se af tekeñ/ Þuiad so leinge sem þ skie
tur ecke/ helldr ef ad þr forsuara villu
og

og rangan Lærdom/ þa er a øngun go
du von/ helldur mun allt fara midur og
midur/ verr og verr/ ſo s̃ lioſlega ſia ma
aꝼ dæmū Gydinga/ epter þad þr høfdu
lijtilsuirt ꝫ Gudlausliga forsmad ꝫ forackt
ad hſs Ord og Poſtula/ Slijkt dæme
gieꝼa oſſ øll øñur Lønd/ j Auſturalfu
Heimſins/ Ad vegna þeſſ þeim leideſt
Sañleike Gudlegs Ords/ og medtoku
Pavans Villu/ þa vard Tyrkeñ mek
tugur/ ꝫ braut vnder ſig øll Lønd ꝫ Rij
ke/ j þeim parte Heimſins/ Gud giefe
ad Meñ j þeſſum Nordur løndum vill
du hyga hier vm/ ſo ſlijkt falle ecke yꝼ
er oſſ og adra.

Þui næſt kieñer oſſ þeſſe Grein/ Ad
Meñ eige ad hafa ꝫ hallda Kyrkiur ꝫ
Guds hws j Heidre og Æru/ giøra ecke
aꝼ þeim Geymſlu hws/ ſkualldur hws
Dryckiu Stofu og añad ſlæm̃ra/ Hell
dur hallda þeim hreinum/ ꝫ koma þar
til ſamans/ ad heyra Guds Ord/ ꝫ giø
ra almeñelegar Bæner/ vm alla Hlute
hvad

huad helst æliggur.

Fiorda Greinin.

Nijder vppa Rædagiord z astundan Hofdingia Kiennemañaña/ z þra Skri pturlærdu/ a medal Folksins/ huorneñ þr skiæle þyrerkomed Herranum Christo.

Huar af vier meigum læra.

Ad þar er eingeñ Hlutur sa/ sem þsse blinde Heimur kañ so jlla ad lijda/ so s̃ sa hønum þienar til Sæluhialpar/ og hønũ er fyrer ollu hinu Gooda/ Ja/ ad vijsu/ hañ stundar epter Lijfe og Gotze þeirra sem hm̃ giora gott/ huad aumt er ad heyra. Þar a mote er þad hugg unarsamlegt sem hier stendur/ Ad þeir gætu ecke funded/ huad þeir skylldu gi ora hønum/ þuiad Astæð og Aform þeirra Ogudlegu/ kañ Gud audvelldle ga ad giora ad onguu/ z læta þa falla j þa Grøf/ s̃ þeir grapa þeim Gudhr æddu. Huar aller fromer meiga bwast vid/ einkum Guds Ords þienarar/ j si

egn

gn Heimsins Opacklæte z opsoknum. Bæneſt.

Almættugur eilyfur Gud/ þu ſem þyrer þiñ Heilaga Anda heþur kunngiört oſſ og openberad þitt Ord/ vt aþ þynñ elſkuléga ſyne Jeſu Chriſto/ vier biodū þig/ vppvek vor Hiörtu/ ſo ad vier þad alvarlega medtøkū/ og ſlaum þui eke j vind og vedur/ ſo ſiñ ad giörde Gydinga lydur/ Helldur ad vier kyñū ad lifa j þinum Otta/ z vaxa og þroaſt dag lega j truñe/ til þiñar Nadar z Myſkuñar og vm ſyder verda eilyflega Saluholpner þyrer þiñ elſkulegañ Son Jeſum Chriſtum/ Amen.

XI Suñudag epter Trini.

Evangelium/ Luc. 18.

Jeſus ſagde til nockra þeirra ſem treyſtu vppa ſialþa ſig/ lyka ſem müdu þeir Riettlater vera/ z ſor ſmædu adra/ þeſſa Epterlyking. Tueir meñ geingu vpp j Muſterid ad biðiaſt þyrer/ eirn var Phariſeus/ añar Tolle heimtumadur. Phariſeariñ ſtod/ og badſt nu þañen þyrer med ſialfum ſier. O Gud

O Gud/ eg þacka þier/ þad eg em eige
so sem aðrer Menn Ræningiar/ Oriett
vijser Hoordooms Menn/ eda sem þesse
Tollheimtumadur/ Eg fasta tuisuar
j Viku/ og gief Tynder af ollu þui eg

a. Og Tollheimtumadurinn stod langt
j burt fra/ z villde ecke vpplypta sijnū
Augum til Himens/ helldur barde hañ
ser a Briost/ og sagde. Gud/ Vertu
mier Syndugum lijknsamur. Sañle
ga seige eg ydur/ þesse for meir eñ hinn
Riettlætur j sitt Hws. Þuiad sa sem
sig sialfañ vpphefur/ hñ skal nidurlæg

 iast

iast/Og huor sem sig sialfan nidurlæg
er/ hn skal vpphafen verda.

Petta Evangelium hefur fiorar
Greiner jnne ad hallda.

J bland huorra ad hin fyrsta er vm
Pharisearan/ sem a þessan hatt beidd
est fyrer/ z sagde. Eg þacka þier Gud
ad eg er ecke so sem adrer Men/ Ran
ingiar/ Ranglater/ Hoordoms Men/
eda so sem þesse Tollheimtare/ Eg fa
sta tuisvar j Viku/ og gief Tiunder
af ollu þui eg a.

Af þessare Grein lærum vier fyrst.

Huorsu stor magt/ ollu Monnum ligg
ur a þui/ ad skilia riettelega Guds Log
mal/og þeckia sijna medfædda veyka
Natturu/og Vppruna Synd. Þuiad
þar þesse Phariseus er so þrijsmodugur
og stolltur/ z þikest vera þ Gude Riett
latur/ Heilagur z Syndlaus/ Þad kie
mur alltsaman af þui/ ad j þann tijma
var nidurfallen a medal Gydinga/ z vt
slokenn

stokeñ saññr Lærdomur vm Guds Log mal/ so og vm Uppruna Syndena/ z þ Rietlæte sem þ Gude gillder. Þar fyrer ætte huor Madur Christeñ/ ad hyrga vel vm þessar Greiner christelegs Lærdoms/ z læra aþ Guds Orde ad skil ia og vnderstanda þær riettelega.

Þar næst siaum vier z so hier/ huørsu skadsamlegt þ er/ ad vera andlega Dr ambsamur/ og huørsu þeir sem soddan Metnad/ z soddañ sialþheilagleika ha fa/ syndga þunglega a mote Gude og Naungarium. Þar fyrer vackte sig hu ør z eirn Madur þ þre Synd/ z þo hñ hafe giort nockud gott aþ sier/ þa skal hañ þo ecke hrosa sier þar aþ þ Gude.

Auñur Greineñ.

Alfider vppa Tollheimtumañeñ/ sm stod ysf vid Dyr/ z villde ecke vpplypta sijnum Augū til Himens/ hellldur bar de sier a Briost/ og sagde. Gud vertu mier Syndugum Madugur.

Huar aþ vier skulum þetta læra.

Ad huar hellst j Hiartanu er sok kyñ
ing a Syndeñe/ og a Guds Myskun/
so Madur riettelega þecker þetta huør
tueggia/ Þar fellur strax nidur allur
Metnadur/ z stergiædingsskapur/ so ad
Madur verdur þa ad leitast þ epter þm
sem kañ ad giøra fatæka Syndara ri
ettlæta z Sæluhølpna. Hier er Naud
syn ad vier heyrum Evangelium/ og
lærum þar af þetta tuent.

Fyrst/ Ad huørsu aumer og Fatæker
Syndabrotsmeñ vier erum fyrer Gude
ad j onguañ mæta kuñum vier ad stan
dast fyrer hønum/ ef ad hañ vill gan
ga j Riett vid oss.

Þar næst lærum vier þad/ Ad eñ þo
so sie/ vier med riettu sieu verduger eilif
fs Dauda/ og eyndanlegrar Fyrerdæm
ingar/ vegna vorra synda/ þa vill Gud
þo fyrergiefa oss allar vorar Synder/
þ Jesu Christi saker/ ef ad vier ad eins
snuu̅ oss til hans/ z bidiu̅ um Nad og
Myskun af Hiarta z lætum af Synd
unum

unū/ so s͂ giørde þsse Tollheimtumadr.

Pridia Greinen̄.

Er sa Domur sem Herran̄ Christur leggur a þessa tuo men̄ ojafna/ þar h̄n seiger/ ad Tollheimtaren̄ hafe geing ed Riettlætare j sitt Hws/ en̄ h̄in aftar sem var Pharisearin̄.

Huar af vier lærum.

Fyrst/ Ad þ Løgmalsins verk/ kan̄ j San̄leika eingen̄ Madur ad standast þ Gude/ edur verda Riettlatur þ hønū Huiad su hlydne/ sem vier veitum løg mælenu/ er j onguan̄ mata so fullkom en̄ sem Løgmaled heimter og krefur. Og fyrst Løgmalsins hlydne duger ecke til Riettlætis fyrer Gude/ Huad myklu sijdur munu þa Papistar/ standast fyrer Guds Dome/ med þeim godū verkum/ sem̄ mestan̄ part/ eru ecke an̄ad en̄ Manna Setningar z pundingar.

Þar næst lærū vær hier/ Ad þ Riettlæte stenst z gillder alleina fyrer Gude sem kiemur af Trwnne til Guds Nad

at z Myſkunar pyrer Jeſum Chriſtu/ Huar fyrer ad aller ẽ vilia verda Saluholpner/ þeir hliota ad ſtunda epter þeſſu Riettlætenu/ eñ onguu odru.

Fiorda Greinen.

Er ſu Malsgrein/ ſem Herrañ Chriſtur framſetur/ med huorre hañ endar þetta Gudſpiall/ z ſeiger. Huor ſig ſialfañ vpphefur/ hñ mun nidurþryckiaſt Eñ huor ſig ſialfañ lytelæter/ hñ ſkal vpphafeñ verda.

Huar af vier lærum.

Ad j Guds z Herrans Chriſti Ryke geingur odruvyſs til/ eñ j Veralldlegu Konga ryſkium. J þeſſum Heime gilld er Prial/ z Hoffrakt miog mykid/ z Stormenſka/ z huor hñ vill vera nockurs acktadur/ hñ hlytur ad giora ſig ſtorañ Eñ j ryſkenu Chriſti/ gillder ecke neina Næd z Myſkun/ z vor Herra vmbreyt er þui ollu ſaman/ þui huor ſem ſig vill vpphefia fyrer Gude/ þeim kaſtar hañ nidur/ eñ huor ſem ſig lytelæckar/ hañ vill

vill han sialfur vpphefia/ z giora hn Riettlaatan og Saaluholpen.

Huør vpphefur sig fyrer Gude?

Han sa sem skoolar vppa sijn eigenleg Godverk/ eins so sem giorde þesse Phariseare/ hroosar sier fyrer Gude/ og þick ꝫ vera med ollu fromur z Syndlaus/ z foracktar og forsmaaer adra hia sier/ Huør þetta giorer/ z stærer sig þ Gude af sijnū godū Verkū/ han kiemur alld rei j Himerijke. Þar þ skal huer og ein christin Madur/ vel z vandlega vakta sig þ so skadlegum og skiemelegum Metnade/ j huørium allur Pavadom vtin er nu a þessum Dogum sockeñ.

Huør lijtelætar sig fyrer Gude?

Han sa sem jatar z medgeingur sijn ar Synder/ so sm̄ þesse Tollheimtumaddur/ og Syndaña vegna helldur sig ad vera overduganꝫ/ ad vpplypta sijnū Augum til Himens/ eñ bidur þo samt Gud af ollu Hiarta vm Fyrergiefning Syndanna/ j Christi Nafne/ vegna hans

 mm

arnanar og Forþienustu/og truer visslega ad hñ mune Syndaña fyrergiefning pa og odlast/ og girnest ad lata af Syndunum/og betra sitt Lifnad. Nu so giorer sa er Riettlætur/ þ er hñ ver dur laus og lidugur vid sijnar Synder. Þar fyrer skulum vier vel og vandlega merkia þetta Epterdæme/ og hafa gagn af þui/bæde j Lijfe og Dauda.

Bæneñ.

DRottiñ Gud Himneskur Fader/ Eg bid þig/Veit z gief mier þiñ heilaga Anda/ ad hñ styre mier z stiorne/so ad eg ætyd hapa kyñe vm Synder mynar/gleyme þin ecke/verde ecke metnugur z Athugaleus/ Helldur so ad eg jdrest mina Synda/z Dag fra Deige/ betre z bæte miñ lifnad/ þar næst/ ad eg æ og alla tyma have þa Huggun/ad þu sierd mier nadugur z Myskunsamur/fyrer þyns sonar Jesu Christi skulld/og vilier fyrergiefa mier Syndernar/og giøra mig eilyflega Saluholpeñ/A M E N.

XII Suñudag epter Trini. Evangelium/ Matt. 7.

Þ3

OG þa Jesus gieck burt aptur/ vr Landsælpum Tyri og Sidon is/Kom hn̄ til Siavarens j Galilea/ j midiar bygder þeirra tiu Stadaña. Og þeir leiddu til hans þann Mañ sem Daufur z Mallaus var/og bꝏdu ad hañ legde Hendur yfer hañ. Og hn̄ veyk hm̄ afsijdes fra Folkenu/ liet sijna Fingur j hans Eyru/ hrækte vt/ z ahrærde hn̄s Tungu/ leit vpp til Himens/andvarpade og sagde. Ephata/ þad er opna þig. Og jafnsnart þa

S g v vpp

vpplukust hans Eyru/ þa vppleystest z eirnest Fiotur hñs Tungu/ so að hñ talaðe riett. Og hañ skipaðe að þr seg du það eige neinum/ Eñ þui meir sem hañ fyrerbauð þeim það/ þess meir þa viðsprægðu þeir það wt/ z þa sialfa vn draðe þetta næsta miøg/ seigiandc. Alla giorðe hñ vel/ þuiað dauþa lætur hañ heyra/ og Mallausa tala.

Þetta Evangelium hefur fiorar Greiner sñe að hallða.

Af huorium hin fyrsta er vm þañ Dau fa z Mallausa/ sm leiddur var fyrer Herrañ Jesum/ og af honum fieck hañ de heyrn og Mal.

Huar af vier lærum.

Huørsu margfolldñ Siukdome z Be ykleika vier aumer Mess erum vnderg epner sokum Syndareñar/ z að heilbr ygður Lijkame er ein stor Guds Gafa/ huar fyrer vier ættum øllum vorum Tið um z Timum/ að haga z hegða/ so vier styggium ecke Gud/ eda giefñ hm sok og

z epne til ad straffa oss/ med soddañ Si
ukdomie/eda odrū Beykleika þuilijkū.

Auñur Greineñ.

Talar vm Folked sem leidde þeñañ
dauþa z Mællausa Mañ til Herrans
Christum/og bad ad hañ villde leggia
Hendur siñar yþer hañ.

Huar aþ vier lærum.

Ad læra oss ganga til Hiarta/ Neyd
vors Naunga/og ef vier gietum ecke hi
alpad hm̄ med Rad og dad/þa skulum
vier þo med vorre Bæn/ hafa hñ fyrer
Christum/þ er/ Ad bidia fyrer honum
aþ Hiarta til Guds/ ad honum meige
batna/z ad hans Siukdomur eda Me
in mætte burt takast.

Pridia Greineñ.

Nun hlijder vppa Herrañ Christum
sem andvarpade yþer þessum Fmalæka
Mañe/ leyser hans Tungu og opnar
hñs Eyru/ og vill þo ecke ad Meñ sku
le þad wthroopa/ eda seigia fyrer huor
ium Mañe.

Huar

Fyrst/ Huorsu ad Herran Jesus kiem er j Brioste vm þa sem siuker eru/ z sier aumur a þeim/ og er reidubwen̄ ad hia lpa þeim/ Þar fyrer skulum vier j oll um vorum Eymdum/ leita Hialpar hia honum alleina.

Þar næst/ lÿka suo sem Christur a samt med Ordenu/ hefur siinar Lÿkam legar Fingur til Lækningar/ leggur þa j Eyru hins Dauffa/ z æhrærer hans Tungu/ so vill han̄ ein nu fyrer sitt ord og sin̄ Guddomlegan̄ Fingur/ vera kro ptugur j oss/ og giarnan̄ opna vor Ey ru/ Tungu og Hiarta/ ef ad vier ad ei ns vilium læta hafa oss til hans.

J þridia mata lærum vier hier/ Ad so sem Herran̄ Christur fyrerbÿdur fo lkenu/ ad seigia fra þessu Dasemdarve rke/ so skulū vier ecke j vorū Giorningū leyta epter nockre hæmytre Hiegoma Dyrd/ helldur flyia hana og fordast i allann Mata/ og eigum Gude alleina Dyr

Fiorda Greinen.

Hlyder vppa Folked/ sem wtbar z brei
dde þetta Dasemdarverk/ z sagde. Allt
hefur han velgiort/ þa Daufu liet
han heyra/ og Mallausa tala.

Huar af vier skulum læra.

Fyrst/ Ad medkienna Herrans Chri
sti Velgiorninga/ sem han enn nu og al
la tijma/ veiter oss og giefur til Lijfs og
Sälar/ hroosa þeim og hallda myked
af þeim.

Þar næst/ þegar Gud lætur oss rata j
Freisting/ eda j nockurn Motgang/ hu
ort ꝥ er a Lijfe edur a Sälu/ Gotze ed
ur Æru/ þa skulum vier taka vid þui med
Þolenmæde/ og þeigia. Drottenn giorde
ꝥ allt saman vel og riett/ hn̄ gaf/ han
tok j burt/ hn̄s Nafne sie lof z dyrd ad
eilijfu. Þuiad huort Kross z Motgang
ur liggur a þeim Gamla Adam/ z þott
han kunne ꝥ ecke vnderstanda/ eda þui

ad

ad trua/ þa þiena aller Hluter og verda
ad goodu þeim sem Gud elska.

Bæneñ.

ALmattugur eilyfur Gud/ Skapare allra Hluta/ Af hiarta giøre eg þier þacket ad þu hefur giefed mier heilbrygdan Lykama myskunsamlega vardveitt myna Tungu/ myn Eyru/ z alla myna Lidu z limu/ fyrer Andskotanum/ Og eg bid þig/ Gief mier Nad þyna ad eg riettelega vare med myn Eyru z myna Tungu/ so ad eg med Eyrunū heyre þitt ord giarnsamlega/ eñ med Tungūne/ lofe z prýse þyna Velgiørninga/ Nad z myskun/ Og ad eg ecke styggie nockurn Mañ med miñe Tungu/ helldur tale þad eina sem vera ma til Gagns og Gooda/ AMEN.

XIII Suñudag epter Trin.

Evangelium/ Luc. 10.

OG Jesus snere sier til sina Lærisueina/ og saade þm sierdeilis. Sæl eru þaug Augu/ sem sia þ huad þier siaed/ Þuiad eg seigie ydur/ þ marger Spamenn z Kongar villdu hafa sied huad þier siaed/ og sau þ eige/ og heyra

ta Huad pier heyred z heyrdu pad eige. Og sia/ ad nockur Logvitringur stood vpp/ freistade hans og sagde/ Meistare Huad skal eg giora/ so ad eg eignest ei lijst Lijf? En hn sagde til hans. Huad

er skrifad j Logmalenu? Huørnen les þu? Hn suarade og sagde. Elska skal tu DRottin Gud þin/ af øllu Hiarta þijnu/ og af allre Ondu þine/ og af øllum Mætte þijnum/ z af øllu Hugskote þijnu/ z þin Naunga sem sialfan þig. Jesus sagde til hns/ Þu suarader riett Gior pad og muntu lifa. En han vill

De

de riettlæta skalfan̄ sig/ og sagde til Je
su/ Huør er þa min̄ Naunge? En̄ Jes
us suarade og sagde. Madur nockur
for fra Jerusalem/ofan til Jericho/og
hrasade a medal Ræningia/huørier eð
rænntu han̄ Klædum/ og lemstrudu han̄
Sarū/ geingu sijdan̄ j burt/ z lietu hn̄
þar epter halfdaudan̄ liggia. En̄ suo
bar til/ ad Kienemadur nockur for of
an̄ hin̄ sama Veg/ z er han̄ leit hn̄/ gi
eck han̄ fram̄ hia honum. Slijkt hið
sama Levíten̄/ þa han̄ kom nærre þeim
Stad/og sa han̄/ gieck han̄ þar fram̄
hia. En̄ Samverskur Madur nockur
foor vm faren̄ Veg/ kom þar nærre ho
num/ og þ han̄ sa hn̄/ hrærdest hn̄ af
Myskunseme vid han̄/ z gieck ad hm̄/
batt vm Sar hans/ hellte þar j Vid
smiøre og Vijne/og lagde hn̄ vppa sin̄
Eik/ z flutte til Herbergis/ gaf z gicc
ur ad hm̄. En̄ annars Dags þar epter
þa hann for j burt/ took han̄ vpp tuo
Peninga z fieck Hwsbwandanum/og
sagde

sagde. Haf þu gæt a hm̃/ og huad þu
leggur meira vt/ þ skal eg borga/ nær
ad eg kiem aptur. Huør þeirra þriggia
synest þier vera þess Naunge/ sem hra
sadur var a mille Ræningiañа? Enn
hañ sagde. Sa sem giørde Myskunar
verked a hm̃. Og Jesus sagde til hans
Far þu og giør slijkt hid sama.

Þetta Euangelium hefur þessi
Greinerr j̃nē ad hallda.

Og er hin fyrsta vm Herrañ Christũ
sem seiger sijna Lærefueina ad vera sæ
la/ af þui þeir siae og heyre þ/ s̃ marg
er af heilogum Spamoñum hofdu
girnst ad sia og heyra.

Huat af vier lærum.

Fyrst/ Ad þ er ein stor Guds Nad e
Velgiørningur/ huorn vier eigum med
þacklate ad medtaka/ þegar þ heilaga
Euangeliũ af Christo verdur hreint e
klart vtbreidt/ kient og predikad/ Huad
vier og eirnen eigum med riettu/ ad jaa

 ta e

ta og vidurkiena/ med tilsyfu Packlæte lofa og prijsa Gud þar fyrer/ ad hn̄ hefur so myskunsamlega vitiad vor mz Euangelio/ z a þessum seinustu Dogum̄ Heimsins/ frelsad oss fra Pauadomsins villu og Afgudadyrkan.

Þar næst lærum vier hier/ Ad fra heimsins Upphafe/ hafe æ og alla tijma vered Godfws Hiertu/ sem von og Traust sitt hafa sett a þan̄ Fyrerheitna Messiam z Frelsara/ og hafa af ollu Hiarta oskad og girnst/ ad lifa þann Dag þa hn̄ kiæme/ z ad sia hn̄ og hlyda hm̄. Huar af vier meigū merkia/ hu stoor blindleike/ z hrædelegt oþacklæte vered hefur hia Gydingum/ sem huorke villdu sia nie heyra Christum/ þegar han̄ kom til þeirra.

Annar Greinin̄.

Nu hlyder uppa þan̄ Skriptlærda/ sem spurde Herran̄ Christum ad/ huad han̄ skyllde giora/ suo han̄ mætte erfa eilijft Lijf.

Huǫrsu aller Mēn eru af Nattúrunne
til/Drambsamer/ z þikiast gieta halld
ed Guds Lǫgmaal/ z vilia eignast eilij
ft Lijf/med sijnū eigenlegū godū Verk
um, En þo vier i þessum Heime(þui
verr)ecke kunū riettelega ad skilia Lǫg
maalid/ en sijdur ad fullkomna þad/ edur
ad hallda/ so sem þesse Lǫgvttringur/
verdur med þad sijdasta/ sier til skamar
ad jata z vidurkiena/ad hn̄ veit ecke en̄
huør hn̄s Naunge er/ auk helldur hef
de hn̄ elskad hn̄/so sem sialfan sig.
Þar næst lærum vier hier/ ad Guds
Lǫgmaal vtkrefur z heimter/ ecke allein
asta/ þa ytre Hlijdnena þ Mañana Au
gum/ helldur z so eirneñ þa jñre i Hiar
tanu/ huǫria engeñ Madur a Jǫrdun
ne(þui verr)kan ad sijna/ eda Lǫgmaal
enu soddan Hlijdne ad veita. Þar fyrer
skulū vier med riettu leggia af alla Dr
ambseme/ z skadsamlegañ Meinad/ z
ecke hallda oss Riettlata eda froma/

helldur daglega/ z af øllu Hiarta bidia Gud/ ad hañ þgiefe off vorar skullder.
Þridia Greinen.

Nyster vppa þañ Mañ sem þiell a medal Ræningiaña.

Huar aþ vier lærum.

Huadan komed er/ ad vier huørke kuñ um ad skilia Guds Logmaal riettelega/ z ecke helldur ad fullkomna þ edur halda/ sem er af þeim vonda Dioøfle/ z sue ik vora fyrstu Foreldra/ Adam z Evu j Paradijs/ og þau rænte þui fullkomlega Riettlæte/ med huøriu og j huøriu þau voru skøpud af Gude/ þar med og eirneñ særde hañ þaug/ og lemstrade j øllum þeirra Kroptum/ so ad þau þar epter/kuñu huørke ad skilia/ fullkomlega Logmaaled/ nie helldur ad giøra þ sem Logmaaled heimter/ Og þeñañ da udlegañ skada høfum vier aller samañ/ j Arf epter þaug teked/og þar þyrer stygur Maat a/ ad vier jatum og vidurkieñum slijka Daudlega Eymd/ og leitum

tum til þess Himneska Grædarans/ sem oss kan þar j fra ad frelsa.

Fiorda Greinen.

Nun talar vm þan̄ Samverska s̄ batt vm Saaren̄ þess fatæka mans/ liet hn̄ vp a sin̄ Eik/ z flutte hn̄ til Herbergis.

Huer at vier skulum læra.

Ad eingen̄ kan̄ ad hialpa þra sÿkre Medfæddre Synd z Daudlegū skada/ vtan alleina vor liufe Lausnare Jesus Christur/ þt þegar Kieñemadurin̄ z Leviten̄ voru geingner fram̄ hia/ og giordallt Logmaaled/ med ollum sijnum Ceremonium/ z verkū/ kunne onguа hialp ad veita/ þa kom hn̄/ z sa aumur a oss batt vm vor Saar/ z flutte til Herbergis/ þ er/ hn̄ tok allar vorar Synder vp a sig/ bæde betalade z borgade þ̄ þær/ a Krossenum/ vtvegade oss Rieittlæted/ heilagan̄ Anda/ z eilijft Lijf/ þm sem trua a hans Nafn. Þetta skulum vier sierdeilis merkia/ z læra af þessa Dags

Evangelio/ z ad læta þ þiena oss til al varlegs Þackletis vid Gud/ og christelegs Kiærleika vid Naungan.

Fimta Greinen.

Huorsu sa Samuerske gaf vm siþer Hwsbwandanum tuo Peninga/ z bad hn ad giora til goda þm siuka/ og lofade hm/ ad huad heilst s hn legde meira wt/ þ skyllde hm verda betalad.

Huar af vier lærum.

Fyrst/ Ad þ er vors Herra Jesu Christi skickan og skipan/ ad aller Guds Orda Þienarar/ skule trulega ałast sacka Syndara/ og þiena þeim til sañrar Jdranar og Yperbotar/ med Logmal sins Predikun/ z Evangelij Lærdome.

Þar næst/ kuńe so ad skie/ ad þeir verde þessvegna ad lijda nockud af Dioplenum/ eda Heimenum/ þa skal þeim þ j okomnu eilijfu Lijfe/ rijkuglega verda launad og bitalad.

Bænen.

Herra

HErra Gud himneskur Fader/ Þu hefur þ þitt Blessada Ord/ og fyrer þa heilögu Skyrn/ myskunsamliga hialpad öllū oss. Vier þockū Gud Himneskur Fader/ af öllu Hiarta þockum vier þier/ fyrer þad/ þu hefur oss lated lifa þessañ Nadar tyma/ a huörium þitt heilaga Evangelium kienest z predikast/ af huöriu vier lærum ad þeckia þinn Födurlega Vilia z þyns Sonar Jesu Christi. Vier bidium þig fyrer þyna omælelega Myskun/ ad þu lætur oss behallda þynu heilaga orde/ styr oss so z stiorna/ med heilögum Anda þinum ad alldrei völlum vier þar j fra/ helldur blijum þar stadfaster vid/ Og verdum so eilyflega Saluholpner/ AMEN.

XIIII Suñudag epter Tr.

Evangelium/ Luc. 17.

OG þad skiede so/ þa Jesus gieck til Jerusalem/ ad hañ ferdadest j giegnum midia Samariam z Galileam/ Eñ sem hañ gieck jñ j nockurt Kauptun/ mættu honum tiju Lyk þraermeñ/ huorier ed stodu langt fra/ hofu vpp sijnar Radder z sögdu. Jesu gode Meistare/ Myskuna þu oss. Eñ sem

han̄ leit þa/ sagde hn̄ til þeirra/ Fare þier z syned ydur Kien̄emønnunum. Og þ skiede so/ þa þeir geingu þadan/ ad þeir vrdu hreiner. En̄ eirn vt af þeim nær hn̄ sa þ/ ad han̄ var hrein̄ orden̄/

snere han̄ aptur/ lofade Gud med hꝍr re Raust/og fiell fram̄ a sijna Asianu þ Fætur Jesu/ giørande hm̄ þacker/og þesse var Samverskur. En̄ Jesus suar ade z sagde. Huort voru ecke tiju hrein̄ sader? En̄ huar eru hiner nýu? Fund ust onguer adrer/ þeir ed aptur sneru/ z giæfe Gude Dyrdena/ nema þesse Ut lend

lendingur? Og hann sagde til hans. Statt vpp og far hiedan/ puiad þijn Trua giørde þig hialplegan.

Þetta Evangelium heþur þriu Greiner jñe ad hallda.

Og er hin fyrsta vm Ferdalag z Reisu Herrans Christi til Jerusalem/ j giegn um Samariam og Galileam.

Huar aþ vier meigum læra.

Huørsu ad vor liuþe Lausnare Jesus Christus sparade ecke nockurt Erfide eda Omak/ huar hellst hañ kuñe ad þi øna Moñunum/ helldur þor hañ hing ad z þangad/ Fram z til Baka/ leitan de allstadar tilefnis/ ad hañ mætte þm til goda giora/ Huar wt af merkia ma z sia/ ad hñ elskar oss af Hiarta/ og vill giarnañ hialpa oss a Salu z lijkama/ þess meigū vier vænta z vona til hans.

Añnur Greinen.

Nijder vppa tiju Lijkþrá meñ/ s sto du langt j burt/ hooþu vpp sijn Hliod ákolludu Christū/ og badu hañ ad hñ

Nh v · villde

villde Myskuna sier.

Af þessare Grein lærum vier fyrst?

Ad jata z vidurkiena Christum/ vera þann sanna Lausnara og Lækpara/ Lijkamans og Sálarennar. Þar fyrer eigū vier j øllum Naudsyníum og Naudum Lijkamlegum og andlegū/ ad leita hiá lpar hia honum med stodugre Bæn.

Þar næst/ Lijka so sem þesser Menn/ vegna sijns andstyggelega Siukdoms/ ganga ecke nærre ødrum Monnum/ helldur standa langt fra þeim/ So ættu og a þessum Deige/ ad giøra aller þeir sem eru slegner med skadlegū z vidbiodlegum Siukdome/ ecke af Þriotsku nie Jllvilia/ samlaga sig ødrum Mønnum og fordiarfa þa med sier/ Þt slijkt er ein hæstasamleg Synd/ z j Sanleika eitt Manndrap fyrer Gude.

Þridia Greinen.

Nyder vppa vorn Liufa Lausnara Jesum Christum/ sīn vijsar þeim Spitelska burt til Kiennemannanna/ Og er þt geingu

geingu af stad/ giorer han þa alla hre
ina/ þo han visse vel/ ad eingen munde
af þeim aptur koma/ z giefa Gude Dy
rdena nema eirn.

Huar af vier lærum.

Fyrst/ Ad þo so sie/ ad Fatæker Men
sin slegner eru med skadsamlegum z sui
virdelegū Suikdome/ sieu eff piarlæger
þa skulū vier þo(so sem Christur gior
er)ecke gleyma þeim helldur sia aumur
a þeim/ og giøra þeim nockud til goda
En huor sem þ vill ecke giora/ sa brey
ter ecke epter Christo/ z ecke þarf han
sier af Gude Myskunar ad vænta.

Þar næst/ Ad lijka so sem Christur
ecke villde fyrra Kiennemækena þui sem
þm med riettu tilheyrde/ helldur vijsar
han þeim Spitelsku til þeirra/ vppa þ
ad þegar þeir være fundner ad vera hr
einer/ þa skylldu þeir giefa þeim sijnar
Saufur/ z foornpæringar epter Logma
lenu/ So ætte en nu huor Madur ad
giora ad hialpa til Guds þionustugior

dar

dar/epter sijnum epnū/ huør Aminins nu vill hafa lijteñ stad j Heimenū þeg ar aller eda velplester vilia ræna fra Kyrkium z Kiennemønum/ þad sem þim ber ad giefa þeim.

J þridia mꝏta lærum vier hier/ Ad lijka sin̄ Gud vor Himneskur Fader/ er myskunsamur/ z lætur sijna Sool skijna yper vonda z goda/ so veiter hn̄s Son ur Jesus Christur myskun oplega þim Opacklætu/ þar med ad locka þa z lei da til Jdranar/ Eñ ep þeir vilia þad ecke giøra/ þa mun þeim þad verda a sijnum tijma/ til eilijfrar Fyrerdæm ingar.

Fiorda Greineñ.

Nlijder vppa þañ Samverska/ huør eirn af tiju snere aptur/ og lofar Gud med hærre Roddu.

Huør af vier skulum læra.

Ad lofa z prijsa Gud z giøra hm̄ þack er af Hiarta/ þ alla hn̄s Velgiørnin ga/ sem hañ veiter oss daglega til Lijfs og

z Scalar/ þuiad slijkt erum vier skylld uger ad giora/ z slijkt Packlæte þeckn ast hier Herranū Christo sierdeilis vel/ z leider eñ meire Blessan epter sig/ so s̄ hañ hier talar til hins Samverska/ statt vpp/ og far burt/ þijn trua hefur giort þig heilbrygdan/ Þar ad auk lij ka s̄ hañ hafde giort hañ heilbrygdañ a Lijkamanum/ so giorer Christur hñ nu Heilbrygdan vppa Salena.

Fimta Greineñ.

Hlyder vppa þa niju sem eckert Pack læte veittu Christo/ þo þeir være hrein er ordner.

Huar af vier lærum.

Ad lijka sem meñ bidia snarlega vm Hialp/ og kalla til Guds j sinne Neyd/ þa skiedur þad so almeñelega/ ad Meñ gleyma þui jafnsnart/ þa þeir hafa ver id bænheyrder/ so þr verda verre eñ ȧdr fyrre/ slijkt er ein stor Synd/ þ̄ huorre vier skulum vakta oss. Þui þar Christ ur spyr/ so vandlega epter þm niju/ þar

kieñ

kieñer hañ oss/ ad Opacklæte lijkar hm̄ miøg jlla/ og þeim hinum sama sem O packlætur er/ vill ganga sem Ritning eñ seiger/ Bøluañeñ mun ecke hverfa pra Nøse hins Opacklæta.

Bæneñ.

HErra Gud Himneskur Fader/ Þu sem þ þitt Blessada Ord/ og þyrer þa heiløgu Skijen/ Myskunsamlega hialpar øllū oss/ sem a þig truum/ aþ þeirre hrædelegu Spitelsku/ Syndeñe/ og eñ nu j Dag veiter þu oss hialp z hiastod/ j øllu þui oss aliggur. Vier bidium þig/ vpplys z vppvek vor Hiørtu/ med H. Anda þijnum/ so vier alldrei lætum oss sooan Velgiørninga vr miñe lijda/ helldur ad vier daglega dags lijþum j þijnum Otta/ vonum z væntum vppa þijna Myskunseme/ z ætijd sem vier þacklæter/ med godre von/ z gladværu Hiarta/ þyrer þiñ Son Jesum Christum vorn Drottiñ og Herra/ Amen.

XV Suñudag epter Trin.

Evangelium/ Matt. 9.

JEsus sagde til siña Lærisveina/ Eingeñ kañ tveimur Herrū þiona sem ad þiona. Añadhuort hm̄ afrækir þañ

er þañ eina/ z elſkar hiñ añañ/ eda hñ
hydeſt þañ eina/ z pyrerlætr hiñ añañ.
Eige gete þier Gude þionad og þeim
Ranglætes Mammona. Þar þ ſeige eg
ydur/ Vered eige hugſiuker fyrer ydru

Lijfe huad þier ſkulud eta og drecka/ og
eige helldur fyrer ydrum Lijkama/ huor
iu þier ſkulud klædaſt. Eda er ecke Lijf
ed meir eñ Fædſlañ/ og Lijkamiñ meir
eñ Klædnadurinn? Lijted a Fugla Him̃
ens/ þr ed huorke ſa ne vppſkiera/ og
ecke helldur ſafna þeir j Kornhlodur/
og ſa hiñ Himneſke Faderen/ hañ fæd

þr

er þa. Eda eru þier ecke mykluframar eñ þeir? Eñ huør ydar gietur mz siñe Ahyggiu auked eirnre Alen vid sijna Leingd? Og huar til eru þier hugsiuk er fyrer Klædnadenū? Hyggeð ad Akursins Liliugrøsum huørnen þau vaxa þaug viña ecke ne spiña/ Eñ eg seige ydur/ þ Salomon j allre siñe Dyrd/ var ecke so skrijddur sem eitt af þeim. Og ef Gud prijder so Grased/ þ j Dag er a Akre/ z a Morgun verdur j Ofn kastad. Skyllde hañ ecke myklu framar þ sama vid ydur giora/ O þier liteltruader. Þar fyrer skulu þier ecke hugsiuker vera/ so seigiande/ Huad eigum vier ad eta/ eda huad eigum vier ad drecka/ Eda med huoriu eigum vier ad Klædast? Þuiad epter þessu ollu leita Heidnar Þioder. Og ydar Himneskur Fader/ hañ veit ad þier þurfed alls þessa vid/ Þar fyrer leited fyrst Guds Rijkis og hans Riettlætis/ z mun ydur allt þetta tilleggiast. Fyrer þui skulu þier ecke Ahygg

Ahyggiu bera fyrer Morgundeigenū/ þuiad Morgundaguriñ mun þyrer sial sum sier Vmhyggiu bera/ huortum De ige næger sijn Pinning.

Petta Evangelium hefur þriar Greiner ſñe ad hallda.

Og er hin þyrsta/ein almeñeleg z str aung Predikun/ huoria Herrañ Christur setur fram j giegn bølvadre Agyrnd/og Bwksorg sumra Mana.

Af þessare Grein lærum vier.

Ad þo Rijkdomur z Audæfe/ fordæme laguañ/ þa eru þeir hiner Rijku/ j stor um hæska z voda/ þuiad flester af þim eru Mamons þienarar/ þad er ad skil ia/ þeir giora ecke þad Gude er þægele gt/ helldur huad Mamon z jll Agirnd þeim rædleggur/ þar af kiemur vm sijd er/ Ad þui meir sem Madur elskar A girndena/ þess sijdur þionar hañ Gude hieftelega/ Þuiad Mamon er med ollu Gude j mote/ z hindrar þa Agiørnu j ollu þui z adGud vill hafa/ z hm̃ er þæ

gelegt. Þar þyret er tilheyrelegt z na
udsynlegt/ ad christner Men vacke sig
þ Ugyrndeñe/ z fordest hana/ so ō ypp
spreitu og Root alls hins vonda.

Aunur Greinin.

Er Herrans Christi truleg vidvorun/
ad vier skulum ecke vera lijtelltrwader/
ellegar opmiog Ahyggiusamer/ vm
Mat og Klæde/ þuiad Gud kañ ad gi
ra og giefa þad huortueggia/ og hañ
giarnsamlega giefur oss þad.

Huar af kuñum vier þad ad vita?
Af þessu/ Med þui hañ hefur giefed
oss Lijf og Lijkama/ þa kañ hañ og so
ad giefa oss Mat og Klæde. Þar næst
med þui hñ fæder Fugla Loptsins/ þa
mun hañ myklu helldur fæda oss og kl
da/ vier sem erum hans Børn/ þuiad
hañ veit huors vier þurfum vid/ og hñ
hefur lofad ad giefa oss þad/ sem oss
er Naudsynlegt.

Skal þa Christeñ Madur aungua Ahyg
giu hafa/ z ecke viña edur ervida?

Uijst

Vyst skal hań hafa Ahyggiu/ ad huor z eiñ Dagur hafe sijna Plagu/ þad er ad skilia/ Ad hań daglega giøre þ med Ahyggiu/ þ hm̄ er befalad/ og hań a ad vita/ z befale Gude huad me ira er/ þuiad so sem su skieḿelega Bwk sorg misliükar Gude/ med þui hun hefr siñ Vppruna af Vantru/ z mistrauste til Guds/ So hiartanlega er hm̄ þ kiært/ þegar Christeñ madurin̄ af Kiærle ika z hlijdne vid Gud/ hefur Ahyggiu z astundan ad standa riettelega j sijnu Kalle z Embætte/ og stundar ad giøra þad med Tru og Dygd/ sem hønum er befalad/ so sem Heiløg Ritning allvijd a æminer oss til stijks.

Pridia Greineñ.

Er ein Aminning/ ad vier skulum leita fyrst Guds Rijkis/ og hans Riettlæt is/ og mune oss allt añad tilleggiast.

Huørneñ skulum vier leita Guds Rij kis riettelega?

Jiñ Þegar

þegar vier heyrū Evangeliū Predikū gaumgiæfelega/ z medkieñum Christū og tokum hñ til vor/ so sem vort sañar legt Kiettlæte/ z lifum Christelega og Gudlega þ Gude z Monnum/ þui þeir sem þetta giora/ þeim heyrer til þ þag ra Fyrerheit/ Ad þeir skule verda lijker þui Trie sem plantad er hia Vatna Bockum/ sem ecke skal visna/ helldur bera siñ Avoxt i rietta tijma/ og allt huad þeir giora/ þ skule þeim vel luck ast.

Bænen.

DRottiñ Gud Himneskur Fader/ vier þøck um þier fyrer alla þyna Velgiørninga/ ad þu hefur giefed oss Lijf z Lijkama/ z af þiñe Nad z Myskun/ þ huørt uegeta allt til þessa Dags verndad z vardveitt/ Vier biodū þig/ tak ecke þyna Blessan fra oss/ helldr ad vier kuñum ad þiona þier alleina/ elska þig z hallda oss fastlega ad þier/ eñ saurga oss ecke med illre Afgudadyrkan/ og Andækaña þionustu/ Helldr so/ ad vier setium alla vora von/ Tru z Traust/ til þiñar Nadar z myskunar/ fyrer Jesum Christum þiñ Son vorn Herra/ A M E N.

Suñu

XVI Sunnudag epter Tri.

Evangelium/ Luc. 7.

Og þad skiede so/ epter þad ad Jesus gieck til þeirrar Borgar sem kallast Naim/ og hans Lærisuein ar geingu marger med hm̃/ z mykell piolde annars Folks. Þa er hann tok ad nalægiast Borgarhlided/ sia þu/ þad Framlidenn Madur var borenn vt/ einka son sinnar Modur/ og hun var Eckia/ Og mykell piolde Borgar manna gieck vt med henne. Enn þa DROttinn leit

hana/hrædest hñ Myskunar yfer hen ne/og sagde til hēnar. Grææt þu eige/ Og hñ gieck þar ad/ z ahrærde Børun nar. Enn þeir sem bæru/ stoodu vid/ og hñ sagde. Þu Vngmeñe/ eg seige þier rijs þu vpp. Og sa setteft vpp ſ̄ fram lideñ var/ z tok til ad mæla/ og hñ gaf hñ aptur sijne Modur. Enn aller vrdu Otta slegner/ lofudu Gud og søgdu/ Spæmadur mykell er a medal vor vpp riseñ/ z Gud hefur vitiad sijns Folks. Og þesse Saga barst vt af hønum vm allt Gydingaland/ og vm øll kringum liggiande Hierød,

Þetta Euangelium hefur fim̄ Parta eda Greiner.

Af huørium hin fyrsta er vm þad Vngmeñe sem var Framlided.

Huat ap vier lærum.

Ad Daudeñ hlijfer ønguum Mañe/ huørt sem hañ er vngur eda gamall/ og aller Meñ hliota ad deyia Syndar eñar

eckar vegna/ þar þ skulu þeir enn Vngu/ ecke vera ohrædder/ eige athugalauser/ helldur vænta Daudans alla tijma so vel sem þeir sem eru Gamler/ z lifa daglega j Otta DRottins/ med saññre idran/ oppa þ ad Daudeñ kome ecke vppa oforvarandes/ og ad jllur og skielþelegur Daude kome ecke epter vondann Lifnad/ so sm̃ margañ hender/ sem lifa so sem skynlausar Skiepnur/ an alls Gudz Otta/ enda fara þeir j burt hied an medsama mote.

Annar Greineñ.

Nijder vppa þa Sorgfullu Moder og þœtœku Eckiu/ sem ædur fyrre haþde mist siñ eigeñ Mañ/ z nu fylger siñum einka Syne til Grafareñar/ med Hiartans Sorg og Angist.

Huar aþ vier skulum læra.

Fyrst/ Huørsu vndarlega z dæsamlega Gud Almœttugur fer mz sijna heilaga hier j Heime/ og lætur þa liggia vnder Krosse z Motgange/ so ad þ ge

J iiij ingur

ingur optast suo til/ ad madur eñ einum Motgange er gleymt/ þa kiemur añar þui þess kiærara sem Barned er/ þß sin arpara hrÿs leggur Gud vppa þ/ Vid þßu meiga aller vel Christner bwast/ og vardveita sÿnar Saaler þui betur/ mz sanre þolenmæde.

Þar næst lærum vier hier/ Ad þad er ecke med ollu fyrerboded/ nie helldur O riettelega giort/ ad syrgia z græta ept er þa Framlidnu/ nær þ skiedur j hæst legañ mæta/ og af riettre Ordsok/ aþ þui hier stendur vm Herrañ Christum ad hañ hafe sied aumur a þessare sorg fullre Eckiu/ og hafe af Hiarta kient j Brioste vm hana.

Pridia Greineñ.

Er vm Folked sem med storañ Mañ fiolda/ fylger þeim Framlidna wt aþ Borgeñe til Grafareñar.

Huat aþ vier skulum lära.

Ad fylgia giarnañ þeim Framlidnu til sÿns Legstadar/ nær þ skiedur j hæfe legañ

legañ mœta/og afriettre Ordsok/ og
sia til/ ad þr verde œrlega jardader/ þui
ad slikt heimter af oss brodurlegur Kr
ærleike/ Þar med er þ opinberleg Jat
ning vm Hollдsins Vppriisu/ so z liika
er oss þ sialfū gagnlegt þar til/ ad vier
lœrum oss til hugar koma/ vm vorн̄sañ
Dauda og Afgang/ so ad vier þar af
fœu tilefne/ ad verda minnter/ ad vier
j tijma/ buum oss til Christelegs Afga
ngs vr þessum Heime.

Fiorda Greinen.

Er vm vorn liufa Lausnara Jesum
Christum/ sem allijtur mysk unsamlega
þessa harmþrungna Moder/ og sier au
mur a hene/ huggar hana/ og vppvek
ur hennar framlidenn Son.

Huar af vier lærum.

Fyrst/ Huørsu ad vor Herra Jesus
Christus/ hefur hiartanlega medaum
kan yfer Fatækum / Harmþrungnum
Eckium/ og fodurlausum Bornum/ z
vill veita þeim Hialp og Huggun/ þar

vppa skulu þau sig visselega forlaata/ z vera þess þolenmodare vnder Krossenū og Motgangenum.

Þar næst lærum vier hier/ ad hañ er eirn Herra yfer Syndenie/ Daudanū/ Dioflenum og Helvijte/ og kañ ecke alleinasta ad frelsa oss fra Syndenie/ helldur z eirneñ vekia oss upp vr Jord uñe/ z giora oss ad eilijfu Sæluhólpna þ skulū vier lata vera vora Huggun i Lijfe og Dauda/ z øllum Motgange.

Fimta Greinin.

Er vm Folked sem vard felmturs fullt/ af þessu Dasemdarverke/ Og lofar z prijsar Gud/ sem hefur vitiad sijns Folks/ og hefur sent þeim so mykenn Spamañ.

Huar af vier skulum þetta læra.

Ad vier lijka so eirneñ erum skylldug er/ til ad þacka Gude þar forer/ ad hañ fyrer sin Son/ hefur leyst z frelsad oss ecke alleinasta fra þeim stundlega Dauda/ helldur z so fra þeim eilijfa. Hañ vill

vill z so a þeim eþsta Deige/ vppvekia
oss aptur til eilijfrar Glede/ z lata þar
Christelega Forelldra/ z gudrækeleg Bø
rn/ lifa eilijflega til samans. Þuiad lijk
a sem Christur gieþur hier Modurinne
hennar Son/ huorn hann vppvakte aþ
Dauda/ so vill hann og eirnenn a sijdasta
Deige vppvekia oss aptur til eilijfrar
Glede/ z giefa huorium z einum aptur
sijna Astvine/ þeir ed honum eru a hendur
følgner/ og lata þa til samans vera ad
eilijfu annars Heims.

Bænenn.

DRottinn Gud Himneskur Fader/ Þu sem
lietst þinn son taka a sig Manndomlega nát
turu/ ad hann skyllde fyrst betala og borga þ
vorar Synder/ þar næst/ sijdan hialpa oss þra
þeim eilijfa Dauda. Vier bidium þig/ Lat þu
oss þar vppa trua z treysta/ ad lijka so sem
Herran Jesus hann vppreyste aþ dauda/ Ekkiunn
ar Son/ ecke nema med einu Orde/ ad hann mu
ne j sama mata vppvekia oss a Deige Doms
ins/ z giøra oss eilijflega Sæluhølpna/ Amen.

XVII Sunnudag epter T.

Evangelium/ Luc. 14.

Og

OG þ skiede so/ ad Jesus gieck jñ
j Hws nockurs Phariseis Høfd
ingia a Þuottdeige/ Brauds ad
neyta/. z þr høfdu vardhalld a hønū.
Og sia þu/ Ad Madur nockur Vatns
siukur var þar fram̄e þ hm̄. Og Jesus
andsuarade og sagde til Løgspekingan
na og Phariseis/ so seigiande. Huørt
leyfest nockud ad lækna a Þuottdøgū?
Eñ þeir þøgdu vid. Og hñ tok a hm̄
læknade hñ/ z liet hñ j burtu fara/ suar
ade z sagde til þra. Huørs ydar Asne
eda Naut s̄ fellur j Pytt/ er þad eige
japn

Jafnsnart vtdreiged a Þuottdeigeк Og
þeir gætu hm̄ onguu þar til suarad.
En̄ hann sagde þessa Epterlīking til
þeirra sem bodner voru/ þa ed hn̄ sa hu
ornest þeir mottust epter hinu͂ fremstu
Sætu͂/ seigiande so til þra. Nær ed þu
verdur boden̄ af einhuorium til Brwd
kaups/ þa set þig ecke j hid ædsta Sæ
te/ kan̄ ske þ an̄ar heidarlegre enn þu
sie boden̄ af hm̄/ og kome sa ſ̄ þier ba
ud og hønu͂/ seige til þyn/ Giet þessum
Rwm/ og hlioter þu þa med Kin̄roda/
ad hafa hid ydsta Sæte. Helldur so/
Nær þu verdur boden̄/ þa far þu/ z set
þig j hin̄ ydsta Sess/ so ad nær ed sa ſ̄
tmur er þier baud/ þa seige han̄ til þyn
Vinur/ poka þier vpp betur. Þa mun
þier Virding veitast hia þīnum Sessu
nautum. Þuiad huor sig sialfan̄ vpp
hefur/ han̄ mun niderlægast/ og huor
sig lijtelæter/ han̄ skal vpphafen̄ verda

Þetta Evangelium hefur þriar
Greiner ſīc ad hallda.

Og

Og er hin þyrsta/ vm þa Mꜳltijd til huorrar ad Christur er bodenn af einū Phariseara/ þo ecke j godre Meiningu helldur til þess/ þeir tæke vara a Ordū hans og giørdum.

Huar af vier lærum.

Ad þegar Heimur þesse læst vera sem bestur/ þa er hann optast vanur ad vera prettottur/ hn̄ kann ecke lijda/ ad madur seige hm̄ Sannleikann/ helldur leitar hn̄ allra bragda/ ad hn̄ meige hefna sijn/ annad huort med Magt og Vallde/ eda med Slægd z Prettū. Þui er þørf z Naudsyn/ ad Ordsins þienarar/ take sig vel j vakt/ þuiad ecke kunna aller þ̄ s̄ Christur giorer hier/ ad sia vid þeirra Suikum/ ellegar kunna einfallder full snart/ verda a hꜳlan Veg leidder/ eīn af Mannlegre Visku z Speke/ kann einginn Madur þetta ad giøra/ nema hn̄ a kalle Gud/ z biδie hn̄ ad vardveita sig þ̄ Diøflenum og Heimenum.

Aukinn Greinenn.

Nijder

Aliþder vppa þañ Vatnssiuka/ huørn Christur Læknar a Sabbaths Deige z forsuarar so slijk Giørning/ ad hans Oviner gieta ecke funded hina minstu Søk med hm̄/ huørsu kloklega sem þeir silia vm hañ.

Huar af vier lærum.

Ad Jesus Christus er eirn sañur Gud z kañ ad lækna allra handa siukdoma j øllū Mønn̄ er omøgulegt ad giøra.

Þar næst ma hier sia/ Ad Naudsyn brytur Løg jafnañ/ þui eigū vier vel ad hialpa vorum Naunga/ z veita hm̄ Kiærleikans Þionustu/ þo Nuūldardagur eñ sie/ þo med þui mote/ ad Guds þion ustugiørd hindrest ecke/ nema stærsta Neyd z Naudsyn gange ad/ Helldur ad Meñ leite fyrst z fremst Guds Rijkis z hn̄s Riettlætis/ huad vel er merkian de / bæde af Sydingum/ sem opstreinge lega hallda sijnar Hatijder / so og lijka j mote þeim/ sem ecke vilia þær heilag ar hallda/og briota huoria Hatijd.

Ad

Ad sijdustu lætū vter hier/ ad moti Gu de hialpar huorke viska/ Rad nie Klok skapur nockur/ þuiad huorsu kioklega sem Phariseí bera sig ad/ þa suijr Drottin þui so/ ad skomen lender hia þm/ en Herran Christur brytur ecke Huijldardagen/ nie Guds Logmal/ heilldur Phariseanner.

Pridia Greinen.

Er su Aminning z Epterlijking/ s Christur setur fram fyrer Giestena moti all de þeirra Metnad z Drambseme bæde hid jnra z ytra/ andlega z lijkamlega.

Huar af vier lærum.

Ad fordast Drambseme z allan Metnad/ z audmykia oss bæde fyrer Gude z Mønnum/ þuiad hū hn̄ er Drambsamur z hofmodugur/ sa er huorke þeckur Gude nie Mønnum/ z hn̄ hlijtur ad nidur þryckiast bæde þssa Heims z annars.

Bænen.

DRottin Gud himneskr Fader/ vier bidium þig/ veit z gief oss þin H. Anda/ lat hn̄ styra

skyra oss z Kiorna/z hallda oss j þynu ǫtta z
ad vier sieum ecke drambsamer/halldur so/ad
vier af ǫllu Hiarta/heyrum lærum/z medtǫ
kum þitt Ord/z helgu Huyldardagin riettele
ga/so ad vier eienen þyrer þitt heilaga Ord
mætti heilager verda/fyrst j þan mata/ ad
vier allema setium Tru z Traust a þin Son
Jesum Christum/ ad hn sie alleina vort Riett
læte/vor endurlausnare/þar næst/ad vier be
trum z bætum vorn Lifnad z framferde/ept
er bliodan þyna Orda/z fordunst hneyxlan
er/sa til þess vier þ þyna Nad z Myskun/
verdum eilyfslega Sæluholpner/Amen.

A Michaelis Messu Dag/

Evangelium Matth. 18.

Aþan tijma geingu Lærefueinarn
er til Jesum/ og sǫgdu. Huor er
mestur j Himmarijke? Jesus kall
ade eitt Barn til sijn/og sette þ midt a
millum þeirra/ z sagde. Sanlega seige
eg ydur/nema þier vmsnuest/ z giorest
so sem sma Born/muu þier ecke jnganga
ga j Rijke Himnana. Huor sialfur
sig lackar so sm Vngmenne þetta/ sa er

Kk mest

mestur j Rijke Himnana. Og huor 5
medtekur eitt þuilijkt vngmenne j mijnu
Nafne/ sa medtekur mig. Enn huor hn̄
hneyxlar eirn af þessum Vesalingum
sem a mig trua/ þarfara være honū þ

Mylnusteirn heingdest vm Hn̄s Hals
og være j Siafardiwp soktur. Vei sie
Heimenum fyrer Hneyxlaner/ þar hlio
ta þo ad koma Hneyxlaner. Enn vei
þeim Manne/ fyrer huorn Hneyxlanen
kiemur. Enn ef ad þijn Hond/ eda þinn
Footur hneyxlar þig/ snid hāñ af z fra
ara hm̄ fra þier. Betra er þier jn̄ ad
gauga

ganga til Lijfsins/ halltur og Handar-
vane/ eñ pad þu hafer tuær Hendur og
tuo Fætur/ z verder j eilijfañ Elld kast
adur. Og ef Auga þitt hneyxlar þig/
þa slijt þad vt og snara þui fra þier.
Betra er þier Einepgdum jñ ad gan
ga til Lijfsins/ eñ þad þu hafer tuo Au
gu/ og verder j Heluijskañ Elld kastad
ut. Siaed til/ ad þier forsmæed ecke eit
til af þessum Vesalingum. Þuiad eg
seige ydur/ ad þeirra Einglar a Himn
um sia jafnañ mijns Fodurs Auglit/
sem er a Himnum.

Þetta Evangelium hefur fiorar
Greiner jñ ad hallda.

Og er hin fyrsta/ Spurning og Andsu
ar/ huo mestur være j Rijke Himnanna.

Af þessare Grein lærum vier fyrst.

Ad Himnarijke og eilijft Lijf/ kañ ecke
ad forþienast/ med vorum godũ verkũ/
helldur er þad skeinkur z gaafa Guds/
veitt og gefeñ Vngum og Gomlum/
fyrer Jesu Christi Skulld/ Þar fyrer
Kk ij   huor

huorier hellst þeir eru/ z þeñañ arf vil
ia fa z ødlast/ þr skulu ecke hallda my
ked af sier/ fyrer Gude/ helldur lacka z
audmykia sig/ z so sem Vngbornen̄ for
lata sig vppa Fødurlega Raad My
skun/ og Giæsku þess Himneska Fodur
sins/ þuiad huor sem̄ sig þ Gude audmy
ker z litelæckar/ so sem Barned/ sa sa
me er mestur ȷ Himnarijke.

Þar næst lærū vier hier/ Ad vor sma
Børn meiga vel hafa Truna/ og vera
Erfingiar ad eilijfu Lijfe. Þar þ er
skiekanlegt z tilheyrelegt/ ad þau sieu
høfd til Christelegrar Kyrkiu/ z þ N.
Skijrn verde jnplontud ȷ Samtmæla
guddomlegrar Naadar. Huad vel er me
rkiande ȷ mote raungū Lærdome þra s̄
ecke vilia lata Vngbornen̄ skijrast.

Aunur Greinin̄.

Er ein truleg Vidvorun/ at Men̄ for
dest hneyxlan/ z vakte sig þ þeim.

Huar af vier mørgum læra.

Ad christeleg Kyrkia er(þui miður) ecke
med

med øllu tahrein j þessum Heime/ helld
ur hliota margar z margvijsslegar þuc
Plaaner ad koma fram̄ j øllū Attum.
Þar fyrer liggur stor Magt a/ ad vier
vardveitū Augu z Eyrú/ Muñ z Tu
ngu/ z alla vora Lidu z Limu/ og hafū
Taum a þeim/ so ad vier hneyxlumst
ecke a aflara Mañа Orðū og giordū/
og eñ sijdur Hneyxlum adra/ þuiad lijka
so s þ er þm betra/ s ad ødrum giefur
nockra Hneyxlan/ ad hm̄ sie j Siio søckt
þar s hañ er diupastur/ so være oss ga
gnlegt/ ad hafa huorke Augu ne Eyr
u/ eda adra Lime/ helldr eñ ad m[illegible]
ka þa til Synda og Lasta/ og annara
Hneyxlana.

þridia Greinen̄.

Niijder vppa þau ægiætu Ord/ s hier
standa j Nidurlægenu/ Þar Christur
so talar. Siaed til ad þier ecke forsmaiijt
ed nockurn af þeim Smælingium/ þui
ad eg seige ydur/ þeirra Einglar a Hi
mnum sia jafnan mijns Fodurs Aug

Lijk sem er a Himnum.

Huar af vier skulum læra.

Fyrst/ Ad Heilager Einglar eru skap ader/ oss ollū/ Ungum og Gomlum til gagns og goda/ z ad þeir standa alltijd framme fyrer Gude/ reidubwner ad giora huad hellst Gud þm befalar/ oss til gagns og goda/ z vernda oss z vardveita/ fyrer Dioflenū og hꝰs ærum. Huar ꝑ vier eigū Gude ad packa alla Daga z bidia hā/ ad hꝰs Einglar geyme oss z vardveite/ fyrer ærmasum og Vielum hins grimma Diofuls.

Þar næst eigum vier suo ad haga og hegda voru Lijferne og framferde/ ad goder Guds Einglar verde ei med vor um Syndū fra oss stygder/ helldur ad þr mattu alla tijma vera hia oss/ þ skie dur þa vier lifum j Otta DRottins/ z j christelegum Kiærleika.

Fiorda Greinen.

Eru þau huggunarsomu Orden sem Herran Jesus hier fram setur/ seigian de/

de/ Mañsins Sonur er komiñ ad giora Sæluhølped þ sem var portapad.

Huar af vier skulum læra.

Huorium vier eigum þ ad þacka/ ad þeir Himneſku Andar/ z H. Einglar lata sier ecke þikia myked fyrer þui/ ad þiona oss Fatækū Syndugū Mañum/ þ eigum vier ad þacka vorum lausnara Jesu Christo. Þuiad med þui ad vor Lijfgiafare/ hefur teked oss mijſt unsamlega ad sier/ z er oss til gagns og goda komeñ j þeñañ Heim/ sa ad vissu med siñe Pijſdne/ Dauda og Blode/ so dyrt keypt oss/ Þa fylgia H. Einglar hñs Epterdæme/ z þiona oss med godū Vilia/ epter hñs skipan z bifalningu/ og vardveita oss ȝ erum hñs Eign og Eigendomur. Huad hid sama oss a ad uppvekia/ til ad siſna Hlydne z Packlæ te/ vorū Endurlausnara Jesu Christo

Bænen.

DRottiñ Gud Himneſkur Fader/ vier þøck um þier fyrer þijna Fǫdurlega Mijskun

 ad

ad þu hefur sett z skickad þyna heilaga Ein
gla ad sia til vor/ z vardveita oss ꝼ Diøflen
um z þeim grimma Ovin/ z hans skadsemdū.
Vier bidium þig/ Styr z stiorna so vorum
Hiørtum z Hugskotum/ med þinum heilaga
Anda/ ad vier kunnū ad skicka oss epter þynū
vilia/ z lifa i þynum otta/ so ad vier i allꝛ
kyns neyd z Motgange/ mættū hafa þa trw
z traust til þyn/ ad heilager Einglar mune
geyma oss z vardveita/ fyrer Diøflenum/ so
ad hn skade oss ecke/ vppa þad/ ad lyka so sem
vier høfū þitt fyrerheit/ vppa Syndanā fyr
ergiefning z eilyft Lyf/ fyrer Jesum Christ
um þinn Son/ ad vier mættum lyka so eirnen
fyrer þyna H. Eingla verndast z vardveit
ast/ vppa Lyf z Saal/ z allt þ sem vier høfū
fra allre Olucku/ Amen.

XVIII Sunnudag epter T.

Evangelium/ Matth. 22.

DA Pharisearner heyrdu þad/ ad hn hafde nidur þaggad Saducē os/ samansøfnudust þeir i eitt/ Og eirn Løgvitringur af þeim/ spurde. hann ad/ freistade hns og sagde. Meist are/ Huort/ er hid hæsta Bodord i Løg mal

mælenu? Enn Jesus sagde til hans. Pad/ ad þu skallt elska DRottinn Gud þinn af ollu Hiarta þijnu/,og af allre Ondu þiñe/ og af ollu Hugskote þijnu Þetta er hid fyrsta og stærsta Bodord.

Enn hitt anad er þessu lijkt/ þ/ ad elska skalltu Naunga þinn so sē sialfan þig. J þessū tueimur Bodordum er jñe bunded allt Logmal/ z Spamenerner. Enn þa Pharisearner voru til samans kom ner/ spurde Jesus þa ad/ z sagde. Huad virdest ydur vm Christ/ huors Son hñ sie? Þeir sogdu hm̄/ Dauids. Hñ sag

de pa til þeirra. Huørneñ kallar Da vid haň pa j Anda eirn Herra? Þar haň seiger. DRottiň sagde mijnū Dr ottne. Sittu mier til hægre Handar/ þangad til eg legg Ovine þijna til skar at Foota þiňa. Nu ef David kallar hñ Herra/ Huørneñ er haň pa haňs Son ur? Og eingeñ gat suarad hønum eitu Orde. Og eige dyrfdest nockur vpp fra þeim Deige. hñ ꝑramar ad spyrta.

Þetta Evangelium hefur þioꝛar Greiner / ſſc ad hallda.

Og er hin fyrsta vm Spurning þeßa Løgspekings huørt ed være pad fyrsta Bodord j Løgmalenu/

Aꝼ þeßare Grein lærum vier fyrst.

Huørsu ad Diøfulleñ hefur alldrei hapt roo nie Huǧld/ z alldrei hefur hñ lᷓted af/ vm vppſteckeñ Vielabrøgd og Suik/ ein epter øñur/ j giegn Herranū Christo/ Þar fyrer er þ eingeñ vndur/ þo hñ giøre eñ nu slijkt hid sama a þeſ sum Døgū/ ad setia sig vpp j mote Gu

ds

ds Ords þienurum z øllū ødrū ſ̄ heyra til Herranum Jeſu Chriſto.

Þar næſt lærum vier/ ad ſo ſ̄ Dioꝑ ulleñ og hans Limer/ viſka hier eckert af Herranum Chriſto/ helldur hliota þeir ad vyḱia ꝑra med Smān z Sney pu/ ſo ſm̄ hier ſtendur j midurlæge Guds ſpiallſins/ ſo mun hā̄ hier epter eckert viña a vid Heilaga Chriſtne/ huad oll um Mønum/ einkum Ordſins Þienur um/ er Nuggunarſamlegt ad vita.

Auckur Greinen.

Er þad Andſuar ſem Chriſtur giefur Logſpekingenum til hſ̄s Spurningar ẓ ſeiger. Þu ſkallt elſka Drottenn Gud þiñ af øllu Hiarta/ aꝑ allre Sælu/ og øllu Hugſkote þinu/ þetta er þ̄ hellſta og ſtærſta Bodord/ Añad þeſſu lyḱt/ er þetta/ Þu ſkallt elſka þiñ Naunga ſm̄ ſialfañ þig. J þeſſum tueimur Bod ordum er ꝑaled allt Logmaled z Spa meñerner.

Hier aꝑ vier lærum.

Ad Gud j ſijnu Logmaale/ vill hallda
ſo vel þad eina Boderded/ ſem þad aṅad/ z
h uer ſem vill þau riettelega vppfylla
z hallda/ hañ ſkal lifa z breyta epter þe
im/ ecke alleinaſta hid ytra/ helldur og
eirneñ af ollu Hiarta/ af allre Saalu/
ollu ſiñe z Hugſkote/ huad huorium z
einum Mañe er omogulegt ad giora/ j
þeſſari veykre z Syndum ſpylltre Na
tturu/ Þar fyrer er ecke Raad ad nockur
ſtære ſig pyrer Gude/ helldur audmyke
ſig/ og bidie vm Naad j Herrans Jeſu
Chriſti Nafne.
Þar næſt/ Med þui ad Herrañ ſeiger/
ad aṅad Boderded ſie eins z þad fyrſta/
þa er oſſ vandlega huxande þar vm/ ad
vier jdkū oſſ og hegdū j godum Kiærle
ikſins verkum vid Naungañ/ z vokium
oſſ vid ollu þui ſem þar er a mote.
Þridia Greineñ.
Hlijder vppa þad Spurningarmaal/ ſem
Chriſtur ſetur fram fyrer Phariſeana/
aptur a mote/ z ſeiger. Huad virdeſt yd
ur

ur vm Christ/ huors Son hañ sie.
Þesse Grein kienner oss.
Ad þ er ecke nog ad skilia Logmaaled/
Meñ hliota og eirneñ/ ad heyra z med
taka þ heilaga Evangelium/ med þui
eingeñ Madur gieitur orded Saaluholp
eñ þ Logmaaled/ z af Logmaalenu kuñ
um vier ecke añad ad læra/ eñ ad þeckia
vorar Synder/ z huørsu ad vier mz þm
høfum forþient Reide z Refsing Gu
ds/ þui liggur oss magt a þui heilaga
Evangelio/ i huøriu oss verdur kient/
med huøriu møte/ og fyrer huørn vier
kuñum ad fa og ødlast Syndaña Fyr-
ergiefning/ Riettlæted og eilijft Lijf.

Med huøriu møte kuñum vier þad allt
saman ad faa og ødlast?

Fyrer riettá og saña Kyñing Guds
z truña a Jesum Christum Guds son/
sem Kristur sagd seigder/ Joh. 17. Þad er/
eilijft Lijf/ ad Meñ þecki þig/ ad þu
ert eirn sañur Gud/ og þañ þu hefur
vtsent/ Jesum Christum.

Eñ

Ek j hugriu ec kalen og komen rietti og son kyning Jesu Christi?

Nun er kalen j þui/ Ad Man vile z true þui/ ad Jesus er Sonur Davids og so hans Herra/ þad er ad skilia ad han sie sañur Gud og sañur Madur/ þar til og þess vegna komen j Heimen ad leggia sier under Fætur alla sijna Ovine og vora/ sem er/ Syndena/ Dauðan/ Diofulen og Helvijte/ þad er/ han skule sigra z yfervinna þa/ frelsa oss fra þeirra vallde/ og giora oss Riettlata z Saluholpna/ Allt þetta hefur hn̄ af rekad og wtvegad oss med sine Hlijdne/ Pijnu og Dauda/ z er nu til Fodursins hægre Handar/ vor Arnadar Madur/ og Medalgangare.

Fiorda Greinen.

Er þad Andsuar/ sm̄ Pharisearner gi efa Christo/ seigiande. Ad Messias skyllde vera Sonur Davids/ en villdu ecke trua þui fleira/ sem David hafde fyrer spaad og sagt vm han.

Huar af vier lærum.

Ad þegar dramb z Metnadar er vaxin̄ j Mōn̄um/ ad þm þiker ſitt Mal ſan̄aſt og riettaſt/ þikiaſt j ønguu villt þara/ z ſetia ſig vþ̄ſvltande j mote Sannleikan̄ þa verda þr vm ſyder forherter Þar þ er tilheyrelegt og naudſynlegt/ ad vier holldum oſſ vid Guds Ord/ og ſtolū þui ecke a mote/ ſo ſē giora Papiſt ar/ a þeſſum Døgū/ j allmørgū Greinum.

Bænen̄.

DRottin̄ Gud Himneſkur Fader/ vier erū aumer Fatæker Syndarar/ þin̄ vilia vitū vier/ en̄ ad þullkomna z giøra hn̄/ þar erū vier alldeilis til oþvrtker/ ſa vonde Ovin̄ Andskoten̄/ lætur oſſ ecke j Fride vera/ vort holld z Blod er oſſ oþþreckt/ Þar þ bidiū vier þig/ Veit z gieþ oſſ þin̄ H. Anda j vor Hiørtu/ ſo ad vier med ſtyrkre z ſtadþaſtre tru/ høllduū oſſ vid þin̄ Son Jeſum Chriſtum/ z truū oſſ ad þa Syndan̄a þyrergiefning/ þyrer hn̄s nafn/ og ad vier kyn̄um j þeſſū Heime ad liþa/ riettelega/ z þa ſo eirn Chriſtelegan̄ Aþgang aþ þeſſum auma Heime/ AMEN.

XIX Sun̄udag epter Tri.

Evangelium/ Matth. 9.

Jeſ

JEsus stie a Skip / & foor yferum
aptur / og kom j sijna Borg. Og
sia / ad þeir færdu til hans halfse
señ Mañ / þañ er la j siñe Reckiu. Eñ
þa Jesus leit þra Tru / sagde hñ til hi
ns Hælfotsina. Vertu hughraustur so
nur / þijnar Synder eru þier fyrergiefn
ar. Og sia / ad nockrer af Skriptlærd
um sogdu med sialfum sier / Þesse Gud
lastar. Og sem Jesus sa þra Hugren
ingar / sagde hñ / Huar fyrer huxe þier
so vont j ydrū Hiortum? Huort er aud
velldara ad segia / þier eru þijnar Syn
der

der fyrergiefnar? Ellegar ad seigia/ statt vpp og gack? Eñ so ad þier vit id/ þ Mañsins Sonur hefur Magt a Jordu til ad fyrergiefa Syndernar/ þa sagde hñ til hins Nalþviśna. Statt vpp/ taḱ j burt Sæng þijna/ og gack j þitt Hws. Og hañ stod vpp og foor j sitt Hws. Eñ þa Folked sa þetta/ vnd radest þad/ prijsade Gud/ sa ed þuilijka Magt hafde Mønnunum giefed.

Þetta Evangelium hefur fiorar Greiner.

Og er hin fyrsta vm þañ Limafalls sjuka/ sem borenn var a Sæng fyrer Ner tañ Christum.

Huar af vier lærum.

Ad falla ecke j Mistraust eda Or vænting/ j þeim Siukdomũ z meinsemd vm sem vier giørum oss sialfer/ helldur hafa traust a Herranum Christo/ z af Angre Jdran z ollu Hiarta/ bidia hñ vm Syndaña Fyrergiefning/ z ad hia lpa oss/ þuiad lijka so sem hñ hialpade hier þm Limafalls sjuka/ so vill hñ hial

 þa

pa/og myſkuna ſig yfer alla pa hañ a kalla/ z j riettre Tru hñ bidia/ af ollu Hiarta vm Naad og Myſkun.

Auknr Greinen.

Niþder vppa þa ſem þeñañ Limafalls ſiuka bera til Chriſtum.

Huar aþ vier lærum.

Ad ſmaa Neyd og Motgang Siukra mañ/a alla tijma ganga oſſ til Hiarta/ þiona þm̃ z bidia ꝑ þm̃ til Guds/ þui ad hier ſtendr ſo/ þegar Herrañ ſa þra Tru/ þa talade hañ til hins Limafalls ſiuka/vertu med godu Giede Sonur þijnar Synder eru þier fyrergiefnar/ Þuiad añars Tru og ꝑbon Hiartanleg er viſſelega Kroptug/ og kañ optlega ad hialpa Naunganum/ſo hñ fær ſialf ur ſaña Tru/ og pleira añad þad ſem hm̃ er gagnlegt til Lijfs z Sælar.

Þrida Greinen.

Er vm Herrañ Chriſtum/ſm̃ fyrergiefur þeim auma Mañe Syndena/ þyrr enn

en hañ giorer hann heilbrygdaſt.

Huar aþ vier ſkulum læra.

Fyrſt/ Ad Syndeñ er ein Ordſok og tilefne/ til allra handa Siukdoms z Olucku/ og ſkulū vier þar ꝼ/ yfer alla Nlute fraſſi giøra Jdran/ og leita og þaa Syndaña Fyrergiefning/ ef vier viliū vera frij og frialſer fra Siukdome og odru Straffe.

Þar næſt/ ad Herrañ Chriſtur er og ſo ſañur Gud/ med þui hñ af ſijnum ei geñ Krapte fyrergiefur þeſſum Mañe Syndernar/ og hialpar honum fra ſij nū ſtora Siukdome. Þar med ſkulum vier þa hugga oſſ/ bæde j andlegre og Lijkamlegre Neyd.

Fiorda Greineñ.

Er vm þa ſem litu a þetta Dꝏſemdar verk/ af huerium ſumer laſta þad/ ſum er lofa og prijſa.

Huar aþ vier lærum.

Eñ þo Diſpulleñ alla tijma/ nidurſæ ſijnu Jllgreſe/ j bland þeſſ goda Sædis

og uppveke þa ȳ spotta og lasta Neit ans Christi Ord og giørder/ þa þikiast þo avallt nockrer þeir sem eru Godhia riader/ sem lofa Gud fyrer hans Dasemdarverk og Velgiørninga/ huørra Dæmum vier eigum ad fylgia/ eñ ecke hiña sem spotta Guds Ord og Velgiørninga.

Bæniñ.

AL mættugur eilijfur Gud/ Þu sem þ þiñ Son Jesum Christū/ hialpader þeim Ke margallasiuka Mañi/ bæde til Lijfs z Saalar/ Eg bid þijna oumræđelega milldc z Myskun Vertu mier z lijka Myskunsamur/ z Nædug ur/ og fyrergief mier allar mijnar Synder/ styr þu mier z stiorna/ so ad eg fie ei sialfur valldande Sottar z Siukdoms/ edur añarar Ogiæfu z Refsingaar/ helldr lat mig jafnañ þig ottast z hrædast/ so ad eg mætte vera laus og frij/ bæde fra stundlegu z eilijfu Straffe og Refsingu/ A M E N.

XX Suñudageñ epter Tr.

Evangelium/ Matth. 21.

JEsus suarade og talade j annad siñ j Epterlijkingu til þeirra og sagde

sagde. Himnarijke er lijkt þeim Konun
ge/ sem Brwdkaup giorde Syne sijnu.
Og wtsende sijna Þiona ad kalla Bo
dsmeñena til Brwdkaupsins/ ⁊ þeir vil
ldu ecke koma. J añad sin̄ sende hān vt

adra Þiona/og sagde. Seige þier Bo
ds Moñunum/ Siaed/ mijna Maaltijd
hefe eg tilbued/ mijner Wxar ⁊ aled Fie
eru slatrader/ ⁊ allt er reidubwed/ kom
ed til Brwdkaupsins. En̄ þr forsmaadu
þ ⁊ geingu j burtu/ einn a sin̄ Bwgard
en̄ añar til sinar Syslunar/ en̄ hiner
adrer gripu hans Þiona/ ⁊ logdu þeim

Nædungar til z drapu þa. Eñ þa Ko
ngureñ heyrde þetta/ vard hañ reidur/
z sende wt sitt Nerlid/ og liet fyrerfara
þessū Mordingiū/ og breña vpp þeirra
Borg. Þa sagde hañ til siña Þiona/
Brwdkauped er ad sönu reidubwed/ eñ
þeir sem bodner voru/ þeir voru ei þess
verduger. Þar fyrer fared vt a Gatna
moteñ/ z bioded til Brwdkaupsins/ hu
ørium sem þier fiñed. Og hñs Þionar
geingu vt a Strætein/ z samansøfnudu
øllum þeim sem þeir fundu/ Vondum
og godum. Og Brwdkauped vard fullt
med Bordsett Folk. Eñ þa ed Konung
uriñ gieck jñ ad sia þa sem til Bord
sins satu. Sa hñ þar eirn Mañ/ eige
klæddañ med Brwdkaups Klæde. Og
sagde til hñs. Vinur/ Nuorneñ gieckst
þu jñ hingad/ hafāde ecke Brudkaups
Klæde? Eñ hañ þagde. Þa sagde Ko
nungurinñ til siña Þienara. Binded
hñs Nendur z Fætur/ og kasted hönū
vt j hin ystu Myrkyr/ þar ed vera mun

Þoy

Sop z Takagnyſtgan. Þuiad marger eru kalladr/ En fæer wiwalder.

Þetta Evangelium heþur fioꝛar Greiner j ſie ad hallda.

Og er hin fyrſta/ vm Kong þañ ſem giorde Syne ſijnu Brwdkaup/ z baud morgum þar til/ eñ ſem þeir villdu ecke koma/ baud hñ ſijnu Þienurum ad gan ga wt a Stræte og Gotur/ og haþa þa j ſi ſem þeir þindu.

Aþ þeſſare Grein lærum vier.

Nuorſu ad Gud ſa Himneſke Kongur eñ er nadugur z Myſkunſamur/ z vill ecke ad nockur ſkule fortapaſt/ helldur myklu meir/ ad aller Meñ verde Sælu holpner/ Þuiad ſo ſem hñ lætur kalla allañ Heimeñ j ſitt Rijke/ med Predikñ H. Evangelij/ ſo vill hñ z ſo giarnſam lega/ medtaka til Nadar alla þa ſem til hans koma/ med ſorgfullu Hiarta/ z hñ bidia vm Syndaña fyrergiefning/ trua z treyſta/ z j ſñplya til hñs Myſk unar j ollū Motgange z Freiſtingum.

Nlijder vppa Bodsmeñena/ huorier ec ke villdu koma/ huorsu nakuæmlega ẽ þr voru bodner/ helldur lietu Akurverk z Kaupmansverk hindra sig þar fra.

Huar aþ vier skulum læra.

Ad alla tijma(þui verr) hafa Meñ ve red/ z jafnañ eru þr oþackleater/ z nu nu vera allt til Heimsins enda/ ecke all pneer/ ẽ forsma Guds Giæsku og Nad z ecke vilia læta kalla sig þ Predikū N. Evangelij/ eda jñleida j Guds Rijke.

Þar næst er hier ad læra/ Ad soddan Guds Ords forsomū kiemur optast aþ Agirnd z skieñelegre Bwksorg/ þuiad þegar Meñ leggia þetta stundlega vp pa Hiartad/ þa er ecke mogulegt ad þr kuñe audvelldlega hugsa vm þ ẽ oend anlegt er og eilijft. Þar þ skulum vier vakta ost fyrer slijku/ z þegar vier verd dum fyrer Guds Ords Predikun/ amlū ter til Idranar z Guds Rijkis/ þa eig um vier ecke ad læta nockurn Hlut hin dra oss þar fra.

Þridia Greinen.

Er þad þunga Doms atkuæde/ sem Kongurenn feller yfer þa sem forsmædu hans Sonar Brwdkaup.

Huar af vier lærum.

Ad þegar Guds Nææd/ til huorrar Gud latur oss kalla þ sitt H. Ord z Euangelium/ verdur so skamelega af monnum foracktud z forsmæd/ þa fylger vm siider ecke annad epter/ enn foreyding Lands og Lyda/ þar fyrer skulum vier ford ast slijka forracktan/ og med hlydnu Nianka fylgia Guds Orde/ fyrer huort vier erum kallader/ j Guds Nædar Rijke og Christelega Kyrkiu.

Fiorda Greinen.

Er vm þa sem saman verda safnader a Vegum og Gatnamotum/ og jnn ver da leidder til Brwdkaupsins.

Huar af vier lærum fyrst.

Ad Gud vill ecke alleinasta taka Gyd inga til sijn/ helldur z so einnen Falæka

Neidingia/ z alla auma Synduga men
j sitt Nædar og Myskunar Rijke/ ef
ad þeir ad eins vilia leidast til Idran
ar þ Predikan heilags Evangelij.
Þar næst skulum vier læra/ Ad þr eru
ecke aller riett Christner ꝫ heyra Gu
ds ord/ z ganga til Sacramentis/ hell
dur eru þar j bland eirnen a þessu Dei
ge/ marger Hræsnarar/ og jlla luckfan
de Naþrar/ huorier a sijdasta Deige
munu kastast j ystu Myrkur/ þar ed ve
ra mun Op z Tannagnystran.

Huorier eru þeir?

Þad eru þeir sem ecke hafa Brwdka
ups Klæded.

Huad og builijkt er þetta Br
wdkaups Klæded?

Þad er þ Klæded ꝫ vor Herra Jesus
Christus hefur med dyru Verde keypt
og oss giefed/ Þui han er sa Himneske
Brwdgume/ sm̄ hefur klædt oss Sælu
hialparenar Kyrtle/ so ꝫ Esaias Spa
madur ad Orde kuedur/ 16. Cap. Og
hef

hefur fært oss j Riettlætesins Kyrkel/ þ er ad skilia/ Nañ hefur med siñe hlijdne Bloode og Dauda/ utvegad oss Nꝏd z Myskun Guds/ Syndaña fyrergiefning/ Riettlæted/ og þad eilijfa Lijf/ z giort oss þecka z þægelega sijnū Himnesska Fødur/ so ad aller þeir sem jklædder eru þessum Klædum/ þeir skulu alldrei vtrekast j hin ytstu Myrkur/ helldur hafa eilijfft Lijf j Guds Rijke.

Huørier eru þeir sem hafa a sier og bera þetta Brwdkaups Klæded?

Aller þeir sem skijrder eru j Nafns heilagrar Þreñingar/ og af øllu Hiarta trua z treysta þui/ ad j vorre Skijrn jklædunst vier þessu Klæde Riettlætesins/ z þ verdur oss skeinkt z giesed af Gude/ og allt þetta merker þad Skijrnar Klæde/ huøriu ad Meñ jklædast j Skijrneñe.

Huar fyrer seiger þa Herrañ Christur j Nidurlægenu/ Ad marger sieu kallader/ enn faaer utvalder?

Þetta sagar hñ þar fyrer/ ad marger eru

eru þeir sem ad litlu eda vngum ackta
þetta Brudkaups klæded/ helldur añad
huort kasta þui þra sier viliande/ elleg
ar og saurga þ suiuirdelega/ med allra
handa Syndū og Glæpū/ mote Sam
viskuñe. Þar fyrer huør hellst sm vill
Gude þocknast/ z ecke verda wtkastad
j hin ytstu Myrkur/ a Deige domsins/
hañ skal ecke alleinasta klæda sig þessu
Brwdkaupsklæde/ helldur z eirneñ ha
llda þui hreinu og klaaru/ huad z skied
ur þegar Meñ deyda Syndena/ og lat
ta hana ecke drottna yfer sier/ trua a
Christum/ og eru j sañre Tru stadfast
er/ allt til enda/ j heilogum Lifnade/ z
godū Framferde.

Bæñeñ.

HImneske Gud z Fader/ eg giøre þier þac
ker/ fyrer þijna ovmræðelega Naad z my
skun/ ad þu hefur kallad mig til þess gledelega
Brwdkaups/ sem er þitt heilaga Sæluhialp
ar Ord/ z fyrer þiñ Son þa hefur þu fyrergief
ed mier allar mynar synder. Eñ af þui Him
neskur Fader/ hier eru so margar daglegar fr
eistingar/ hneyxlaner z Hæskasemder a ferdū

og

og aþ ſialþum oſſ til erum vier veyker z van mattuger/z til alls þins vonda þnꝛygder.
Þar þyrer bid eg nu þijna Myſkun/ ad þu ꝑ þiñ heilaga Anda geymer mig z vardveiter/ ſo eg þalle ecke j ſyndena/eñ verde ſo eg þalle z ſaurugt giøre mitt Skyrnar Brwdkaups klæde/huøriu Jeſus heþur mig ſkrydt/þa bid eg þu hialper mier þyrer þijna myſkun/z leid er mig til riettrar z ſañrar jdranar/z vardveiter mig j Truñe/til þiñar Nadar z myſkunar/ſo ad eg verde ei til ſkamar ad eilyþu/A M E N.

XXI Suñudag epter Tri.

Evangelium/Joh. 4.

Þ Ar var eirn Kongsmadur huors Son: ad ſiukur la til Capernaū

Þa

Þa hañ heyrde þ/ad Jesus var komiñ af Gydingalande/ j Galileam/ por hñ til hans/ og bad hañ/ þad hañ pære oф an og læknade Son hans/ þui hañ væ re ad mestu Daudur/ þa sagde Jesus til hans. Nema þier siaed Teikn z stor merke true þier ecke. Kongsmadurenn sagde til hans. Herra/ par þu ofan ad ur eñ Sonur miñ andast/ Jesus sagde hm̃ þa. Far þu/ Sonur þiñ lifer. Og Maduriñ trwde þeim Ordum er Jesus sagde hm̃/ og gieck þadan. Eñ þa ed hañ for ofan epter/ geingu hñs þienar ar j mote honum/ z kuñgiordu honū/ seigiande/ Sonur þiñ liper. Hañ spur de þa þar ad/ a huorium tijma þad ho num hefde batnad. Og þeir sogdu ho num, J Gier vm sioundu stund/ huarf pra honum Kaldan. Þa formerkte Fa dereñ/ ad þad var vm þañ tijma/ a hu orium ad Jesus hafde sagt til hans. Sonur þiñ lifer. Og hañ trude z allt hans Heimapolk.

Þeff

Þetta Evangelium hefur πlokar Greiner jñe ad hallda.

Og er hin fyrsta/ vm Nopdlngians Son sinkafi.

Huar af vier lærum.

Ad aller Meñ Riker z Fatæker/ Vng er og gamler/ eru daudleger/ z allskyns Sottū z Siukdome vndergiefner/ Syn dareñar vegna/ z Daudeñ hlijfer øng uum/ huorke vngū nie Gømlum/ Þar fyrer vere eingeñ ohræddur vm sig/ nie Athugalaus/ helldur life alla tijma j Guds otta/ bæde vnger z Gamler/ suo Daudeñ kome ecke oforvarandes yfer þa/ z ad þeir verde ecke wtelucker fra Guds Rijke eilijflega/ so sem skiede þær fimm vijsu Jomfrutnar.

Auñur Greineñ.

Nlijder vppa þañ Konunglega Mañ/ s ferdast til Christum/ vegna sijns siu ka Sonar/ z bidur hñ ad koma ofan og hialpa hm̄/ z sijdan þar epter vard tru ande med ollu sijnu Heimkynne.

Huar

Nuar til sa N. Nwskross er gagnlegur
þuiad lijka so ꝫ þesse Konunglege Ma
dur/ hepde ecke(kanſkie)omakad sig til
Christum/ hepde Neyd og Siukdomur
hans Sonar ecke þreyngt hm̃ þar til/
So eru og marger siñader/ad þeir mun
du alldrei/ eda allijted huxa vm Guds
Ord/ef ad Gud vitade þeirra ecke/ m̃
Krosse z Motgange/ eñ sijdur trua/ we
an þeir sæe Teikn z stormerke. Þar ꝥ
er tilheyrelegt/ ad huor Madur bere
þolenmodlega Herrans Christi Kross
og hans Fodurlega Nrijs.

Þar næst siaũ vier þad Epterdæme
ástar z Elsku/ sm̃ Forelldrarner hapa
til Barnaña/ z huørsu opt þeir Barn
aña vegna/ bera margañ swrañ sueita
Nuørs vegna Børneñ ættu sijdar meir
þeim þui meira Þacklæte ad sijna.

J þridia mata lærum vier hier/ Ad
þegar so skiedur/ ad Gud bænheyrer oss
z tekur ap oss Kresseñ z Motgangeñ/
þa

þa skulum vier ecke jafnsnart gleyma þui/ so sem margur giører/ helldur med kiefia og iata þ sie Guds verk/ z styrk ia vora Tru þar med/ med þacklate fyrer Gude.

Pridia Greinin.

Alıder vppa Herrann Christum/ s j fyr stu talade miøg hardlega til þessa Kon ungs/ enn veiter hm̄ þo vm siðer sijna Bæn/ z heilbrygdan giører hn̄s Son.

Huar af vier skulum læra þyrst.

Ad Jesus Christus er vissulega sannur Gud/ z kan̄ ad hialpa j huørskyns neyd z Motgauge/ En̄ þo han̄ stundū læte sem vilie han̄ ecke hialpa. Þessa hans vijsu skulum vier læra ad þeckia og þre ytast ecke a Bænen̄e/ helldur giøra so s̄ sa Konūglege madurenn giørde/ ad hall da oss þast vid bæna akalled/ z vona vis sulega ad Gud mune Bænhejra oss.

Þar næst lærū vier hier/ huørsu aum er z Vantruader Menn vier erum/ z ad Gud kan̄ naumlega ad koma oss til sann

Mm rar

rar truar og Jdranar/ þo ad hañ læte
oss sia Dasemdarverk og Jardteikner.
Þar fyrer skulum vier lijda Þolenmod
lega/ þo ad Gud take stundū hart a oss
z straffe oss med Hrijse og Motgange/
þui þad sama verdur oss þyrer bestu.

Fiorda Greinen.

Talar vm Þiona þess Kōungslega mañ
sins/ s̄ af Glede og fagnade koma a mo
te sijnum Herra/ og kūngiora hm̄/ ad
hans Sonur sie heilbrygdur ordeñ.

Huar af vier lærum.

Ad Þionustufolke j huortu Hwse/ be
re ad giøra þetta tuent. Fyrst/ þegar
Hwsbonda Hwssins/ eda hñs Bornū
geingur jlla/ þa skulu Hiweñ hafa hia
rtanlega Medaumkan/ z bidia ꝥ þeim
til Guds. Þar næst/ þegar h̄m er batn
ad/ þa skulu þienaratner samfagna h̄m
og med þeim þacka Gude ꝥ sijna Nad
og Myskun/ so sem ad giørdu Þienar
ar þessa Konunglega Mans/ Huar sy
rer

ret þeir verda tilheyrelega prijsader.

Bænenn.

AL Almattugur eilijfr Gud/ þu sem fyrer na-
fn ꝛ verdskulldan þijns Sonar Jesu Ch
risti/ hefur tilsagt ꝛ lofad oss Syndanna fyrgi
fningu/ Riettlætenu/ ꝛ eilijfu Lijfe. Vier
bidium/ upplys ꝛ vek vor Hiörtu/ med heilög
um Anda þijnum/ so ad vier i öllum Naudsyn
ium vorum og Freistingum/ kunnum daglega
leita hialpar hia honum/ og fyrer eina sterkga
Tru ꝛ von til hans Orda/ ꝛ Fyrerheita/ mæt
tum vier sva og ödlast þad vier girnunst/ og
verda um sijder eilijflega Sæluholpner/ Fyr
er þinn Son Jesum Christum/ Amen.

A Allra Heilagra Messu/
Evangelium Matth. 5.

OG er Jesus leit Folked/ gieck hann
uppa Fialled. Og þa hann sette
sig nidur/ geingu hans Læresuein
ar til hans. Og hann lauk sinn Munn upp
kiende þeim ꝛ sagde. Sæler eru þeir sem
andlega eru volader/ þuiat þeirra er Him
narijked. Sæler eru þeir sem harma/
þuiad þeir munu huggader verda. Sæl

ler eru Hogværer/ þuiad þeir munu Ja rdrijkeo erfa. Sæler eru þeir sem hun gra og þyrsta epter Riettlætenu/ þuiad þr munu sadder verda. Sæler eru My skunsamer/ þuiad þeir munu Myskun

hliota. Sæler eru hreinhiartader/ þui ad þeir munu Gud sia. Sæler eru Frid samer/ þuiad þeir munu Guds Born kallader verda. Sæler eru þeir sem fyr er Riettlætesins saker ofsokter verda/ þuiad þra er Himnarijke. Sæler erud þier/ nær s̃ Meñerner hallmæla ydur/ z ofsokn veita/ z tala j giegn ydur alla

vondt

Wondsku/ fyrer mÿnar saker/ þo liugan de. Fagne þier og vered glader/ þuiad ÿdar Verdkaup er gnoglegt a Himnū. Þuiad so ofsokktu þeir Spamenena þa sem fyrer ydur voru.

Þetta Evangelium heþur tuær Grei ner jñe ad hallda.

Og talar hin fyrre vm audkienē z mark/ s̄ aller christner hliota ad hafa/ hid jñra og ytra s̄ eñ lifa hier j Heime/ og sijdan skulu þeñast j tolu Guds vtvaldra Barna j Himnarijke eliÿslega.

Huar aþ vier skulum læra fyrst.

Ad Guds heilager eru med tueñu mote/ sumer af þm eru eñ nu lifande/ z ber iast j mote Heimenum z Holldsins veyk leika/ z sialfum Daudanū/ Og þeim er so hattad j þeirra Hiörtū og Hugskotum/ Sidum og Framferde/ so sem Christur wtmalar hier/ Eñ sumer heilager hafa endad sijna baratttu hier/ z Eñs stunder/ og hafa þ̄ Truna feinged Sigur/ a ollum sijnū Ouinum/ Og þar

vm stendur skrifad j ødrum Parte þess arar Mælsgreinar. Þetta skulum vier vel og vandlega merkia/ so ad vier sieū glader j Gude/og þockū hm̄ sem eñ nu a vorum Døgū safnar sier christelegre Kyrkiu hier j Heime/ og vardveiter ha na/ skulum vier þut leggia alle kapp þar a/ ad vera sañer og riettter Limer og Lider þessarar somu christelegrar Kyrkiu og Christne.

Þar næst lærum vier/ Ad þeir eru ecke aller sæler nie heilager ꝧ Gude/ sem Heimureñ helldur vera sæla/ og ecke helld ur eru þeir aller ogiæþusamer/eda van truader/sem Heimureñ fordæmer/ ꝧt lijf ande Gud vmbreyter þessu opilega/ so ad hm̄ elskar þa s̄ hatader eru af Heim enū/og hefur þa mæstkiæra. Eñ hatar þa s̄ ꝧ Heimenū eru kostuleger/ huad vier skulum vel athuga og merkia/ suo vier føllum ecke j mistraust/ þo Heimur eñ hate oss z opsæke/ sieū z ecke helldur drambsamer edur athugalauser/ þo ad vier

vier hefđū Luckn z medlæte j Heimenūn
J þridia maata lærū vier hier/ Ad huor
š vill vera riett christiñ madur/ z kom
ast j tølu Guds Barna/ z hñs heilag
ra/ sa hiñ same sk kosta kapps þar a/
ad hñ sie slijkur til siñis/ z alls Framfe
rdis/ so š hier seiger/ z lijde þetta š hier
skrifad stendur/ ellegar kiemur hñ ecke
j tølu nie Selskap Heilagra/ þuiad al
ler þr š ødruvijs eru siñader/ og añad
Athafe haþa z framferde/ eñ hier sie
ndur j þessu Gudspialle/ þeir verda wte
luckter þra Guds Barna Arþskipte/
Þar vppa ma huor Madur reida sig/
so hñ drage sig ecke a Tælar.

Hueřneñ er þeim þa hattad/ huørt siñislag
haþa þeir/ z huilijkt er þeirra Framferde og
Athæþe/ sm eru z nefnast heilager j Heimenū.

So talar Herrañ Christur vm þa/ z
seiger/ þad þeir sieu.

1.

Andlega Fatæker/ þ er ad skilia/ þeir
þikiast eckert Riettlæte/ onguan Helge

dom hafa med sialfum sier/ z girnast
þar þ ad bidia Gud/ z þiggia af honū
sem er rÿkur af Wÿsdome/ Riettlæte z
Heilagleika/ z ad øllum andlegū Gæf
um/ þ þeim er gagnlegt til siñar Sæliu
hialpar.

2.

Harmþrungner/ þ er/ þr s̄ harma z
syrgia/ suo sem til heyrelegt er/ Synder
siñar og Misgiørder/ og eru hrygguer
vegna Syndaña straffs og Refsingar
s̄ hanger yfer þeim sialfū/ z øllum ød
rum.

3.

Hogværer/ þ er þeir sem eru audmiuker
goder og fromer/ fyrergiefa ødrū giarn
samlega/ þo þeim sie rangliga til giø
rt/ vilia helldur lijda Tion og Skada/
eñ þræta/ kijfa/ og hafa Kløgumal.

4.

Hungrader z þyrster epter Riettlætenu
þ er ad skilia/ þr girnast af øllu Hiar
ta/ ad aller Hluter mætti fara vel fr
am j Heimenum z riettelega. Þar næst
girnast þeir þ sig z adra/ ad verda hlut
tak

kakarar þessa sama Riettlætis/ sm̃ Jeſ us Christus giefur z veiter þm øllum sem a hann trua og treysta/ og stunda þar vppa af øllu Hiarta.

5.

Myskunsamer/ þ er/ þeir sem ecke all einasta kieña j Brioste vm þa s̃ nockud hafa ad lijda/ helldur z so giora þeim til goda/ z eru Gustukagiarner vid þa s̃ aumer eru/ huør epter sijnum efnum.

6.

Hreinhiartader/ þ er/ so sem þeir eru ꝧ Truna a Christum/ hreinsader/ aꝧ øll um sokum og Syndũ/ so leggia þeir al la Astundan þar a/ epter fremsta meg ne z mætte/ ad haga so Huxunũ/ Ord unũ z giordunũ/ ad þeir saurgest ecke j þessum edur aꝧ þessum Heime.

7.

Fridsamer/ þ er/ þeir sem ecke ad eins eru packlaater/ z ꝧ sijna Personu kosta kapps a/ ad hafa Frid z samþycke vid Huørn Mañ/ þ mogulegt er/ helldur z

Mm v lijka

lÿka æstunda ad sætta og forlÿka adra sem osamþycker eru sÿn a mille.

8.

Þeir sem oþsokter verda fyrer Riett lætesins saker/ og lÿda Nœd og Spott Christi vegna/ z liggia vnder Lygū og Lastmælum/ fyrer sakleyse/ eñ þorlaata sig þo vppa þa Huggun/ sem þram mū koma vid þa j Himnarÿke/ soddan Lucku hafa þeir heilægu Spameñ haft. sem fordum daga vered haþa.

Ausiur Greineñ.

Niÿder vppa þa Gledelegu Farsæld z oendanlegu Huggun z Sælu/ sem hei lager musu þa og ødlast j eilÿfu Lÿþe/ þeir sem vel hafa barest hier j Heime/ og vardveitt hafa truna/ z goda Samvisku/ og þeir ed þar uu jñe stadþastlega blÿfa allt til enda.

Aþ þessare Grein lærum vier þyrst.

Ad a medan vier liþum hier j Heime/ þa skulū vi' ecke huxa so mykid vm tÿm anleg

anlega luckn og olucku/ so s͂ um þ͂ vou
da og goda/ s͂. eilijflega varer epter Lijfz
ed/ so Hollolegt siñe um Jardneska hlu
te/ blinde ecke vor Augskot nie Hiortu
Þar næst/ ad stundlegur tijme verallð
legs motgangs er j enguañ mata mak
legur eda reiknande jafn vid þa Dyrd
s͂ fram̃ muin koma vid oss/ þa vier faũ
ad erþa z eignast eilijft Lijf/og Himna
rijke/ z hoñ allskyns Fognud z Sælu
i þui Himneska Fodurlandenu/ og sial̃
Gud Auglite til Auglitis/ nefnũst z er
um Guds Born/ og erum Hluttakarar
alls þess goda/ sem Guds heilager sku
lu fa z odlast j eilijfu Lijfe/ þar þ͛ byr
iar oss/ mz þolenmæde og godũ Huga/
ad lijda hier j Heime/ Sotter og siukdo
ma/ Kross z Motgang/ z huad hellst
sem ad hondũ koma kañ hier j Heime.
Ad sijdustu lærum vier hier/ huorniñ
vier allra best kuñum/ ad heidra Guds
heilaga/ s͂ er med þessum hætte/ þegar
vier hugum um þra Tru/ Von/ Þolen
mæde

made/ Hogværd/ Kiærleika/ og adrar
christelegar Dygder z Mañkostu/ sem
þeir hafa haft/ z leggiũ alla astundan
þar a/ad fylgia þra Fotsporum/ z ver
da þeim sem lijkaster/ j otta z elsku Gu
ds og ollum godum Dygdum.

Bænen.

O Þu Almattuge eilijfe Gud/sem villt gi
ora alla þijna vtvalda z elskulega sællu
holpna j þijnũ eingietna elskulega Syne Je
su Christo. Gief oss þiñ H. Anda/ad vier
kyñum so epterfylgia þiña heilagra tru/von
z Kiærleika/ ad vier med þeim mættum ver
da Sæluholpner/fyrer þañ þiñ sama Son/
vorn Herra Jesũ Christum/sem med þier li
fer z rijker/j Einingu H. Anda/eirn sañur
Gud fra eilijfd til Eilijfdar/Amen.

XXII Suñudag epter Tr.

Evangelium/Matth.18.

JEsus sagde til sijña Læresueina.
Himnarijke er lijkt vid eirn Kon
ung/sem reikna villde vid Þiona
sijna. Og er hañ tok til ad reikna/ kom
eirn fyrer hñ/sa ed hm̃ var skylldugur
tiju

tiju Þusund Punda. Eñ þa hañ hafþ
de þad eige til/ sem hñ skyllde gialloa/
skipade Herrañ ad selia hñ/ hñs Hws
freyiu/og so Børnen/og allt þ hñ ætte
og Borga þar med. Eñ sa Þion fiell

fram/tilbad hñ og sagde. Herra/ haf
Þolennmæde vid mig/ allt skal eg þier gi
allda. Enn Herrañ sa aumur a þeim
Þion/ og liet hñ lausan/ og gaf hönū
vpp Skulldena. Eñ þa hñ gieck wt/
fañ hñ eirn af sijnum Samlags Þion
um/ sa ed hm̄ ætte ad gialloa hundrad
Peninga/ þañ hiñ sama handtek hañ
greip

greip fyrer Kuerkar hønum/dro hñ og sagde/giallð þ þu ert mier skylldugur/ Og hans Samlags þion þiell fram̃ til Fota hñs/ bad hañ z sagde, Haf Þol enmæde vid mig/ þui allt skal eg giall da þier. Eñ hñ villde ecke. Helldur for j burt/og liet hañ j Dyblyssu/ þangad til hñ hafde borgad sijna Skulld. Eñ sem hñs Samþionar sau huad skiede/ vrdu þeir miøg hrygguer vid/komu og kuñgiordu sijnum Herra/ allt huad ed giørst hafde. Þa kallade hans Herra a hñ/og sagde til hñs. Þu illur Þion alla þa Skulld gaf eg þier vpp/af þui þu beidder mig. Nuert byriade þier þa ecke Myskunsomum ad vera vid þiñ Samlags þion/ lijka sem ad eg var þi er Myskunsamur? Og hñs Herra va rd reidur z ofurselldi hñ Kualurunum þangad til hañ hafde borgad/ allt þad hañ var hønum skylldugur. So mun z miñ himneskur Fader giora vid ydur ef ad huor ydar sem eirn fyrergiefur ecke

ecke vt af Hiarta/ sijnum Brodur hns Misgiørder.

Þetta Evangelium hefur þiorar Greiner jnn ad hallda.

Af huoriu hin fyrsta/ er vm þan̄ Kong s̄ helldur strangan Reikningskap vid sin̄ þienara/ so ad hn̄ skipar ad selia hn̄/ hns Hwsfru z Børn/ z allt huad hellst hn̄ hefur j sinē Eign/ og bitala þar med sijna Skulld.

Huar af vier lærum.

Fyrst/ Ad allt vort Framferde z Athæfe/ til Orda z giørda/ er auglioft og openbert/ þ Almattugum Gude/ og huor su leinge hn̄ hefur Þolennmæde vid oss/ þa kiemur þad þo fram̄ vm siider/ ad han̄ vill hallda vid oss strangan Reikningskap/ ad vier giørū skijrslu fyrer hu ert onytiu Ord/ sem fram̄fer af vorum Muñe.

Þar næst lærū vier hier/ Ad sodan̄ Reikningskapur mune verda þungur z skarpur/ so ad hn̄ vill ganga/ ecke allet

næsta

nasta j giegnum Ædar z Sinar/ hellᵈ
ur z so giegnū Lijf z Saal/ z giøra Ni
meſt og Jørd oppraung/ ollum þeim ſ
ecke hafa hweſt vid þeſſum Reikninge/
Þar fyrer liggur ſtor magt a/ ad vier
j þeſſum Heime/ ſkickum ſo voru Fram
ferde og Athæfe/ ad nær ſem Reiknin
gs tijmeñ kiemur/ ſie þad j Dag eda a
Morgun/ ad vier mættum ſtandaſt fyr
er Gude/ med godre Samviſku.

Aūnur Greineñ.

Nijſder vppa þañ Þienara/ ſem ſkylld
ugur var ſijnum Herra/ z þegar hñ ha
fde ecke nockurn Hlut til ad bitala/ þa
fellur hañ fram̄ fyrer ſijnum Herra/
bidur hañ vm Nꝏd/ og fær hana.

Huar af vier lærum.

Fyrſt/ Ad þegar Gud vill ganga j Ri
ett vid oſſ/ þa kañ eingeñ lifande Mad
ur ad ſtandaſt fyrer hm̄/ þuiad aller er
um vier fyrer hønum Aumer/ Armer
Syndarar/ z ſtondum j hans Reiknin
gs Bok

ꝺs Bok/ liggur þui Magt a/ ad vier audmykium oss ꝥ Gude/og bidium hann um Fyrergiefning vorra Synda.

Þridia Greinenn.

Er vm þann Myskunarlausa Reikningskap/ sem sa jlle Þienare hefur j frammi vid sinn Samlags Þion/ huar med hann storlega stygger sinn Herra.

Huar af vier skulum læra.

Ad þad er vplagsidur þessa Heims/ og so geingur ꝥ optast til/ ad þegar Menn hafa þeinged Rad og Vinskap Guds verda þeir verre og argare/ enn voru ꝥ adur/leggia nyar skullder ofan a gam lar/og fordiarfa sig so med ollu / þar ꝥ bakte sig huer Madur/ z misbruke ecke/Rad og Myskun Guds/ Enn sijdur ad hann syndge þar vppa/ Helldur þegar Gud fyrergiefur Syndernar/ þa eigum vier ad fordast þær þar epter/ med allre Kostgiæfne/og lifa epter Guds Vilia/og hans Orde.

Rn Fiorda

Eru þau þūgu z alvarlegu Ord/ med huerium Herran̄ Jesus endar þetta Evangelium/ seigiande. So mun og min̄ Himneskur Fader giora vid ydur/ ef ad þier fyrergiefed ecke af Hiarta/ huør z eirn sijnum Brodur hn̄s Misgiørder.

Huar af vier lærum.

Ad lijka so s̄ Gud fyrergiefur oss af Nꝍd og Myskun/ allar Synder/ og so skullder/ so eigum vier ad fyrergiefa vorum samchristnum Naunga allar hn̄s Avirdingar. Og huønar þad ecke skied ur/ þa vill Gud tilreikna oss aptur vorar Skullder/ so sem hier skiedur þan̄ illa og ogudrækna Þion/ z mæla oss aptur mz sama Mæler/ sem vier mælū odrum/ slijkt atte ad hindra og hepta alla Reide og Langrækne/ z huetia oss z vppvekia til christelegrar Hogværdar.

Bæn̄en̄.

Almattugur eilijfur Gud/ Vier jatum z viderkiennum oss ad vera kynia z partæka Synd

Syndara/ vor synd z skulld er stor og ovmi rædelega mykel pyrer þier/ Eñ vier þøckũ þi er aþ øllu Hiarta/ þad þu hrþur teked aþ oss þessa skulldabyrde/ z lagt hana vppa þiñ el skulega Son Jesum Christum/ z heþur lated hñ betala z borga þar pyret/ Þar med bidiẽ vier þig/ ad þu giefer oss rietta z saña Tru og styrer oss med H. Anda þijnum hier j Hei me/ so vier kyñum ad liþa epter þijnum vilia z audsyna vorum Naungа alla æst z elsku Hialp z Þionustu/ z ad vier aþleggium alla Reide og Hefnd/ so vier ecke vppveckiũ þijna Reide yþer oss/ helldur ad vier mættũ alla tij ma/ haþa þig ßiern Nadugañ Fødur a Him num/ þyrer þiñ Son/ sem med þier z H. An da liþer z ryker/ þra eilyþd til eilyþdar/ Añ.

XXIII Suñudag epter T.

Evangelium/ Matth. 22.

Þa geingu Pharisearner j burt z settu Rad samañ/ ad þeir feinge veidt hañ j Ordũ. Og sendu til hñs sijna Læresueina med Herodes Þe enurum/ so seigiande. Meistare/ vier vi tum þ þu ert sañsøgull/ og kiener Gu ds Gøtu j sañleika/ z skeyter ei nockrũ/

þuiad þu fer eige ad Mañvirdingum.
Þar forer ſeig þu oſſ/ huad þier lyſt.
Huort leyfeſt ad giefa Keyſaranū Sk
att edur ei? Eñ þa Jeſus formerkte
þra Flatſkap/ſagde hñ. Huad freiſte

þier miñ Hræſnarar? Syned mier My
ntena Peningſins. Og þeir feingu hm̄
Peningeñ. Jeſus ſagde til þra. Hu
rs mynd z yferſkript er þetta? Þeir ſ
ǫdu hm̄/ Keyſarans. Þa ſagde hñ til
þra/ Giefed þa Keyſaranū huad Key
ſarans er/ z þad Gude huad Guds er.
Og er þr heyrdu þetta vndruduſt þeir/
forlietu hañ og geingu j burt.

Þetta

Þetta Evangelium hefur þriar Grei
ner jñe ad hallda.

Og er hin fyrsta / Vm þa kloku Raa
dagiord / sm̃ Pharisearner brugga Ner
ranum Christo / so ad þeir giete griped
hañ j Ordum.

Lærdomur af vier lærum fyrst.

Ad ef Neimureñ kañ ecke Christo og
hñs Orde motstødu ad giora / med ma
gt og Ofride / þa giorer hñ þ feigeñ gia
rnañ / med Lygū z Slægdū / þo nȝ sodd
añ Klokskap og Kyndugleik / ad Mad
ur skal ecke audvelldlega sia vid þui.
Þar næst / Ad þ ber opiñis til / ad þeir
sem sijn a mille eru hiner Olmustu O
viner / þr verda bester viner þegar Chr
istur er ødrumeigeñ / z samsetta skalka
Rad / eñ þr wtrietta lijted þar mȝ / so s̃
hier skiede / þt Gude j mote stodar eing
eñ Vijska / og eckert Rad / Þar ꝥ þegar
so kañ til ad bera / þa skulum vier ecke
vndrast / eñ sijdur hrædast og skielfast /
helldur befala Gude Søkena / hñ mũ

 so

ſo til ſia/ ad þeirra Raadgiorder verda ad ønguu og til Onÿtis.

Auñur Greinen.

Er ſu Spurning/ hvia Phariſei næſ ta ſuikſamlega ſetia fram̄ þ̄ Herrañ Je ſum/ ſeigiande. Meiſtare/ vier vitū ad þu ert Sañordur/ z ad þu kieñer Vegu Drottins riettelega/ z hirder ecke vm no ckurn/ þui þu ſer ecke ad Mañvirdingū Seig þu oſſ þar þ̄/ huort þad er riett ad giefa Keyſaranum Skatt edur ei.

Af þeſſare Grein lærum vier fyrſt.

Ad Heimur þeſſe kañ vel ad giefa føg ur Ord/ af følſku Hiarta/ þar þ̄ liggur Magt a/ ad Guds ords Þienarar bidie Gud vm Skilning z Vÿſdom/ z ad þe ir ſiae vel vm kring/ ſo ad þeir læte ee ke ſuikia ſig/ nie j Ordum veida.

Þar næſt/ lijka ſem Gydingar giøra hier/ ſo pløgū vier ad giøra/ þeg^r Gud villtar vor med ſtraffe z Refſingū/ þa er optaſt vor Spurning/ huorneñ vier mættū verda lauſer z liduger/ vm vort

Syndastrapp/ z setium oss mote Reps inguñe/ med mæglan og Opolenmæde/ Alyka z Nũdar plaga ad giøra/ ad bũ ta Steineñ/ þegar hm̃ verdur kastad a þa/ eñ vm vorar Synder z Illgiørder huar med vier høfum Repsingena for þienad/ huxũ vier eckert/ so starlægt er þ ad vier giørum Idran/ eda betrũ oss þar vill Gud þo giarnañ mykia Reps ingena/ ef vier ad eins giørum Boot z betran/ og lætum aþ Syndunum.

Þridia Greinen.

Nlijder vppa þ Andsuar sem Herrañ Christur giefur þessũ Sendebodum/ z seiger/ giefed Keysaranũ þ Keysarans er/ eñ Gude huad Guds er.

Huar aþ vier skulum læra.

Ad Evangelij Lærdomur/ lastar ecke nie fordæmer veralldlega Valldstiett/ helldur styrker hana z stadfester/ z þøñ dur alla vppreisn z motblastr/ z vpphl aup. Þar þ giøra þeir aller rangiega sem vnder yfervarpe/ og Nytningu

 Evan

Evangelij hallda z seigia/ ad øll Va
lldstiorn sie ochristeleg/og vilia ei trua
ad Christner Meñ meige hafa verallð
lega Valldstiorn/ mz godre Samvisku.
Þar næst ma hier læra/ ad so sem Him
neskt Guds Rijke/ z veralldlegt Rijke/
Konga z Keysara/ eru miøg olijk z ad
skilianleg/ So er su Hlijdne adskiliãleg
z fraleit/ s vier eigum huøriu Rijkenu
þ sig ad sijna. Veralldlegre Valldstiorn
erũ vier vndergiefner/ mz Lijfe z Gotze
Eñ þar ad auke erũ vier Gude vnder
giefner med Saluñe/ Hiartanu z sam
viskuñe. Þar þ eiga Meñ/ ad hlijda
Gude framar eñ Moñunũ/ Og þegar
Yfervalldsmeñern' vilia forhindra þa
hlydne/ s vier erũ skylduger Gude ad
syna/ þa eigũ vier ecke þeim ad hlijda j
nockurn mata/ s S. Petr mvijsar med
liosũ Ordũ/ Act. 5. og stadfester med
sijnu Epterdæme. Bæneñ.

DRottiñ Gud Himneskur Fader/ vier giør
um þier þacker/ ad þu til þessa tyma heff
ur giefed Frid/ z Myskunsamlega vardveitt
oss

oss fra Strijde z Oprïde/ Vier bidiũ þig/ Gief oss pramveigis þyna Naad/ ad vier mættũ ottast þig/ z lisa epter þynum vilia. Styr z stiorna vorũ Yfervallde/ so ad ei forhindre þ þa hlydne/ sem vier eigũ þier ad veita/ hellđur hialpa þar til/ so vier mættũ vnder þra Vallde/ lifa j Fride z Roleghteitũ/ alla Dagana/ og vm syder fa og ødlast Christelegann Angang/ og eilyst Lyf/ Amen.

XXIV Suñudag epter T.

Evangelium/ Matth. 19.

Os þa ed Jesus talade þetta hid sama til þra. Sia þu/ ad Hofdinge nockur gieck ad/ z tilbad hñ seigiande. Herra/ mijn Dootter er ny

Nu v　　　　salud

ſmlud/eñ þu kom/ og legg þÿna Hond
yfer hana/ z mũ hun lifa. Og Jeſus
ſtod vpp/ þylgde hm̃/ z ſo hñs Læreſueí
nar. Og ſia þu/ad Kona/ hũ ed haft
hafde Blodfall j tolf Aar/ gieck a bak
til vid hañ/og ſnerte Falld hans Klæd
nadar. Þuí hun ſagde med ſialþre ſier.
Ef ad eg mætte ad eins ſnerta hans
Klædnad/ munde eg heilbrygd verda.
Eñ Jeſus ſnere ſier vid/ leit til heñar.
og ſagde/ Vertu hughrauſt Dotter.
Þÿn Tru giørde þig heilbrygda. Og
a þeirre ſomu ſtundu vard Konan heil
brygd. Og þa ed Jeſus kom jñ j Hoþ
dingians Hws/og ſa þar Lwdurþeita
ra og bulldran Folkſins/ ſagde hañ til
þeirra. Vÿked þra/ þuiad ecke er Stul
kan Daud/ helldur ſefur hun. Og þeir
dærudu hñ. Eñ ſem Folked var wtdri
fed/ gieck hañ þar jñ/og tok vm heñar
Hond. Og Stulkan ſtod vpp. Og þe
ta rykte barſt vt vm allt þ ſama land.

Þetta Evangelium hepur þiorer
Greiner jñe ad hallda.

Og

Og er hin fyrsta vm Hofdingiañ/ sem kiemur þ Herrañ Christum/ z bidur hñ vilie leggia' Hond yfer sijna framlidna Dottur/ so hun meige verda lifande.

Huar af vier lærum.

Huørsu ad Kross z Motgangur/ giør er oss alla adra/ eñ vier høfũ adur ver ed/ so sem vier siaū a þessũ Hofdingia/ hñ verdur so audmiukur/ af þessũ Hws Krosse z Motgange/ ad hñ þikest ecke ofgodur ad ganga fyrer Herrañ Christum/ og falla honũ til Fota/ huad hñ hefde añars lated vera ogiort/ Þar þ skulũ vier ecke lata oss þykia þ þui/ þo vier lijdum Kross z Motgang nockurn þuiad vier þurfum hans vid/ og hañ er oss miog gagnlegur/ z þarflegur j mør gum Greinum.

Þar næst lærum vier hier/ ad trua so ß þesse Hofdinge giorde/ þ er/ vier skul um trua/ ad Herrañ Jesus Christus kañ ad vppvekia vora Framlidna Lijk ame/ eñ þo þ þike þ vorre skynseme O mogu

mogulegt z spottlegt/ so s̄ þr Spilmeñ giørdu ht[*]/ z fleire adrer s̄ slijkt hielldu þ spott z gys/ z villdu ecke trua slijku.

Auñar Greiniñ.

Nlijder vppa þa Blodsiuku Kuiñu/ s̄ geingur a bak til vid Herrañ Christ um og snerter Falld hans Klæda/ z ver dur heilbrygd.

Huar af vier lærum tuent.

Þad fyrst / Ad eingeñ Lækning kañ ad stoda nie hialpa/ nema Gud blessad ur/ s̄ er ædstur Lækner/ giefe Raad og Luckụ þar til/ Þar fyrer eigum vier j øllū vorū Siukdomum z Sottarferlū allra fyrst ad forlijka oss vid Gud/ z sijd añ þar epter/ ad leita Læknarans (Syr ach. 38.) ef ad hañ er til/ eñ ef hñ ecke þ Hende/ þa skulum vier bḡfala oss mz Þolenmæde vnder Guds Hond.

Þad añad/ Þegar vier girnunst ad Gud vilie hialpa oss/ fra Sottum z Si ukdomum/ z huørre añare Olucku/ þa skulum vier giøra/ s̄ giørde þesse kuiña

flyia

plyia til Christum/ z med stødugre bæn z akalle/ bidia hn̄ vm hialp og hiastod og vera oefader/ þui huør sem bidur/ og er efasamur/ hn̄ fær eckert/ so s̄ S. Jacob seiger.

Pridia Greinin̄.

Er vm þau Dasemdarverk/ sem Herran̄ lætur framkoma/ vid þessa siuku Kuisiu/ z þa framlidnu Dotter Hofdingians.

Huar af vier lærum fyrst.

Ad Herran̄ Jesus er vissulega sān̄ur Gud/ sm̄ ecke ad eins kan̄ ad hialpa vr Sottum z Siukdomū/ helldur z einnen̄ ad vppvekia af Dauda þa framlidnu Þar f̄ eigum vier ad jn̄flyta z falla til hans/ j allskyns Neyd z Motgange z̄ giefa oss til Guds/ þegar vier missū vora Astvine z Naunga/ z yfervinna alla vora Sorg/ og vorn Harm/ med þeirre Von/ ad Christur mune vppvekia bæde oss og þa/ a sijdasta Deige.

Þar næst lærum vier hier af/ Ad þo

eingin̄

eingeñ Neyd sie so stor/ ad Christur ku
ñe ecke med einu Orde hana burt ad ta
ka/ þa dregur hñ þo optsiñis leinge vnd
an/ so s̄ skiede þessa siuku Kuiñu/ hun
hlaut j heil tolf ar ad bera siñ þunga
Kross z siukdom. Þar pyrer skulū vier
læra ad skicka oss riettelega vnder Kross
eñū/ z lata þañ langa vndandrætt/ ec
ke giora oss opolenmoda/ þt vm sijder
mun Gud koma z hialpa oss so framt s̄
oss vantar eck: Bænaakalled.

Fiorda Greineñ.

Nijder vppa/ huorsu ad Herrañ Chri
stur vtdrijfur Pijparana z Folked/ ad
ur hñ vppvekur þa framlidnu Dotter
Hofdingians.

Þesse Grein kieñer oss.

Ad so Hiartanlega sem hm̄ er þ kiær
rt/þegar Madur truer hñs Orde ein
palldlega/ og vænter sier alls gods aþ
hm̄/ So sarlega stygger hñ þ/ þegar
nockur vill ei medtaka hñs Ord z Fyr
erheit/med riettruudu Hiarta/ helldur
efar

efar þau/ helldꝛ þau ovirs/ edur spottar þau/ slijkt ætte huor Christeñ Madur ad forðast/ z trua stadfastlega/ þui sem Gud hefur fyrerheited z lofad/ huørsu þungt s̃ þ̃ þiker þ̃ vorum Skilninge.

Bæneñ.

Almattugur eilijfur Gud/ Þu sem fyrer þiñ Son Jesum Christum/ hefur lofad z tilsagt/ ad fyrergiefa synderner/ z frelsa oss fra þeim eilijfa Dauda/ Vier bidiũ þig/ Styrk oss med þijnum heilaga Anda/ so vier daglega vonum j truñe til þiñar Naadar z Miskunar/ fyrer Christum/ og ad vier holldũ oss fastlega vid þessa von/ ad vier muñũ ecke deya/ helldur sætlega burtsofna vr þessũ Heime/ z a Deige Domsins verda fyrer Jesum Christum vppvakter til eilijfs Lijfs/ Am̃.

XXV Suñudag epter T.

Evangelium/ Math. 24.

Jesus sagde til siña Lærisueina. Nær ed þier siaed Suivirding for eydslunar (af huørre sagt er fyr er Spamaññeñ Daniel (standande j helgũ Stad. Huor sem þ̃ les/ hañ hygge

þar ad. Nüer þa eru a Gydingalande/ flyeþr a Fiøll/ Og huør hñ er a Rka fre/ fare hñ ei ofan ad taka nockud wr sijnu Hwse/ Og huør sem a Akre er/ snue hñ ei apiur ad taka vpp Kyrtel sijñ

Eñ vei Þungudum z Briostmylkingũ a þeim Døgum. Ap þui bidied ad yd ar Flotte verde ecke vm Vetur/ z eige a Þuottdeige. Þuiad þa mun verda suo stor Nøwmung/ huilijk eige var fra vpp hafe Veralldareñar/ allt til þessarar Stundar/ og eige helldur verda mun. Og nema ad þesser Dagar sieu styttet/ verdur

verdur eckert Holld Holped. En þ wt valdra saker/ þa skulu þeir dagar styt ast. En ef nockur seiger þa til ydar/ siaed/ hier er Christur/ eda þar/ þa sku lu þier ecke þui trua. Þuiad þar munu vppryssa Falschristar/ og Fals Spa men/ z þeir munu giora stor Tæikn og Vndur/ so ad j Villu munu leidast (ef skie mætte) eirnen Vtvalder. Siaed/ eg sagda ydur þad fyrer. Nu ef þeir seigia til ydar/ siaed/ hn er a Eydemør ku/ þa gangid ei wt/ siaed/ hn er j Laun kofum/ þa trued eige. Þuiad lijka sem Ellding wtgeingur af Vppgøngu/ og skyn allt til nidurgøngu/ lijka so mun z vera Tilkoma Mannsins Sonar. Þui huar hellst sem Hræed er/ þangad mu nu og Ernerner safnast.

Þetta Evangelium hefur fiorar Grei ner jnē ad hallda.

Og er hin fyrsta/ Spadomur vm For eydslu Borgarennar Jerusalem/ og þar Eymder z Hørmungar/ sem koma mū

du yfer Gydinga.

Ad þessare Grein lærum vier.

Ad mz þui Gud hefur ecke hlijft sijnu eigeñ Folke/ helldur lated koma yfer þ̄ so þungar z storar sorger/ Normungar z Plagur/ vegna þeirra opacklætis og añara Synda/ þar þ̄ skulum vier vakta oss þ̄ þeim syndum/ huar med Gyding ar þorþientu soddan straff og Refsing/ z þ̄ ollum odrum Syndum/ z einkanle ga þa eigū vier ad kastast vid hñs vit iunar tijma/ sem hñ Nꝛadarsamlega vi tiar vor med sijnu H. Orde/ og giefur oss þad hreint og omeingad.

Auñur Greinen.

Er vm hiartanlega mæaumkan/ huor su ad Herrañ Christur kieñer j Brioste vm þær Kuiñur/ sem a þeim tijma eru þungadar/og hafa Barn a Brioste.

Huar ap vier lærum.

Ad midt j Reydeste miñest Gud a sijna myskū/ z þeg^r hñ refsar þssū heime veg na hñs synda z opacklætis/þa vill hñ myskuna sig yfer þa s̄ hñ ækglla/ huar

med

mz aller Rietkruader meiga sig hugga
z treysta vppa hñs myskunsamlegu hia
lp. z verndã/ so s Christur hier j Gudsp
allenu/ amiñer sijna ad þr skule bidia.

Þridia Greinen.

Er eirn Spadomur vm enda þessa
Heims/og Herrans Jesu Christi hing
adkomu til Domsins.

Huar af vier lærum.

Ad Heimur þsse hlijtur vissulega ad ha
fa enda/ z þegar þ skiedur/ þa mũ Herr
añ Jesus Christr koma til Domsins/ z
safna ollũ vtvoldũ j sitt Rijke/ eñ kasta
ollũ ogudlegũ nidur j Heluijtis afgrunñ.
Þar þ skulũ vier ecke forlata oss vppa
þañ pallvallta Heim/ edur nockra adra
forgeingelega hlute/ helldur vppa þ til
komãda z eilijpa lijf z stunda alleina vp
pa þ/ z eckert añad/ z lijka s Ernerner
safnast þãgad s hræed er/ so skulũ vier
a þm Deige safnast þangad s Herran
christur er/ j hñs himneska eilijfa rijke.

Fiorda Greinen.

Hlijder vppa þær storu hormũgr s vera

mūu j heimenū/adr seinaste dagr kieme
Huar ap vier skulum læra þyrst.
Ad vænta ei epter mørgū sælgiætis døg
um hier j Heime/helldur forlata oss þᵘ
vppa/ad þui meir s̄ līdur ad þm seinas
ta deige/þss verr mū þ ganga til j heim
enū/jollū greinū/z skulū vier þar þ bid
ia Gud/ad hn̄ villde af nād z myskun/
minka þær Hørmūgar/z fødurlega ad
korta z stytta þa hørmungar daga s̄ ko
ma mūu/so s̄ Herran̄ Christur hier hu
ggunarsamlega þheiter/ seigiande/ ad
þeir Dagar skule styttast þ Vtvalda.
Þar næst/ mz þui Diøfulleñ vill mo
te Heimsins enda/ vera næsta olmur til
ad vppvekia/ ecke ad eins allra handa
oluckn j Heimenū/ þa mun hn̄ þo hellst
koma mz allra handa falskan Lærdom
z þ mun flestum þikia/ad þad mune ve
ra hreint Guds Ord/ þui er þorf z Na
udsyn ad bidia Gud/ad hn̄ vardveite oss
þ allre Villu/ z giefe ad vier stæū stød
uger allt til enda j Sañleikanū/ z tokñ
oss

oss vel j vakt/ ad vier verdū ecke svikner ꝛ a tælar dregner/ mz Lygum ꝛ raungū Maña Lærdomum/ ꝛ ei helldur mz Ja rdteiknum følskum/ edur nockurskonar furdanlegum Giørningū ꝛ tilburdum.

Bæneñ.

Drottiñ Gud himneskur Fader/ Vier þǽck um þier af øllu Hiarta/ ad þu ꝥ þitt blessada Ord/ hefur leidt ꝛ leyst oss fra þre hrædelegu Pavadomsins Villu/ ꝛ raungū Kieñingum/ ꝛ hefur giefed oss Lios þyns H. Ords Vier bidiū þig/ vardveit þta sama H. Lios hia oss/ ꝛ vardveit oss ꝥ øllum Villū og vantrunade/ Gief oss ad vier sieū ecke oþacklater þiñe Gæfu/ so sem Gydingar voru/ ecke fyrerlýtum nie offækium þitt Ord/ helldur med tøkum þad af øllu Hiarta/ ꝛ riettū ꝛ betrū vorn Lifnad ꝛ vort framferde/ ꝛ settū alla vora von/ Tru og Traust til þiñar Nadar ꝛ Myskunar/ Arnadar og framestødu þyns elskulega Sonar/ sem med þier ꝛ H. Anda/ lifer og rijker ad eilyfu/ AMEN.

XXVI Suñudag epter T.

Evangelium/ Matt. 10.

J þañ tijma. Andsuarade Jesus og sagde. Eg þacka þier Fader

z Drottiñ Himens z Jardar/ad þu du
lder þetta p Spekingũ z Vitringũ/og
openberader þ Smælingiũ. Ad sõnu
Fader/þt þad var so þægelegt p þier.
Aller hluter eru mier vndergiefner aþ
mĩnũ Fødr. Og eingeñ þecker Soneñ
nema Faderen/ z eingeñ þecker Fødur
iñ nema Sonurinn/ z huorium ad Son
urenn vill þad openbera. Komed aller til
mĩn/sem Erfuide hafed/z þunga erud
hladn'/z eg mũ endurnæra ydur/takid
a ydur mitt Ok/ z læred af mier/ þt eg
em hogvær z af hiarta lĩtelatur/z mu
nu þier fiña huĩld Sælũ ydrũ/ þt mitt
Ok er sætt/og mĩn Byrde er liett.

Þetta Evangelium hefur þriar Grei
ner. ĩne ad halda/

Og er hin fyrsta þackargiord/þar vor
herra Jesus þack' sĩnũ himneska fødr.

Huat af vier skulum læra fyrst.

Huorsu ad vor liufe Lausnare Jesus
Christus/ hefr ongua þocknan a nock
urs Mans Fordierfun/ helldur so/eins
sem

s hn̄ verdur af Hiarta hryggur vid D
packlæte Heimsins/ so er þar a mote ha
ns lyst og glede/ þegar Men̄ vilia med
taka hn̄s H. Ord/ og betra sig af þui.
Er þar þ tilheyrelegt/ ad vier hegdum
oss so vid þad heilaga Evangelium/ ad
Herranum Christo sie til Glede/ enn
ecke til Harms eda Hrygdar.
Þar næst lærū vr hr / ad þeckia Heim
sins art z nattturu/ ad þr vissu z hygg
nu/ forsmaa og forsma hellst Evangeliū
og Guds ord/ en̄ sma Born z Smælin
giar medtaka þ. Þetta skulum vier ecke
lꜳta oss forundra/ þo þad gange en̄ nu
eins til a þessum Dogum/ Vier skulū
oss vakta vid þui/ ad lꜳtast vita betur
en̄ Herran̄ Christur/ edur corrigera ha
ns Ord/ helldur trua þeim einfalldlega
En̄ þo so sie vier kun̄um eige ad vnder
standa þau/ edur skilia sem skyllde.

Annur Greinen̄.

Also vppa þau Ord s hier standa/
Aller hluter eru mier j hendr feingner

 af

ad mijnū Fødur/og eingeñ þecker Son
ið vtan alleinasta Fadereñ/Og eingiñ
þeck' Føduriñ/vtan alleinasta sonuriñ
z huoriū Sonurin vill þad openbera.

Huar aþ vier skulum læra þyrst.

Ad vor lupe lausnare Jesus Christur
sie sañur Gud/ huøriū allèr Hluter eru
j valld giefner/ af sijnū Himneska Fød
ur. Þar þ kañ hñ vel ad giora og læta
fram koma z skie/ huad hellst hñ vill/
huad hñ bæde hier z añarstadar lofar
og tilseiger. Þess skulum vier aþ honū
vænta/og þar vppa skulū vier þullkom
lega þorlæta oss. Þar næst ma hier læ
ra/ad huør sem vill haþa sana kyñing
a Gude/z þeckia hñ riettelega/hñ skal
ecke leita þess hia sijnum eigeñ Skilni
nge/ helldur hia Herranum Christo/
Hñ vill giarnañ openbera oss Føduriñ/
og vijsa oss hñ j sijnu H.Orde/og þ siñ
Dauda/so framt vier bidium hañ hier
vm/ z heyrum hans Ord rækelega/og
lætum heilagañ Anda ræda vid oss.

þrid

Er su agiæta Malsgrein/ hǫ ed stend ur j midurlæge þessa Gudspialls/ Þt Herran Christur seiger. Komed til min aller s̃ erfided z erud þunga þinder/ eg vil endurnæra ydur. Læred af mier þui eg er hogvær z af Hiarta lijtelætur/ þa munu þier finna huijld þ̃ Sæler ydar/ þui mitt Ok er bærelegt/ z mijn Byrde er liett. Huar af vier lærum.

Ad vor Herra Jesus Christus er allei na sa s̃ vorũ Sælũ kan ad veita roo og frid/ þ̃ Syndeñe/ Daudanũ/ Dioflenũ z Heluijte/ z giora þa þungu Logmæl sins byrde lietta. Þar þ̃ skulũ vier aller koma til hãs z leita hia hm̃ lijfgun* z endurnæringar/ s̃ erũ þuingader/ þreitt er z mædder/ j. hǫskyns neyd og motgange/ s̃ þ kan ad vera. Þar næst/ Ad hǫ s̃ vill vera Herrans Christi Læresueirn hñ hlytur ad taka vppa sig hãs Ok og bera hãs H. Kross epter hm̃/ med þolen mæde z þre tru/ ad hñ sialfur Herran

Jeſus mune giøra Kroſſeñ lyðanlegañ ⁊ liettbæranñ. Þad þridia ſkulum vier læra af hm̃/ ad vera hogvær' ⁊ Lyjtelaatter/ ⁊ giøra ſo vid Naungañ/ ſ Chriſtur hefur giørt vid oſſ/ ⁊ daſamlega lated ſia ſyna aſt og elſku/ hogværd og Lytelæte.

Bænen̄.

HErra Jeſu Chriſte/Son: lifanda Guds þu ſem mz Dyrdarvellde þynu̇ a ſydaſta Deige ert komande med øllū þynū Eingla ſucitum/ til ad dæma lifendur og dauda/⁊ ſundur ad ſkilia Hafra fra Saudum/vier bidiū þig af øllu Hiarta/Laat oſſ ecke med þeim Ogudlegu Høfrum kaſtaſt j eilyfar Kualer/ Helldur vegna Nadar ⁊ Myſkunar þiñar/ þa laat oſſ þynar vtvaldar Saudakindr/verda þier til hægre handar/ſo vier mættū j ſalu ⁊ lykama/verda eilyflega Sæluholpner/ þu ſem lifer ⁊ ryker med Fødur ⁊ heiløgum Anda/vm allar allder/A M E N.

XXVII S.D.epter Tri.

Evangelium/ Matt.17.

OG ſex Døgū þar epter/ tok Jeſus med ſier Petrum ⁊ Jacobum ⁊ Johañem Broder hs̃/⁊ hafde þa

de þa

de þa apſiſdis vppa hꜳtt Fiall/ og vm
myndadeſt ꝧ þm/ Og hn̄s Aſiana ſkein
ſem Sool/ En̄ hn̄s Klæde voru ſuo bi
ert ſem Lios. Og hm̄ byrtuſt þr Moy
ſes z Elias/ z toludu vid hn̄. En̄ Pe
tur anſade z ſagde til Jeſu. Herra/ ht
er er oſſ gott ad vera. Ef þu villt/ þa
villu̇ vier giøra hier þriar Tialldbwd
er/ þier eina/ Moyſi eina/ Eliæ eina.
Og þa hn̄ var þetta ad tala/ ſia/ad
biart Sky/ vmſkygde þa. Og ſia ad Rø
ddenn wr Skyenu ſagde. Þeſſe er Son
ur min̄ elſkulegur/ ad huorium mier vel
þocknaſt/ hlyde þier hm̄/ Og er Læreſu
einarner heyrdu þad/ ꝼiellu þeir fram̄
a ſiunar Aſionur/ z vrdu miøg hrædder.
En̄ Jeſus gieck til þra/ tok a þm z ſa
gde. Staded vpp/ z vered eige hrædder.
En̄ þa þr litu vpp/ ſau þr enguan/ ne
ma Jeſum alleinaſta. Og er þeir gei
ngu ofan af Fiallenu/ baud Jeſus þe
im og ſagde. Þier ſkulud enguum þe
ſſa Syn ſeigia/ þar til Mannſins
Son

Son er vpp aptur risen fra Dauda.

Þetta Evangelium hefur þiorar Greiner jnn ad hallda.

Og er hin fyrsta vm Herran Christum sem forklaradest/ þad er/ hn̄ giører sig dyrdlegan fyrer sijnum Lærisueinum/ so hans Andlit vard skijnande s̄ Sool og hans Klæde vrdu huijt sem Lios.

Huar af vier lærum.

Ad huxa vm þa Dyrd/ sem fram̄ mun koma vid Guds Vtvalda/ a sijnum tijma/ annars Heims/ Þuiad so vitnar H. Ritning/ ad ef vier lijkiunst hm̄ j Kross burdenum z Molgangenū/ þa munum vier og so verda hm̄ lijker j Dyrdenne.

Aunur Greinen.

Hlijder vppa Moysen og Eliam/ huør su ad þeir lietu sia sig/ og høfdu samtal vid Herran Christum.

Huar af vier lærum.

Ad vissulega er eitt annad lijf epter þetta Lijf/ j huøriu wtvalder munu þeckia hu̅ annan j Himnarijke/ z hafa samtal

z vm

z ømingeingne huør vid aftaň/ z ad yỹſu
biᴂa til ſamans j Himneſkre Dyrd og
Gledc/ Og med þui ſo er/ þa ſkulū vier
eckc lata oſſ pikia myked ꝧ þui ad legg
ia aꝑ þetta lijkamlega Hreyſe med þui
vier vitū til ſans/ ad vier høfum ad vᴂ
nta ſlijkrar Himneſkrar Dyrdar/ huør
rar fyrerfara/ og ſo ſem nockurn ſmeck
ad S. Petur faň j ſijnu Hiarta/ þa hň
ſagde. Herra/ hier er oſſ gott ad vera/
ef þu villt/ þa vilium vier giora þriar
Tialldbwder/ þier eina/ Moyſe eina/
og Eliᴂ eina.

Þridia Greininn.

Er vm þa Rodd aꝑ Himnum/ ſem aꝑ
Skyenu kom yꝑer Herraň Christū/ ſei
giande. Þeſſe er miň elſkulegur Son
ur/ huør mier vel þocknaſt/ hønum ſku
lu þier hlijda.

Huar aꝑ vier meigum lᴂra.

Ad vor liufe Lauſnare Jeſus Chriſtus
er viſſulega Sonur Guds/ og ad Gud
fader himneſkz/ hafe hiartanlega þock
nan

nan̄a ollum hn̄s Ordū z Giordū/ hu
ad oss er miog stor huggun/ bæde vm
hans sialfs Personu/ z so lijka vm pad
Embætte/ huar þ hn̄ er j þeñañ Heim
komeñ. Þar næst ma hier læra/ ad ,ju
ør s̄ vill þeckia Gud riettelega/ z kuña
allar Greiner christelegs Lærdoms/ hn̄
skal ecke leita epter þeim hia siñe Skyn
seme/ ecke helldur j hia þeim Verallo
ar vijsu/ helldur heyra þar og læra/ all
einasta af Herranum Christo/ þ skulū
vier vel merkia/ og setia pad i giegn
ollum Villum/ z lijka j mote vorre Sk
ynseme/ sem læst vera klok j morgu þui
sem Gud áhrærer.

Fiorda Greineñ.

Er vm þa bijtalning sem Herrañ Ch
ristur giefur sijnū Lærefueinū/ og seiger
ad þeir skule onguum seigia fra þeirre
Syn/ s̄ þeir sau og heyrdu a Fiallenu/
fyrr eñ hañ være af Dauda vppriseñ.

Huar ap vier lærum.

Ad Prestum z Predikurum ber jafnañ
gð

ad skycka sier og sijnum Predikunum
epter veykum Skilninge sinā Tilheyr
enda/ & giefa Bornunum ecke megnan
Mat/ helldur Miolk/ setia ecke opꝼnem
m þungar Greiner framm fyrer þa eins
folldu/ þuiad ef Meñ lata sterkt Vijn
j fornt Ilaat/ þa spillest Vijned/ enn J
laated ꝼordiarfast.

Bæneñ.

HErra Gud himneskur Fader/ þu sem kall
ad heꝼur aꝼ Himnum oꝼan/ yꝼer þijnum
Syne Jesu Christo/ vorū Herra/ ad hū være
þiñ elskulegr Sonr/ huør þier vel þocknadest
& baudst øllum Møñum/ hm̄ & hañs Ordum
ad hlyda. Vier bidiū þig/ ꝼyrergieꝼ oss allar
vorar Synder/ j Naꝼne þijns Sonar Jesu
Christi/ Laat oss niota hañs Medalgaungu/
hūs Arnadar & ꝼyrerbonar/ Vpplys vor Hi
ørtu med þijnum heilaga Anda/ ad vier alla
tijma sieū heyruger & hlijduger hans Ordum
j hiørtum ad er Lyꝼed & Saaluhialpeñ/ & vi
er mættum so ꝼyrer hañ verda eiliꝼlega
Saaluhólpner/ A M E N

Ender Bokareñar.

